crime scene 10

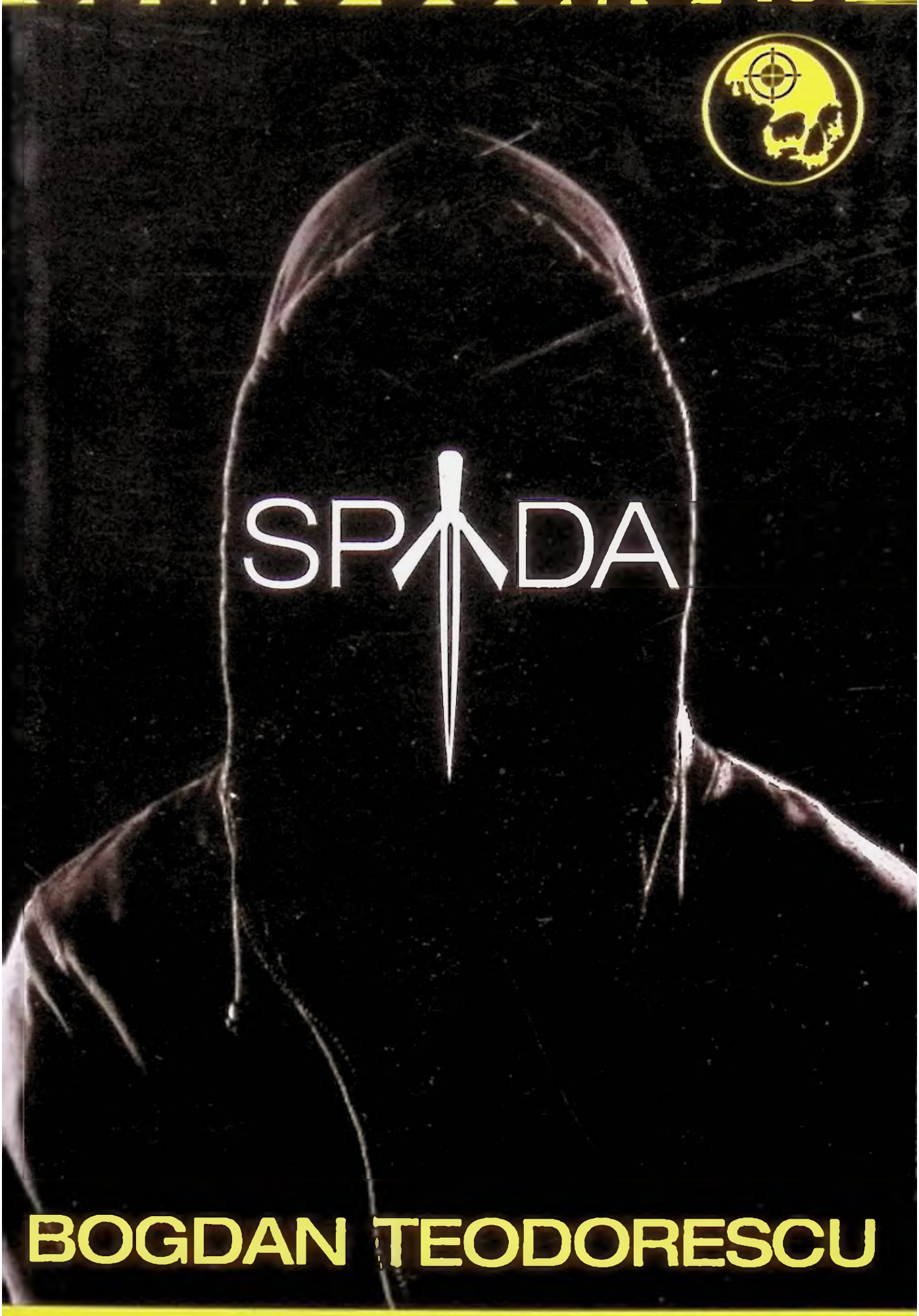

SPADA

BOGDAN TEODORESCU

„Dacă partea nevăzută a realității românești arată așa cum o prezintă Bogdan Teodorescu, atunci nu mai avem nici o șansă." (*Horia Gârbea*)

Spada

Bogdan Teodorescu
Spada

Copyright © CRIME SCENE PUBLISHING 2009 pentru prezenta ediție

CRIME SCENE PUBLISHING
Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@crime-scene.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77
www.crime-scene.ro

CRIME SCENE PUBLISHING – imprint al grupurilor FLACĂRA și TRITONIC
Editor – coordonator: GEORGE ARION

ISBN 978-973-733-324-7

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Ilustrația copertei: Dmytro Konstantynov | Dreamstime.com
Redactor: BOGDAN HRIB
Tehnoredactor: OFELIA COȘMAN
Comanda nr. 451 din 18.02.2009
Bun de tipar: februarie 2009
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Bogdan Teodorescu

Spada

crime scene

Bogdan Teodorescu (1963) a absolvit Facultatea de Instalaţii a UTCB în 1987, apoi Colegiul Naţional de Apărare în 2000 şi este doctor în comunicare din 2006. Jurnalist şi manager de presă din 1990, profesor de marketing politic şi electoral la SNSPA din 1997, membru al Asociaţiei Internaţionale a Consultanţilor Politici (IAPC) şi al Asociaţiei Europene a Consultanţilor Politici (EAPC) din 2001 şi membru al Uniunii Scriitorilor din România din 2004.

A fost numit între 1996 şi 1997, Secretar de Stat, Ministru interimar în Departamentul Informaţiilor Publice.

A deţinut funcţia de preşedinte al Institutului Pro între 2004 şi 2007.

A publicat peste 1500 articole în presă, a realizat 750 de emisiuni de radio şi televiziune.

Autor şi coautor la zece volume, dintre care trei romane şi un volum de poezie pentru care a primit Premiul de debut al Editurii Albatros (1982).

Dintre lucrările ştiinţifice semnate de Bogdan Teodorescu, cea mai recentă este CINCI MILENII DE MANIPULARE, apărută la TRITONIC grup editorial în noiembrie 2007. Volumul a devenit imediat un bestseller naţional. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu jurnalul său de călătorii, 54/24, apărut în iunie 2008 la aceeaşi editură.

Romanul SPADA a apărut în prima sa ediţie în 2002 la Editura Albatros, iar ediţia a doua a apărut la Tritonic grup editorial în 2008.

Acest roman este o operă de ficţiune.
Orice asemănare cu personaje sau fapte reale
este strict întâmplătoare şi neintenţionată.

1.

Toropeala duminicii de vară se lăsa şi peste Piaţa Obor. Căldura alunga oamenii în case şi pe tarabagii îi obliga să se ascundă la umbra dughenelor. Pe grătarele din jurul pieţei mai sfârâiau nişte mititei dubioşi, iar la mesele murdare, din plastic, zăceau în faţa halbelor de bere câţiva bărbaţi care n-aveau niciun chef să-şi vadă prea curând nevestele. În colţul dinspre piaţă al Magazinului Bucur Obor, Nelu zis Muscă mişca în faţa a trei-patru clienţi cutiuţele de chibrituri şi repeta mecanic „asta are, asta n-are". Plătise o grămadă de bani ca să i se permită să lucreze în Obor şi lucrurile nu mergeau bine. De aceea mai trăgea acum la spartul târgului, cu toate că vadul se dusese. La câţiva metri distanţă de măsuţa lui se învârtea o bătrână pe care o fripsese de vreo 50000 de lei. Îl rugase să-i dea banii înapoi, dar erau prea mulţi de faţă ca să o facă. În general, dădea înapoi banii celor mai amărâţi decât el, nu-şi făcea păcat cu ei, dar ceva la bătrâna asta îl enerva. Nu era pensionara tipică a momentului, care încercase şi ea marea cu degetul. Mai trase o dată cu ochiul spre ea şi decise că nu-i dă nimic înapoi.

Învăţase meseria de la nea Fane Surdu, dar niciodată n-o să-i meargă mâinile atât de repede. Plus că nea Fane ştia să spună bancuri, să vorbească cu clienţii, să-i facă din vorbe înainte de-a le lua banii. Şi oamenii plecau de acolo mulţumiţi. Până acum era să ia de două ori bătaie de la nişte muncitori mari cât uşa care au şi pierdut ca proştii peste juma' de milion odată.

Îşi strânse măsuţa, o repezi scurt pe bătrâna care mai avu o tentativă de a-şi recupera banii şi o luă spre casă. Ar fi băut o bere, dar între el şi terasă stătea bătrâna în cauză, care mai bombănea, mai plângea, dar n-avea de gând să plece în altă parte.

În gangul din spatele magazinului era umbră şi, deşi mirosea urât, se opri să-şi tragă sufletul. Când se pregătea să iasă din gang văzu un individ îmbrăcat cu un parpalac lung, gri-albicios, care se îndrepta spre el. Ajuns la doi metri de el, individul îşi dădu deoparte cu un gest larg pulpana parpalacului şi scoase la iveală o sabie pe care o răsuci scurt şi o înfipse în gâtul lui Muscă.

2.

Mai era mai puţin de o oră până la închiderea ediţiei şi pe holurile redacţiei era deja linişte. O bună parte din oameni era în concediu şi subiectele oricum lipseau. Victor Iacobescu răspunse plictisit la telefonul mobil pe ecranul căruia nu era afişat niciun număr, alt şmecher care se protejează:

— Salut Victor!

— Să trăiţi, dom' comisar... Ce faceţi ?

— Vezi că e unu' cu gâtul luat în spate la Bucur Obor.

— Cine e?

— Un ţigan... Nu ştiu mai multe. Dacă trimiţi pe cineva repede îl mai găseşti acolo.

— E răzbunare, e reglare?

— Ţi-am zis că încă nu ştiu... Mai vorbim.

Peste mai bine de o oră echipa se întoarse de pe teren cu câteva poze, în care cel mai vizibil element era o mare baltă de sânge, şi cu o frântură de poveste. Mortul, poreclit Muscă, era un ţigănuş de vreo 25 de ani, cunoscut prin Obor că lucra la alba-neagra de cinci-şase luni. Era din gaşca lui Bebe Sliţ şi nimic mai mult. Un plutonier le spusese că probabil nu-şi plătise nişte datorii. Oricum avea peste două milioane la el şi banii nu-i fuseseră luaţi. Fusese lichidat cu o lovitură de cuţit în gât. O singură lovitură.

Victor schimbă puţin coperta, deşi era la limita timpului, şi înghesui o poză şi cinci rânduri despre crima din Obor. Oricum era cea mai tare ştire a zilei. A doua zi, unai primi de la un martor ocular care — bineînţeles — solicita anonimatul o poveste legată de o bătrână căreia Muscă i-a luat banii la alba-neagra şi care l-a blestemat să-i ia cineva gâtul. Şi mai află că Muscă datora o groază de bani unui învârtit din lumea interlopă, Avakian — un armean, celebru şi pentru fetiţele pe care le avea în dotare. Victor mai scoase o copertă cu blestemul bătrânei, publică o poză mai mare a locului crimei, cu balta de sânge şi cu cadavrul acoperit de o pânză

neagră și în text insinuă povestea datoriei și a unui cămătar care ar putea avea motiv să îi ia gâtul lui Muscă. Dădu drumul la ziar și apoi îl căută pe Avakian, cu care se întâlni noaptea târziu la Vox vis-à-vis de guvern. Avakian nu recunoscu că Muscă avea vreo datorie la el, nici nu negă, dar insistă ca această pistă să nu mai fie preluată în ziar. Metodele lui de recuperare a banilor se bazau pe elementul cheie al păstrării în viață a datornicului. Acesta putea fi speriat, îi puteau veni patru moldoveni solizi cu un coșciug acasă, dacă nu înțelegea îi tăia cineva un deget cu foarfeca, dar de ce să fie omorât? Cine ar avea de câștigat din asta?

În finalul convorbirii, Avakian plăti consumația și îi pasă în drum spre mașini un plic lui Victor. Cinci mii de dolari pentru ca nici numele, nici ipoteza cămătarului să nu mai apară. În drum spre casă Victor realiză că niciun alt cotidian important nu a dezvoltat subiectul mortului de la Obor și probabil că de aici și suma mai mare ca de obicei aruncată de Avakian. Se gândi să sune o cocotă să treacă pe la el, dar până la urmă renunță. Înainte de a adormi primi un telefon de la prietenul său comisarul pe care-și aminti că trebuia să-l plătească.

— Victore, devine groasă... Am mai găsit unul.

— Unul ce...

— Alt țigan, tot cu alba-neagra, tot cu gâtul tăiat.

— Unde?

— În piața Sudului.

— Tot al lui Sliț?

— După toate aparențele nu... Vezi că deja s-au băgat televiziunile pe caz. Dacă vrei date, mișcă-te acum.

Primul lucru pe care-l verifică Victor dimineața era dacă și mortul cel nou, Bulgaru' cum era cunoscut, avea datorii la Avakian. Nu putea să aibă, fiindcă era bogat, chiar foarte bogat, făcea meseria asta din plăcere, nu pentru bani. Bulgaru' circula în Mercedes, era băgat în contrabanda cu alcool, avea pile și pe la guvern, unsese destul de sus în poliție și nimeni nu-l deranja. Nu practica alba-neagra, ci avea propria sa rețea de jucători. Și uneori ieșea în piață să le arate ucenicilor ce înseamnă meseria. Ultima ieșire îl costase cam scump.

Victor tratã cazul separat, construi o poveste despre Bulgaru', personaj bine plasat în lumea interlopă, dar a doua zi constată că un alt cotidian îi luase fața cu un titlu bombă: „Ucigașul de țigani".

Doar după doi e cam mult să vorbești despre așa ceva.

Dar spre sfârşitul săptămânii apăru şi al treilea. Tot ţigan, tot din lumea interlopă, un peşte mai mic, dar peşte care lucra cu fete din Moldova şi Ucraina, găsit pe linia de centura tot cu gâtul tăiat.

Probabil a fost surprins când făcea rondul pe la fetele aflate la treabă.

3.

Consilierul prezidențial pentru comunicare și relația cu presa, Valeriu Istrate, avea, din nou, ceea ce el obișnuia să numească o stare tâmpită. De-abia revenise din concediul petrecut într-o plicticoasă insulă grecească și la Palat găsise mult prea multă treabă de făcut. Încercă să citească sintezele de presă din cele 10 zile în care fusese plecat, dar lipsa de chef era suverană. Singurul lucru interesant din meseria lui erau recepțiile, primirile de la Palat sau delegațiile peste hotare. Șirurile de oficiali români politicoși, care zâmbeau dulceag Președintelui și delegației acestuia, oficialii străini, discuțiile neimportante de la mese, cumpărăturile făcute în grabă — așteptat de mașina ambasadei —, garda de onoare de la plecare și de la sosire, toate acestea erau premiul pentru nesfârșita oboseală și uriașul plictis din restul timpului.

Nu-i suporta pe jurnaliștii români, fiindcă erau prea puțini respectuoși și fiindcă erau prea insinuanți și fiindcă încă de la începutul mandatului îl atacaseră. Deși nu-i plăcea să recunoască, știa că primise această funcție și rămăsese în ea numai și numai datorită mamei sale, o foarte apropiată prietenă a Președintelui.

Tocmai când se pregătea să cam dispară de la serviciu pentru încă o minunată raită prin magazinele de confecții — marea lui pasiune erau costumele de haine —, o tânără de la biroul de presă apăru cu o nouă sinteză în care cap de afiș era problema unui ucigaș în serie ale cărui victime erau țigani. După ce privi în diagonală raportul își spuse că ucigătoarea căldură de final de iulie îi atinsese și pe cei din servicii, mai rămânea să-i aducă sinteze cu violuri și cu pedofili.

Într-un scurt acces de furie intenționă să facă un raport în care să se plângă de tratamentul la care este supus. În loc să primească materiale despre probleme majore, despre situația internațională, despre dedesubturile luptei politice din România, despre crizele globale ale zonei instabile a Balcanilor era chinuit cu povești lungi despre asasini. Nu mai scrise raportul, dar își promise că se va plânge Președintelui, deși știa că ultima dată se întâlnise cu acesta cu vreo cinci luni în urmă.

Preşedintele pur şi simplu nu-l suporta. Reacţia era atât de dură încât înfiinţase încă un birou de presă, paralel, cu care putea să colaboreze. Acel birou de presă îi semnalase deja Preşedintelui atât cele trei crime, cât şi protestul pe care Uniunea Rromilor îl dăduse publicităţii.

Perceput pe plan internaţional ca un protector al minorităţilor, Preşedintele era foarte sensibil la această temă şi cazul în speţă putea să creeeze probleme, chiar mari probleme. Ministerul de Interne asigurase Palatul că în maximum o săptămână asasinul va fi prins, însă nu reuşise să menţioneze dacă exista vreun suspect sau dacă fusese identificat măcar mobilul crimelor. Între cei trei morţi existau doar două puncte comune: erau toţi ţigani şi toţi operau în afara legii.

Oricum, Preşedintele urma să plece într-o vizită de cinci zile în republicile din Caucaz pentru a discuta din nou despre oleoductul ce ar trebui să treacă prin România, dar tot ajungea ba în Turcia, ba în Bulgaria. Până la întoarcerea sa lucrurile vor fi rezolvate.

Dar chiar când se instala la bordul aeronavei Airbus 313, Preşedintele află că fusese găsit al patrulea cadavru. Tot ţigan, tot infractor, tot cu gâtul tăiat şi tot fără nicio altă legătură cu primii trei.

4.

Cele patru gâturi luate în câteva zile îl determinară pe Andrei Gabriel Iliescu, vicepreşedintele Fundaţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului să-şi întrerupă concediul, să-şi lase soţia şi cele două fete la Neptun şi să se întoarcă în Bucureşti.

Preşedintele fundaţiei era la un stagiu de pregătire în Statele Unite şi deja lideri ai rromilor sesizaseră câteva organizaţii internaţionale ale protecţiei minorităţilor care începuseră să ceară lămuriri.

Pentru Andrei Gabriel era evidentă o reglare de conturi între poliţie şi rromi, reglare tolerată de statul român. Fiind homosexual, simţea foarte acut ceea ce el denumea „politica global discriminatorie faţă de minorităţi" a statului. Dar aceste crime nu vor rămâne fără ecou internaţional. După cele întâmplate în Bosnia şi în Kosovo nimeni din Europa nu mai era dispus să accepte excesele împotriva unei minorităţi.

Trimise mai multe faxuri de informare la diversele sale contacte internaţionale, apoi plasă pe pagina de internet a fundaţiei un apel în şase limbi pentru oprirea genocidului împotriva minorităţilor din România. O asemenea iniţiativă — la acel moment dedicată exclusiv problemelor homosexualilor — declanşase un adevărat scandal în Europa, scandal care culminase cu pichetarea de către organizaţiile homosexualilor din Marea Britanie a magazinelor alimentare din insulă pentru a determina boicotarea vinului românesc.

Deşi niciodată nu a putut face publică implicarea sa în respectivul act, momentul respectiv era pentru el unul dintre vârfurile carierei sale.

Constată cu neplăcere că presa — în totalitate — căuta partea spectaculoasă a problemei fără să sesizeze grava încălcare a drepturilor minorităţilor. Nicio asociaţie pentru protejarea drepturilor omului nu era citată, singurele păreri venind de la politicieni şi poliţişti, complici până la urmă cu asasinul sau cu asasinii. Mai mult decât atât, unul dintre cotidiane titra cu litere roşii: „Spada care ne face dreptate!". Indignat se apucă să scrie un protest la adresa ziarului, atrăgând atenţia că, la ora actuală, tribunalele internaţionale condamnă nu numai autorii fizici ai crimelor împotriva umanităţii, dar şi pe complicii morali, ori un asemenea

titlu este un act de complicitate şi un act de incitare la noi crime. Dacă aceşti oameni sunt vinovaţi de ceva este că sunt minoritari într-o ţară care nu-i vrea şi care, iată, s-a hotărât să-i extermine în aplauzele majorităţii. Celelalte minorităţi nu ar trebui să stea impasibile fiindcă — sub privirea complice a autorităţilor — le va veni şi lor rândul.

Trimise furios faxul la ziarul respectiv, apoi îl trimise şi la toate celelalte publicaţii şi la televiziuni.

Între timp se certă zdravăn şi cu secretara Preşedintelui fundaţiei care nu era deloc de acord cu textele trimise şi mai ales cu ideea că acestea fuseseră trimise fără aprobarea şefului ei direct. Dar în America era trei dimineaţa şi şeful avea mobilul închis.

5.

Furia ministrului de interne avea două motive precise. Primul, şi cel mai important, era rechemarea sa din concediu, rechemare decisă de Preşedinte chiar de la bordul avionului care-l ducea în Azerbaidjan. Al doilea erau articolele din presă care abundau cu informaţii pe care el nu le cunoştea.

De exemplu, a aflat din ziar că loviturile nu erau produse de un cuţit ci de un soi de sabie sau spadă. Directorul Institutului Medico-Legal i-a confirmat acurateţea acestei informaţii, precum şi faptul că exista un raport al IML încă de la a doua crimă care anunţa poliţia că asasinul folosea o armă cu lamă mai grosă şi mai lungă decât cea a unui cuţit. Acelaşi raport ajuns în paginile ziarelor puţin înainte de a fi pe biroul ministrului conţinea şi o analiză asupra preciziei loviturilor. Cel care mânuia respectiva armă era foarte antrenat. Angajaţii Ministerului de Interne deja urmăreau toate cluburile de scrimă şi pe cele de arte marţiale. Ipoteza unei aşa-zise săbii ninja fusese eliminată tot de cei de la IML care susţineau că este vorba de o sabie cu lama mai lată decât o armă ninja. Tot din ziare aflase ministrul că exista o bătrână care avusese un conflict cu Muscă, prima victimă, fiindcă acesta refuzase să-i returneze nişte bani pierduţi la alba-neagra. Şi atunci, bătrâna l-a blestemat să nu mai apuce următoarea zi.

Cel mai tare lucru aflat din ziare era o replică a unei femei la scrisoarea deschisă trimisă de vicepreşedintele Fundaţiei Române pentru Drepturile Omului. Femeia, care nu-şi dădea numele, susţinea că, în urmă cu doi ani, fusese răpită, sechestrată, violată şi obligată să se prostitueze de a treia victimă. Fusese ţinută aproape trei săptămâni într-o casă dintr-o mahala a Bucureştilor, păzită de mama şi de surorile celui care o răpise şi care a obligat-o să întreţină raporturi sexuale cu peste treizeci de bărbaţi. Aşa că, din punctul ei de vedere, cel care l-a omorât pe agresorul ei este un erou şi nu un criminal.

Un raport al SRI pe care ministrul îl răsfoise dimineaţa indica faptul că toţi cei patru aveau dosar penal şi fuseseră, măcar o dată, la închisoare. Ceea ce putea conduce la ideea că asasinul fie lucrase în poliţie, fie avea

legături în poliție, fie — cea mai gravă ipoteză — lucra încă în poliție. Raportul susținea că nu este vorba doar de un criminal serial, ci de un justițiar și că — în condițiile deprecierii raporturilor dintre majoritatea românească și anumite componente ale minorității rromilor — acest justițiar s-ar putea bucura de un sprijin important al populației. În același timp, raportul avertiza asupra posibilelor acțiuni ale unor grupări mafiote, bine înarmate și extrem de periculoase. Exista anexată o listă a celor mai violenți reprezentanți ai mafiilor țigănești.

Ministrul de Interne nu avea foarte mulți oameni de încredere în poliție, instituție pe care o considera complet coruptă și — în general — ineficientă. De aceea, solicitase sprijinul unui general din armată și al unui general de informații din departamentul specializat al armatei. Se întâlni cu ei la o vilă de protocol din Snagov unde îl chemă și pe șeful poliției Capitalei, singurul cu care reușea să aibă un dialog.

— Domnule ministru, trebuie să luați în considerare un factor extrem de periculos. Simpatia populară..., începu generalul de informații Stoenescu.

— Da, domnule general... Am citit și eu raportul SRI. Trebuie să recunosc însă că până la simpatia populară eu am o altă grijă. Suntem într-un an pre-electoral. La toamnă avem din nou parte de controale de la Uniunea Europeană. Peste patru luni va fi la București o reuniune a OSCE. De două lucruri mi-e teamă. Mi-e teamă că băiatul ăsta cu sabia lui nu se va opri și mi-e teamă că noi nu-l vom prinde suficient de repede. Ceea ce înseamnă că ne putem trezi cu mitinguri ale minorității țigănești în fața Palatului Parlamentului cu ocazia întâlnirii OSCE. Mai înseamnă că ne putem trezi cu reacții ale țiganilor și cu contrareacții ale românilor. Doamne ferește de un nou Hădăreni sau de un nou Bolintin, de data asta în București.

— Lucrul care pe mine m-a uimit de la început în acest caz, a fost lipsa de unitate a mesajului.

Generalul Rotaru era cel mai în vârstă dintre cei invitați și avea în spatele său o o carieră strălucită în diplomația militară.

— Este evident că asasinul, Spada cum îl numește presa, transmite un mesaj. Cei uciși sunt infractori și sunt țigani... Au fost, de fapt, infractori și țigani. Dar nu au aceeași zonă de lucru, nu au colaborat între ei, nu au comis aceleași tipuri de infracțiuni... Pot spune că omul nostru își alege victimele cam alandala. Și, de asemenea, cred că nu este un fost infractor. Adică, domnule ministru, nu cred că aveți fișa lui pe undeva pe la poliție.

Chestorul Movilă, șeful Poliției Capitalei, tăcu aproape întreaga seară. Era evident că în subtextul discuțiilor vina îi era atribuită lui și subordonaților lui care, până în acest moment, nu aveau nici cea mai mică pistă în legătură cu identitatea asasinului. Experiența de polițist îi spunea că foarte curând vor apărea și alte cadavre, tocmai fiindcă ucigașul nu le alegea după vreo regulă strictă, iar Bucureștiul era plin de țigani infractori. Înțelesese clar că — din cauza evenimentelor politice — ministrul va fi foarte grăbit să aibă rezultate și dacă nu erau rezultate va fi foarte grăbit să găsească vinovați. Iar pe acea listă el se afla pe primul loc.

— În ceea ce privește reacția occidentalilor nu trebuie să fiți atât de preocupat, continuă generalul Rotaru. Crimele unui psihopat nu-i privesc deloc. Poziția guvernului îi interesează.

— Și dacă guvernul nu-l prinde pe psihopat?

— Atunci niște demiteri la diverse nivele ale poliției vor dovedi buna-credință a guvernului. Bine...Vor dovedi și incompetența acestuia, dar nimeni nu se supără pentru atâta lucru. Belgienii și-au căutat pedofilul ani de zile...

Generalul Stoenescu încercă să intre din nou în discuție amintind de scrisoarea deschisă trimisă de Andrei Gabriel Iliescu, scrisoare în care guvernul era explicit considerat complice la moartea celor patru.

— Un poponar scelerat... replică sec generalul Rotaru. Și încă nu s-au întors toți ăștia din vacanță. Dacă până în două săptămâni nu-l prindeți, de la începutul lui septembrie vom avea focuri de artificii și în presă și în Parlament. Dar griji nu trebuie să vă faceți în legătură cu audiența lor peste hotare.

— Poate îi explicați și Președintelui asta...

— Domnule ministru... I-am explicat-o mereu, dar consilierii lui au alte puncte de vedere. Puncte de vedere puternic susținute material, încheie generalul Rotaru printr-o mișcare a trei degete de la mâna dreaptă care de peste 150 de ani, în România, sugera bacșișul.

Generalul Stoenescu se pregătea să-și expună punctul de vedere legat de implicarea unora dintre consilierii prezidențiali în diverse relații nu neapărat legale cu servicii străine de informații, dar ministrul îi tăie vorba:

— Nu știam că Iliescu este homosexual. N-are copii? Fiica lui cea mică este colegă de școală cu băiatul meu...

— Poate doamna Iliescu are relații bune cu vecinii, replică voios generalul Rotaru.

6.

Marin Poloboc, zis Bâtă după dimensiunile repectabile ale mâinii, dăduse toată viaţa cu pumnul, iar pe vremea lui Ceauşescu făcuse de două ori puşcărie pentru nişte bătăi mai aspre aplicate unora care nu-şi plăteau datoriile. În noul capitalism românesc îşi găsise repede rostul, întâi ca recuperator şi apoi ca body-guard.

Acum păzea o puştoaică de 14 ani, fata unui ţigan îmbogăţit pe care-l ştia din puşcărie. Pe vremea aia nu era mare lucru de capul ţiganului, dar acum învârtea nişte afaceri cu ţigări şi o ducea foarte bine. Bâtă era de felul lui moldovean, dar stătuse de la 10 ani în Bucureşti şi-şi pierduse chiar şi accentul de Botoşani. De fapt, de Dorohoi. Nu-i avea foarte la inimă pe ţigani, dar şeful lui era un ins liniştit şi de treabă. Făcea urât când se îmbăta şi se vorbea că nu prea îi mai mergea jucăria şi atunci le bătea pe fetele pe care le agăţa. Le plătea după aia foarte bine şi toată lumea era mulţumită.

Oricum el nu se ocupa decât de protecţia fetiţei. O ducea şi o lua de la şcoală, mergea cu ea la orele de balet, apoi la bazin la înot şi pe la cumpărături. În urmă cu vreo două săptămâni, şeful lui îl luase deoparte într-o seară când se pregătea să plece acasă şi îi spuse că avea încurcături cu nişte arabi care puteau să-i răpească fetiţa, aşa că se hotărâse să o trimită pe şest din ţară. Nici măcar nu-i spusese unde.

În perioada în care fata lipsea, Bâtă ar fi trebuit să aibă grijă de el. În urmă cu mai puţin de-o săptămână, şeful îi solicitase să mai găsească vreo trei-patru băieţi care să ştie şi cu arme. I-a adus cinci băieţi din care şeful a păstrat trei, cărora le-a dat pistoale cu gaz.

Acum două zile, şeful se mai liniştise şi pe seară s-a dus la una dintre fetele cu care umbla mai des, o blondă pe care o chema Diana. A intrat în bloc la ea pe la 11 noaptea şi n-a mai ieşit. Băieţii au stat în maşină toată noaptea şi pe la 10 dimineaţa s-au dus la uşa persoanei. În casă l-au găsit doar pe şef omorât. Nici urmă de blondă. De-abia după aia s-au prins că blocul mai avea o ieşire.

Deşi metoda de operare era diferită de primele patru cazuri, ziarele au considerat această crimă ca fiind o continuare a celorlalte. Identitatea

victimei, tot țigan, tot cu dosar penal, conducea la această concluzie. Poliția o căuta în schimb pe blonda în casa căreia avusese loc crima și — ca printr-o minune — ziariștii nu aflaseră de această pistă. Declarațiile lui Bâtă și ale celorlalți băieți făceau referire la arabi și nu exista nicio legătură între primele patru victime și mafia arăbească din România.

Dacă în ultimul caz fusese o reglare de conturi în care acționase un asasin plătit acesta nu putea fi același cu criminalul denumit Spada. În fond, cine ar fi dat bani pentru lichidarea lui Muscă?

Și, oricum, în ultima crimă arma fusese o pungă de plastic nu o spadă, iar victima murise prin sufocare, nu cu gâtul tăiat.

7.

Un individ umblă liber prin București, înarmat cu o armă medievală și omoară oameni. Cinci până în prezent. Care ar putea fi motivele lui? Poate se răzbună pentru ceva. Poate cineva din familia lui a avut de suferit de pe urma țiganilor. Poate el însuși a avut de suferit de pe urma țiganilor. Poate vrea doar publicitate... Publicitate pe care se pare că o obține din partea unor ziare inconștiente care mă fac să mă rușinez că sunt jurnalist și că inevitabil publicația în care scriu eu apare pe aceeași tarabă cu ele. Poate e nebun. Un om cu mințile duse care crede în vreo misiune divină, poate îi șoptește cineva la ureche să omoare.

De fapt, motivele lui nu mă interesează deloc. Mă interesează că, deși avem cinci morți, statul român nu este capabil să facă nimic. Președintele își umflă bășica prin țări uitate de Dumnezeu căutând prin Asia titulatura ignorată de oricine altcineva de lider regional în Balcani și de pe scara avionului dă telefoane cu indicații ministrului de interne, care de-abia atunci se deranjează să se întoarcă acasă din insula mediteraneană de unde veghea cu pipota la soare la liniștea țărișoarei care-l ține cu duioșie și inconștiență în fotoliul respectiv.

Încep să cred că oamenii politici din România au văzut prea multe filme americane proaste și au început să creadă că țările se conduc de la bordul aeronavelor care te plimbă dintr-un colț în altul al planetei și că nenorocirile din țară se rezolvă doar fiindcă ei există și rostesc fraze importante pe aeroportul Otopeni atunci când vin sau când pleacă.

Criminali sunt în toată lumea și relele nu pot neapărat să ne ocolească pe noi numai fiindcă în fruntea țării avem un lider regional care-și închipuie în fața oglinzii din baie că-și vorbește la per tu cu mai marii planetei. În restul țărilor, însă, criminalii sunt prinși. Inclusiv în filmele americane proaste, criminalii sunt prinși. Și tot în acele filme, când oamenii politici nu sunt în stare să-și facă treaba, demisionează. Se vede însă că obosiți de prea multele voiaje liderii români adorm până la aceste momente din filmele americane proaste și nu imită exact partea cea mai interesantă.

Președintele lăsă raportul de monitorizare din mână și-i privi semnificativ pe cei doi consilieri aflați în birou la acea oră târzie din noapte.

— De doi ani vă spun să aveţi grijă de acest Marius Ionescu... De doi ani... Şi de ziarul la care scrie. Dacă nu vă ocupaţi de el, ocupaţi-vă de ziar.

Consilierul pe probleme de securitate nota într-una, aproape fiecare frază a Preşedintelui fiind consemnată în carneţelele sale. Celălalt consilier, purtătorul de cuvânt al Palatului, ştia că furtuna se îndrepta spre el. Înainte de sosirea la Cotroceni fusese jurnalist şi Preşedintele insista să creadă că acest amănunt biografic ar fi trebuit să rezolve toate asperităţile dintre instituţia prezidenţială şi presă.

— Aţi discutat cu acest Ionescu? îl întrebă Preşedintele pe purtătorul de cuvânt.

— În repetate rânduri, domnule Preşedinte... Susţine că nu-şi poate vinde ziarul dacă vă laudă.

— Să nu mă laude... Să mă lase în pace. Să nu mă lege de lucruri care n-au legătură cu mine. Ce treabă am eu cu crimele astea? Ce să fac, să prind eu criminalul... Să-i păzesc pe ţiganii din Bucureşti? Nu am concediu de trei ani... În Azerbaidjan am fost să încerc să salvez rafinăriile. Acum... Lucrurile nu merg şi de aceea trebuie să luăm măsuri. Dacă aş putea să mă ocup eu de toate, ar fi perfect. Dacă aş ţine eu relaţia cu media, n-ar fi nicio problemă. Dar nu pot să o ţin eu. Iar dumneavoastră nu vă faceţi treaba. Fiindcă dacă vă făceaţi treaba, după ce Marius Ionescu scria acest articol, toată presa ar fi trebuit să-l condamne. Ar fi trebuit ca pe adresa ziarului lui să sosească scrisori din toate părţile. De la intelectuali, de la asociaţiile de studenţi, din întreaga ţară. Ar fi trebuit să sosească anunţuri de la oameni care renunţă la abonamente. Firmele de publicitate ar fi trebuit să nu mai dea bani. Să nu mai facă reclamă în acel ziar cât scrie Marius Ionescu. Trebuie să dăm un comunicat către toate ziarele în care să anunţăm motivul şi rezultatele vizitei în Adzerbaidjan...

— L-am dat, domnule Preşedinte...

— Dar n-a apărut nicăieri. Vreau să am coperţi de ziar, fiindcă doar astea se văd la revista presei. Şi convocaţi, vă rog, şi o conferinţă de presă.

— Pe ce temă...?

— Povestea cu ucigaşul ăsta...

— Domnule Preşedinte, interveni consilierul pe probleme de securitate naţională, nu cred că e bine. Am vorbit astăzi şi cu ministrul de interne şi cu SRI-ul. Nu avem nimic. Mai mult decât atât...Există ipoteza că în spatele întregii chestii ar putea fi poliţişti.

— Şi eu ce fac...? Stau să mă atace toţi fiindcă poliţia nu-şi face treaba?

— Domnule Președinte, singurul care v-a atacat este Marius Ionescu. Restul presei are o atitudine neutră sau chiar binevoitoare.

— Până mâine... Atitudinea aceasta trebuie stopată. Vreau să dați astăzi un comunicat în care să explicați că a cincea crimă nu are legătură cu primele patru. Astfel îl vom face de râs pe Ionescu. Lumea va înțelege că nu este un jurnalist bun. Trebuie acționat la credibilitatea celor care scriu împotriva noastră. Trebuie ca simultan să apară un atac la Ionescu. Ne trebuie o dezvăluire despre el. Vă rog să vorbiți cu Sandu și cu Călin să ne dea ceva. Dacă Marius Ionescu vrea război cu mine, o să aibă. Război... Nu glume. Și în același timp spuneți-i lui Mircică să scrie pe larg despre rezultatele vizitei în Azerbaidjan.

— A scris deja astăzi... Copertă, titlu bun...

— Să mai scrie o dată. Ca să contrabalansăm veninul lui Ionescu.

— Domnule Președinte... Cotidianul lui Marius Ionescu are cel mai mare tiraj din țară. Cel al lui Mircică, îl are pe cel mai mic. Nu contrabalansăm nimic. Plus că deja este arhicunoscut faptul că noi îi dictăm subiectele lui Mircică și că-l plătim cu publicitate de la stat.

Președintele nu-i mai răspunse purtătorului de cuvânt. După câteva secunde de gândire îi ceru să pregătească urgent comunicatul privitor la cea de-a cincea crimă și apoi se retrase în camerele de odihnă cu consilierul pe probleme de securitate națională. Care, după ce tăcuse aproape întreaga întâlnire, dădu drumul comentariilor.

În primul rând Președintele ar trebui să constate ineficiența purtătorului de cuvânt Dragoș Tomescu, lipsa sa de contacte în lumea presei și — nu în ultimul rând — dezinteresul față de serviciu. La acestea se adăuga și alcoolul consumat în cantități tot mai mari, precum și o legătură extraconjugală cu o prezentatoare de emisiuni meteo de la o televiziune particulară.

Apoi... Șeful SRI, Sandu Stoicescu, refuza să dea orice fel de date erau solicitate de Palat. Sigur există materiale despre Marius Ionescu... Și-a construit o vilă undeva la munte cu banii oferiți de un contrabandist arab. Are un offshore în Cipru prin care derulează niște afaceri cu aparatură medicală. Nevastă-sa și cele două fetițe fac niște sejururi absolut impresionante prin lume. Ar putea fi agățat cu ceva, dar șeful SRI refuză orice colaborare. Călin Șelaru, șeful SIE ar ajuta, dar nu are informații despre Marius Ionescu. Oricum, în cazul asasinului de țigani, problema cea mare este ministrul de interne.

— Știți că vă dușmănește, știți că nu v-a susținut niciodată... pe deasupra este complet aerian. Oamenii mei din minister îmi spun că nu

întreprinde nimic pentru prinderea asasinului. Dacă în două săptămâni nu-l prinde, cred că ar trebui demis. Ar fi o implicare decisă a dumneavoastră în acest caz și ar arăta opiniei publice cine conduce. Cine are puterea.

— Oricum, dacă în câteva zile nu se întâmplă nimic, trebuie să cadă niște capete. Iar cu Sandu vorbesc eu... Nu-mi plac oamenii cărora trebuie să li se reamintească prea des cine i-a pus în funcții. Ce-și imaginează... Că dacă pierd alegerile o să-l țină cineva acolo fiindcă e drăguț cu opoziția. Și dacă nu facem o conferință de presă poate convocăm aici o întâlnire cu directorii de publicații... Informală. Și nu-l invitați pe Marius Ionescu și pe nimeni altcineva din ziarul lui.

Între timp apăru purtătorul de cuvânt cu textul comunicatului. Președintele făcu vreo două schimbări minore, îl mai întrebă o dată dacă se vorbise cu Horică, se vorbise, dacă mai exista vreun potențial pericol de atac din altă parte, nu exista și dacă mai era vreun comunicat de dat.

— Tocmai vroiam să vă spun. Sunt inundații în nordul țării... Poate ar fi bine să trimitem niște ajutoare și să anunțăm în presă valoarea lor. Eventual, poate faceți o vizită în zonă...

Președintele dădu din cap și reîncepu să citească atent articolul lui Marius Ionescu.

8.

Întotdeauna m-am întrebat de ce oamenii politici, odată ajunși într-o funcție importantă, încep să se teamă de presă. Atunci când se află în opoziție sau când nu au nicio funcție, doar stau în banca lor din parlament, curtează jurnaliștii, sunt populari cu ei, le dau telefoane, le cer sfaturile. Și nu uită niciodată să-i asigure pe aceștia că, dacă vor ajunge la putere, nu vor repeta greșelile guvernanților de atunci. Când ajung la putere, brusc nu mai sunt de găsit la telefon, presa este inamicul numărul unu, jurnaliștii care îi critică devin dușmani personali care trebuie spulberați. Brusc orice atac la adresa lor este un atac la adresa siguranței naționale și atunci trebuie umblat puțin și la legea presei.

Remarcam într-o discuție purtată la o masă rotundă a BBC în urmă cu mai bine de trei ani că la liderii politici români există sindromul presei de partid. Chiar nostalgia presei de partid. Presa care îi laudă. Și atunci când ajung la putere oamenii politici încearcă cu disperare să-și creeze ziare care să-i laude. Nu țin neapărat să atac o putere, dar rolul presei este acela de a trage semnale de alarmă. Nu e nevoie de gazete de perete care să laude realizările oamenilor politici. Ei sunt plătiți să aibă realizări. Iar noi, jurnaliștii onești, trebuie să-i penalizăm atunci când greșesc, nu să-i lăudăm când își fac meseria.

În recenta problemă a ucigașului în serie din București, problemă pe care ziarul meu nu a tratat-o cu insistența morbidă a unor colegi de breaslă, Președintele României s-a apucat din nou să dea lecții presei și să viseze la epoca ziarelor Scânteia și România Liberă. Într-un comunicat halucinant pe care l-am primit ieri la redacție, președinția ne informa că respectivul asasin, neprins dealtfel, nu a comis decât patru crime nu cinci așa cum afirmă niște ziare. E bine să pătrundem un pic în acest caz. Comunicatul președinției, realizat probabil de fabrica de consilieri din palat, oameni care-i fac rău nu bine Președintelui, era un răspuns dat editorialului scris acum trei zile de Marius Ionescu. Dintotdeauna am apreciat stilul virulent al lui Marius Ionescu, deși nu am fost mereu de acord cu politica ziarului său. Pot spune însă că acum trei zile Marius Ionescu a greșit. Președintele nu are nimic de a face cu criminalul în cauză. E treaba poliției să-l prindă și a justiției să-l condamne. E chiar naiv să ți-l imaginezi pe Președinte făcând pe detectivul prin parcurile întunecate ale Capitalei. Dar, Președintele a demonstrat că Marius Ionescu nu a greșit complet. Comunicatul președinției

prin care națiunea e anunțată că sunt patru, nu cinci crime face parte din lungul șir al tâmpeniilor actualului mandat. Dacă președinția ne lămurește ce-i cu crimele, de ce mai ținem un minister de interne, o poliție, o procuratură? Dacă cetățeanul Președinte s-a haiducit și pleacă pe coclauri la vânătoare de infractori de ce să mai plătim criminaliști, de ce să mai plătim investigatori? Încă o dată, a câta oară în, să sperăm, scurta sa carieră de Președinte, șeful statului român s-a trezit vorbind și a emis un comunicat către țară, comunicat care nu interesează pe nimeni.

În aceeași zi cu comunicatul, presa cotrocenistă a publicat încă un reportaj victorios despre solia de pace din Azerbaidjan.

Marius Ionescu a greșit cerându-i Președintelui să se ocupe de cazul asasinului în serie, dar Marius Ionescu a greșit pe banii săi și în paginile ziarului pe care-l conduce. Președintele greșește pe banii noștri, își publică omagiile pe banii noștri și tot pe banii noștri, îmi dă mie lecții de presă.

De aceea, anunț acum că voi refuza orice invitație la Cotroceni din partea sa. Nu am ce să discut cu un om care crede din start că știe meseria de gazetar mai bine decât toți aceia care o practică.

— De unde știa jigodia asta de Cârstea de invitarea jurnaliștilor la Cotroceni? De aici se scurg informații... Iar acesta este cel mai grav lucru posibil. Nu-mi ajunge că trebuie să vorbesc în șoaptă, fiindcă toți SPP–iștii ăștia mă urăsc. Acum trebuie să mă feresc și de proprii colaboratori. Am fost doar noi trei în această cameră când am vorbit despre invitarea jurnaliștilor. Asta a fost acum două nopți. Și astăzi Cârstea are informația în ziare. Și mă atacă. Și-mi compromite și intenția. Fiindcă toți ceilalți, pe care nu i-am invitat încă, o să creadă că pe Cârstea l-am invitat înaintea lor. Cu mult înaintea lor și, pe deasupra, m-a și refuzat. Cum ies din situația asta? Treaba dumneavoastră, a consilierilor mei, este să mă protejați. Nu să-mi faceți probleme. Iar dumneavoasttră nu numai că nu mă protejați, dar îmi sporiți imaginea negativă. Până acum mă ataca doar Ionescu. Astăzi a apărut și Cârstea... Cine se mai pregătește?

— Domnule Președinte..., începu timid purtătorul de cuvânt, dar Președintele îl întrerupse.

— Când ați luat această funcție mi-ați zis că aveți o relație excelentă cu Cârstea. Că v-a fost profesor în ale jurnalisticii. Că ați fost angajatul favorit al lui...

— Știți că este o problemă cu Cârstea... El consideră că v-ați îndepărtat de el după ce ați ajuns Președinte.

—M-am îndepărtat şi de nevastă-mea ... N-o mai văd cu zilele, dar asta nu o determină să scrie editoriale tâmpite împotriva mea. Normal că m-am îndepărtat. Când eşti în opoziţie ai timp de jurnalişti. Când eşti la putere nu ai timp. Ştiţi ce mi-a cerut prietenul dumneavostră Cârstea în primele două săptămâni de mandat. Cinci posturi de ambasador. Dintre care unul în Marea Britanie. I-am rezolvat doar două şi s-a supărat. Şi acum mă atacă... Auziţi... Ia rechemaţi-i pe cei doi. Tunisia şi parcă Filipine. Măcar să ştie de ce mă înjură.

Consilierul pe probleme de securitate notă în carneţel că trebuie să-l oprească pe Preşedinte să facă gestul acesta. Avusese ostilitate din partea Ministerului de Externe atunci când făcuse numirea, acum ostilitatea va fi şi mai mare. Oricum, după scurgerea aceasta de informaţii cariera purtătorului de cuvânt este complet compromisă. Probabil că nu va fi eliberat din funcţie imediat, dar va trece pe linie moartă şi apoi i se va oferi un post la CNA, sau prin diplomaţie, sau prin consiliul de administraţie al televiziunii. Următorul pe listă este şeful SRI şi imediat după aceea ministrul de interne. Şi astfel în jurul Preşedintelui se va face curăţenie.

9.

Nea State fusese cel mai elegant bişniţar de bilete de cinematograf. Era întotdeauna îmbrăcat în costum cu cămaşă albă, curată la guler, şi cravată asortată. Iarna purta un palton lung, negru şi un fular alb de mătase. Vorbea întotdeauna frumos clienţilor, chiar dacă le solicita preţul dublu sau chiar triplu în funcţie de cererea pe care o avea filmul.

Când începea să ruleze un film nou în centru, nea State îl vedea de la primul matineu, pentru ca apoi să poată dialoga cu clienţii. Dacă oamenii dădeau un ban, trebuia să ştie pe ce-l dădeau. Nu avusese niciodată probleme cu miliţia, deşi în ultimii ani ai lui Ceauşescu avea propria sa reţea de bişniţari, se extinsese şi la Cinematecă şi din când în când la spectacolele de la Teatrul Mic. Cei care lucrau pentru el erau tot bine îmbrăcaţi şi foarte politicoşi. Dacă vreunul îndrăznea să ridice vocea la un cumpărător, zbura pe loc.

În 1989 se căsătorise cu o puştoaică de 16 ani. Ajunsese deja la 40 de ani şi trebuia să se aşeze şi el la casa lui. Nunta fusese evenimentul cartierului. După câteva luni venise revoluţia şi lucrurile începuseră să se strice. În vreo trei ani afacerea cu biletele n-a mai fost interesantă, oamenii nu mai veneau la cinematografe, nu mai mergeau la teatre. Stăteau în faţa televizorului sau făceau mitinguri.

Încercase să-şi deschidă propia afacere, dar nu-i mersese nimic. Acum vindea casete cu manele şi cu muzică ţigănească în faţă la Magazinul Unirea. Îşi mai folosea talentul de vorbitor să convingă eventualii cumpărătorii, dar timpurile s-au schimbat. Cămăşile nu mai erau de mult albe, nici în costum nu prea mai venea, iar acasă lucrurile îi mergeau rău. Nevastă-sa avea 26 de ani iar el deja trecea de 50. Când banii n-au mai fost au început scandalurile.

Şi acum, cum el lipsea toată ziua de acasă, auzise că se încurcase cu un ţigan şmecher de prin cartier. Într-o seară aproape că o prinsese cu nenorocitul ăla, iar nevastă-sa nici măcar nu se mai ostenise să nege. Vecinii îşi dădeau ghionturi când îl vedeau, şi unul — nou mutat în bloc — îl întrebase ce-i mai face fata. Ce să-i spună... Că nu-i fii-sa, că e nevastă-sa. Ca să nu se enerveze şi ca să n-o vadă prea repede, seara — după ce ducea

casetele la depozit şi după ce semna chitanţierele şi actele de predare-primire intra la câte un film de pe bulevard. Ajungea acasă după zece noaptea. Ea îi spunea nervoasă că nu-s bani, că vrea în concediu, că-l părăseşte, apoi se întorcea cu fundul la el şi se culca.

Deşi taică-su avusese patima beţiei, sau poate tocmai fiindcă îl văzuse pe ta'su murind în comă alcoolică, nea State nu punea gura pe băutură. Îşi amăgea supărarea văzând filme. Dar în seara asta nu prea avea chef de cinematograf. Fusese prea cald şi nu-şi dorea decât o baie bună şi un pahar de apă rece. Lăsă casetele la depozit, semnă actele şi plecă agale spre casă. În metrou aţipi şi se trezi la două staţii după.

Când ajunse în faţa blocului văzu luminile roşii şi albastre ale maşinilor de poliţie. Erau vreo patru echipaje, o ambulanţă şi o mulţime de gură-cască. Atunci când se apropie de intrarea în bloc o vecină de la parter îi spuse unui poliţist în uniformă că el era soţul Angelicăi. I se înmuiară picioarele.

Poliţistul îl luă pe sus... Că de unde vine, că ce a făcut în ultimele trei ore, dacă l-a văzut cineva în perioada asta. Încercă să afle ce se întâmplase, dar cu poliţistul ăla nu se putea vorbi. O tot ţinea că-l înţelege, dar c-ar fi mai bine să recunoască. Apăru şi un civil care îl întrebă acelaşi lucru ca poliţistul. Unde să fie?... La serviciu. Le povesti ziua de lucru, actele de la depozitul de casete...

Le dădu şi numărul de telefon şi norocul lui că acolo era cineva care confirmă povestea. Ce s-a întâmplat cu Angelica? Cu Angelica nimic, dar cineva i-a luat gâtul lui Sile, ţiganul cu care nevastă-sa trăia. L-a găsit o vecină în pasajul dintre scările 3 şi 4, rezemat de ghena de gunoi. Mort.

10.

Avea 45 de ani, dar arăta ca de 60. Își ținea, vară sau iarnă, toată garderoba pe ea și peste părul slinos purta un soi de turban de lână roz, scămoșat și murdar. Alerga după oameni pe stradă cu mâna întinsă mormăind un soi de rugăciune căreia nu-i mai reținea cuvintele în totalitate. Deși arăta rău de tot și cam juma de zi nu prea se ținea pe picioare de beată, aduna zilnic destui bani. Probabil că oamenii îi dădeau ceva numai să scape de ea. Vagabonzii de pe la Piața Universității îi spunea Găurica, dar pe ea o chema Maria. Lucrase 15 ani la o filatură și cum în schimbul trei era cam frig o luase pe băutură. Puțin-puțin, apoi mai mult, până când ajunsese să se trezească prin șanțuri sau să adoarmă pe bănci în parcul din fața blocului. Sătul de ea și de batjocura vecinilor, bărbat'su o dăduse afară din casă.

Filatura se închisese și oricum nici ăia nu erau domici să o mai țină pe acolo. Încercase să cerșească prin gară sau prin fața bisericilor, dar luase niște bătăi crunte de la cerșetorii care aveau vadul acolo sau de la haidamacii care aveau grijă de ei. Așa îl cunoscuse pe Costi și acum lucra pentru el. Tot ce strângea îi dădea lui, iar el avea grijă de ea, îi dădea să mănânce și îi mai lăsa niște bani de băutură. Încercase de câteva ori să nu-i dea toți banii, dar o turnaseră niște puradei care cerșeau peste drum de ea. Îi trăsese Costi câteva șuturi de nu i-a mai trebuit. Cât îi dădea era bine și gata. Mai bine decât bătaia. Acum că era vară ieșea de dimineața pe stradă.

Pe la prânz apărea și Costi. Se rezema de cabina telefonică și-și aprindea o țigară. Dacă strânsese bani destui, îi dădea și ei o țigară. Dacă nu, lua banii fără vreo vorbă, se mai învârtea prin zonă și apoi pleca la ceilalți care cerșeau pentru el. Îl vedea din nou pe seară înainte de a pleca. Seara nu era de cerșit. Nu ieșea mare lucru.

Oricum, azi nu-l văzuse deloc. Nici la prânz, nici seara. Era chiar mai bine că nu venise, că nu strânsese mare lucru și s-ar fi enervat. A doua zi pe la prânz apăruse un țigan, tovarăș al lui Costi, care-i spuse că de acum îi dă lui banii, fiindcă pe Costi îl mierliseră unii.

11.

Spre deosebire de alte după-amieze de luni când prezența la Parlament era mediocră, astăzi locul foia de deputați și de jurnaliști. Reprezentatul minorității rromilor, Nenișor Vasile, urma să-l interpeleze pe ministrul de interne. Tema interpelării era evidentă pentru toată lumea.

Deși avea un singur vot de negociat — pe al său —, Nenișor era un personaj important datorită legăturilor extrem de strânse pe care le avea cu Președintele celui mai important partid de opoziție.

Se știa că în cazul unei victorii a acestui partid la viitoarele alegeri, deputatul rrom va ocupa o poziție înaltă în stat. Plus că nimeni nu neglija cele peste două milioane de voturi ale rromilor. E drept că nici nu le controla nimeni, dar oricum Nenișor Vasile părea a fi cel mai în măsură să încerce să le direcționeze într-o direcție sau alta.

— Domnule Președinte al Camerei Deputaților, doamnelor și domnilor parlamentari. Mă aflu aici pentru a adresa o interpelare ministrului de interne, dar și pentru a face o declarație politică. Știți cu toții că în ultimele 25 de zile au fost asasinați șase sau chiar șapte rromi. Le-au fost tăiate gâturile ca la pui. În urma acestor crime au rămas unsprezece copii orfani și în patru cazuri, cel ucis era singura sursă de venit a familiei. Modul de execuție al acestor crime indică premeditarea și a devenit evident că singurul motiv pentru care au fost uciși este acela că erau rromi. Țigani...

— Și infractori! se auzi o voce din sală dinspre rândurile coaliției de guvernământ.

— Infractor este cel care privatizează bunurile noastre pe bani puțini ca să ia un comision gras, nu cel care fură o pâine ca să-și hrănească familia! răcni în microfon Nenișor Vasile și instantaneu parlamentarii partidelor de opoziție începură să aplaude zgomotos.

Președintele de ședință solicită liniște la microfon și deputatul rrom continuă:

— Știm că nu ne iubiți! Pentru voi suntem țigani. Văd asta în privirile voastre în fiecare zi. Nu contează că am școală, că sunt doctor în științe, că sunt căsătorit și am trei copii, că am făcut armata, că-mi plătesc datoriile

la stat. Tot ţigan sunt. Şi pentru voi asta e rău. Din copilărie am suportat privirile astea, din copilărie am înghiţit umilinţe pe care voi nici nu le bănuiţi. Şi tata, Dumnezeu să-l odihnească, tot om cu facultate, tot om cu doctorate şi cu prestigiu internaţional, a trebuit să le suporte. De când sunt în Parlament am zis mereu că rromii, că ţiganii trebuie să se integreze în societate, că trebuie să-şi accepte şi să-şi depăşească nivelul de minoritari... Dar reţineţi, noi suntem o minoritate tare cuminte. Nu cerem plăcuţe bilingve, nu cerem facultăţi, nu cerem drepturi speciale, nu prea ne plângem la diversele comisii europene. După legea adminstraţiei locale pe care o votăm zilele acestea, ar trebui să cam puneţi plăcuţe bilingve româno-ţigăneşti chiar în Bucureşti. Însă considerăm că s-a ajuns prea departe. Au fost omorâţi şase rromi, doar fiindcă sunt rromi şi repet doar findcă sunt rromi şi nimeni dintre cei care trebuie să facă lumină şi să găsească ucigaşul nu se mişcă. Am informaţii că ministrul de interne a dat ordin ca de acest caz să nu se ocupe nimeni în mod special. Şi mă întreb de ce... Dacă erau şase unguri, maghiari din România, cu gâturile tăiate era toată lumea implicată. Pentru ţigani nu-i nicio grabă. Ei bine, nu-i aşa! Grăbiţi-vă, domnilor, că nu ştiţi cum arată un ţigan furios. Sau speriat de moarte.

La acest moment protestele celor din coaliţia de guvernământ deja acopereau în mare măsură vocea vorbitorului. Preşedintele de şedinţă cerea linişte, deputaţii opoziţiei îi apostrofau pe cei ai puterii şi Nenişor Vasile îşi zbiera interpelarea către ministrul de interne prin care-i cerea să prezinte în faţa Parlamentului rezultatele anchetei în cazul celor şase crime.

Ştia că nici ministrul de interne nici nimeni altcineva nu avea cum să prezinte date despre o anchetă în curs, dar bomba fusese aruncată. Riscul unei riposte ţigăneşti, risc inexistent la acest moment, punea actuala putere în faţa unei ipotetice confruntări etnice. Şi ce putere îşi permitea o asemenea ipoteză în Balcani, după Kosovo, mai ales când afirma oriunde în lume că este un pilier de stabilitate zonală ?

12.

Prezentatoarea de televiziune al cărei zâmbet glacial şi profesional ocupa ecranul seară de seară îi repetă întrebările pe care urma să i le pună în direct şi apoi se concentră asupra prompterului.

Unul dintre asistenţii de regie îi reverifică microfonul, ascunse firul acestuia pe sub haină în timp ce o domnişoară zglobie cu un pămătuf în mână îi îndepărtă câteva picături de transpiraţie.

Era foarte cald în studio, iar Laurenţiu Petre era la prima sa apariţie în direct. Se făcu linişte în studio, auzi semnalul muzical de începere a ştirilor şi prezentatoarea începu să vorbească:

— Bună seara. Aşa cum am prezentat în ediţiile anterioare, sâmbătă şi duminică au fost găsite în Bucureşti două cadavre care par a face parte dintre victimele ucigaşului în serie poreclit Spada. Reporterul nostru Dan Dumitrescu se află la Institutul Medico-Legal de unde ne dă ultimele amănunte despre aceste crime. Bună seara, Dan.

— Bună seara, Irina. Bună seara, doamnelor şi domnilor. Conform unor surse din interiorul Institutului Medico-Legal există aproape o certitudine că ultimele două victime: Vasile Pleşa, cunoscut în lumea interlopă ca Sile Măcelaru' şi Constantin Dumitru, cunoscut drept Costi au fost victimele aceluiaşi asasin care a mai omorât cel puţin alte patru persoane în ultimele 25 de zile. Şi Vasile Pleşa şi Constantin Dumitru erau rromi, la fel ca celelalte patru victime şi de asemenea, ambii aveau antecedente penale. Ambii au fost ucişi cu o singură lovitură de armă albă. Specialiştii criminalişti consideră că asasinul este un foarte bun mânuitor al acestei arme, ţinând seama de precizia cu care a lovit de fiecare dată. Irina?

— Dan, există vreun indiciu asupra identităţii criminalului?

— Până în acest moment, dinspre Poliţia Capitalei sau dinspre Ministerul de Interne nu avem decât o tăcere uşor iritată de insistenţele noastre. Sursele noastre de poliţie indică faptul că sunt nu mai puţin de patru echipe care lucrează pentru prinderea asasinului. Irina?

— La Institutul Medico-Legal au venit familiile celor asasinaţi? Care este atmosfera acolo?

— Acum douăzeci şi cinci de minute la Institutul Medico-Legal a sosit deputatul Nenişor Vasile, reprezentant în Parlament al minorităţii rromilor. Acesta a acuzat violent presa de susţinere a criminalului şi apoi a intrat într-o încăpere unde stă şi acum de vorbă cu familiile celor doi asasinaţi. Din câte am înţeles, cei doi vor fi înmormântaţi odată, iar la ceremonia funerară vor participa mai multe mii de rromi din Bucureşti şi din împrejurimi. Irina?

— Mulţumesc, Dan. Astăzi, Nenişor Vasile, reprezentantul minorităţii rromilor în Camera Deputaţilor a acuzat puterea de la Bucureşti că tolerează aceste crime împotriva unor rromi şi a acuzat întreaga clasă politică de discriminare etnică. În discursul său, Nenişor Vasile a ameninţat cu represalii ale minorităţii rromilor. Amalia Voicu se află acum la Camera Deputaţilor. Bună seara, Amalia!

— Bună seara.

— Care a fost reacţia deputaţilor după declaraţiile lui Nenişor Vasile?

— Reprezentanţii puterii au considerat că declaraţiile deputatului rrom sunt de natură să instige conflicte etnice şi unii dintre aceştia chiar intenţionează să solicite chemarea lui Nenişor Vasile în faţa comisiei de disciplină a Camerei. Reprezentanţii opoziţiei consideră că actuala putere a tratat cu multă superficialitate aceste crime şi că atitudinea lui Nenişor Vasile este legitimă.

— Amalia, ce părere au reprezentanţii opoziţiei despre ameninţarea cu represalii ale rromilor?

— Irina, niciunul dintre cei pe care i-am contactat nu a dorit să comenteze această parte a discursului lui Nenişor Vasile, ci s-au mărginit să critice atitudinea puterii şi a ministrului de interne. În această idee, se află lângă mine domnul Emil Zarău, secretar de stat la Ministerul de Interne. Bună seara.

— Bună seara.

— Cum comentaţi acuzele aduse de deputatul Nenişor Vasile?

— Mai întâi aş vrea să anunţ populaţia României că nu există niciun motiv de panică. Nu vor exista represalii ale rromilor şi nici alte forme de conflicte între etnii. Cât despre domnul Nenişor Vasile, ce să spun. Actul domniei sale este de o inconştienţă aproape criminală. Sper ca organele în drept să ia măsurile ce se cuvin împotriva sa.

— În legătură cu asasinul denumit Spada, ce ne puteţi spune?

— Nimic... Ancheta fiind în curs nu vă pot spune nimic. Este foarte probabil ca în acest moment acest ucigaş să se uite la televizor şi să afle de la mine detalii pe care nu ar trebui să le ştie. Ce vreau să precizez este

că Poliția și Ministerul de Interne lucrează. Pe noi nu ne interesează aspectele etnice. O victimă este o victimă și un ucigaș este un ucigaș. Nu contează etnia. Și de prins îl vom prinde.

— Vă mulțumesc, domnule secretar de stat. Atât de la Camera Deputaților, Irina?

— Mulțumesc Amalia. În douăzeci și cinci de zile au fost uciși cel puțin șase oameni de către un asasin denumit Spada după obiectul cu care se presupune că ucide. Pentru a încerca să înțelegem comportamentul acestui om l-am invitat în studio pe domnul Laurențiu Petre, doctor în psihologie. Bună seara.

— Bună seara.

— Cum interpretați aceste șase crime? Care ar putea fi motivul lor? De ce credeți că acest om ucide?

— Aș vrea să fac niște precizări. Avem de-a face cu niște crime în serie, dar nu avem cum ști dacă este vorba de un asasin, de un cuplu de asasini sau de un grup de asasini. Istoria recentă...

— Adică ar putea să fie mai mulți ucigași ?

— Da... Crimele în serie s-au dovedit în mai multe cazuri că au fost comise de mai multe persoane. Interesant însă nu este neapărat câți sunt și eu cred că la acest moment medicii legiști au putut constata dacă avem un solitar sau dacă avem de-a face cu mai mulți, deci interesant este de ce ucide un criminal în serie. Literatura de specialitate îi împarte pe aceștia în trei categorii: vizionarii, justițiarii și hedoniștii.

— Poate explicați...

— Imediat. Vizionarii sunt cei care ucid, fiindcă aud voci, fiindcă sunt porunci divine care le spun să facă asta, sau fiindcă suferă de puternice devieri comportamentale. Justițiarii ucid fiindcă trebuie să curețe societatea de un rău sau fiindcă vor să răzbune o traumă suferită de el sau de cei apropiați lui. Hedoniștii ucid din plăcere. Și aici mai există subdiviziuni din care una importantă ar fi aceia care ucid pentru câștiguri, cum ar fi cunoscutele cazuri de soți seriali care după căsătorie își ucid nevestele pentru a le moșteni averea, apoi iar se căsătoresc și iar ucid și tot așa. În cazul de față eu cred că avem de-a face cu un justițiar sau cu un grup de justițiari. Victimele sunt legate între ele prin niște parametri care ne conduc la această idee. În primul rând fac parte dintr-o minoritate națională. Sunt toți rromi. În al doilea rând toți au avut cazier și — dacă am reținut bine — toți au făcut închisoare. Avem deja un altgoritm al modului în care ucigașul își alege victimele. Rromi cu cazier. De ce o face? Ar putea fi multe motive... Crize din copilărie. E posibil să fi fost umilit

de rromi când era copil. Sau e posibil ca cineva din familia sa să fi suferit de pe urma rromilor. După cum e foarte posibil ca el să fie rrom...

— Asasinul să fie rom?

— Da... Şi atunci am putea avea de-a face cu un vizionar. Este un asemenea exemplu, un american de origine indiană — piele roşie — Glaze îl chema, care ucidea prostituatele de origine indiană pentru a-şi curăţa rasa. Este foarte posibil ca autorul celor şase crime să ucidă rromi cu cazier pentru a-şi curăţa etnia.

— Aţi auzit acuzaţiile aduse de un reprezentant al minorităţii rromilor poliţiei şi puterii. Cum credeţi că va interpreta el această afirmaţie a dumneavoastră, conform căreia asasinul poate fi chiar rrom?

— Nu ştiu cum ar interpreta. Vreau însă să atrag atenţia că ucigaşii în serie sunt de multe ori persoane foarte inteligente, extrem de abile şi de multe ori cu suficiente cunoştinţe necesare autoprotejării. Prinderea lor este foarte grea oriunde în lume. Unul dintre cei mai celebri crimali în serie, Ted Bundy, a fost prins după vreo cinci ani de căutări timp în care se pare că a ucis peste o sută de femei. Marea problemă a prinderii ucigaşilor în serie este că aceştia par a fi oameni perfect normali. Un ucigaş în serie, poate fi — aşa cum spun americanii — vecinul tău de peste drum. De aceea, eu cred că interferenţele politicului în activitatea de criminalistică sunt şi inutile şi dăunătoare.

— Domnule Laurenţiu Petre, vă mulţumesc pentru prezenţa dumneavoastră la Ştiri. Urmează o pauză publicitară şi apoi revenim cu ştiri interne.

După ce începu publicitatea, Irina Lascăr îi strânse mâna şi îi promise încă o invitaţie într-o emisiune viitoare, apoi o domnişoară într-o rochie deosebit de mulată îl conduse spre lift de unde îl preluă un body-guard ras în cap.

Când să iasă din clădirea televiziunii, o văzu pe ecran pe Irina Lascăr anunţând că poliţia descoperise încă un cadavru cu date asemănătoare cu ale celorlalte şase, într-un garaj din Balta Albă.

13.

Ministrul de interne stătea pe întuneric în sufragerie şi acompaniat de un pahar de scotch puternic îndoit cu apă urmărea foarte atent emisiunea de pe Discovery. În 1066, William, duce de Normandia a debarcat la Pevensey, în sudul Angliei însoţit de puternica sa cavalerie şi de arcaşi. Regele de atunci al Angliei, Harold II, l-a aşteptat pe William lângă Hastings în fruntea armatei sale al cărei punct forte îl constituia infanteria formată din huscarlii, ostaşi înarmaţi cu o secure manevrabilă cu două mâini. Pe dealul Şenlac, Harold, obosit după o confruntare avută cu câteva zile înainte cu vikingii, a rezistat mai multor şarje de cavalerie ale normanzilor lui William, dar moartea fratelui său şi o mică strategemă a lui William, care a ordonat unei părţi din pedestrimea bretonă să simuleze panica au dus la înfrângerea ultimului rege saxon al Angliei.

Telefonul sună exact când era prezentată simularea pe computer a ultimei şarje a cavaleriei normande, sarjă care a dat complet peste cap linia de apărare saxonă.

— Te uiţi la emisiunea lui Preda? îl întrebă abrupt consilierul său pe probleme de comunicare.

— Nu, mă uit la Discovery.

— Uită-te şi te sun după aia...

La talk-show-ul lui Marian Preda erau în studio, faţă în faţă, Nenişor Vasile aproape congestionat de furie şi, aparent calm, dar evident nervos, chestorul Movilă, şeful Poliţiei Capitalei. Prima întrebare pe care şi-a pus-o ministrul era cum de Movilă a mers la o emisiune fără să-i ceară aprobarea, dar îşi propuse să nu se enerveze înainte de a-l asculta pe Nenişor Vasile.

— Domnule chestor, vă întreb pentru a zecea oară în emisiunea asta... Mi-e martor domnul Preda. Domnule Preda, de câte ori l-am întrebat pe domnul chestor?

— Ce să-l întrebaţi, domnule deputat? L-aţi întrebat multe...

— L-am întrebat şi-l întreb din nou. Când îl prindeţi, domnule, pe criminalul ăsta? Câţi oameni mai trebuie să moară ca dumneavoastră să

vă faceți datoria? Spuneți-mi, domnule chestor de poliție, câți oameni de-ai dumneavostră lucrează la acest caz. Niciunul, nu-i așa... Sursele mele din minister spun că ministrul dumneavostră a refuzat să aloce oameni la acest caz. Dă-i dracului de țigani a zis... Și așa sunt prea mulți. Să-i omoare, dă-i dracului! Fiindcă dacă aloca un singur om, un copil, un student aflat în practică, un pensionar pe jumătate orb, tot găseați ceva. Dar dumneavostră n-aveți nimic. Și asta nu fiindcă sunteți proști. Că, dacă un țigan fură juma' de pâine, îl prindeți în juma de zi. Trimiteți după el o sută de băieți cu măști și mai și împușcați vreo doi din ograda amărâtului...

— Domnul Preda...

Movilă se înroșise și el.

— Mai este nevoie de mine aici sau e suficient domnul deputat care văd că are misiunea să înjure poliția și Ministerul de Interne.

— Domnule chestor, dumneavoastră știți dacă e nevoie de dumneavoastră. Domnul deputat e liber să spună ce vrea. La fel ca și dumneavoastră. E o televiziune independentă...

— Apropo de televiziune..., interveni din nou Nenișor Vasile. Astăzi la o altă televiziune vândută puterii, la emisiunea acriturii ăleia de Irina Lascăr...

— Domnule deputat, interveni Marian Preda... Vă rog să nu vorbiți în emisiunea mea despre alte televiziuni...

— De ce să nu vorbesc... Ce... Nu-i o țară liberă? Sau v-au cumpărat și pe dumneavoastră?

Acum venise rândul moderatorului Marian Preda să se înroșească.

— Domnul deputat, acum să știți că m-ați supărat. E emisiunea mea. Televiziunea este privată și regulile de care eu ascult sunt legile țării și audiența. Atât. Nimeni nu mă cumpără și nimeni nu mă vinde că nu-s cartof. Da? Iar legile date de CNA nu-mi dau voie să accept pe postul de televiziune atacuri împotriva altor televiziuni. Indiferent de părerea mea despre anumite emisiuni sau despre anumite persoane, eu nu dau voie la mine în televiziune ca cineva să atace vreun jurnalist. Clar? Și dacă mai vreți să mai veniți vreodată în această emisiune ar fi bine să înțelegeți ce vă spun. Domnule chestor, vă rog.

Dar Nenișor Vasile nu renunța cu una cu două:

— Domnul Preda... Nu trebuie să vă supărați...

— Domnule deputat... Acum vorbește domnul chestor. După aceea vorbiți din nou dumneavoastră. Haideți, domnule chestor.

— În primul rând... Nu am voie să fac nicio referire la nivelul la care au ajuns investigaţiile în cazul Spada. Orice detaliu pe care eu îl dau pe post poate fi util asasinului. Doi... Nu pot spune câţi angajaţi ai Ministerului de Interne lucrează la caz, dar vă asigur că sunt mulţi.

— Atunci sunt proşti, domnule!... izbucni din nou Nenişor Vasile. Sunt proşti şi o să ne ocupăm noi de prinderea asasinului.

— Care noi... Noi deputaţii, noi nenişorii, care noi?

— Noi ţiganii, domnule general, pardon, chestor de poliţie. Noi ţiganii... Şi vă spun eu... După ce-l prindem se va dovedi că era de-al vostru...

— De-al nostru de care...

— Poliţist sau în legătură cu poliţia. De-asta nu-l prindeţi ... Că sunteţi băgaţi până în gât. Că atunci când alergaţi nişte ţigani amărâţi care fură o pâine sunteţi tare buni!

Marian Preda interveni din nou, îl opri pe deputat şi-l invită pe Movilă să vorbească.

— La acest moment, trebuie să recunosc, nu ştiu cum să calific declaraţiile deputatului Vasile. Prostie sau rea-voinţă.

Nenişor Vasile vru din nou să sară, dar privirea moderatorului îl opri. De data aceasta.

— Sărmanii infractori la care domnul deputat face referinţă, aceia după care mergem cu echipe de intervenţie speciale, sunt urmăriţi atât în România cât şi prin Europa pentru cam toate infracţiunile care există. În cursul arestărilor sărmanilor infractori care fură o pâine, s-a întâmplat nu de puţine ori ca aceştia să tragă cu mitraliera asupra poliţiştilor şi chiar să omoare poliţişti. Doi... În cazul Spada vreau să asigur lumea care se uită la televizor că suntem pe urmele criminalului, dar meseria aceasta nu se face cu vorbe şi cu declaraţii iresponsabile.

— Dar cu prostia aia pe care aţi aruncat-o pe piaţă cum că asasinul e ţigan ce mai e?

— Nu am informaţii...

— Hai, dom' general... Că pe postul ăla de televiziune — n-am voie să-i dau numele că se supără domnul Preda — apare numai ce vrea Cotroceniul. A venit un împiedicat şi a spus că asasinul e ţigan. Asta ce mai e?

— Repet... Nu am informaţii...

Marian Preda anunţă că în telefon se află Laurenţiu Petre, psiholog, cel care a făcut afirmaţia că asasinul este ţigan.

— Bună seara, domnule Petre.

— Bună seara.

— Ia spune, domnule Petre... Cine ți-a dat ordin să spui minciuna aia pe post? Unde ești dumneata angajat?

— În primul rând... Nu am afirmat că asasinul este țigan. Am afirmat că ar putea fi... Și am dat exemple din literatura de specialitate. Apoi... Sunt specializat în psihopatologie și am un doctorat luat în Statele Unite exact pe tema ucigașilor în serie. Am studiat patru ani la Academia de Studii Comportamentale de la Quantico. Iar de lucrat, lucrez în cadrul Serviciului Român de Informații.

— Ce v-am spus... E pus de putere.

— Nu sunt pus de nimeni, domnule deputat. Azi v-ați lăudat în Parlament că sunteți doctor în științe. Știu că sunteți și eu vă respect pregătirea, dar de ce nu o respectați și dumneavostră pe a celorlalți? Nu cred că faceți un serviciu etniei dumneavostră atacând toate instituțiile statului român. Din contră... De asemenea, nu faceți niciun serviciu etniei dumneavostră vorbind despre represalii și despre răzbunări. În ceea ce privește asasinul, poziția domnului Movilă este singura corectă. Până nu este prins nu se poate vorbi nimic .

— Domnule Petre... Până la capăt, tot nu înțeleg de ce ați afirmat că poate fi un rrom asasinul?

— Domnule Preda... Acel om ucide după un algoritm. Victimele lui sunt rromi cu cazier. De aici începând, sunt foarte multe căi de urmat. Una dintre ele este aceea că avem de-a face cu un individ care crede că prin aceste crime — eliminând elementele pe care el le consideră stricate — face un serviciu etniei sale. Poate fi și un alt motiv de natură personală. Repet... Eu am lansat o ipoteză... Și încă un aspect. Asasinul, rrom sau nu, tot asasin este. Tot foarte periculos este și tot trebuie prins. Toată discuția aceasta politizată nu servește nimănui.

— Sunt de acord cu dumneavoastră... Vă mulțumesc, domnule Petre. La revedere. Ei, domnule deputat... Cum e?

— E drept că m-am cam înfierbântat... Eu nu cred că ucigașul e țigan și cred în continuare că este polițist sau are legături cu poliția și de aia nu este prins. Dar vreau să vă spun ceva foarte serios...

— Până acum să înțeleg că n-ați fost serios...

— Vreau să vă spun că dacă nenorocitul ăsta nu este prins o să fie probleme. Pe care nu le face nici Nenișor, nici Uniunea Rromilor... Lumea nu cunoaște sufletul țiganului. Înghite cât înghite, rabdă cât rabdă, dar la un moment dat nu mai rabdă.

— Iar instigați, domnule deputat? interveni Movilă.

— Domnule chestor, îi răspunse Nenişor Vasile, neobişnuit de calm. Nu vă ameninţ, doar încerc să vă pun în gardă. Prindeţi-l mai repede. Prindeţi-l, apoi judecaţi-l şi gata... Morţii o să rămână morţi, viii o să-şi vadă de-ale lor. Acum încep să se amestece. Morţii cu viii. Şi nu e bine...

14.

Pe la trei dimineaţa, deasupra Bucureştilor fusese o rupere de nori teribilă. Zilele de căldură se răzbunaseră şi după câteva minute bune de trăsnete care treziseră lumea din somn, peste Capitală au început să cadă perdele de apă. La şase, când primul val de oameni pleca spre muncă oraşul era inundat şi ploaia nu se oprise. Zeci de şoferi ghinionişti, desculţi şi cu pantalonii suflecaţi, făceau ture în apa până la genunchi din jurul maşinilor înţepenite în câte o baltă mare ca un lac din mijlocul intersecţiilor aflate la capătul de jos al diverselor pante din Bucureşti.

În jurul camionului care purta sicriele lui Sile Măcelaru şi lui Costi erau adunaţi cei veniţi să-i conducă pe ultimul drum. Deşi se anunţaseră peste două mii de persoane, ploaia care de-abia stătuse şi proasta organizare reduseseră numărul rromilor prezenţi, la mai puţin de două sute cincizeci. Cortegiul funerar porni pe bulevardul Câmpia Libertăţii, apoi intră pe strada Liviu Rebreanu şi coti printre blocuri spre cimitirul Izvorul Tămăduirii. La câţiva metri în spatele convoiului se aflau deputatul Nenişor Vasile, vicepreşedintele Fundaţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului, Andrei Gabriel Iliescu, preşedintele Ligii pentru Protecţia Minorităţilor, Dan Pavelescu şi un jurnalist american, trimis la Bucureşti de Amnesty International.

Toată procesiunea era înconjurată de un cordon de jandarmi şi era urmărită de la distanţă de două jeep-uri ale unităţii antitero. Deşi îşi anunţaseră prezenţa mai mulţi lideri ai lumii interlope, prieteni şi colaboratori ai lui Costi, Sile Măcelaru' nefiind un personaj important — niciunul nu se afla de faţă.

În jur de patruzeci de fotoreporteri, cameramani şi jurnalişti se foiau în jurul procesiunii care începuse să coboare pe Drumul Murgului, pe lângă zidul cimitirului.

Dinspre blocurile aflate de partea cealaltă a drumului au început să se audă fluierături şi strigăte. Toate camerele s-au îndreptat brusc în direcţia respectivă. La etajele patru şi cinci erau mai multe persoane care vociferau către convoi. Chiar la parterul blocului respectiv un pensionar

își flutura amenințător bastonul și striga. Doi jurnaliști s-au repezit spre el să-l filmeze, dar moșul a intrat repede în scara blocului.

Și din blocul alăturat, de la mai multe etaje se auzeau strigăte și huiduieli. Câțiva tineri cam de vârsta liceului aflați pe spațiul verde dintre blocuri salutară convoiul ca la armată, dar apoi își continuară gestul cu mâna în dreptul gâtului, gest care simbolizeaza de multă vreme moartea. Tricoul unuia dintre puști avea imprimat pe el o sabie însângerată, din picăturile de sânge care se scurgeau fiind scris SPADA.

Doi rromi din margine au vrut la un moment dat să se îndrepte spre grupul de tineri, dar un ofițer de jandarmi care era alături i-a oprit.

În spatele convoiului, maiorul Costache, responsabilul de obiectiv realiză că lucrurile se pot complica și solicită prin stație ajutoare. Știa că foarte aproape mai erau două camioane pline de jandarmi. Trimise apoi trei jandarmi din spatele convoiului să-i gonească pe tinerii în cauză care plecară fără prea multe comentarii.

De la o fereastră a unuia dintre blocuri zbură spre camion un borcan plin cu lichid. Borcanul se izbi de marginea camionului, cioburile îi atinseră pe cei din camion și pe cei din primul rând, iar lichidul se scurse pe peretele de lemn al mașinii. Un rrom din camion duse mâna la față, mirosi și strigă la cei de jos că în borcan fusese urină.

În câteva secunde, luând pe nepregătite pe toată lumea, rândul se rupse și peste două duzini de rromi trecură prin lanțul de jandarmi și se năpustiră spre blocul în cauză. Jandarmii de pe cealaltă parte a dispozitivului trecură imediat printre rromii care rămaseră pe loc și reformară lanțul dintre convoi și bloc, în timp ce colegii lor îi fugăreau pe ceilalți. Unul dintre rromi văzuse că borcanul plecase de la etajul doi și le strigă celor care acum intrau în scara blocului. Jandarmii îi ajunseseră pe majoritatea fugarilor, dar patru o luară fugind pe scări în sus. Un pensionar prins de val chiar în intrarea blocului fusese proiectat prin geam și acum stătea întins pe jos și striga după ajutor, dar nimeni de la parter n-avea curaj să deschidă ușa.

Cei patru ajunseră la etajul doi și identificară ușa. Începură să dea cu picioarele și după câteva lovituri ușa ieși din balamale cu tot cu o bucată de tencuială. Holul casei era întunecos, deschiseră ușa de la bucătărie unde nu era nimeni, apoi cămara, tot nimeni. În sufragerie nimeni, unul ieși pe balcon de unde fu văzut de cei de jos care începură să strige. Ușa care dădea din sufragerie în holul dinspre baie și dormitoare era încuiată. Iar lovituri de picioare, dar până să cedeze, în spatele lor apărură patru bărbați de la poliție îmbrăcați în negru, cu măști pe față și

cu armele pregătite. Le ordonară să se întindă pe jos, cu mâinile la spate, le puseră cătușele și îi scoaseră din casă. Maiorul Costache se apropie de ușa închisă și bătu.

— Poliția... Deschideți!

Din partea cealaltă nu se auzea nimic. Bătu încă o dată mai tare, dar nimic. După o nouă tentativă puse doi băieți să rezolve ușa. Apoi dădură de ușa de la dormitor, și aceea închisă. Din nou bătăi, din nou nimic, din nou băieții care trecură și prin ușa respectivă. În dormitor erau doi puști. Unul de 16 ani și altul de 12, livizi de frică și cu ochii roșii de plâns. Ei aruncaseră borcanul fiindcă la ei în cartier țiganii fac legea și îi bat de îi năucesc de câte ori îi prind și le furaseră și o bicicletă și Spada face foarte bine ce face. Maiorul Costache i-ar fi plesnit de câteva ori, dar se mulțumi să-i înjure zdravăn, apoi îi puse să-și sune părinții și să-i aducă rapid acasă. Lăsă înăuntru șase jandarmi și coborî în stradă unde lucrurile se calmaseră.

Convoiul intrase în cimitir, toată zona era împânzită de jandarmi, polițiști și unități antitero. Bătrânul scos prin geam fusese dus la spital, dar nu avea decât două tăieturi ușoare pe față, iar cei patru erau deja în dubă înspre secție.

Norii se risipiseră complet și soarele începuse deja să usuce bălțile de pe drumuri.

Urma o nouă zi frumoasă de septembrie.

15.

Conferința de presă a principalului partid de opoziție era condusă, ca de obicei, de Radu Rădulescu, președintele partidului și candidatul acestuia la funcția supremă în stat la alegerile următoare. Sondajele îl arătau deja înaintea actualului Președinte și mai erau mai bine de douăsprezece luni până la alegeri. Deși tema anunțată a conferinței de presă era legată de atacarea rectificării bugetare realizată de executiv în vacanța parlamentară, Radu Rădulescu modifică ordinea de zi și dădu citire unui comunicat ce reflecta punctul de vedere al partidului său față de incidentele de lângă cimitirul Izvorul Tămăduirii.

— Partidul nostru alături de întreaga opinie publică responsabilă din România urmărește cu îngrijorare deteriorarea condițiilor de viață ale marii mase populare și creșterea nivelului de sărăcie al populației. În ultimii trei ani s-au accentuat grav fenomenele globale de sărăcie colectivă și a crescut de asemenea și numărul fenomenelor secundare generate de sărăcie care fac tot mai grea viața românilor. Asistăm, pe fondul politicilor de dreapta duse de actuala putere, la o recrudescență a violenței urbane, la o creștere îngrijorătoare a infracționalității, a urii interetnice și interconfesionale și a intoleranței. În același timp nu poate fi ignorată incapacitatea actualei puteri de a face față acestor fenomene.

Deși în urmă cu trei ani, în campania electorală, partidele din coaliția de guvernământ anunțau declanșarea unei largi campanii de eradicare a fenomenelor antisociale, constatăm acum că și această promisiune a fost făcută doar pentru amăgirea electoratului. În casele noastre este mai multă sărăcie, iar pe străzile noastre este mai multă nesiguranță. Un ultim și tragic exemplu al totalei degringolade a instituțiilor statului este și cazul cunoscut sub numele de Spada. De mai bine de o lună, populația Capitalei asistă terorizată la actele demente ale unui criminal sau ale unui grup de criminali fără ca poliția să aibă o soluție. Incompetența poliției a dus ieri și la confruntări violente între cetățeni speriați, nesiguri și neapărați. În condițiile în care în cel mai scurt timp cazul Spada nu va fi rezolvat prin prinderea, judecarea și condamnarea vinovaților detensionând astfel situația din București, vom lua toate măsurile politice care se impun

pentru rezolvarea situației mergând până la inițierea unei proceduri de suspendare a Președintelui țării, care, în calitate de șef al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, are atribuții foarte clare în această direcție. De altfel, trebuie să-i amintim actualului șef al statului articolul 80 paragraful 2 din Constituția României, citez: „Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice. În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate."

Deși nu face parte din atribuțiile sale de lider regional, actualul Președinte trebuie să-și amintească de ce se află în această funcție și trebuie să înțeleagă că este nu numai reprezentantul României peste hotare, dar și Președintele tuturor românilor, deci și al celor opt asasinați în ultima lună. De aceea, îi sugerăm Președintelui să privească mai atent modul în care membrii Executivului își execută obligațiile și cum conducerea Ministerului de Interne înțelege să-și îndeplinească sarcinile de serviciu.

Radu Rădulescu lăsă foile pe masă, își scoase ochelarii și-i întrebă pe jurnaliștii din sală dacă au nelămuriri în legătură cu acest comunicat pentru ca mai apoi conferința de presă să-și continue ordinea de zi anunțată anterior. Reprezentantul unui post britanic de radio cunoscut pentru comentariile acide la adresa principalului partid de opoziție se ridică în picioare:

— Domnule Rădulescu, care sunt relațiile dumneavoastră cu domnul Nenișor Vasile, reprezentantul minorității rromilor în Parlament?

— Domnul Vasile este un important om de cultură din România. De asemenea, l-am cunoscut bine pe tatăl domnului Vasile și vreau să vă spun că ar fi bine ca toți rromii din România să aibă conduita acestei familii.

— Domnul Nenișor Vasile a afirmat în cadrul Parlamentului că este iminentă izbucnirea unui conflict între români și rromi. Cum comentați această afirmație din perspectiva celor întâmplate ieri la cimitirul Izvorul Tămăduirii?

— Despre afirmațiile domnului Vasile vă rog să-l întrebați pe dânsul. Însă, așa cum am precizat și în comunicatul pe care l-am citit, consider ca fiind foarte gravă escaladarea violenței și a intoleranței interetnice. Și consider actuala putere ca principal vinovat pentru această escaladare.

— Este adevărat că domnul Nenișor Vasile va candida pe listele partidului dumneavoastră în viitoarele alegeri? insistă jurnalistul de la postul britanic de radio.

— Nu știu dacă va candida sau nu, dar nu înțeleg relevanța întrebării în acest context. Din câte mi se pare mie problema nu este domnul

Vasile şi nici partidul meu. Problema este criminalul alintat de dumneavoastră, presa, drept Spada, care omoară liniştit prin Bucureşti, fără ca poliţia să-l prindă. Oricum, mai aveţi alte întrebări?

— Domnule Rădulescu, se ridică în picioare reprezentantul unei televiziuni particulare, când aţi vorbit de suspendarea Preşedintelui, aţi luat desigur în calcul majoritatea pe care o are actualul şef al statului în Parlament. Cum credeţi că veţi aduna cele două treimi necesare acestei proceduri?

— Eu refuz să-mi imaginez Parlamentul ca pe o maşină de vot şi să-i consider pe parlamentari nişte roboţi fără minte. Sunt convins, că dacă situaţia o va cere, o bună parte dintre parlamentarii puterii vor veni alături de noi. Sper însă ca măcar în ceasul al doisprezecelea această putere să-şi onoreze mandatul cu care a fost investită.

— S-a lansat ipoteza că asasinul ar putea fi chiar rrom. Cum comentaţi această afirmaţie... Credeţi că este o intoxicare lansată de actuala putere?

— Prefer să nu mă lansez în speculaţii pe această temă. Nu am de unde să ştiu cine este asasinul. Şi cred că asta este şi marea problemă a acestui moment, că nu ştim cine este asasinul şi fiecare îşi dă cu părerea. Inclusiv poliţia. Eu zic ca mai întâi să-l prindă şi apoi o să ne lămurim dacă este sau nu rrom.

Tom Evans, jurnalistul american care însoţise convoiul funerar la cimitirul Izvorul Tămăduirii se ridică în picioare:

— Domnule Rădulescu... În drum spre cimitir, am văzut tineri români comportându-se complet iresponsabil. Îi provocau pe rromi... Am văzut un bătrân culcat la pământ de rromi şi am văzut copii aruncând o sticlă cu urină spre coşciug. Pe feţele lor am văzut ură, ură faţă de oameni aparţinând altei rase. Eu sunt reporter de război. Am fost în Bosnia, am fost în Nagorno-Karabach, am fost în Somalia şi acum vin din Kosovo... E peste tot aceeaşi ură. Şi cred că aceasta este adevărata problemă, nu asasinul, nu actualul preşedinte, ci ura dintre români şi rromi...

Radu Rădulescu zâmbi larg, îşi scoase din nou ochelarii de pe nas şi dând încet din cap îi răspunse americanului în engleză, după ce refuză cu un gest scurt translaţia:

— Domnule Evans... Suntem un popor foarte tolerant. N-avem probleme etnice. Ne iubim intre noi, in ţara asta. România nu e Kosovo. România nu e Bosnia. Credeţi-mă... Suntem un popor cu totul diferit. Nu am avut in istoria noastră probleme etnice. Dar, vorbind despre probleme, intrebaţi 66% din cetăţenii români. Veţi afla că adevărata lor problemă

este acest guvern. Şi dacă puneţi întrebarea mâine, procentul va fi şi mai mare. Dar la anul îi vom schimba de la putere şi toate aceste probleme vor înceta să existe.

16.

În urmă cu trei ani a fost o secetă foarte mare... Una dintre cele mai mari din acest secol. N-a plouat cu lunile, au fost recolte compromise și la un moment dat am fost amenințați chiar cu o penurie de produse agricole.

Dacă citeai comunicatele fostului partid de guvernământ, actualmente partid de opoziție, te lămureai că în România este secetă din cauza puterii și a Președintelui. Acum doi ani, așa cum avem noi noroc, au fost inundații. Case luate de viitură, oameni sărăciți, chiar și câțiva morți. Din nou recolte distruse, din nou nenorociri. La conferințele de presă ale respectivului partid iar aflai că vina pentru ploaie de data aceasta o poartă tot puterea și tot Președintele. Mai ales Președintele.

Anul trecut am avut o iarnă grea. A început să ningă în octombrie și s-a oprit în aprilie. Drumuri blocate, oameni înzăpeziți, probleme de tot soiul. Vina era din nou a Președintelui și a puterii.

Acum nu mai plouă în exces, nici secetă nu e și iarna e încă departe. A apărut însă un criminal în serie, care a făcut deja opt victime. Citind comunicatul de presă al principalului partid de opoziție, comunicat care reflectă punctul de vedere al candidatului la președinție al acestui partid, Radu Rădulescu am aflat că și de existența acestui criminal este vinovată tot actuala putere și tot actualul Președinte. Depășind această înșiruire cred că domnul Radu Rădulescu a început să-și dorească prea mult să fie din nou Președinte.

Și când domnia sa a condus țara au fost inundații, secete și ninsori abundente. Au fost și crime... Numeroase. Au fost acte de corupție, destule făcute chiar de apropiații săi. Au fost eșecuri economice și a fost izolare internațională. Din acest motiv, domnul Rădulescu și partidul domniei sale au pierdut alegerile. Sunt sigur însă că dacă va fi din nou Președinte, domnul Rădulescu nu și-ar dori să fie acuzat de principalul său contracandidat de toate relele care se întâmplă în România. Până atunci însă, domnul Rădulescu trebuie să înțeleagă că tendința de a destabiliza cu orice preț actuala putere, chiar cu prețul unui conflict interetnic, contravine cu declarațiile domniei sale despre patriotism și despre responsabilitate.

Iar în fața unor asemenea riscuri care pot viza stabilitatea internă a României clasa politică trebuie să fie solidară. Dacă domnul Rădulescu nu a înțeles acest deziderat până acum nu are de ce să spere la fotoliul de la Cotroceni.

Mircică Antonescu își recitea nervos editorialul. În numai cincisprezece minute primise două telefoane iritate din partea consilierului pentru probleme de securitate națională al Președintelui și din partea secretarului general al principalului partid de opoziție. Niciuna dintre părți nu apreciase editorialul. Consilierul de la Cotroceni îl amenințase că-i taie publicitatea de la AVAS și de la Regia Tutunului, precum și sponsorizarea substanțială venită de la o bancă privată din Transilvania, în timp ce omul lui Radu Rădulescu îl anunțase că va fi prima victimă după câștigarea alegerilor. Președintele țării se supărase fiindcă, în editorial, luase în calcul ideea că Rădulescu ar putea redeveni Președinte. Mai fusese deranjat și de blândețea tonului lui Mircică. „Nici Marius Ionescu și nici Cârstea nu vorbesc așa de blând despre Președinte. Dumneavostră de ce sunteți atât de amabil cu domnul Rădulescu? Credeți că vă va ierta când va veni la putere? Ne înțeleseserăm să menționați clar cele două afaceri de corupție în care au fost implicați consilierii lui Rădulescu. De ce nu ați făcut-o?"

Consilierul pe probleme de securitate națională avea oricum un ton acru, dar când își și propunea să fie dezagreabil, rezultatele erau deosebite. Mircică încercase să îi spună că articolul va avea o continuare mult mai dură, dar consilierul îi comunică aproape scârbit că s-ar putea să nu mai fie nevoie de serviciile sale, Președintele discutând deja cu un alt director de publicație cu care poate va avea o colaborare avantajoasă de ambele părți.

Secretarul general al principalului partid de opoziție, un mai vechi prieten al lui Mircică, de pe vremea când acesta se afla în relații excelente cu Radu Rădulescu, pe vremea aceea Președinte al României, îi comunică la fel de enervat că lucrul pe care șeful său îl detestă cel mai mult este trădarea și că articolul în cauză ca și întreaga sa activitate din ultimii doi ani este o trădare abjectă. „Știi foarte bine cine ți-a înființat ziarul și cine te-a făcut dintr-un gazetar de mâna a doua, mare șef de publicație. Știi foarte bine cine te-a băgat în diverse consilii de administrație și cine ți-a dat și licența de import de hârtie — prima din țară. Șeful meu înțelege foarte clar că trebuia să trăiești și după ce am pierdut alegerile, dar și alți prieteni ai noștri trăiesc fără să ne dea la cap. Una este să faci niște compromisuri și alta este să faci ce faci tu. Șeful meu mi-a spus să-ți transmit că nu te uită și că imediat după ce câștigăm alegerile se va ocupa de tine. Asta a fost din partea lui. Din partea mea vreau să-ți spun că ești un mare dobitoc. Și va fi o reală plăcere să te calc în picioare. Și acum fugi repede și plânge-te la Cotroceni."

17.

La cei aproape optzeci de ani ai săi, Sergiu Enescu era cel mai important analist politic al momentului. Emisiunile lui aveau audienţă, iar predicţiile lui influenţau de multe ori decisiv acţiunile liderilor politici. E drept că suficiente prognoze nu nimereau, dar nimeni nu stătea să facă analize.

Curtat din toate părţile octogenarul îşi oferea serviciile mai ales celor de la putere, dar şi partidului din opoziţie cu viitorul cel mai glorios. Îi fusese mai greu decât se aşteptase să ajungă la actualul Preşedinte, foarte circumspect din cauza legăturilor de notorietate pe care le avusese cu Radu Rădulescu, fostul şi probabil viitorul Preşedinte al României, dar după aproape un an de răceală fusese invitat la Palat pentru o consiliere. De atunci, vizitele erau cel puţin lunare iar Preşedintele chiar ţinea seama de sfaturile sale. Fu condus, ca de obicei, în salonul cu argintărie. Un ofiţer SPP îi aduse un ceai, câteva fursecuri şi ziare. Preşedintele urma să întârzie. Se uită neatent peste titluri, ronţăi două fursecuri şi aşezat comod pe un fotoliu aflat chiar în bătaia unei raze de soare adormi. Fu trezit de zgomotul uşii de la intrare.

— Scuzaţi-mă, domnule Enescu, dar vizita Preşedintelui Franţei de săptămâna viitoare mă omoară. Dacă aş putea să fac eu totul singur ar fi minunat. Dar nu pot şi tot ce nu fac eu este prost şi trebuie să repar, să împac orgolii, să-mi fac consilierii să nu se mai certe unii cu alţii, să colaboreze... Dar, în fond, undeva au şi ei dreptatea lor. Toată lumea îi înjură. Inclusiv eu... Nimeni nu le mulţumeşte, nimeni nu le apreciază munca. Şi se munceşte aici. Poate anapoda, poate nu foarte eficient, dar de muncit se munceşte. Mă gândeam la un moment dat. Eu intru în istorie, iar ei intră în mormânt şi probabil că nu este drept. Mai scuzaţi-mă o secundă.

Preşedintele se ridică de pe scaun şi părăsi din nou încăperea. Sergiu Enescu nu înţelesese mai nimic din dialogul prezidenţial fiindcă se trezea greu şi primele câteva minute după un somn erau pierdute. Se aranjă în fotoliu şi încercă să-şi reamintească dacă totuşi Preşedintele spusese ceva

important. Acesta reapăru vijelios însoţit de un ofiţer SPP care îi aducea ceaiul şi biscuiţii.

— Îmi iau şi eu masa... Nu apuc să mănânc decât seara târziu şi nu e bine... Cum apreciaţi povestea asta cu Spada?

— Domnule Preşedinte..., începu Sergiu Enescu, dar Preşedintele îl întrerupse după ce sorbi o gură de ceai.

— Cât de mult pot să mă urască Ionescu, Cârstea şi toţi ceilalţi din presă, dacă mă leagă pe mine de ucigaşul ăsta... Eu pregătesc venirea în România a Preşedintelui Franţei care nu vă daţi seama ce este dispus să facă pentru noi... După aia plec la NATO şi vorbesc în faţa Adunării Generale. Mă întâlnesc cu cancelarul german şi probabil o să-l conving să ne sprijine şi după aceea vine în România cea mai mare delegaţie de oameni de afaceri din Japonia care a venit vreodată în Europa de Est. Asta în luna următoare, până la întrunirea OSCE care se ţine la Bucureşti. Şi care este situaţia din România? Nimeni nu vorbeşte de faptul că am făcut reformă, că avem în sfârşit o creştere economică sănătoasă, că nu se mai fură din bănci, că am privatizat într-un an mai mult decât au făcut-o ceilalţi în atâţia ani... Toată lumea vorbeşte de un criminal în serie. Şi eu sunt de vină că ăla există. Ce se aşteaptă? Să-l prind eu?...

— Domnule Preşedinte... Nu trebuie să-l prindeţi dumneavoastră. Aşa... Dar cineva trebuie să o facă. Fiindcă toate succesele certe pe care dumneavoastră le aveţi atât pe plan extern cât şi în ţară pot fi afectate de un fenomen ca acesta...

— Adică...?

— Dacă era un criminal care ucidea la întâmplare, poate lucrurile nu erau atât de grave, dar acesta omoară ţigani.

— Da... Deja avem probleme cu unele organizaţii internaţionale... Ambasadorul din Danemarca şi cel din Suedia au fost chemaţi pentru explicaţii la ministerele lor de externe. La UE vor apărea complicaţii mari dacă...

— Nu la acest tip de probleme mă refeream. Încercam să vă spun că uciderea la întâmplare a unor cetăţeni ar fi provocat oroarea în întreaga societate. Aşa... În acest caz, victimele fiind şi ţigani şi infractori există un curent popular care aprobă tacit acţiunile ucigaşului. Iar de aici s-ar putea naşte problemele politice ale acestui caz. Am urmărit cu mare atenţie incidentul de la cimitir... Reacţia unei părţi din majoritatea românească ar putea determina reacţii din partea minorităţii ţigăneşti. Aşa... Asta este de fapt regula izbucnirii oricărui conflict interetnic.

— Domnule Enescu... Acest subiect nu exista dacă nu era umflat de presă şi de clovnul ăla de Nenişor Vasile. Şi apoi bineînţeles, prietenul meu Radu Rădulescu care vrea atât de mult să se întoarcă aici, încât e în stare să calce pe cadavre. V-am povestit că atunci când mi-a predat Palatul, cu puţin înainte de a pleca, un SPP-ist l-a văzut mângâindu-şi biroul şi vorbind cu el. În fond, ce mare lucru se întâmplă? Criminali seriali sunt în toată lumea, a apărut şi o enciclopedie a ucigaşilor în serie care e groasă cât un pachet de cafea... Ce preşedinte e tras la răspundere pentru actele unui psihopat ? Însă vedeţi, domnule Enescu, şi dumneavoastră aveţi o parte de vină... Fiindcă nu luaţi atitudine, fiindcă îi lăsaţi să facă şi să spună ce vor. Dacă după ce Nenişor Vasile a incitat la război civil, dumneavoastră şi presa onestă luaţi atitudine, nu mai îndrăzneau să scrie ce scriu. Toţi mă asigură că mă vor ajuta în campania electorală... Eu acum am nevoie de ajutor. Acum se decid alegerile, nu atunci. Eu mă întâlnesc cu Preşedintele Franţei şi Rădulescu urcă în sondaje fiindcă un nebun omoară ţigani prin Bucureşti. Aţi putea, de exemplu, să-i daţi o notă mică lui Rădulescu la emisiunea dumneavoastră de duminică...

— Pe ce motiv?

— Fiindcă a ridicat problema cu ţiganii... Fiindcă a propus chiar suspendarea mea dacă nu se rezolvă problema.

— Aşa... Atunci o să-i dau o notă mică şi ministrului de interne că nu l-a prins pe ucigaş.

— Da... Asta se poate, dar lui Rădulescu daţi-i cea mai mică notă. Trei... Iar ministrului de interne daţi-i cinci. Şi ar trebui ca cineva să aducă în discuţie şi asemănările dintre discursul lui Rădulescu şi cel al lui Miloşevici. Care şi-a târât ţara într-un război civil... Şi trebuie spus că diferenţa dintre omul politic şi omul de stat este aceasta. Omul politic este cel care face ce este bine pentru partidul său. Omul de stat este cel care face în aşa fel încât să fie bine pentru toată ţara. El vede lucrurile peste ideologii şi peste interese de grup... El are viziuni pe ani de zile şi ştie unde este binele adevărat, chiar dacă nimeni nu-l înţelege la un moment dat. Domnule Enescu, dumneavoastră ştiţi ce simplu mi-ar fi fost să fac o politică populistă, naţional-comunistă... Să nu fac reformă, să nu încerc să împing ţara asta înspre NATO şi UE. Aş fi avut şi acum 60% încredere.

— Domnule Preşedinte... Eu cred că nu vor fi probleme la alegeri. Totuşi, echipa dumneavoastră face greşeli. Aşa... Şi cazul acesta este un exemplu. Ucigaşul ăsta trebuie prins. Trebuie condamnat. Şi atunci tot atacul împotriva dumneavoastră se va transforma într-o realitate pozitivă. Ei v-au legat de acest ucigaş. Deci meritul prinderii lui vă va reveni tot

dumneavoastră. Vă sugerez să aveți o apariție publică în care să deplângeți incidentul de la cimitir, să recomandați calm și maturitate populației. Așa... Și să dați și un mesaj viguros înspre poliție în care să solicitați prinderea neîntârziată a asasinului amenințând cu luarea de măsuri dure în caz contrar. Când va fi prins lumea va lega succesul de atitudinea dumneavoastră fermă. Oamenii vor fermitate.

Președintele se lăsă pe spatele scaunului. Arăta obosit, bătrân și ușor exasperat. Tăcu câteva secunde bune privind în gol și apoi, cu o voce stearsă îi spuse octogenarului că poliția nu are absolut nicio pistă în cazul Spada.

— Nu există nimic... Nici cel mai mic indiciu... Omul este un profesionist, probabil fost polițist care știe cum să-și acopere toate urmele. Poate lovi oricând. În orice moment poate apărea un nou cadavru. Și nimic nu ne spune că se va mărgini la București. Avem trei milioane de țigani în România. Dintre aceștia sunt câteva sute de mii cu dosare penale. Oricare dintre ei este o potențială victimă. La poliție se lucrează pe rupte, iar săptămâna viitoare vin niște oameni de la FBI. Interpolul deja e aici.

18.

Ministrul de Interne aştepta deja de zece minute. Venise însă pregătit... Andrei Rusu întârzia cam douăzeci de minute la întâlnirile care îi erau solicitate şi întotdeauna îşi făcea apariţia vorbind la celular cu o persoană importantă. Ministrul mai ştia că va urma şi ritualul teleconferinţei în timpul căreia Andrei Rusu îşi va contacta patru-cinci colaboratori cărora le va trasa sarcini şi de asemenea ştia că la finalul acestei convorbiri va primi şi ceva de rezolvat. Dar Andrei Rusu era directorul general şi omul atotputernic în cea mai importantă televiziune privată din România, aşa că preţul trebuia plătit.

Prin ferestrele uriaşe se vedea Bucureştiul. Mohorât, trist şi acum acoperit de o ploaie deasă. Asistenta lui Andrei Rusu îl anunţă pe ministru că şeful ei se îndreaptă spre locul de întâlnire. Pe cele şase televizoare suprapuse curgeau emisiunile televiziunilor concurente din România, ale CNN şi Euronews. La puţin timp după ce ministrul se lămuri cum putea fi acţionat sonorul unuia dintre televizoare astfel încât să poată asculta ştirile sportive de la Euronews, Andrei Rusu apăru vorbind la telefon cu Preşedintele AVAS. După încă cinci minute închise şi în timp ce discuta generalităţi amabile cu ministrul convocă o teleconferinţă pe tema unei emisiuni dedicate sosirii Preşedintelui Franţei la Bucureşti. Dădu ordinele de rigoare, îi ceru părerea şi ministrului de interne care şi-o exprimă în direct cu cei şase colaboratori ai lui Andrei Rusu, mai dădu un telefon scurt consilierului pe probleme de securitate naţională a Preşedintelui cu care stabili o întâlnire la Snagov pentru week-end şi gata, acum putea să-l asculte cu mare atenţie pe oaspetele său. Care plictisit de aşteptare intră direct în subiect.

— În emisiunea de ieri, Sergiu Enescu mi-a dat nota cinci fiindcă nu-l prind pe ucigaşul de ţigani...

— Da... Am auzit.

— Dragă Andrei, e treaba ta că-l ţii pe moşul ăsta senil, dar relaţia dintre noi doi presupunea altceva.

— Ştii cine i-a cerut să-ţi dea cinci? Fiindcă şi eu l-am întrebat ce i-a venit. Preşedintele. A fost la el săptămâna trecută şi i-a cerut să-ţi dea cinci.

— Știi a cui e mâna, da? A prietenului tău cu care pleci la Snagov în week-end.

— Dragă... Nici Președintele nu te iubește. De fapt, mi-e greu să găsesc pe cineva la Cotroceni care să nu-ți vrea capul. Și momentul ăsta este cel mai propice. Chiar? Când îl prindeți?

— Lasă asta... Cum rămâne cu porcăria pe care mi-a făcut-o Enescu?

Andrei Rusu puse din nou mâna pe telefon și convocă o nouă teleconferință.

— Fiți atenți... Sunt cu domnul ministru de interne lângă mine. Săptămâna viitoare organizăm o săptămână dedicată luptei împotriva infracționalității. Vreau generic, vreau un story, să se ocupe Sandu de asta, vreau să am echipe în toată țara unde poliția va întreprinde acțiuni, filmări de noapte, mascați, delincvenți prinși, razii, interviuri cu cetățeni mulțumiți. Alin, mă auzi... Vreau un mare talk-show cu domnul ministru în care să fie vizibilă calitatea sa de luptător împotriva infracționalității. Institutul să facă rapid un studiu despre... De fapt, nu. Despre asta nu acum... La fiecare emisiune de știri, rubrică specială și materiale de human interest. Și mai gândiți-vă la alte fițe. Mâine la ora 22.07 avem întâlnire cu toată lumea pentru acest program. Vă mulțumesc, Dana rămâi pe fir.

După ce toți ceilalți închiseră, Andrei Rusu continuă:

— Vorbește cu Enescu... Duminica viitoare, după această săptămână vreau să-l scoată pe domnul ministru omul săptămânii. Și trimite-mi studiul făcut de băieții de la institut. Cel cu infracționalitatea.

Închise telefonul și-l privi mulțumit pe ministru:

— Satisfăcut?

— N-am înțeles chestia cu raziile...

— Fă și tu câteva operațiuni ca să aibă ai mei ce filma. Scoate mascații pe stradă, prindeți câțiva amețiți și restul e treaba noastră. Nu-i mare lucru... Și încă ceva... Dă-i o denumire. Spune-i cumva... Operațiunea „Curățenia"... Sună cam sinistru, dar dă-i un titlu. De fapt, te sună cineva de la mine și o să-ți dea punctajul. Acum, spune-mi... Care-i chestia cu Spada ? Când îl prindeți ?

— Hai să-ți spun cum arată toată chestia, Andrei. Ai văzut că am scos mașini de poliție pe stradă, la colțuri, în intersecții...

— Da... Aia a fost o mișcare bună...

— Știi de ce stau acolo. Fiindcă n-am benzină să le plimb. Ăia pe care-i alerg eu au BMW-uri sau Mercedesuri, iar eu am Dacii cu maximum douăzeci de litri de benzină la bord. Săptămâna trecută, aproape de graniță au tras în oamenii mei cu Uzi. Iar noi încă trebuie să somăm, să tragem

in aer și apoi să deschidem focul. În diversele mafii care operează în București și prin țară sunt deja cei mai buni luptători din SPP, SRI sau poliție. Unul din ăla culcă zece, cincisprezece oameni obișnuiți. Fiecare șmecher mai răsărit are consilieri foști colonei din poliție sau comisari din Garda Finaciară care-i învață cum să ocolească legea. Cât despre corupția din aparat, nici eu nu-mi dau seama cât de mare e... De-abia de aici încolo putem vorbi despre Spada. Și ca să înțelegi exact care e povestea cu el, trebuie pornit de la constatarea că în România crima organizată evită să ucidă. Marea majoritate a crimelor din țara asta sunt casnice. Gelozie, beție, ceartă pe posesiuni, răzbunări... Sunt foarte puține reglări de conturi. Însă această timiditate a mafioților locali se va stinge repede. Și vom avea zece Spada pe an. Pentru care nu suntem tocmai pregătiți. Fiindcă acest criminal, Spada... — sau grup de criminali — știe foarte bine regulile. Știe să-și acopere urmele și nu face nimic întâmplător. Și experții străini care ne ajută cred că este fie un polițist, fie cineva consiliat de un polițist. Plus că, dacă observi, nu face niciun fel de publicitate. La un moment dat mă așteptam să apară niște mesaje din partea lui. Ori ceva prin care să-și exprime crezul, mă rog... Motivația crimei ori ghicitori prin care să se joace cu poliția. Tipul ăsta nu vrea să fie prins, nu vrea să fie celebru și dacă mâine se oprește din ucis e posibil să nu-l prindem niciodată.

— Deci n-aveți nimic...

— Avem foarte puțin. Altfel spus, până acum n-a făcut nicio greșeală... Există doar câteva lucruri clare. Omoară țigani cu cazier, de fapt, toate victimele făcuseră închisoare, bărbați și îi lichidează cu o singură lovitură în gât.

— Exceptându-l pe ăla cu punga...

— Acolo n-a fost el... Acolo a fost unul din puținele cazuri de reglare rezolvat prin crimă. L-a trădat amanta. Am prins-o după trei zile în port la Constanța și i-am identificat și pe asasini. Palestinieni... Plecaseră deja din țară, dar i-am dat în urmărire generală prin Interpol. Tipul ăsta ucide cu o singură lovitură de armă albă. Iar medicii legiști sunt siguri că asasinul, cel care omoară e unul singur... După tipul loviturii. Este posibil însă să fie mai mulți în grupul care plănuiește crimele și care șterge urmele.

Asistenta lui Andrei Rusu intră în cameră îi dădu acestuia un bilet și aseză pe masă un dosar albastru.

— Am aici un studiu făcut de sociologii mei. Am întrebat cam o mie cinci sute de spectatori aleși conform unui eșantion reprezentativ pentru toată țara, care este părerea lor despre afacerea Spada. Cam 50% nu au

auzit de ea sau nu-i interesează... Studiul era făcut înainte de incidentul de la cimitir. Acum procentul sigur s-a schimbat. Din ceilalți 50%, jumătate sunt împotriva asasinului, dar jumătate sunt de partea lui și consideră că acesta face treaba justiției. Dom'ministru... Dacă mai lungiți mult pelteaua s-ar putea să nu vă convină să anunțați că l-ați prins, fiindcă o să vă scadă intenția de vot. Oricum... Noi săptămâna viitoare vom pune un premiu pe capul asasinului. Cred că un miliard în bani vechi pentru oricine contribuie decisiv la prinderea lui. Poate asta vă ajută...

— Dacă săptămâna viitoare faci programul ăla cu raziile, nu pune tot atunci și premiul fiindcă mă faci pe mine să par incapabil. Laudă-mă întâi și după aia pune premiul...

— Bine... Acum, am și eu nevoie de un pic de sprijin la prietenul tău de la AVAS.

19.

Toni Dumitrescu își aștepta liniștit, cu căștile la urechi, intrarea în direct. Ascultă ultima știre de la rubrica de sport, ceva despre un antrenor demis care dă în judecată Președintele de club, apoi cele câteva secunde de meteo, publicitatea la prezervative, telefoane mobile și la o cremă antirid și tema muzicală a emisiunii sale.

— Bună seara, vă spune Băgărețul... A trecut vara, a trecut și septembrie, au început școlile și tocmai acum când ar trebui să numărăm bobocii, noi numărăm cadavrele. Opt până în prezent, poate nouă zic oamenii de bine. Presa urlă, opoziția urlă, Președintele se dă lovit că de ce urlă presa și de ce urlă opoziția și poliția nu știe, nu vede, nu cunoaște și nu înțelege. De aceea, fiindcă lucrurile sunt complicate și oarecum ascunse am zis să ne băgăm și noi pe fir, fiindcă de aceea ne cheamă Băgărețul. Pentru cine nu s-a prins, tema emisiunii din seara asta este băiețelul numit Spada a cărui activitate de zi cu zi este luarea gâturilor de țigani, pardoni rromi cu un număr indefinit de r în cap. Deci Spada omoarrrră rromi... Telefonul la care mă puteți contacta îl știți. Sunați și spuneți-vă punctul de vedere în acest caz. Unii îl consideră pe acest băiat cu sabia lui un erou care rezolvă problemele lăsate nerezolvate de judecătorii burtoși și corupți care-și iau viloaie și Merțane pe șpaga primită de la infractorii pe care-i lasă în libertate. Alții spun că este un ucigaș dement care trebuie oprit cât mai grabnic. Se mai spune și că Spada este de fapt polițist... Cert este că omul ucide în continuare țigani cu cazier. E bine, e rău...? Dacă n-ar fi el, i-ar opri altcineva? Sau democrația înseamnă și infractori și aceștia trebuie tratați conform drepturilor omului. Ca și cum ei i-ar trata pe amărâții care le pică în mână conform drepturilor omului. Nu-mi sunt simpatici chinezii, dar parcă chestia asta cu execuțiile pe stadion pentru criminali este o metodă bună. Educativă... Dacă știi că te așteaptă glonțul în ceafă parcă te apuci mai greu de porcării... Avem primul telefon, bună seara cu cine vorbesc?

— Mă numesc Alina și sunt din București...

— Nu că mă interesează foarte tare, Alina, dar ești cumva țigancă?

— Nu sunt... Dar chiar dacă nu sunt, am sunat să-ţi spun că mi se par ofensatoare remarcile tale la adresa ţiganilor şi mi se pare inconştientă apologia pe care o faci unui asasin.

— Ofensator, apologie... Dragă Alina, vorbeşti ca din cărţi. Eşti studentă?

— Am fost... Acum sunt sociolog şi vreau să-ţi spun că tu şi alţi inconştienţi ca tine pot declanşa o bombă socială pe care o s-o ducem toţi în spate.

— Să înţeleg că eşti un soi de iubitoare de ţigani... De rromi ca să vorbesc corect... Hai să-ţi spun o poveste, Alina. Imaginează-ţi că eşti o tânără venită în Bucureşti la muncă. Ai plecat de la Moldova natală, dintr-un colţ de oraş de zece mii de locuitori care stătea într-o singură fabrică pe care a deschis-o Ceauşescu şi pe care au închis-o şmecherii care l-au omorât pe Ceauşescu şi care oraş a murit cu ocazia închiderii fabricii. Tăticul e şomer şi s-a luat de băut, mămica e şi ea oarecum şomeră şi tu pleci la Bucureşti, înarmată cu toată şcoala ta profesională, poate găseşti de lucru... În Gara de Nord, în care tu ajungi noaptea că aşa sunt legăturile, te agaţă un şmecher cu faţă slinoasă care după ce-ţi face două-trei propuneri pe care tu le respingi, te urmăreşte şi te forţează cu un şut în cur şi cu un cuţit între coaste să te sui în duba lui. Te duce undeva în mahala, într-un apartament de trei camere unde alături de trei-patru băieţi ţi-o trage timp de-o săptămână. Şi pe faţă şi pe dos, Alina. Ca la lucru manual. Iar după asta, te mută undeva într-o casă la curte tot în mahala unde te vinde cu ora diverşilor doritori. Vreo treizeci, patruzeci... Tu cu câţi bărbaţi ţi-ai tras-o, Alina?

— Nu cred că e cazul să...

— Aşa e... Nu e cazul. Dar dacă ai fi în locul acestei fete ce ai dori să i se întâmple drăguţului care ţi-a făcut cadou aceste câteva săptămâni de vis...

— Cred că justiţia ...

— De judecători corupţi ai auzit...? Dar de excepţionala putere financiară a unei fete de 19 ani care vine la Bucureşti din fundul Moldovei ai auzit? Cam cât crezi că durează un proces din acesta? Evident, dacă începe vreodată? Şi în timp ce tu vii cu capul în jos la tribunal, ca vai de tine, şmecherul vine în Merţan, însoţit de trei patru avocaţi care se tutuiesc cu judecătorul şi-ţi mai trimite şi o bezea în pauze. Pedeapsa... Vreo şapte ani. Că doar nu erai minoră. Şi dacă se poartă frumos în închisoare scapă după trei ani jumate. Iar tu nu mai eşti om... Asta ca să nu mai vorbim

şi de ipoteza că s-ar putea ca tânărul să fie vag deranjat că l-ai turnat la poliţie pentru bucuriile pe care ţi le-a făcut şi să te mai caute. El sau alţii.

— În acest moment, prezinţi un scenariu exagerat care evident că nu poate decât să impresioneze...

— Draga mea Alina. Acest scenariu s-a întâmplat. Autorul lui era liber prin Bucureşti. Este a treia victimă a Spadei. Îl chema Ştefan Săvoiu şi i se spunea Fane Boarfă. Şi avea nobila meserie de peşte. Fusese de două ori închis şi îşi continua treaba. Dar nu numai asta. Amărâta de care ţi-am povestit este un personaj real. Am stat de vorbă cu ea trei ore şi am auzit lucruri pe care nu le credeam posibile. Făcute de minunea asta de băiat şi de amicii lui care sunt bine mersi. Şi cărora li se rupe de justiţia ta. Fiindcă au învăţat să scape din ea. Te-ai prins. Justiţia este o soluţie pentru tine, nu este o sperietoare pentru ei.

— Şi ce facem?... Ne întoarcem în Evul Mediu?... Dinte pentru dinte.

— Alina... Nu mi-ai răspuns sincer la întrebare. Dacă erai în locul fetei ăsteia ce ţi-ai fi dorit pentru dragul de Fane, zis Boarfă. Fii sinceră...

— N-o să mă faci să spun că mi-aş fi dorit să fie mort fiindcă toate principiile mele sunt contrazise de o asemenea ipoteză. Numai Dumnezeu are voie să ia viaţa.

— Aşa, draga mea. Dumnezeu are voie să ia viaţa şi Fane Boarfă are voie să ia virginitatea. Amin. Mersi de telefon. Avem alt telefon care aşteaptă de ceva timp... Bună seara şi scuze pentru aşteptare.

— Bună seara ...

— Cum vă cheamă?

— Alexandru şi sunt din Bucureşti şi vreau să vă spun că dacă este adevărată povestea despre fata din Moldova moartea nenorocitului ăla a fost prea blândă.

— Da, Alexandru... Din nefericire, povestea despre fata aceea este adevărată.

— Eu cred că, de fapt, marea problemă sunt ţiganii. Aştia nu muncesc, s-au învăţat să fure şi din cauza lor ne înjură toată Europa. Că nu poţi să faci un pas în Europa şi te arată lumea cu degetul din cauza lor. Fiindcă toţi cred că dacă ei îşi spun rromi asta are o legătură cu românii.

— Am înţeles... Tu ce crezi despre ce face personajul denumit Spada?

— Eu cred că face bine. Fiindcă ţiganii au cumpărat poliţia, au cumpărat judecătorii şi au impresia că pot face orice la noi în ţară. Eu cred că ar trebui să existe mai multe Spade şi atunci n-ar mai avea nasul pe sus. Le-ar mai fi frică.

— Bine, Alexandru, mulţumesc... Alt telefon. Bună seara... Cum te cheamă?

— Bună seara...Numele meu este Andrei Gabriel Iliescu şi sunt vicepreşedintele Fundaţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi am sunat să vă atrag atenţia, domnule Dumitrescu, că în acest moment eu înregistrez emisiunea dumneavoastră şi intenţionez să o trimit, însoţită de o traducere autorizată, la toate organismele europene de protecţie a minorităţilor, fiindcă dumneavoastră practicaţi în acest moment instigare la asasinat pe motive rasiale. De asemenea, pe această cale sesizez Consiliul Naţional al Audiovizualului şi îi cer să întrerupă difuzarea acestei emisiuni şi să penalizeze postul dumneavoastră de radio. Eu atât am avut de spus, bună seara.

— Domnule Iliescu... Nu vă interesează punctul meu de vedere.

— Nu. Bună seara...

— A închis... Ei, dragi ascultători, acum că ştiţi că sunteţi înregistraţi şi o să vă audă în original şi în traducere autorizată tot Consiliul Europei, daţi buzna. Avem un telefon... Bună seara...

— Bună seara. Sunt Octavian, sunt din Ploieşti şi vreau să-ţi spun că îţi respect curajul, dar personal nu cred că soluţia aleasă de Spada este cea bună. Fiindcă, indiferent de nenorocirile pe care le fac ţiganii, şi eu sunt de acord că ţiganii sunt cea mai mare problemă a României, nu se poate să omori oameni la bunul tău plac.

— Ce părere ai despre telefonul dat de domnul Iliescu? Şi de ameninţările lui cu Europa...

— Domnul respectiv este un mare dobitoc dacă îşi imaginează că mai poate interzice emisiuni în România. Şi apropo de Europa... De ce ne trimit dom'le ţiganii înapoi? Dacă îi iubesc atât de mult de ce ni-i trimit pachet acasă? Fiindcă, de fapt, sunt mai rasişti decât noi.

— Crezi că trebuie să întrerup emisiunea fiindcă mă monitorizează Consiliul Europei?

— În niciun caz. Dacă ne trimit ţiganii pe cap, măcar să ne lase să vorbim despre ei cum vrem.

— Mulţumesc, Octavian. Un alt telefon... Nici pe tine nu te sperie Consiliul Europei...

— Dar pe mă-ta o s-o sperie pula mea!...

Telefonul a fost tăiat scurt din regie.

— Un băiat prietenos, un prieten al Alinei, iubitoarea de ţigani... Este însă ciudat că a intrat în emisie, fiindcă după cum ştiţi, dumneavoastră ne sunaţi pe noi şi noi vă sunăm înapoi la numărul pe care îl lăsaţi ca să

nu cheltuiți bani pe adiționale. Vă anunț că mâine vom discuta despre Romtelecom și despre cum ne iau grecii și pielea de pe noi după ce le-a fost făcut cadou Romtelecomul. Ar fi interesant să aflăm cine era curajosul care vroia să se întâlnească cu maică-mea. Regia, poate reușiți să-l mai prindeți o dată. Până atunci avem alt telefon. Bună seara... Cum te cheamă.

— Să zicem că nu contează...

— De ce? Ți-e frică de Consiliul Europei sau de voinicul care m-a amenințat acum două minute... Apropo, sunt anunțat din regie că telefonul țiganului în cauză este închis. Curajos ca tot neamul lui... Deci, cum să-ți zic? Timidul e bine ?

— E bine...

— Timidule... Care este părerea ta despre povestea cu Spada. Face bine ce face, face rău?

— Problema nu este dacă face bine sau rău... Problema este dacă mai face sau nu ce face...

— Și tu ce crezi? O să continue...

— Eu cred că ar trebui ca poliția să se uite foarte atent într-una din pădurile din jurul Bucureștiului.

— De ce?

— Tu de ce crezi, Băgărețule. Să caute ciori... Se aude că e un sezon foarte bun la ciori acum... Mai ales în păduri.

— Timidule... Tu știi ceva și nu ne spui.

— Tocmai v-am spus.

— Vrei să spui că ai informații despre Spada?

— N-am spus asta.

— Sau tu ești Spada.

— Posibil... Tragi prea repede concluzii. La revedere...

— Stai așa nu închide... A închis... Doamnelor și domnilor, dacă eu nu greșesc l-am avut în direct pe postul nostru de radio, la emisiunea Băgărețului, pe omul care a pus pe jar societatea românească. Luăm o pauză publicitară și apoi revenim. Fiți pe fază!

20.

Sandu Stoicescu, directorul Serviciului Român de Informaţii citi în diagonală stenograma emisiunii de radio în timpul căreia era posibil să fi fost prezent criminalul poreclit Spada.

Chiar în dimineaţa următoare, Toni Dumitrescu şi cel care asigurase regia în seara anterioară fuseseră luaţi la întrebări şi foarte repede amândoi recunoscuseră că totul fusese o farsă. Cel care se dăduse drept Spada era un angajat al radioului care intervenea în emisiuni pentru a le încinge. Şi de fapt el nu spusese că este Spada şi nici nu spusese ce s-ar putea găsi în pădurile din jurul Bucureştilor. Asistentul lui băgă capul pe uşă şi-i spuse încet, directorul SRI nu suporta vocile ridicate sau repezite:

— Preşedintele pe roşu...

— Bună ziua, domnule Preşedinte.

— Bună ziua... L-aţi găsit?

— Nu, domnule Preşedinte. A fost o farsă a celor de la postul de radio.

— Ce farsă...?

— O farsă ca să-şi crească audienţa. Cel care a sunat era un angajat al postului.

— Închideţi-le postul!... Trebuie să le închideţi postul de radio.

— Nu am cum, domnule Preşedinte.

— Au mintit... Ne-au indus în eroare. Eu aveam deja o conferinţă de presă pregătită... Ce fac acum?

— Domnule Preşedinte... Nu aceasta este problema.

— Adică nu este o problemă că un jurnalist de doi bani ne pune pe toţi pe jar ...

— Nu. Problema este că am găsit încă un cadavru în Pădurea Andronache. Omorât prin aceeaşi metodă ca primele opt. De fapt, este după toate aparenţele un cadavru puţin mai vechi. Ar fi cam al şaselea cronologic.

— Cine e? Tot ţigan?

— Se pare că da, dar nu ştim încă cine este.

— Şi, dacă a fost o farsă, de unde ştia de cadavru ?

— Tânărul în cauză este anchetat acum... După toate aparenţele nu ştia nimic. A fost doar o potrivealã nefericitã. Dar acum trebuie să convingem presa că telefonul nu a fost dat de Spada, că a fost doar o farsă urmată de o coincidenţă. Fiindcă ultimul lucru de care avem nevoie acum este ideea că ştim cine este criminalul, eventual că l-am şi prins şi că îl ţinem ascuns.

— Trebuie să recunosc, că toată situaţia devine aproape comică. Deci avem deja nouă crime şi un tembel se dă drept Spada şi indică în joacă locul crimei unde chiar este găsit un cadavru executat de Spada.

— Vom arunca toată vina pe postul de radio şi-i vom obliga pe cei implicaţi, moderatorul, cel de la regia tehnică şi pe autorul telefonului să facă o conferinţă de presă în care să-şi povestească aventura.

— Dar nu vreţi să solicitaţi închiderea radioului?

— Nu... Nu am motive legale să o fac... Am în faţă stenograma emisiunii. Nimeni nu a afirmat că vocea e a criminalului. Doar au lăsat impresia... Singura ilegalitate comisă de moderator este mesajul rasial, antiţigănesc. Pe baza acestui lucru s-ar putea cere ridicarea licenţei, dar în toată emisiunea a fost vorba de romănce violate de ţigani. Nu ar fi bine.

— Nu ar fi bine... Bine ar fi dacă l-ar prinde cineva pe descreieratul ăsta! Asta ar fi bine!

— O să fie prins, domnule Preşedinte. O să fie prins.

21.

Întotdeauna când se întorcea în țară, nea Nicu se amuza de mutra celor care-i primeau pașaportul. Îl chema Ceaușescu Niculae. N-avea nicio rudenie cu defunctul președinte, dar maică-sa — ghicitoare cu oarecare renume în județul Teleorman — văzuse în bobi că Dej va muri până în 1965 și că în locul lui va veni Ceaușescu. Nu știa foarte clar cine era Ceaușescu, dar în 1963, când se născuse primul băiat al familiei, i-a dat numele Ceaușescu. Și cum familia se numea Niculae a ieșit ce-a ieșit.

Și înainte, și după 1989 țiganii, și nu numai ei îi spuneau nea Nicu, fiindcă era un om așezat, nu punea decât ca ultimă soluție mâna pe cuțit și reușea să-i domine pe toți. Făcea oamenii din vorbe și nu se lăcomea. Împărțea cu toată lumea și atunci nimeni nu era nemulțumit. Era mai puțin bogat decât ar fi putut ajunge, dar era mai liniștit și oricum mai respectat. După revoluție făcuse toate nebuniile și văzuse multe. Aduna la un moment dat banii cu sacii, dar într-o zi și-a dat seama că se află pe un drum înfundat. Și s-a hotărât să facă afaceri legale. Singura legătură cu vechile sale afaceri este o echipă de recuperatori pe care-i ține pentru zile grele și pentru a-și ajuta prietenii. Șeful acestei echipe, Fasole, fusese găsit tăiat în pădurea Andronache și atunci nea Nicu și-a întrerupt călătoria de afaceri în Liban și s-a întors urgent în țară.

Aeroportul Otopeni era pregătit pentru sosirea Președintelui francez și pista era plină de unități de gardă și de băieți de la protocol care aranjau ultimele detalii. Întâlni din nou privirea nelămurită a vameșului, da, se numea Ceaușescu Niculae, dar numele de familie era Niculae și numele mic era Ceaușescu și după ce-și recuperă bagajele ieși din aeroport însoțit de doi bodyguarzi care-l așteptau.

La firmă lumea era liniștită, aproape nimeni nu cunoștea legăturile dintre el și gașca lui Fasole. Urcă la ultimul nivel al clădirii, în sala de consiliu unde erau deja adunați cei doi adjuncți ai lui și doi chestori de poliție. Le dădu celor doi cadourile aduse din Liban, niște aur pentru neveste, niște trabuce cubaneze și niște coniac vechi pentru ei, parfumărie pentru amante și după două-trei politețuri intră în subiect:

— E sigur că Spada l-a omorât pe Fasole?

— Aparent da... Lovitura este aproape identică. Aproape zic, fiindcă sunt niște deosebiri. Este posibil să nu fi folosit același tip de armă, fiindcă tăietura este mai mică decât la celelalte opt cazuri. Este însă un alt element care indică o deosebire. Mai există o lovitură foarte puternică în moalele capului...

— Da... Și?

— În toate crimele anterioare, Spada lovea o singură dată, în gât. Chestorul Movilă, șeful poliției Capitalei, puse pe masa din fața lui nea Nicu un plic cu fotografiile victimelor din cazul Spada. Ori, după toate aparențele, Fasole a fost lovit în moalele capului, probabil a leșinat și abia după aceea i s-a luat gâtul.

— Și asta înseamnă că? întrebă nea Nicu privind neatent pozele din plic.

— Înseamnă că s-ar putea să nu fie Spada, interveni al doilea chestor. Adică s-ar putea să fie o reglare de conturi cu Fasole sau chiar cu tine, făcută de niște băieți care au vrut să se acopere folosind metoda amețitului ăsta cu sabia lui.

— Am înțeles... Spada cine e?

Movilă zâmbi amuzat...

— Cine e? Marea rușine a poliției române... Nu știm cine e. Dar nici ăia de la Interpol și nici americanii nu-i dau de capăt. Eu însă cred că pe Fasole nu l-a lichidat el. Cred că trebuie să verifici care erau dușmanii mai recenți ai lui Fasole și apoi să vezi și cine are boală pe tine și își poate permite o lovitură ca asta.

— E-n regulă... Am citit și eu câteva ziare. Unii zic că Spada ăsta este o unitate a poliției care face treburile murdare.

— Ar fi frumos... Dar așa ceva vezi în filmele americane nu la poliția română.

— Atunci de ce nu-l prindeți, dacă nu e al vostru?

— Fiindcă e bun. E foarte bun... E posibil să fi fost al nostru sau prin servicii sau prin armată la cercetare-diversiune. E foarte bun. Știe toate regulile. Tu realizezi că după aproape zece crime făcute în București nu există niciun martor ocular?

— Nu s-ar putea să fie mai mulți?

— Mai mulți ce?

— Mai mulți indivizi. Să fie o echipă...

— Nu... Fiindcă cele opt lovituri de până acum sunt identice. A noua, cea aplicată lui Fasole e singura diferită...

Nea Nicu tăcea privind în continuare pozele care erau acum înşirate pe masă. Îl ştia pe Fasole de aproape cincisprezece ani. El fusese cu mintea şi Fasole cu pumnul. Ştia că în lumea interlopă moartea unuia dintre cei mai duri bătăuşi din Bucureşti îl punea într-o situaţie jenantă. Şi dacă se afla că în spatele crimei nu era Spada, ci era vreun şmecher, putea să aibă probleme. Mari...

— Întodeauna am vrut să te întreb... Poate nu e acum momentul. De ce i se spunea Fasole...?

— Fiindcă bătea la ei ca la fasole. Era unul dintre cei mai duri oameni pe care i-am văzut. Şi de aceea mi-e foarte greu să cred că a putut fi pus jos de un singur om cu o săbiuţă. Doi... Ce treabă avea în pădurea Andronache? Adică hai s-o judecăm... Fasole al meu pleacă în pădurea Andronache de nebun şi acolo, ce să vezi, se întâlneşte cu Spada. Care-i ia gâtul după ce întâi îl pocneşte în cap. N-a fost Spada... Din ce văd eu ăsta nu şi-a mutat victimele. Unde le-a prins, le-a omorât şi acolo le-a lăsat. Fasole a fost clar mutat. N-avea ce să caute în pădure la Andronache.

— O fi mers la o partidă mică...

— Fasole are... Avea casa lui în care-şi ţinea nevasta şi copiii, avea o casă pentru Flori, amanta, şi încă un apartament în care-şi ducea eventualele agăţuri. Nu trebuia să meargă în pădure pentru asta. A fost omorât undeva în oraş şi apoi dus în pădure... Că mi-am adus aminte. Ce-i cu telefonul ăla de la postul de radio?

— A fost o poantă...

— Poate ar trebui să-l mai întrebăm şi noi o dată pe pontosul ăla de unde ştia ...

— Sigur a fost o poantă, dar dacă vrei, îţi trimit adresa... Oricum l-a zguduit SRI-ul suficient de tare.

— Dom'general... chestore... Deşi sunt sigur că pe Fasole l-a omorât un ţigan de-al meu, m-ar interesa foarte tare să-l prindeţi pe Spadă ăsta. Ştii că niciodată nu m-am dat mai ţigan decât sunt şi nici nu prea cred în prostiile astea cu ţiganii şi românii. Dar mă deranjează ideea că un nebun omoară doar ţigani. Anunţă în sistem, o s-o facem şi noi, că dau o sută de mii de euro pentru cine-l prinde sau cine ajută la prinderea lui.

— A oferit şi televiziunea lui Andrei Rusu o sută de mii de lei, dar suma ta e mărişoară.

— O sută de mii. Euro! Şi dacă sunt doi sau mai mulţi care l-au prins, o să fie mai multe sute de mii.

Chestorii ieşiră ducându-şi punguţele cu cadouri. Nea Nicu aşteptă să-i vadă plecaţi şi apoi se întoarse către cei doi adjuncţi.

— Anunțați pe toate canalele de acest premiu... Sunați-vă și prietenii de la ziare.

Vreau ca mâine toată lumea să știe că eu ofer o căruță de bani pentru prinderea ăluia.

— Și crezi că va avea efect?

— Da... Toată țigănimea și toți tovarășii mei vor fi convinși că Fasole a fost omorât de Spada. Nu de un concurent al meu!

22.

Locația emisiunii „La porțile Orientului" era, cum stătea bine unor jurnaliști așezați, în cel mai luxos restaurant oriental din București, restaurant unde invitații moderatorului Florian Năstase serveau înainte de emisiune niște delicioase meze libaneze, humus și tabule, nelipsitele aripioare în sos de usturoi și stropite cu lămâie, burak cu cașcaval și cu carne de oaie, o salată condimentată de măsline, iaurt cu mentă și castraveți, sărmăluțe în foi de viță subțiri cât degetul arătător și acelea stropite cu zeamă de lămâie și apoi nelipsitul falafel, chebabul de oaie și de vită și un desert pe bază de miere și fistic. Un ceai cu mult zahăr și foarte fierbinte încheia festinul, asigura digestia și emisiunea putea începe.

Așezat comod în fotoliul său, moderatorul Florian Năstase încă avea în memorie desertul cu frișcă și biscuit de cacao preparat special pentru el de patronul localului, un sirian simpatic și un pic contrabandist, când regizorul de platou îi dădu intrarea.

— Bună ziua, doamnelor și domnilor. O nouă ediție a emisiunii „La porțile Orientului" în care vom încerca să vorbim despre limitele pe care le are libertatea presei. Cine trebuia să cenzureze un demers jurnalistic? Statul printr-un organ abilitat sau jurnalistul trebuie să știe singur când să se oprească? Și mai ales, trebuie ca jurnalistul să se oprească vreodată? Am invitat pentru această discuție, dar și pentru una adiacentă care va deriva inevitabil din aceasta, mai multe personalități ale vieții noastre publice. În primul rând domnul Andrei Gabriel Iliescu, vicepreședinte al Fundației pentru Apărarea Drepturilor Omului. Apoi, lângă domnia sa se află jurnalistul Toni Dumitrescu mai cunoscut după numele său de radio, Băgărețul. În partea mea dreaptă este binecunoscuta jurnalistă și analistă Nicoleta Apetrei și lângă dânsa domnul Ion Grigore, sociolog și președinte al Fundației Naționale a Rromilor. Acum că am făcut prezentările să intrăm în subiect. În urmă cu mai bine de două luni, un asasin solitar a început să omoare rromi. Numărul victimelor cunoscute se ridică la nouă sau zece, dar există indicii că ar fi mai multe încă negăsite. După toate aparențele poliția nu a reușit nici să-l identifice pe asasin, nici să localizeze niște suspecți. Aceste crime rasiale, unice în peisajul românesc

au condus atât la o escaladare a disputelor politice, cât și la germenii unor confruntări interetnice. La sfârșitul săptămânii trecute, Toni Dumitrescu a discutat la telefon, în direct, în emisiunea sa de radio cu un cetățean care putea să fie chiar asasinul cunoscut sub numele de Spada. S-a dovedit că toată discuția a fost o farsă, dar a doua zi poliția a găsit, la locul indicat de acesta în emisiune, o altă victimă a Spadei. După două zile, CNA ia decizia suspendării emisiunii lui Toni Dumitrescu și amendează postul de radio care o emitea. Ne aflăm în fața unei decizii fără precedent, în ultimii ani. Interzicerea de către organul abilitat al statului a unei emisiuni de radio. E bine, e rău? Haideți să vedem. Domnule Toni Dumitrescu ...

— Vă mulțumesc pentru invitație și sper să nu aveți și dumneavoastră probleme cu CNA-ul...

— Trebuie să precizez, interveni Florian Năstase, că am invitat și un reprezentant al CNA, dar am fost refuzat.

— Respectiva farsă din emisiune nu a fost în niciun caz prima din cariera mea. Am mimat convorbiri cu Președintele țării, cu fostul Președinte, cu primul ministru, cu jurnaliști celebri. Nimeni nu a fost uimit... Nimeni nu s-a gândit să mă penalizeze. La un moment dat am simulat un telefon la ministrul privatizării care îmi recunoștea în direct că a luat o șpagă de zece milioane de dolari pentru privatizarea RomTelecom și apoi în aceeași emisiune i-am dat legătura cu patronul Caritas — la acel moment în închisoare — care-l sfătuia unde să-și plaseze banii. De ani de zile de când fac această emisiune și am audiența pe care o am, fac și asemenea farse. În mare măsură aceste farse au adus audiența emisiunii. Până la un punct poate fi considerată o emisiune de umor.

— Domnule Dumitrescu...

Andrei Gabriel Iliescu se îndreptă în scaun și își fixă cu un gest nervos ochelarii pe nas.

— Domnule Dumitrescu. Emisiunea dumneavostră este fascistă. Instigă la ură rasială... Cheamă la exterminarea minorităților din această țară, care și așa urăște minoritățile. Mă mir că guvernul României, tolerant față de toate excesele împotriva minorităților, a luat decizia aceasta înțeleaptă. Probabil că frica de acțiunile mele și ale altor câteva persoane responsabile și mai ales frica de Europa a determinat guvernul să oprească această înșiruire odioasă de abjecții care era emisiunea dumneavoastră.

— Da... Vă cunosc punctul de vedere. Dar, vedeți dumneavostră, mie emisiunea nu mi-a fost interzisă pentru abjecții, ci pentru farsa cu Spada. Și eu consider că această interzicere este o încălcare a dreptului la liberă exprimare. În fond, dacă eu vreau să înjur infractori pe post, ar

trebui să fiu liber să o fac.

— Dar cine hotărăşte că toţi minoritarii sunt infractori ?

— Eu am înjurat ţigani, care deja au fost cel puţin o dată condamnaţi. Nu minoritari, nu majoritari. Ţigani cu minim o condamnare.

— Domnule Dumitrescu, v-aş ruga să folosiţi denumirea de rrom.

— De ce, domnule Grigore?

— Fiindcă este denumirea etniei mele. Noi ne considerăm rromi. Nu ţigani... Aşa cum pe dumneavoastră vă deranjează când prin Europa românii sunt numiţi ţigani aşa şi pe noi ne deranjează...

— Domnule Grigore...

Florian Năstase îşi îndulci cât putu de mult glasul.

— Diferenţa este că românii nu sunt ţigani, pe când rromii sunt. Vă înţeleg sensibilitatea... Şi vom ţine seama de ea, dar argumentaţia dumneavoastră este şubredă. Dincolo de aceste aspecte, domnule Iliescu, ca lider al unei organizaţii de apărare a drepturilor omului, nu credeţi că interzicerea unei emisiuni de radio este un precedent periculos pentru democraţia şi aşa fragilă din România?

— Domnule Năstase... Dumneavoastră aţi ascultat emisiunea respectivă...?

— Sincer, da. Am asculat-o şi în direct şi am reascultat-o ieri de pe casetă.

— Şi nu vi s-a părut extrem de nocivă?

— Iar sincer? Nu...

— Atunci nu mai avem ce discuta...

— Cum adică? Dacă nu sunt de partea dumneavoastră nu avem ce discuta? Mie nu mi s-a părut nocivă. Mi s-a părut agresivă, mi s-a părut la un moment dat vulgară... După ce am aflat chestia cu Spada, care nu era Spada, mi s-a părut nelalocul ei farsa, dar nocivă nu mi s-a părut. În fond, în toată emisiunea se vorbea despre infracţiunile comise de rromi. Erau comise... Fuseseră făcute. De ce nu se poate vorbi despre asta?

— Fiindcă domnul Dumitrescu îl lăuda pe asasinul acela. Îi justifica faptele... Îl îndemna să comită şi alte crime. Cum puteţi să nu vedeţi? În orice ţară europeană o asemenea emisiune ar fi fost interzisă.

— O nu! Aişi nu avieţi nişi un pic di drieptati!

Nicoleta Apetrei, cunoscută şi pentru puternicul accent moldovenesc ca şi pentru excelentele relaţii cu palatul Cotroceni, ieşi din apatia care păruse că o domină încă de la începutul emisiunii.

— În şei doi ani cât am stat la Harvard ca sî-mi dau doctoratul am ascultat zeşi, poati suti di emisiuni di radio. Criedeţi-mî cî vorbiesc o

ienglezî pierfectî. Nu avieți idei ci sî spunia în emisiunile aşelea. Rasism, xenofobie, misojînism de şea mai joasî spieți, grosolănii, îndemnuri la pedofilii... Nu avieți ideie ci limbaj ordinar folosiau moderatorii şî ci ienormități transmiteau, sau în ci hal sî adriesau şelor care-i sunau. Acolo, libertatia de iexprimare iexistă şî iesti totalî. Di fapt, triebuie să ni hotărâm. Vriem libertati di iexpriesie... Atunşi aşasta nu ari limiti. Orişi fiel de îngrădiri atraje dupî sîni distrujerea libiertății di iexprimari. Nu sunt o admiratoari a domnului Dumitrescu. Cred cî di multi ori exajereazî în iemisiunili sale. Cred că diepăşăşti măsura lucrurilor. Dar, di asemenea, cred că interzişerea iemisiunii sale ieste o mari ieroare. În fond şe-a spus atât di groaznic acolo? Un punct di vederi... V-am ascultat şî pi dumniavoastrî, domnule Iliescu, şî pi dumniavoastră, domnule Grigore. Şi trebuie sî recunosc cî nu vă înțăleg. Marea problemă a aşestei țări nu sunt minorităților. Ieste majoritatia. Nu minoritățile trăiesc prost. Toți trăim prost. Aişi intervenții dumneavostrî sî izbesc di ajenda majorității. Majoritatea din România nu persecutî în mod constant şî programatic minorităților. În jeneral, majoritatea ignorî minorității şî problemele aşesteia. Fiindcî ari ia, majoritatea, prea multi problemi pe cari nu poati sî li rezolvi. Şî când, în mijlocul aşestei realități dramatişe şî complet scăpati di sub control, dumneavoastrî viniți cu aşesti problemi, iesti absolut normal ca majoritatea sî vă rejectezi. Fiindcî, repet, ari problemi mai importanti, decât minorității. Ieu personal nu cred cî asasinul poreclit Spada ari vrio legături cu poliția. Vriau sî spun vrio legături instituționalî. Nişi cu statul român. Nu cred cî iexistî vrio implicație politicî aişi. Aşa cum vria domnul Rădulescu, fostul preşedinti sî demonstrezi. Însî cred cî isteria cari poati apărea ca urmari a politizării aşestui caz, poati determina gravi reacții etnişe. Nu ie un secret că o bunî parti dintri români nu-i agreazî pi rromi... Dar nu îngreunați viața şî aşa sufişient di gria a majorității inventând problemi ali minorităților.

— Stimată doamnă. Nu ştiți ce înseamnă să fii minoritar...

— Ba ştiu, domnule Grigori. Am aşest acşent di cari n-am vrut să scap şi stau di zăşi ani în Bucurieşti, undi moldovienii nu sunt ca la iei acasî. Şi am fost şî la Cluj la Universitatie, undi am ținut mai multi seminarii şi cursuri şi nişi acolo moldovenii nu sunt foarti binie primiți.

— Dar dacă ar fi fost omorâți zece moldoveni...

— Aişi vă înşălați domnule Grigori. Ar fi fost omorâți zăşi români. Şi ar fi fost la fel di grav ca şi şei zăşi rromi morți. Cred ieu că noi vorbim di pomani dispri iemisiunea domnului Dumitrescu. Aşeasta n-ar fi trebuit

interzîsî şî basta. Ni putem întreba însă şe se va întâmpla dacî poliţia nu-l va prindi pe aşest asasin.

— Înteleg că propuneţi să schimbăm tematica emisiunii... interveni Florian Năstase.

— Nici nu se pune problema... Vă jucaţi cu focul şi nu vă daţi seama. Uniunea Europeană tratează cu foarte mare seriozitate incitările la extremism şi la xenofobie. Ori, manifestări de tipul celei făcute de domnul Dumitrescu, sunt acte de gravă inconştienţă socială. Şi mai grav este că, oameni cu studii serioase şi cu numeroase ieşiri peste hotare nu sesizează pericolul pe care-l reprezintă tolerarea unor asemenea emisiuni.

— Domnule Iliescu... Aţi auzit dom'ne, fiindcă înţeleg că mi-aţi ascultat emisiunea, aţi ascultat povestea fetei aceleia violate? Dacă ce-am spus eu acolo era incalificabil, ce a păţit ea, cum poate fi considerat? Normal, fiindcă golanii ăia erau minoritari?

— Domnu' ziarist... Nu există fata aia. Aţi inventat-o ca şi povestea cu Spada. Eu sunt rrom... Eu pot afla lucruri. Nu a existat povestea. Cu Fane Boarfă, cu fata luată din gară, ţinută prin periferie la nu ştiu ce rude. E poveste. Poveste tristă, dar poveste.

— Cum adică, nu există?

— Nu există... Nimeni n-a violat pe nimeni. Terminaţi cu prostiile astea. E ca şi cu lebedele din Viena. Nimeni n-a mâncat nicio lebădă. Dar cel mai comod este ca noi rromii să fim vinovaţi de toate. Vă ceartă Uniunea Europeană din cauza noastră, statul e corupt din cauza noastră şi reformă nu iese tot împiedicându-se de rromi. Acum şi violurile sunt tot apanajul nostru. Dar văd că nimeni nu se întreabă cam câte femei de rromi au fost violate de mineri în 13-15 iunie. Nu face nimeni caz şi nu apare niciun băiat tare cu sabia în mână să ia gâtul minerilor.

— Domnule Grigori... Grieşîţi din nou. Când spuneţi „vă şeartî Uniunea Europenî" la şini vă referiţi? Cumva la românii cari au alti programi decât dumneavoastrî rromii. Să înţălejim că dumneavoastrî nu vă pasî di UE, dacă iexistî aşest noi şî voi. Apoi... Nu cred că puteţi ignora realitatea cî avem ca ţarî problemi şî din cauza rromilor. În fond, şirul di cerşetori di pi Champs Elisee, 34 la număr vara trecutî doar pe-o parti a bulevardului, ierau rromi din România. Pi-o plăcuţî aflatî la gâtul unuia am şitit eu că în România ieste jenoşid antiţîgănesc. Sî ştiţi cî iexajerării ni omoarî pi toţi.

— Doamna Apetrei... Andrei Gabriel Iliescu îşi pierduse răbdarea şi aproape tremura de furie. Doamna Apetrei, aţi stat mult peste hotare. În Europa, în America...

— În America.... Am ş-un doctorat la Harvard...

— Da... Climatul politic din România nu vi se pare contaminat cu ură? Nu se încearcă tranferarea şi mascarea marilor probleme, prin acuzarea minorităţilor de orice fel? Rromii sunt vinovaţi de infracţiuni, ungurii vor să ne fure ţara, din cauza homosexualilor ne ceartă Europa?

— Domnule Iliescu repiet: în România problema ieste majoritatea, nu minoritatea. Nu cried că suntim ca naţii intolieranţi, şî cred cî toatî aşeastî discuţii iesti anapoda. Am pornit de la interzişerea unei iemisiuni di radio şî am ajuns la protecţia minorităţilor.

— Apropo de interzicere...

Florian Năstase reintră în dialog după ce ascultase în cască câteva dintre mesajele transmise de telespectatori în regie.

— Doamna Apetrei, sunteţi o apropiată a Preşedintelui, a consilierilor acestuia... Cum vă explicaţi faptul că Preşedintele a făcut acest gest?

— Nu Preşedintili a interzis iemisiunea, şî CNA-ul.

— Vă contrazic doamnă... interveni Toni Dumitrescu. Din surse sigure ştiu, că Preşedintele personal a cerut la CNA suspendarea emisiunii mele, fiindcă a fost deranjat de farsa cu Spada.

— Nu ştiu şî sursi aveţi... Dar nu a fost Preşedintili. Di fapt... Cred cî nimeni nu realizeazî şe puţinî puteri ari di fapt Preşedintili. Dar asta-i altî povesti. Totuşi, domnule Dumitrescu... Am o curiozitati. Domnul Grigori a afirmat că povestea cu violul a fost o minşiunî. Ie tot o farsî a dumneavoastrî?

— Nu... De fapt, dacă ţineţi minte, prima dată această poveste a apărut în presa scrisă ca un răspuns la o intervenţie a domnului Andrei Gabriel Iliescu. Un cotidian, nu mai ţin minte care, a publicat o anonimă din partea unei tinere care descria acest caz. De acolo am pornit investigaţia ajutat de doi colegi, unul de la radio altul din presa scrisă. Şi aşa am ajuns să intru în posesia casetelor de care v-am vorbit.

— Deci n-aţi vorbit dumneavoastră cu aşa zisa victimă a rromilor ticăloşi?

— Nu... Am ascultat casetele.

— În emisiune aţi afirmat că aţi vorbit cu ea...

— Nu! Am spus că sunt în posesia casetelor...

— Domnule Dumitrescu! Vă jucaţi cu vorbele şi nu vreţi să admiteţi două evidenţe. În primul rând, l-aţi apărat pe acest nenorocit care ucide rromi. Doi... Aţi instigat opinia publică atât în sprijinul lui cât şi împotriva etniei mele construind iluzia că toţi rromii sunt vinovaţi. Să ştiţi că şi în Germania lui Hitler, media era plină de violurile pe care evreii le comiteau

împotriva nemţoaicelor tinere şi nevinovate. Ştiţi probabil caricatura aceea celebră cu evreul păros, plin de negi şi foarte asemănător cu o maimuţă care se uita pofticios la tânăra blondă, nevinovată şi vag decoltată, dar care era oprit la timp de braţul cu zvastică. Asta faceţi şi dumneavoastră... Fiindcă adevărul este că — în cazul unui viol — avem doar două concepte. Agresor şi victimă. Nu ţigan şi rromcă... Şi agresorul trebuie pedepsit fiindcă a violat, nu fiindcă este ţigan şi a violat o rromcă. Dacă Spada ar omorî violatori, deşi nu este foarte bine ce spun acum, poate l-aş înţelege. Dar el omoară rromi... Iar dumneavoastră, ca să-i găsiţi justificare ne spuneţi că aceşti rromi au violat. Şi merită să moară... În toată acea emisiune n-aţi spus niciodată că violatorii merită moartea. Aţi spus doar că ţiganii violatori merită moartea. Şi de aici aveţi probleme cu mine. Fiindcă...

— Domnule Grigore, îmi pare rău că vă întrerup... Florian Năstase era deja transpirat şi evident încurcat. În cască mi se anunţă că la uşa studioului se află domnişoara Marcela Uscatu care este victima violului de care a vorbit domnul Dumitrescu în emisiune. Vrea să intre în direct ca să confirme veridicitatea afirmaţiilor. Îi permitem să intre? Cred că în interesul emisiunii şi al obiectivităţii jurnalistice ar trebui să-i permitem...

Înainte de a aştepta părerea celorlalţi invitaţi, moderatorul făcu semn spre cameră şi tânara pătrunse în studio. Un asistent îi aduse repede un scaun, în timp ce un altul îi montă un microfon.

— Înţeleg că numele dumneavoastră este Marcela Uscatu?

— Da...

— De unde sunteţi?

— Acum locuiesc în Bucureşti... Sunt din judeţul Galaţi.

— Dumneavoastră aţi trimis scrisoarea aceea către presă?

— Da. Eu, fiindcă atât m-am rugat să moară omul ăla şi când am văzut că a murit mi-a fost mai puţină frică.

— Aţi făcut atunci plângere la poliţie?

— Nu... De fapt... La spital a venit poliţia că eram într-un hal fără hal. Şi i-au chemat doctorii. Dar le-am spus că nu-mi amintesc nimic. Că sunt şocată, că am fost ţinută legată la ochi şi nu i-am văzut.

— Şi acum... Nu vă mai e frică?

— Mai mult mi-e ruşine că poate mă vede tata sau alţii care mă cunosc, dar eu vreau doar să spun că n-am minţit. Că nu-i vreo cinste ce mi s-a întâmplat ca să mă laud. Şi nu ştiu dacă e bine sau nu, dar pe omul ăla l-au lovit blestemele mele. N-am nimic cu nimeni şi nu vreau să vorbesc de ce nu ştiu, dar pe nimeni n-am blestemat cum l-am blestemat pe omul

ăla. Acum că a murit așa cum a murit, eu vreau să uit. Și domnu Grigore... V-am auzit ce spuneați când eram afară... Cu țiganii. Mama a fost țigancă și i-am spus ăluia și nu i-a păsat. Și-a bătut joc de mine cum nu vă trece prin cap.

23.

Primul-ministru află de cea de-a noua crimă a asasinului denumit Spada de la unul dintre consilierii săi care-l sunase pe telefonul operativ.

Era o duminică ploioasă de octombrie și premierul se afla la Scroviștea în vila de protocol pe care o ura sincer. Camerele erau joase și, deși îi plăcea foarte mult întunericul, penumbra din această vilă, ducea mai degrabă cu gândul la un cavou. Mobila era fără gust, iar sepepiștii erau pretutindeni.

Singurul lucru cât de cât plăcut era terasa care da spre lac, dar lacul era murdar și mirosea a mort când bătea vântul înspre vilă. Toată atmosfera era morbidă, dar Președintele insistase să ia masa împreună cu familiile, în vila sa aflată la două sute de metri de cea a premierului.

Ora la care ar fi trebuit să înceapă masa era deja depășită cu mai bine de treizeci de minute și probabil că noua crimă va împinge și mai departe cina. Pe un hol, soția sa cicălea ca întotdeauna unul din oamenii de pază. Vocea sa ascuțită și sacadată răzbătea până în cea mai îndepărtată cameră, acolo unde premierul se refugiase în fața calculatorului pe care se afla instalat cel mai performant program de șah. Despre predecesorul său se spunea că își petrecea o bună parte din timp jucând table cu garda sa de corp sau cu șeful de cabinet. Măcar prin jocul său de șah premierul simțea că exista o evoluție în traseele politice ale națiunii. Telefonul operativ sună din nou și de la celălalt capăt al firului, aghiotantul Președintelui îl informă că masa se mai amână cu treizeci de minute din motive obiective. Realizând apoi cu cine vorbește, aghiotantul îi comunică cu o voce scăzută și vag conspirativă că mai fusese găsit un cadavru. Primul-ministru nu se osteni să-i spună că aflase deja, se mulțumi doar să asculte povestea ofițerului. Victima, tot țigan, tot fost infractor, ucis cu o singură lovitură de armă albă în gât, fusese descoperită de niște copii în spatele unor tomberoane în Moșilor. Hoț de mașini, fusese după toate aparențele omorât la ieșirea dintr-unul din atelierele unde dezmembra mașini furate. Îl chema Adrian Hogea și era poreclit Claxon.

Aghiotantul Președintelui își termină expunerea, spuse scurt „să trăiți!" și închise telefonul. Premierul se ridică din fața calculatorului,

stinse şi ultima veioză din încăperea oricum întunecoasă şi se aşeză într-un fotoliu din colţul camerei. Vocea soţiei se auzea de undeva de pe terasă. La fel de ascuţită şi la fel de sacadată.

Lângă fotoliu se afla telefonul negru, numit de băieţii de la pază superscurt. Ridică receptorul şi ceru să i se facă legătura cu directorul Serviciului de Informaţii Externe. După mai puţin de un minut, telefonul sună la loc şi la capătul celălalt al firului era Călin Şelaru.

— Bună seara... Ce faceţi?

— Bună seara, domnule prim-ministru. Sincer, dormeam...

— Înţeleg că nu aţi aflat vestea...

— Ba da... Am fost sunat înainte cu două, trei minute. Dumneavoastră ce faceţi?

— Sunt la Scroviştea...

— A convocat Preşedintele o întrunire?

— Nu... Era o cină stabilită înainte de incident. Cina s-a amânat şi eu vroiam să vă spun că am citit rapoartele pe care mi le-aţi trimis ieri dimineaţă. Şi mi s-au părut îngrijorătoare. Şi în aceeaşi ordine de idei vreau să vă confirm că am vorbit cu un cunoscut de-al meu, John Benjamin Stark, un foarte important finanţist englez, care m-a întrebat ce se întâmplă în România cu crimele împotriva romilor. Eu îl ştiu pe John de mai bine de 20 de ani... Am făcut multe împreună. Şi nu este genul de om interesat de problemele minorităţilor. Întrebarea lui m-a pus pe gânduri... S-ar putea să avem o problemă mai gravă decât am bănuit.

— Toate rapoartele mele indică o creştere a interesului pentru acest subiect în vest. Şi agitaţia din interior contează... Sunt trimise deja transcrierile aproape integrale ale tuturor emisiunilor televizate pe acest subiect. Budapesta lucrează din plin... Iar mesajul central este cel pornit de Andrei Gabriel Iliescu şi fundaţia lui, anume că poliţia este implicată direct în asasinate şi de aceea ucigaşul nu este prins. Povestea a prins şi deja e imposibil să-i facem faţă.

— Care este şansa ca asasinul să fie prins?

— Domnule prim-ministru... Ieri, când am primit ultimul raport de la poliţie, nu aveau nici cea mai mică bănuială. Este cert că ultima... Penultima crimă de fapt, nu este făcută de Spada.

— Asta am aflat... Dar sunt deja trei luni de când au loc aceste crime. Se poate să nu existe niciun indiciu? Nu cumva cei de afară au dreptate şi asasinatele sunt de fapt comise de poliţie? Sau cu ştiinţa poliţiei?

— Cu siguranță nu! Poliția este cea mai penetrată instituție din România. Și de noi, și de SRI, și de GIA, și de doi și-un sfert. Ca să nu mai vorbim că mai toți generalii sunt corupți. Lumea interlopă are intrări la cel mai înalt nivel. Orice fel de inițiativă de acest tip s-ar fi aflat. Ieri am fost informat că doi dintre cei mai importanți chestori din poliție au fost chemați de un șef al lumii interlope care le-a comunicat că oferă o sută de mii de euro premiu pentru prinderea Spadei. Vreau să vă spun că totul este atât de bine lucrat, încât unii din oamenii mei au luat în calcul ideea unei provocări externe.

— Și...?

— Analizăm.

— Bun... Și totuși ce facem? Ce așteptăm?

— Propunerea pe care știți că am înaintat-o și la ultima întâlnire de după CSAT-ul de acum două săptămâni a fost schimbarea ministrului de interne.

— Credeți că are vreo vină?

— Nu, bineînțeles... că doar n-o să-l prindă el pe asasin. Dar un nou ministru de interne va beneficia de o perioadă de grație și poate în acest interval va fi prins asasinul. Nu știu dacă ați urmărit emisiunea lui Florian Năstase...

— Am auzit ceva de ea. Cred că mi-a spus nevastă-mea... Ceva cu o tânără violată care a apărut în emisie...

— Da... Dar nu asta este partea care contează. Am vorbit cu Florian Năstase imediat după emisiune și mi-a dat mesajele primite în redacție în timpul emisiunii. Mesaje primite de la public. Erau cam de opt ori mai multe decât în mod normal și într-o proporție de 75-80% erau antițigănești. Extrem de violente... Linșaje, execuții, expulzări, spânzurări și tot așa... Dincolo de glumele de prin ziare, marea problemă nu sunt țiganii. Sunt românii. Nu mă tem foarte tare de o explozie țigănească, deși nu este nici aceasta exclusă. Mă tem însă de o explozie de violență românească.

Aghiotantul primului ministru intră în cameră și îi făcu acestuia semn că Președintele încearcă să-l contacteze pe superscurt.

— Domnule Șelaru, trebuie să închid... Cel puțin aparent mă caută Președintele care probabil că s-a decis să mănânce. Vă mulțumesc pentru informații.

— Poftă bună, domnule prim-ministru.

Aghiotantul Președintelui îl rugă încă o dată să mai amâne masa pentru maxim treizeci de minute adăugându-i că la cină vor sosi și

miniștrii de externe și de interne. Premierul își rugă aghiotantul să-i aducă un iaurt cu puțină pâine prăjită și se așeză din nou în fața jocului de șah. Oricât de deștept era programul, până la urmă tot reușea să-l învingă. Ceea ce era un motiv de reală satisfacție.

24.

Studioul era puternic iluminat, iar figuraţia aplauda frenetic ori de câte ori credea de cuviinţă, sau atunci când se aprindea o luminiţă verde pe care asistentul de regie le-o indicase înainte de începerea spectacolului. Pe scenă, lângă moderatoarea emisiunii, o roşcată supersexy, care apărea pe copertele diverselor reviste de scandal sau de modă expunându-şi sânii sensibil mai mari după fiecare intervenţie chirurgicală, se aflau patru celebrităţi născute în zodia scorpionului.

Primul invitat era un fotbalist aflat la finalul carierei care încă juca la o mare echipă de club din Marea Britanie, apoi o cântăreaţă de operă care făcuse case pline oriunde în lume în urmă cu zece ani, dar îşi cam pierduse vocea şi rămăsese doar cu scena românească, prim-vicepreşedintele principalului partid de opoziţie din România şi un foarte popular şi iubit actor de comedie a cărui zi de naştere se întâmpla să fie chiar atunci.

Trecuse mai bine de jumătate de emisiune, concursurile se cam terminaseră, fotbalistul trăsese la o poartă apărată de o minune de blondă echipată într-un tricou larg, dar incapabil să-i ascundă formele spectaculoase, cântăreaţa cântase împreună cu un cor de copii de la un liceu bucureştean o arie uşoară, politicianul spusese şi el ce avea de spus şi oferi copiilor care cântaseră câte o bursă din partea partidului care se pregătea să devină de guvernământ, apoi într-un interludiu vorbi câte ceva despre colecţia sa de tablouri, cam unică în ţară, apoi evită cu diplomaţie exclamaţia moderatoarei „probabil că au costat o avere" şi se referi la virtuţile artei şi ale culturii pe care şi tânăra generaţie trebuia să încerce să şi le însuşească, iar actorul încântase publicul cu un monolog din Tudor Muşatescu.

Mai apăruseră pe scenă o trupă de rock, care cântase play-back, nişte contorsioniste, care făcuseră tot soiul de jonglerii cu farfurii cocoţate pe beţe, două surori, care se străduiau să compună o formaţie locală de muzică soul, dar care rămâneau în conştiinţa publică doar prin vip-urile cu care se combinau şi moderatoarea reîncepu dialogul cu invitaţii.

— Spune-mi, Fane, rămâi în Anglia sau te întorci în ţară după ce te retragi din fotbal?

— Depinde... Eu am o casă acolo, niște contacte. Stau de aproape 10 ani în Londra...Nu vreau să supăr pe nimeni, dar fotbalul din Anglia n-are nicio legătură cu ce se întâmplă acum în România...

— Dar tu din România ai plecat...

— Da, dar pe vremea lui Ceaușescu se juca mai serios decât acum, erau mai puține blaturi și cel puțin cinci-șase echipe erau foarte puternice. Acum nu se mai bagă bani serioși în fotbal. Toată lumea vrea să scoată bani, dar nimeni nu investește. Nici la copii, nici la tineret... Cum apare un puști de douăzeci de ani, cum e vândut peste, pentru unul-două milioane de dolari... Nici el nu crește ca lumea, fiindcă afară face tușa, nici cluburile românești nu au jucători de valoare. Nimeni nu câștigă...

— Deci, deși nu o spui, să înțeleg că nu prea ai de gând să te întorci...

— Nu știu încă... Mai am încă un an de contract acolo... După aia mă decid dacă mă retrag sau dacă mai joc un an... Am făcut și școala de antrenori. Mai vedem...

— Așa cum cere tradiția emisiunii te rog să pui o întrebare unuia dintre invitați...

Fotbalistul se foi pe fotoliu, își drese vocea și apoi se adresă prim-vicepreședintelui principalului partid de opoziție :

— Întotdeauna am vrut să vă întreb... Este adevărat că aveți patru case?

Asistența izbucni în râs, moderatoarea rămase câteva secunde cu microfonul în mână amețită de întrebare, iar omul politic se încruntă scurt, apoi își lipi un zâmbet de protocol și răspunse:

— Nu... Am doar o singură casă... Celelalte de care scrie presa sunt ale unor rude ale mele, părinți, socri... Și la achiziționarea lor nu am avut nicio contribuție. Trebuie să recunosc cu tristețe că nu sunt atât de bogat — financiar bineînțeles — cum se scrie. V-am satisfăcut curiozitatea?

— Dacă nu este adevărat, de ce nu dați ziarele în judecată? În fond, e o calomnie la adresa dumneavoastră. Eu personal, citind ziarele, am crezut că aveți patru case și mi s-a părut exagerat. La fel ca mine pot crede și alții.

— Fane... Se vede că ai plecat de mult din țară, interveni moderatoarea căreia îi revenise suflul. În România nu merge așa simplu ca în Anglia...

— Apropo... Pot să pun și eu o întrebare...?

— Da, domnule prim-vicepreședinte... Vă rog...

— Este adevărat că ați ratat intenționat penaltiul în semifinala Cupei Cupelor de acum zece ani? Se zvonea că ați primit o sută de mii de dolari pentru acel șut mult în afară.

— E o minciună... Niciun fotbalist profesionist nu ar face așa ceva...

— Eu am citit în ziare... Poate ar fi bine să-i dați și dumneavoastră în judecată. Fiindcă mi se pare mie că aveți și dumneavoastră o problemă de imagine.

Publicul aplaudă din nou, fotbalistul era un pic roșu, omul politic zâmbea malițios, iar moderatoarea tocmai primea prin cască un mesaj referitor la o nouă crimă a Spadei. Pentru a opri dialogul care risca să se încingă își luă o mină gravă și anunță în emisiune:

— Tocmai am fost anunțată din regie că a fost găsită încă o victimă a Spadei... Dar această realitate nu trebuie să ne afecteze buna dispoziție. Fiindcă, la fel ca în fiecare sâmbătă a venit vremea să aflăm alți cinci fericiți câștigători ai premiului de zece mii de lei noi pus la dispoziție de sponsorul emisiunii. Deci, dau legătura colegului meu...

— Îmi pare rău că vă întrerup...

Actorul de comedie se ridicase în picioare și își pierduse orice urmă de jovialitate. Privirea era rece și vocea neprietenoasă. În acel moment moderatoarea își aminti ceea ce nu avea voie să uite, era țigan. Și evident anunțul ei legat de Spada îl deranjase... Din cască nu primi nicio indicație... De ce Dumnezeu spusese tâmpenia aia cu Spada...

— Îmi pare rău că vă întrerup, dar aș vrea să vă recit ceva din afara repertoriului meu. Un monolog din Shakespeare care mi-a plăcut încă din vremea institutului. N-am jucat niciodată acel rol, dar textul mi-a plăcut.

Shakespeare... Moderatorea răsuflă ușurată...

— Vă rog... În fond, această emisiune trebuie să fie plină de surprize...

Luminița verde se aprinse din nou și publicul aplaudă furtunos.

— Ce dacă sunt țigan? Țiganul n-are ochi? Țiganul n-are mâini, organe, nu e slab și nu e gras, n-are simțuri, dureri și patimi? Nu se hrănește și el cu aceeași hrană? Nu-l rănești cu aceleași arme? Nu zace de aceleași boli? Nu se vindecă cu aceleași leacuri? Nu-i e cald vara și nu-i e frig iarna? Dacă mă înțepi, nu sângerez? Dacă mă gâdili, nu râd? Dacă îmi dai otravă, nu mor? Și dacă mă omori, nu mă răzbun? Eu sau altcineva din neamul meu?

25.

Cabinetul Președintelui era plin de lume. Se trăgeau cabluri, se făceau probe, se montau lumini, se rearanjau steagurile din spatele biroului, se puneau flori și se mutau mobile. Președintele urma să acorde un interviu — în direct — postului național de televiziune. Moderatorul ales, Laurențiu Trandafir, își privea notițele în timp ce era machiat.

Președintele, după ce trecuse de două ori prin cabinet să vadă dacă toate lucrurile erau cum trebuie, se retrăsese cu consilierul său pe probleme de securitate națională în sala din spatele cabinetului. Acolo se mai afla și homeopatul Președintelui care-i pusese câteva ace după ureche și în podul palmei pentru a-i calma durerile violente de spate.

— Ați discutat atent cu Laurențiu...? Nu am vreo surpriză?

— Nici vorbă... E cuminte și e foarte interesat. În primăvară va fi propunerea dumneavoastră pentru postul liber din CNA. Întrebarea lui este dacă abordăm totuși problema Spada sau nu...

— Noi facem o emisiune despre succesul vizitei Președintelui Franței în România. Despre perspectivele internaționale deschise de această vizită... Asta discutăm...

— Domnule Președinte... Am discutat cu mai multă lume. Nu puteți, în acest moment, să ignorați tema internă.

— Despre tema internă discutăm... Consecințele pe plan intern ale vizitei Președintelui Franței și nu numai. Consecințele pe plan intern ale întregii mele activități diplomatice. Integrare, capital străin, reformă... Despre toate acestea vorbim. Dar nu vreau să explic națiunii că nu suntem în stare să prindem un asasin care omoară țigani cu cazier. Nici n-am ce să explic... Mă fac de râs... N-am nimic de spus...

— Anunțați iminența unor măsuri drastice...

— Măsurile drastice se iau... Nu se anunță. Și mai lasă-mă cu complotul tău de schimbare a ministrului de interne. Nici mie nu-mi place, dar nici nu pot să-mi pun partidul în cap. Plus că premierul nu vrea să-l schimbe. Ăla om deștept... Nu se bagă. Vorbește despre economie fără să-l înțeleagă nimeni și în rest joacă șah cu calculatorul. L-a întrebat cineva pe premier de asasin? Nu... Și în fond, el este Exe-

cutivul... La el se află Ministerul de Interne. Eu am însă toată presa pe cap... Eu trebuie să mă ridic peste această situație. În niciun caz nu voi vorbi nimic despre asasin.

În cameră intră grăbit Nicușor Marinescu, consilierul pe probleme de imagine.

— V-am adus câteva citate... Aveți un Lincoln, un Kogălniceanu și mai multe citate din francezi, inclusiv un Malraux. Pe cele în franceză vi le-am trecut și în original.

— Da...

Președintele aruncă un ochi peste cele două foi de hârtie și se lăsă din nou în fotoliu. Durerea de spate mai trecuse, dar încă era persistentă.

— Am și o veste mai puțin plăcută..., continuă Nicușor Marinescu.

— E... Să auzim... Cine mă mai înjură ?

— Nu-i asta... Dar la concurență cu interviul, Andrei Rusu a programat o superpremieră... Mi-e teamă că o să ne cam fure audiența...

— Cum adică a programat? Când a programat? Astăzi?

— Exact... A schimbat azi filmul. În program este un film mai vechi, dar de azi dimineață anunță pe post difuzarea premierei.

— Și mie îmi spuneți acum...?

— Acum am aflat... De dimineață sunt aici și știți desigur din teancul de rapoarte pe care vi le-am trimis că nici eu, nici nimeni din departamentul meu nu are un televizor care să meargă. Am aflat de la nevastă-mea... Întâmplător...

— Nu mă luați cu de-astea... Domnule Marinescu, sunt sătul de certurile dintre consilieri. De ce n-aveți televizor?

— Fiindcă nu mi-a fost aprobată achiziționarea de televizoare. Fiindcă cele deja existente sunt în stadiul in care nu pot fi reparate.

Președintele privi exasperat spre consilierul pe probleme de securitate națională.

— Rezolv eu problema... Ce facem acum cu Rusu? Vreți să-l sun?

— Cât mai e până la interviu ?

— Cam patruzeci și cinci de minute...

— Se mai poate face ceva?

— Nu știu... Eu îl sun. Să amâne filmul sau să programeze ceva mai puțin interesant.

Consilierul pe probleme de securitate națională ieși în grabă în timp ce Președintele se întinse din nou în fotoliu.

— Care e sugestia dumneavoastră? Să vorbesc sau nu despre Spada?

— Nu... Nu trebuie să vorbiți despre acest subiect, răspunse sigur Nicușor Marinescu.

— Și n-o să fiu atacat... N-o să mă înjure Ionescu, Cârstea și ceilalți?

— Ba da ... O s-o facă oricum fiindcă nu aveți ce spune. Dar știți cum e, ce se taie nu se fluieră. Nu ziarele contează. Televiziunea contează. Ziarele sunt citite de maximum 10% din români. Dar la televiziune se uită peste 80%. În fond, ce puteți spune despre Spada? Ce noutate puteți aduce? Niciuna...

— Da... Și eu cred la fel. Dar parcă văd că o să-mi spună că în timp ce România este în pragul războiului civil, eu vorbesc despre succesele mele internaționale.

— O vor spune oricum... Dar nu puteți apărea în fața a milioane de oameni fără să aveți nimic de spus.

— Am de spus... Cum să nu. Să le spun că țiganii sunt de fapt marea problemă a României, nu ungurii, nu rușii. Țiganii... Și că nimeni nu încearcă să o rezolve, fiindcă dacă ne-am apuca să folosim bani pentru integrarea lor socială ne-ar sări în cap tot ăștia care ne înjură acum. Și că ar trebui să avem legi mai dure pentru anumite infracțiuni, dar ne sare Uniunea Europeană în cap. Și că Spada este numai începutul unui șir lung de conflicte. În fond, America a avut aceeași problemă cu negrii. Și cu cât o vom duce mai prost economic, cu atât criza asta se va adânci. Aș putea să le spun cât de puternice sunt mafiile țigănești și cât de corupte sunt poliția și justiția. Știți că unul din sponsorii partidului nostru, unul din sponsorii grei, este implicat până peste cap în contrabandă alături de două grupări țigănești? Și mai știți că în spatele lui Nenișor Vasile stă o organizație de trafic de arme și de droguri care este mână în mână cu organizații teroriste arabe? Dacă trecem la politica grea... Dar nici n-am cum să spun asta și din nefericire nici nu prea am ce să fac. Fiindcă sunt singur... Împreună cu o mână de oameni care n-au nici măcar televizoare în birouri. Iar dacă noi pierdem alegerile — și după cum se vede le pierdem —, se alege praful. Dacă vin ăștia din nou o să fie aici paradisul infractorilor.

Consilierul pe probleme de securitate intră fericit în încăpere.

— Andrei Rusu își decalează programul.

Președintele se ridică greu de pe fotoliu, culese hârtiile de pe măsuță și se mai uită puțin pe ele. Apoi începu să se îmbrace încet pentru interviu.

26.

În dimineața următoare, Nicușor Marinescu primi raportul de monitorizare și — ca de obicei — luă la mână toate ziarele care-l atacau pe Președinte. În interviul dat la televiziunea națională, Președintele nu abordase tema Spada, de fapt, nu fusese întrebat despre ea. Drept care atât Marius Ionescu cât și Ion Cârstea îi dedicau câte un editorial dur. Nimic nou... Ziarul magnatului Bogdan Vasilescu ataca și el, dar era normal ținând seama de apropierea tot mai evidentă a omului de afaceri de Radu Rădulescu. Surprinzător era editorialul agresiv al lui Cornel Ardeleanu... Foarte surprinzător.

Când eram copil plecam în fiecare vacanță cu caprele la păscut. Cel puțin în primii ani ai școlii cam asta era vacanța mea. Am mers cu caprele și când eram student fiindcă era mama bolnavă, dar în copilărie zi de zi în vacanță plecam cu caprele. Și sâmbăta și duminica...

Duminica însă era o zi specială. Tata era bun prieten cu părintele de la noi din sat. Fuseseră în război împreună și rămăseseră prieteni. În fiecare duminică seara, părintele care era văduv venea la noi la masă. Mama gătea de fiecare dată bunătăți cum nu mai vedeam decât la Paște sau la Crăciun și părintele povestea. Era un om citit și era un om umblat. Trebuie să recunosc sincer că primul strat de cultură generală nu-l am nici de la mama sau tata care erau oameni cuminți și muncitori, dar fără carte și nici de la școală. Ci de la părintele Cernea. Când eram cu caprele la păscut duminica, de dimineață mă gândeam că vine seara și acasă mă așteaptă mâncarea bună și poveștile, sfaturile, pildele părintelui Cernea. Și așa trecea ziua...

Mult mai ușor decât toate celelalte zile. Țin minte că într-un an, eram deja în clasa a opta, spre sfârșitul verii mă prinsese pe câmp o ploaie teribilă. Am ajuns acasă ud și murdar, m-am spălat repede și m-am îmbrăcat pentru întâlnirea cea mare. Când am ajuns la masă, tata mi-a spus că părintele nu vine în seara aceea. Fusese chemat la Alba cu nu știu ce treabă. Dar, numai după câteva minute, l-am auzit povestindu-i mamei în bucătărie că părintele Cernea se îmbătase cui și că doarme la el acasă. Văsusem, slavă Domnului, suficienți oameni beți ca să

știu că-i așa, dar mi s-a părut cumplit de nedrept. Toată ziua îl așteptasem ca să-l aud și el n-a venit fiindcă era beat.

Aceeași senzație am trăit-o ieri seară privind consternat interviul Președintelui pe postul național de televiziune. Nu știu cine îl sfătuiește, dar îl sfătuiește prost. Fiindcă Președintele a vorbit aseară, duminică, unui popor de țărani. Intelectualii și șmecherii de oraș s-au uitat pe alte posturi la filme și la emisiuni tâmpite de jocuri. Dar țărănii, muncitorii, oamenii simpli l-au privit pe el. În speranța că vor înțelege ceva mai mult de la șeful statului. Și n-au înțeles nimic. Președintele a vorbit de Franța, de America, de UE, de Germania... A vorbit despre armonizare și despre reformă dând un pogon de cifre pe care nu le înțelege nimeni și a încheiat cu un citat în franceză în original. Mersi, popor...

Nimic despre foame, nimic despre sărăcie, nimic despre pensiile de mizerie, nimic despre spitalele în care mori cu zile, nimic despre șomaj și nimic despre viața asta chinuită pe care o ducem și pe care el, Președintele, ar trebui să o înțeleagă primul. Mai mult... Nimic despre acest caz grav care ne tulbură de aproape trei luni, mă refer la Spada. Deja societatea românească este împărțită în tabere, deja avem semne de conflicte interetnice serioase și Președintele nu spune nimic despre asta.

Nu fac parte dintre cei care ignoră importanța relațiilor internaționale și nici nu vreau să diminuez contribuția șefului statului la scoaterea României din izolarea în care fusese adusă de cei de dinaintea lui, dar mie mi se pare că Președintele e beat. E beat de putere și e beat de lingușelile celor plătiți să-l lingușească. E beat și nu mai știe că sunt milioane de oameni care așteptă de la el un semn, o dovadă că e treaz și că știe ce se întâmplă la el în parohie. După emisiunea de aseară pot să spun însă că Președintele a plecat dintre noi. Stă la masă cu lingăii și se amăgește că slugile alea sunt de fapt, poporul român.

Nicușor Marinescu îl sună pe Călin Șelaru, care după mai multe secretare și ofițeri îi răspunse la telefon.

— Am citit textul de aseară...

— Ce are, dragă, Cornel? A înnebunit?

— L-am sunat azi dimineață dar nu se sculase. Președintele ce zice...?

— N-am primit buzduganul, dar deja e grav. Cornel era de aici. După câte s-au făcut pentru el... Acum doi ani nu mai era nimeni. Acum are bani și funcție fiindcă am intervenit noi. Și tu o știi foarte bine.

— N-am înțeles... Dar știi că el e puțin sonat.

— Dragule... Asta nu e soneală, asta sună a mită. Și din câte știu Cornel nu-și mișcă pixul sub zece mii de verzi... Și zece mii sunt pentru economice. Pentru politic, tariful e mai mare. Știu de la un șef de partid,

nu spui care, persoană importantă, că a dat treizeci de mii ca să nu apară câte ceva în ajunul congresului.

— Da... A fost mai puțin. Știu la cine te referi, dar acum nu cred că e vorba de bani. Ai văzut că a dat și în Rădulescu.

— Dar nu numai Rădulescu poate să plătească în România...

Secretara lui Nicușor Marinescu intră repede în cameră anunțându-l că îl cheamă Președintele în cabinet.

— Hai că mă cheamă șefu'... Mă duc să îmi fac harachiri.

— De ce?

— Eu i-am zis să nu pomenească de Spada...

— Și el n-a fost de acord?

— Ba da, dar nu mai contează. Zi-mi ... Vorbești tu cu Comel, poate nu mai continuă.

— De asta să fii sigur... Dar nu știu ce l-a apucat. Oricum el e foarte ciudat.

— Mai dă-l în mă-sa... Când făcea pe aici anticameră să-i punem pile la austrieci să-i cumpere ziarul de rahat, cu datorii cu tot și cu treizeci de procese în spate, nu mai era ciudat. Numai eu știu câte drumuri am făcut și câte telefoane am dat... Asta ca să nu vorbim de Președinte. Atunci relațiile lui cu Austria erau bune... Mare jigodie, și știi că ți-am zis de atunci. Știu povești de la fosta lui nevastă. Cine face porcării ca alea nu-i om de încredere. Bine... Mă duc și te mai sun.

27.

Vila lui Nenişor Vasile, plasată undeva pe malul lacului Mogoşoaia, fusese de multe ori loc de întâlniri politice vesele, care începeau cu discuţii despre soarta ţării şi se terminau cu fripturi şi mici la grătar şi cu vin adevărat scos din subsolul plin de rafturi de lemn şi de butoaie. Ca să nu mai pomenim de ciorba de potroace pe care nevasta lui Nenişor Vasile o punea pe masă pe la patru dimineaţa. Cu toate păcatele lui, Nenişor Vasile era familist şi la el acasă nu se putea veni decât cu nevasta sau singur dacă perechea oficială nu era disponibilă. Când era post însă, la masa lui Nenişor Vasile nu exista carne... Sarmale din orez, fasole bătută cu ceapă prăjită pusă de juma' de deget deasupra, brânză frecată cu usturoi şi mărar, teci cu usturoi, ghiveci călugăresc şi mâncare scăzută de vinete ţinută apoi la cuptor cu nişte caşcaval deasupra şi bineînţeles acelaşi vin bun. Pentru cei mai slabi de înger, Nenişor Vasile tolera puţin peşte prăjit fiindcă totuşi aia nu e carne.

Radu Rădulescu stătea pe terasa acoperită a lui Nenişor Vasile înfofolit cu o pătură groasă şi-şi bea liniştit paharul mare de vin fiert cu scorţişoară, zahăr şi două bucăţele de coajă de lămâie. Era foarte frig, dar cerul era senin, se vedeau stelele oglindindu-se în apă şi mirosea bine a iarnă şi a frunze arse de ţăranii de prin preajmă. Nu mai fusese nimeni invitat şi deci nu urma să fie nicio petrecere.

Din casă, prin geamul lăsat deschis se auzea concertul de vioară al lui Brahms. Vorbiseră politică timp de aproape trei ore, lucrurile mergeau bine, partidul urca în sondaje şi actualul Preşedinte cădea tot mai jos. Ajunsese să fie înjurat de proprii lui oameni. Plus că zi de zi, oportuniştii se întorceau.

De fapt, aici e semnul victoriei. Când şobolanii fug de pe corabia celuilalt. Cu trei ani în urmă, când înfrângerea lui Radu Rădulescu se contura tot mai clar, zi de zi erau defecţiuni. Oameni care nu mai răspundeau la comenzi sau, şi mai rău, nu răspundeau la telefon. Jurnalişti minori transformaţi în supervedete de către Radu Rădulescu şi de partidul său treceau cu arme şi bagaje în partea cealaltă. Acum se întorceau, mai cu coada între picioare, mai fuduli, dar se întorceau. La fel şi oamenii de

afaceri. În urmă cu trei ani, dintre toți cei în care pompaseră milioane, cărora le anulaseră datoriile și le inventaseră practic afaceri, nu mai finanțaseră campania electorală decât câțiva. Acum sumele care se rosteau pentru cumpărarea iertării erau din nou importante. Urmau să ajungă din nou la putere...

Nenișor Vasile fusese unul dintre foarte puținii oameni care nu-l uitase imediat după înfrângere. Chiar a doua zi îl sunase și-l chemase aici în vilă. Nevasta lui Nenișor îi gătise o porție mare de pui la ceaun cu usturoi și cu mămăligă și niște papanași moldovenești și Nenișor îi cântase la vioară. Viața nu se termina... Într-un an însă va lua din nou puterea. Și atunci toți cei care l-au trădat vor vedea. Avea liste întregi puse bine în minte, în colțul cel mai întunecat. Avea replici pregătite și avea mișcările pregătite. Ce-o fi acum pe actualul Președinte... Consilierul acestuia pentru probleme de securitate luase legătură cu unul dintre oamenii săi pentru a-i sugera ca principalul partid de opoziție să ceară demisia ministrului de interne, fiindcă acesta nu are sprijin în partid. Le fuge pământul de sub picioare și ei tot se omoară unii pe alții.

— Dacă asasinul ăsta mai lichidează câțiva, luăm puterea mai repede...

— Da... răspunse Nenișor Vasile din întuneric. Numai să nu-l prindă.

— Nu-l prind. Am vorbit și cu Movilă și cu toți locțiitorii lui și cu chestorul Iancu. N-au nimic...

— Mă tot întreb... Cine dracu' e omul ăsta?

— Cred că e fost polițist sau fost în SRI... Se mișcă perfect, nu lasă urme. Unsprezece crime fără urme. Și mai mult ca sigur nu e nebun. Vrea el ceva...

— Auzi, Radule... Poate e de la tine din partid. Că de urcat vă urcă în sondaje mai tare ca inflația.

— Asta să n-o mai spui nici în glumă. Eu mă mir că până acum Președintele n-a spus că noi suntem în spatele crimelor ca să-i destabilizăm lui mandatul și reforma.

— Dar te-ai gândit ce victorie o să fie pentru Președinte dacă-l prinde?

— Dacă-l prinde... Până atunci noi ar cam trebui să-l dăm gata. A mers bine manevra cu Cornel Ardeleanu, acum îmi mai trebuie o palmă externă și din câte știu, e gata să vină. Din America... De unde doare. Până atunci însă, hai să-l interpelezi pe ministrul de interne și să-i ceri demisia și de data asta intrăm și noi alături de tine.

— Și pe cine o să punã?

— Nu contează...Contează că dacă merge în ritmul ăsta, în trei luni pot să solicit anticipate. Realitatea e că n-aș vrea să fiu în locul lui. Are

aproape toată presa în cap, inclusiv pe o parte din ai lui... Ardeleanu ne-a costat doar douăzeci de mii de dolari. Şi o să continue. Are parte de tensiuni interetnice...

— Care tensiuni... Nu-i nimic nou între români şi ţigani.

— Da... Dar de afară se vede altfel... Şi singura lui carte tare era sprijinul exterior.

Oricum o dă iese prost. Şi dacă o să-l prindă... Spuneai tu că are o mare victorie. Aparent. Dacă-l prinde trebuie să-l pedepsească. Dar faptul că Spada ucide oameni cu cazier l-a făcut destul de popular printre tineri. Electoratul lui... Dacă-l condamnă, electoratul lui se supără. Dacă nu-l condamnă, îi sare occidentul în cap. Unde mai pui că e posibil ca toată situaţia să se încingă înainte de a-l prinde.

— Hai nu-mi vinde povestea cu ţiganii care se revoltă...

— Nu ţiganii... Românii. Mi-au dat nişte băieţi din SIE un raport din care rezultă că e posibil ca în anumite zone, românii să declanşeze conflictul. Plus că nici ţiganii n-o să mai stea mult timp cu mâinile în sân. Chiar dacă îmi spui tu că nu-s uniţi. E suficient ca un grup mic să facă un gest agresiv la adresa majorităţii şi în toată tensiunea asta.... Nici nu-ţi imaginezi ce poate să înceapă. Mai dă-mi şi mie un pahar de vin că am început să îngheţ.

28.

Ciprul, în pragul lunii decembrie, era o țară minunată. Probabil că era minunată oricum, dar acum erau mai puțin turiști decât vara, mai puțină agitație și mai puțin zgomot. Pafosul, un oraș format din trei străzi, o jumătate de castel și câteva hoteluri de cinci stele era totuși plini de englezi trecuți de pensie care se refugiau aici, în fosta lor colonie, de umezeala și ceața de la ei de acasă.

În localuri se mânca englezește, pește cu cartofi prăjiți și micul dejun cu cârnați Gloucester, fasole în sos de roșii și șuncă crocantă, se vorbea englezește și până și mașinile mergeau anapoda, pe partea stângă, ca în Anglia. În partea dreaptă a orașului, dincolo de castel, supraviețuiau unele dintre cele mai frumoase mozaicuri grecești, conservate surprinzător de bine pentru miile de ani trecute peste ele, iar în centru printre restaurante, localuri de noapte populate cu fete din Europa de Est și magazine de bijuterii exista o clădire urâtă, din beton și sticlă, fără nicio legătură cu peisajul urbanistic din jur, clădire care găzduia o conferință internațională dedicată protecției minorităților naționale.

Dacă primele două zile ale conferinței fuseseră ușoare, aproape ca un concediu, acum Ștefan Dobre, secretar de stat în Ministerul de Externe, încerca să se calmeze înainte de a lua cuvântul. De mai bine de o oră se discuta despre România. Un fost congresman american, acum președinte al unei fundații de conservare a minorităților naționale, declanșase un atac virulent asupra discriminărilor la care sunt supuse minoritățile naționale din România. În joc intraseră doi unguri, tot membri ai unor organizații non-guvernamentale și apoi un vicepreședinte al partidului ecologist german. O suedeză de aproape doi metri, blondă și arogantă, vorbise despre problemele copiilor bolnavi de SIDA, o minoritate oprimată în România și imediat după ea un parlamentar european din Olanda indică faptul că există clare persecuții asupra unor culte religioase neoprotestante. Ștefan Dobre îi făcu un semn președintelui de ședință că dorește să ia cuvântul.

Sala era pe jumătate goală, majoritatea celor care vorbiseră în zilele anterioare erau probabil la plimbare prin magazine sau făceau o scurtă croazieră în Mediterana.

— Pentru început vreau să clarific anumite aspecte... În aceste zile, consider foarte periculoasă orice discuție legată de frontierele naționale. Transilvania este în România. Și nu cred că această chestiune poate fi negociată. Nu de un român. Din câte știu, Ungaria a semnat toate tratatele internaționale privind statu-quo-ul frontierelor. După cum desigur știți, în 1940, România a fost victima pactului Ribbentrop-Molotov și în special a anexelor acestui pact. Atunci România a pierdut teritorii care acum sunt parte a Bulgariei, Ucrainei și Republicii Moldova. Dar, chiar și în aceste condiții, România a semnat toate tratatele internaționale care stabilesc statu-quo-ul frontierelor. L-am ascultat cu foarte multă atenție pe domnul Johnson care a afirmat că Transilvania este o fostă provincie maghiară furată de români. De asemenea, domnia sa a afirmat că Transilvania a fost parte a Ungariei pentru mai mult de o mie de ani. Trebuie să fac câteva precizări. În primul rând, în acest moment, în Transilvania trăiesc peste nouă milioane de cetățeni dintre care aproximativ șapte milioane sunt români, iar restul de două milioane, unguri, germani, sârbi, cehi, polonezi și așa mai departe. Cu o asemenea majoritate este destul de neclar cum se poate pune problema furtului unui lucru ce pare a fi al nostru. În al doilea rând trebuie să se înțeleagă că Transilvania a fost parte a Ungarieri doar între 1866 și 1918. Cam 50 de ani... Dacă ne uităm în trecut, din această perspectivă, probabil că Austria sau Turcia au mai multe drepturi asupra Transilvaniei decât Ungaria. Dar știm, de asemenea, că timpul în care o provincie a fost ocupată de armate străine nu este un criteriu care să determine o apartenență națională. Discutând despre subiectul minorităților naționale, consider că abordarea acestei teme în această conferință a fost superficială. Mai ales în ceea ce privește situația din România. Și nu pot să nu mă întreb cum își poate permite cineva, după Kosovo și după întreaga dramă iugoslavă, să fie atât de superficial în această delicată problemă. În tot contextul explosiv din Balcani, context marcat de naționalism și de ură interetnică, România este un pilier de stabilitate. De ce ținem să le inventăm? Avem, desigur, suficiente probleme. Economice, sociale și politice. Dar nu avem conflicte interetnice. Ca o dovadă în acest sens, partidul minorității maghiare este membru în actuala coaliție de guvernământ. Sincer, nu știu cum o minoritate discriminată se află în guvernul țării care o discriminează.

Preşedintele de şedinţă, un spaniol, îi zâmbi şi apoi vru să treacă mai departe, dar Patrick Johnson ridică mâna. Spaniolul îi dădu cuvântul, după ce preciză că mai alocă acestei teme maximum cincisprezece minute.

— Domnule secretar de stat... Cum comentaţi asasinarea în ultima perioadă în România a unor militanţi din cadrul minorităţii romilor? Şi aceasta este tot o exagerare a noastră? Dar înainte de a-mi răspunde aş vrea să vă spun că întreb aceste lucruri nu fiindcă sunt un prieten al Ungariei sau un duşman al României, fiindcă nu am asemenea simpatii sau antipatii naţionale... Dar sunt un bun cunoscător al istoriei româneşti şi ştiu că există o tradiţie în persecutarea minorităţilor etnice în România ca, de altfel, în toată aria Balcanilor. De asemenea ştiu că omenirea nu-şi mai poate permite un alt Auschwitz, un alt Kosovo, dar niciun alt Dorohoi sau Iaşi. În anii '40 era război şi nimeni nu avea timp să pună întrebări... Cel mult se numărau cadavrele. Astăzi putem pune întrebări şi putem curma aceste tendinţe periculoase înainte de a deveni realitate.

— Este foarte complicat să vă răspund, fiindcă iarăşi amestecaţi date istorice reale astfel încât rezultatul este fals. Este absolut fals să pui alături Auschwitz şi Dorohoi!

— De ce? În ambele locuri au fost ucişi evrei de regimuri fasciste. Singura diferenţă este numărul morţilor. Antonescu a ucis mai puţini evrei decât Hitler.

— Antonescu a salvat un număr important de evrei. După război, în România era cea mai mare comunitate evreiască din întreaga Europă continentală.

— Este corect... Antonescu a salvat evrei, dar a şi omorât evrei. Problema nu este salvarea evreilor. Este natural să salvezi oameni. Problema apare când ucizi oameni. Este imoral, este ilegal şi este împotriva oricărei credinţe să ucizi oameni, doar fiindcă sunt diferiţi. Nimeni nu neagă că Antonescu a salvat evrei. Dar nici nu putem uita că a şi ucis evrei. Înţeleg că dumneavoastră preferaţi să uitaţi. Este opţiunea dumneavoastră, dar în niciun caz nu este un punct de vedere istoric.

Spaniolul interveni din nou şi îl rugă pe Ştefan Dobre să răspundă repede şi la subiect, legat de crimele împotriva romilor.

— Ce pot să spun... Noile realităţi româneşti au desigur şi aspecte negative. Unul dintre acestea este criminalitatea. România este o ţară sigură, majoritatea crimelor sunt casnice. Nu există încă organizaţii criminale ca în alte ţări şi în general nu există violenţă. În cazul de care a vorbit domnul Johnson se pare că avem de-a face cu unul dintre primii criminali în serie din istoria României. În acelaşi timp vreau să precizez

că victimele nu sunt militanţi, ci sunt foşti condamnaţi. După toate probabilităţile acesta este şi criteriul după care asasinul îşi alege victimele. Rromi cu cazier. Tocmai de aceea consider că nu putem vorbi despre o afacere interetnică, ci doar despre un criminal în serie care urmează să fie prins de poliţie.

— Dar puteţi să ne spuneţi mai multe despre rromi? interveni o altă americancă.

— Nu sunt un specialist în problemele rromilor, dar este fundamental să se înţeleagă faptul că, în România, rromii nu sunt o problemă etnică, ci socială. Din câte ştiu, rromii sunt originari din India, de undeva din nordul Indiei. Au venit în Europa în secolele XIII-XIV şi au fost sclavi până în secolul XIX. Mi-e foarte greu să vă spun numărul exact al lor, deoarece mulţi aleg să nu se declare rromi ci români. Sunt aproximativ şapte sute de mii de rromi conform declaraţiilor lor, dar se presupune că numărul real este undeva în jurul valorii de două milioane. Iar numărul lor creşte deoarece au o natalitate superioară românilor.

— Faptul că numărul rromilor creşte vi se pare o problemă? Dar dacă acest număr ar scădea ar mai fi o problemă?

Patrick Johnson lăsă microfonul din mână şi-i făcu semn preşedintelui de şedinţă că nu mai pune nicio întrebare.

— Nu înţeleg întrebarea. Natalitatea este imposibil de modificat. Probabil că în următorii treizeci de ani, rromii vor fi cam 15-20% din populaţia României. Dar dacă v-am înţeles eu corect, dumneavoastră mă întrebaţi dacă nu vom organiza un mic genocid împotriva rromilor pentru a rezolva această problemă a natalităţii. Sau dacă nu cumva acest ucigaş serial nu este vreun instrument al majorităţii împotriva minorităţii rromilor. Nu... Aceasta aserţiune a dumneavoastră nu poate fi acceptată nici măcar ca glumă. Asasinul în cauză nu poate fi decât un maniac, unul care a văzut prea multe filme americane despre psihopaţi şi crede că aceasta este calea spre celebritate.

29.

Vocea din off acoperi atât aplauzele spectatorilor din gradene cât și orchestra:

— Doamnelor și domnilor, realizatorul emisunii „Întâmplări din România", Alin Dobrescu....

Aplauzele au crescut în intensitate, orchestra a început să cânte și mai tare și moderatorul emisiunii a intrat ca de obicei în studio zâmbind și salutând publicul.

— Nu știu cum este la dumneavoastră... Eu însă urăsc luna decembrie. Și numai gândul că peste o săptămână, gata, a venit, îmi dă fiori. De ce urăsc luna decembrie... În primul rând, fiindcă ninge. În decembrie ninge, noi toți știm asta, mai puțin primarii care sunt surprinși de fiecare dată. Ei săracii cred în continuare că România este o țară tropicală și la noi în decembrie ar putea fi vreo 22 de grade. Și cum ninge, cum le vezi surpriza pe față, le auzi uimirea în voce și atunci când românul urlă că e prins între nămeți pe Calea Victoriei... Nu, pe Calea Victoriei nu, fiindcă acolo face curat SPP-ul pentru domnul prim-ministru. Românul urlă prins între nămeți oriunde altundeva. Și atunci, înalt prea surprinșeniile lor ne asigură că anul în cauză a fost nespecific, zăpada a fost nespecifică și că la anul se va rezolva. Dar imediat după aceea uită... Și fiindcă deja știu că au uitat, eu urăsc luna decembrie în care ninge. Dar, motivul principal al urii mele este altul. Cu zăpada o mai scoatem la capăt. Ne mai plimbăm doar pe Calea Victoriei, ne mai înghesuim în metrou... În fond, nici dacii nu deszăpezeau. Cum venea iarna intrau în peșteri, se uitau la brad, mâncau brânză și varză și făceau ce făceau de venea barza și gata. Și așa stăm prost cu natalitatea... Poate primarii de aia ne blochează în case că poate-poate... Da, fraților, dar dați și voi un pic de căldură, un pic de apă, trimiteți pe la ușile oamenilor coșulețe cu sticle de vin roșu, țelină și friptură de vacă în sânge și poate începem să-i concurăm pe chinezi... Sau dacă nu pe chinezi, măcar pe țigani.

Publicul aplaudă din nou, orchestra emise vreo două acorduri muzicale și moderatorul reîncepu:

— Eu urăsc luna decembrie din cauza cadourilor. Nici n-a început luna şi soacră-mea îmi spune aşa, pe departe... Auzi, Aline, voi n-aţi vrea să staţi singuri seara la televizor...? Cum nu, zic eu... Păi atunci poate-mi iei mie un televizor nou, că uite, au reduceri de Crăciun. Trec zece secunde şi vine băiatul ăl' mare, Ionuţ... Tata, au spus la televizor că sunt reduceri la calculatoare. Vreau şi eu un pentium cu procesor de nu ştiu cât să pot juca Doom trei. Nu mă întrebaţi ce e Doom trei că nu ştiu. Vine fiică-mea, Ioana. Zice: au spus la televizor că e reducere la scule muzicale, nu-mi iei şi mie o combină cu MP3 ca să nu mai schimb într-una muzica, toate colegele mele au. Ies din raza lor de acţiune şi apare nevastă-mea... Florine, zice ea... Ştii ce-am auzit eu la televizor. Eu zic: l-ai auzit pe Preşedinte spunând că o ducem bine. Aiurea, cum să o ducem bine, îmi răspunde ea... Aşa e cum să o ducem bine... Am auzit că sunt reduceri la bucătăriile alea incorporate. A spus la televizor. Ca să nu mai vorbim că sunt reduceri la haine, sandale, maşini, ciocolată, coca-cola, maioneză, aşternuturi de pat, fiare de călcat, adidaşi şi la câte şi mai câte... Singura problemă este că de ani buni, în fiecare decembrie când ne uităm în portofele vedem cum guvernul a băgat şi el o reducere. Reducerea la bani.

În timp ce moderatorul se îndrepta spre fotoliul său, sala aplauda, orchestra cânta şi vocea din off anunţa peste vacarmul din studio :

— Invitatul din această seară este omul care a speriat răufăcătorii din România, autorul celei mai ample acţiuni de curăţare a străzilor de elemente certate cu legea, ministrul de interne.

Cel anunţat intră hotărât în studio, îi strânse mâna moderatorului şi se aşeză în faţa acestuia pe canapeaua galbenă.

— Ce faceţi, domnule ministru? Cum merge Operaţiunea „Străzi curate"?

— Bine... Adică fac bine şi operaţiunea continuă...

— Câţi infractori aţi arestat?

— Până în acest moment au fost reţinuţi peste o mie de cetăţeni. Nu toţi vor fi arestaţi, dar se poate spune că am lichidat câteva reţele de trafic de carne vie şi mai multe cuiburi de trafic de droguri. Oricum, operaţiunea continuă...

— Eu ştiţi ce nu înţeleg? De ce nu legalizaţi prostituţia... Le lăsaţi pe fete să-şi facă treaba. Ele fericite, poporul fericit... Se mai reduc şi violurile şi lăsaţi poliţia să se ocupe de lucruri mai serioase...

— Domnule Dobrescu... Treaba mea e să aplic legea, nu să o modific...

— Sunteți în guvern... Bara-bara cu primul-ministru. Am auzit că-l bateți la șah și că de-aia s-ar putea să semneze la remaniere schimbarea din funcție.

— Deci... Nu am jucat șah cu primul-ministru. Doi, dacă se va ajunge la schimbarea din funcție, această decizie va veni din altă parte și probabil că premierul o va accepta pentru a respecta algoritmul de guvernare. Revenind la problemele...

— Stați să nu revenim... De unde spuneți dumneavoastră că v-ar veni mutarea în plic? De unde din altă parte? De la Cotroceni...

— Domnule Dobrescu... Nu am de gând să discut aici despre lucruri pe care nu le cunosc și care nu au nicio legătură cu activitatea mea curentă. Un demnitar poate fi schimbat din funcție fie la solicitarea primului-ministru, fie la solicitarea Președintelui, fie ca urmare a unui vot al Parlamentului, fie ca urmare a retragerii sprijinului politic de către partidul care l-a propulsat în funcție. Dacă e să fiu remaniat, unul dintre acești patru factori va determina remanierea. Vroiam să vă spun însă, că arestarea prostituatelor mai are un capitol, mult mai important, care este arestarea proxeneților. Cei cu adevărat periculoși... Cei care realizează rețelele de carne vie și cei care sunt adevărații profitori ai afacerii.

— Domnule ministru... Eu voi insista însă pe prima temă... Apoi revenim aici. Eu cred că sunteți unul dintre cei mai performanți miniștri din această guvernare pe care eu, personal, o consider nefericită. Acțiunile dumneavoastră au fost, de multe ori, singurele concrete și singurele cu adevărat efective... De aceea mă întreb dacă zvonurile privind remanierea sunt valabile... Fiindcă mi se pare o tâmpenie ca niște jocuri politice să lipsească această țară care și așa are suficiente lipsuri de un ministru bun.

— Domnule Dobrescu vă mulțumesc pentru vorbele dumneavoastră... Ce vă pot spune sigur este că ați mai dat un stimulent celor care vor să scape de mine. Dar haideți să vorbim de ale noastre...

— E-n regulă... Spada...

— Da. Spada.

— De ce nu-l prindeți, domnule?

— Sincer...?

— Sincer. Fiindcă așa cum societatea se perfecționează și criminalii se perfecționează. Dacă societatea se perfecționează mai repede, atunci criminalii sunt prinși repede. Dacă însă este invers... Vedeți dumneavoastră, eu sunt aici, acum, nu să-mi apăr scaunul care este compromis... Vreau să apăr o meserie și niște oameni. Când în 1989 s-au schimbat lucrurile, unii dintre cei mai înjurați au fost milițienii. Ziarele scriau

împotriva lor, noi demonstram împotriva lor... Acum se numesc poliţişti şi mentalitatea multora dintre noi nu s-a schimbat. Dar să ştiţi că, buni sau răi, ei sunt singura barieră între oamenii obişnuiţi şi infractori. Sigur, sunt poliţişti corupţi... Sigur, sunt poliţişti care au afaceri cu infractorii şi care favorizează infracţiuni. Sunt şefi de inspectorate ale poliţiei care au vile imposibil de construit dintr-o leafă cinstită. Dar sunt şi foarte mulţi poliţişti adevăraţi. Va trebui să încercăm să vedem lucrurile mai nuanţat. În timpul lui Ceauşescu miliţianul avea o leafă la nivelul de sus al societăţii, avea avantaje şi nu prea avea riscuri. Acum poliţistul are o leafă proastă, nu are niciun fel de avantaj dat de lege şi deja are riscuri mari. Infractorii de atunci furau din avutul obştesc sau fugeau cu un sac de porumb de pe câmp... Infractorii de acum ştiu arte marţiale, au arme mai performante decât ale poliţiei şi nu se ruşinează să le folosească. În acest moment, infractorii sunt mai puternici decât poliţia în România. Nu cu mult... Şi încă există frica de lege şi frica de poliţist. Dar, încet încet, infractorii vor câştiga lupta.

— Domnule ministru, eu vă întrebasem de Spada...

— Da... Corect. În principiu, răspunsul standard este că fiind o anchetă în curs nu se pot da informaţii. Dar eu aş vrea să fac o distincţie între cazul poliţienesc Spada şi cazul politic Spada. Şirul de asasinate cu tentă etnică şi justiţiară comise de acest infractor a alimentat o dispută politică folosită de principalul partid de opoziţie împotriva actualei puteri. Partea foarte gravă în acest joc politic este alimentarea de către Nenişor Vasile a unor resentimente etnice. Vreau să afirm aici, că atât Nenişor Vasile, cât şi Radu Rădulescu alimentează cu bună ştiinţă starea de nervozitate care există între români şi rromi pentru a provoca izbucnirea unui conflict interetnic care să discrediteze actuala putere atât în interior cât şi în exterior. Am vorbit cu mai mulţi lideri ai minorităţii rromilor care sunt şocaţi de jocul făcut de Nenişor Vasile care atrage cu bună ştiinţă oprobiul majorităţii asupra minorităţii rromilor. Vreau să mai spun un singur lucru... Fără intervenţia politicului, cazul Spada ar fi fost un caz poliţienesc care s-ar fi rezolvat mai devreme sau mai târziu. În acest moment, cazul Spada este un germene de conflict interetnic, fiindcă fiecare nouă victimă a asasinului alimentează luări de poziţie politice. Vreau să vă dau o singură informaţie... Ştiu că unii comandanţi din minister mă vor condamna. Cazul Spada nu este folosit numai politic. Una dintre victime, nu contează care, nu a fost asasinată de Spada, ci de cineva care i-a copiat stilul.

— Eu am auzit chiar de două crime care au copiat stilul, dar vă cred pe dumneavoastră. În fond, este normal să fie zvonuri atâta vreme cât nu există altceva. S-a vehiculat ideea că asasinii ar fi din poliție, un soi de brigadă specială...

— Da, știu... Sunt cetățeni din România care în numele unor principii universal valabile vor cu orice chip să facă rău acestei țări. Unul dintre ei a lansat ideea acestei brigăzi a morții care ar ține într-un fel sau altul de poliție. Vreau să asigur întreaga opinie publică, pe absolut fiecare cetățean român, că poliția nu are nicio implicare în aceste crime și că asemenea unități speciale nu există în România...

— Chiar că n-are nicio implicare poliția..., spuse Florin Dobrescu și întreaga sală începu să aplaude. Apropo de implicare, ați citit presa de astăzi?

— În principiu, da...

— Interviul cu ghicitoarea Sirena l-ați citit?

— Sincer, nu...

— Rău ați făcut... În acest interviu, ghicitoarea Sirena, care este rudă și cu ghicitoarea Irina și a fost școlită de ghicitoarea Maria, îl descrie pe asasin. Spune ea că asasinul este înalt de peste un metru și optzecișicinci, că este solid, blond cu ochi albaștri și are pe obrazul drept o cicatrice. Mai mult decât atât, ea spune că l-a văzut în vis omorând și că nu omoară cu o spadă ci cu o armă care se află legată de mână. Omoară ca și cum ar da cu pumnul...Și până va fi prins va mai curge sânge de țigan, dar și de român.

— Da... Mă rog... Nu-mi pot permite să vă spun dacă descrierea ghicitoarei seamănă cu portretul robot pe care-l avem noi, dar povestea asta cu blond cu ochi albaștri care ucide persoane mai brunete sună mai degrabă a amintiri din al treilea Reich.

— Nu credeți că ar trebui să trimiteți pe cineva să stea de vorbă cu ghicitoarea Sirena?

— Domnule Dobrescu... Nu eu conduc ancheta... Dacă cel care o conduce simte nevoia de precizări din partea doamnei care a văzut asasinul în vis, sunt sigur că o va invita la poliție. Eu tot ce sper este ca ultima parte a profeției să nu fie adevărată... Cea cu sângele de român și de rrom... Și aceasta era direcția în care am și vorbit despre implicarea politicului. Vreau să sugerez tuturor celor care se ocupă de acest subiect, politicieni, jurnaliști, analiști etc. să-l trateze cu foarte multă precauție. Fiindcă este un subiect delicat. Nu pentru poliție, care a mai văzut crime

și criminali și va mai vedea și după rezolvarea acestui caz, ci pentru restul țării.

— Domnule ministru... Sper să-l prindeți cât mai repede pe asasin, deși trebuie să recunosc că dintr-un punct de vedere actele sale mi se par socialmente necesare și, de asemenea, vă doresc să rezistați în funcție indiferent de unde va bate spre dumneavoastră vântul remanierii.

30.

De ani de zile de când fac presă mi-am impus să nu comentez, să nu atac atitudinea profesională a unor colegi de breaslă. Am pornit mereu de la prezumţia de bună-credinţă. Nu putem fi toţi la fel de talentaţi, la fel de deştepţi, sau la fel de buni gazetari. Dar putem, măcar în străfundurile fiinţelor noastre, să fim la fel de oneşti cu această meserie. Care în primul rând presupune corecta informare a cetăţeanului, a plătitorului şi respectul pentru adevăr. N-o să discut aici despre multiplele valenţe ale adevărului şi despre faţetele în care acesta poate să apară oricăruia dintre noi, nici n-o să fac referire la miraculoasa judecată solomonică în care oricine avea dreptate vorbind în contradictoriu despre aceeaşi faptă.

O să vreau însă, călcându-mi pe inimă, să discut despre mistificarea grosolană a adevărului de către un jurnalist. Am asistat acum două seri la un stupefiant interviu luat de Alin Dobrescu, poate cel mai talentat show-man de televiziune din România post-revoluţionară, ministrului de interne. Poate cel mai prost ministru al aceleiaşi perioade. Când l-am văzut intrând ţanţoş ca o raţă megalomană în studio mi-am zis, cu naivitatea care încă mă chinuie, că într-un moment de luciditate junele ministru s-a hotărât să ne lase şi că va confirma în direct zvonurile privind deja mult prea târzia sa demitere. Când colo, stupoare... Omul ne dă lecţii în direct despre cum trebuie să-l preţuim şi să-l slăvim pe el şi pe supuşii lui burtoşi şi corupţi, îmbătrâniţi în rele, oameni pe care noi îi plătim din puţinul nostru pentru ca ei să fure cot la cot cu criminalii cei mai murdari ai acestei ţări. Mai mult ne explică domn' ministru cuprins de elocinţă, cum că schimbarea care va veni este o lucrătură politică a unora sau altora şi că plecarea sa din fruntea Internelor nu s-ar datora cumplitei incompetenţe şi numeroaselor acuzaţii de corupţie, ci unor nedrepte jocuri de culise.

În final, vinovatul numărul unu de escaladarea cazului Spada îi acuză în direct pe doi reprezentanţi ai opoziţiei de provocarea unui conflict interetnic şi ne dă tuturor, politicieni şi presă, lecţii despre cum să scriem şi să nu scriem despre un subiect. Credeam că numai liderul regional uitat la Cotroceni mai are accese pedagogice către presă, dar văd că boala se ia. Dincolo de scârba pe care mi-a provocat-o personajul care se zbătea ca un peştişor în faţa tigăii şi care încerca să ne convingă că mai trebuie să-l lăsăm un pic în fruntea bucatelor, trebuie să recunosc că omul şi-a jucat rolul corect. De ce să plece cu un şut în fund fiindcă

este prost ca tabla de pe epoleții de milițian, când ar putea crea impresia că a fost victima unei conspirații de palat. Când l-am auzit vorbind despre suferințele polițistului român, m-am așezat mai bine în scaun fiindcă în fața lui se afla cel mai dur atacator al șmecherilor cu viloaie și jeep-uri din poliție. Mi-am spus... A înnebunit dacă vine în fața lui Alin Dobrescu cu așa ceva. Dar stupoare... Alin Dobrescu a tăcut. A tăcut o dată, a tăcut de două ori, a tăcut de trei ori...

Dar nu numai că a tăcut. Atunci când a vorbit a lăudat ipochimenul. I-a spus că este unul dintre cei mai buni miniștri din acest cabinet. Aline, nici la groapă nu puteai să-i spui așa ceva cu inima împăcată. Știi, la fel de bine ca mine, cât este de împiedicat. Și mai știi și altele pe care nu le pot scrie fiindcă n-am dovezi. Nu știu cine ce ți-a făcut, ce pete ai în viața asta pe care trebuie să ți le speli sau ce altceva s-a întâmplat (probabil că are multe zerouri, fiindcă știu că nu ești un băiat sărac), dar uite... Este o soluție... Acum tocmai începe postul mare al Crăciunului. Ia-ți o vacanță, rade-te în cap și du-te la o mânăstire vreo lună, mănâncă cartofi și bea apă, vinerea ține post negru, stai între patru pereți fără să vezi nimic din lumea asta și roagă-te cui crezi tu să te ierte că având un talent ca al tău îl vinzi pe treizeci de arginți. Fiindcă nu este el vinovat că atâta poate, ci tu că îi dai girul talentului și numelui tău.

— E o senzație să vezi că nu te înjură doar pe tine... spuse Președintele vag zâmbitor. Văd că și pe ăsta e supărat rău...

— Poate dacă-l demiteți acum o să vă îmbunătățiți relațiile cu Marius Ionescu, interveni consilierul pentru probleme de securitate.

— Pe de altă parte, ministrul de interne n-a jucat rău... Ce i-o fi făcut lui Dobrescu de l-a lăudat așa? Nici pe mine nu m-a lăudat în halul ăsta. Și vorba aia i-am dat juma de fabrică de bere. Ce spune premierul... Semnează remanierea?

— Numai dacă i-o cereți, iar partidul nu-i retrage sprijinul politic ministrului de interne. Dar aici este și câștigul. Dumneavoastră îl demiteți, dumneavoastră luați situația în mână.

— În locul lui îl punem pe Constantinescu sau pe Nemeș?

— Rămăsese că îl punem pe Nemeș... E independent și ne este foarte loial. E jurist...

— Știu ... Dar îmi pun partidul în cap. Și așa premierul nu mai e al lor, aduc la interne alt independent. Au câștigat alegerile și rămân fără ministere... Da... Vedeți dacă puteți să-i convingeți pe ăia din partid să-i ridice sprijinul politic... În contextul actual nu-mi prea convine să cer eu demisia lui. Și convocați-i deseară pe Șelaru și pe Sandu Stoicescu... Pe la nouă la Scroviștea. În rest, m-a mai înjurat cineva?

31.

În București ploua de aproape trei zile. Din când în când, spre seară începea să și ningă, dar a doua zi dimineață totul redevenea mocirlă. Trotuarele erau cleioase și alunecoase, rigolele pline de apă transformau fiecare trecere de mașină într-un duș cu noroi, iar cerul plumburiu completa fericit tabloul autumnal al Capitalei României.

O rafală suplimentară de ploaie, mai puternică și mai rece decât ce cursese din cer în ultima oră, o alungă pe Sanda Avram în supermarketul de lângă stația de autobuz. Oricum, dacă ar fi venit autobuzul ar fi fost plin și ținând seama că luase o primă pentru un proiect predat în avans, o raită prin câteva raioane bine alese ar putea să-i ridice moralul. Divorțată de mai bine de zece ani, Sanda învățase să trăiască singură și să se bucure de fiecare clipă de viață. Nu mai era la vârsta marilor bucurii, cei cincizeci de ani trăiți în comunism pe șantiere și apoi în haosul tranziției se simțeau în fiecare bucățică de os, dar n-avea de ales.

Din copilărie, de când făcuse sport de performanță fără să aibă vreodată vreo performanță notabilă, înțelesese că trebuie să te mulțumești cu ce ai. Atunci sportul însemna mese mai bune, cantonamente la mare unde ai ei nu puteau să o trimită și chiar câteva ieșiri la concursuri în țările socialiste. Uneori se simțea vinovată când dădea banii pe prostii, așa cum se pregătea să facă și acum, dar în fond la ce să-i păstreze. Casă avea, mașină nu-i trebuia, de un concediu la mare an de an se descurca...

În fața raionului de articole electrice și electro-casnice totdeauna zăbovea și niciodată nu-și cumpăra nimic. Era destul de multă înghesuială și de vreo două ori fusese înghiontită de persoane grăbite sau fără maniere. În timp ce se uita atentă spre un storcător de fructe pe care parcă, parcă ar vrea să-l cumpere simți privirea foarte atentă și oarecum alarmată a vânzătoarei. Parcă ar fi încercat să o prevină de ceva... Se întoarse instinctiv și dădu peste un puști de vreo paișpe ani cu mâna în geanta ei. Începu să țipe la el și-l lovi cu mâna liberă peste față. Puștiul o înjură și încercă să-i smulgă geanta cu totul. Din partea ei dreaptă apăru imediat un alt tânăr ceva mai solid care-i spuse aproape în șoaptă să dea drumul la geantă amenințând-o cu un soi de șurubelniță foarte ascuțită. Al treilea

individ, mai bătrân ca amândoi se apropie în fugă strigându-le celor doi să o lase în pace şi să plece. Dar femeia îl prinsese bine de guler pe copil şi nu-i dădea drumul chiar dacă acesta începuse să o lovească peste picioare. Cei doi complici ai puştiului dispăruseră în mulţimea care începu să realizeze ce se întâmpla. Mai mulţi bărbaţi puseseră mâna pe copil încercând să-l ţină. Sanda striga în continuare surescitată şi nu-i dădea drumul hoţului, care la un moment dat făcu o mişcare bruscă, se lăsă pe vine şi apoi se ridică brusc lovind-o în bărbie cu capul. Sanda căzu cât era de solidă peste cei aflaţi în jur.

Puştiul o rupse la fugă spre scară după ce tăie uşor cu un cuţit scurt pe unul dintre bărbaţii care-l ţineau. În dreptul scării se ciocni aproape de doi bodyguarzi care veneau în goană spre locul întâmplării. Îl evită pe primul dintre ei şi încercă să se strecoare pe lângă al doilea, care fiindcă nu putu să-l agaţe îl împinse în tentativa de a-l dezechilibra. Puştiul se răsuci în aer şi din cauza vitezei nu se putu opri în parapet şi căzu în gol, în casa scării. De jos se auziră ţipete...

Cei doi coborâră în grabă, dar puştiul nu mai mişca. În jurul său se forma încet o baltă de sânge.

32.

Monica Suciu intră val-vârtej în studio, își mai privi o secundă hârtiile și apoi așteptă intrarea din regie. Telenovela care rula la acea oră din după-amiază fu tăiată de genericul de știri.

— Întrerupem programul obișnuit al zilei pentru a vă relata un incident grav petrecut astăzi în capitală. În jurul orelor 16.00, în incinta supermarketului Dora din centrul Bucureștiului, o tentativă de furt din buzunare s-a încheiat tragic. Pentru a afla mai multe detalii dăm legătura reporterului nostru special aflat la fața locului. Mădălin...

— Bună ziua, Monica... Bună ziua, doamnelor și domnilor. Pe acest loc s-a prăbușit în urmă cu patruzeci de minute, Ionel Buzatu în vârstă de paisprezece ani și jumătate. După toate aparențele copilul a murit pe loc în urma impactului. Cum s-a ajuns aici... Ionel Buzatu făcea parte, după câte se pare dintr-o rețea de hoți de buzunare care opera în această arie. În această după-amiază a încercat să fure din geanta unei cumpărătoare pe nume Alexandra Avram. Aceasta l-a simțit pe hoț și l-a prins. A avut loc o busculadă în care au fost implicați și cel puțin doi alți complici ai lui Ionel Buzatu. Doamna Avram a fost rănită la față și un alt bărbat care a intervenit a fost tăiat cu cuțitul pe antebraț. Încercând să scape de la fața locului, Ionel Buzatu s-a ciocnit cu doi bodyguarzi care sosiseră la fața locului alarmați de vânzătoare. Din impact tânărul a fost proiectat peste balustrada de protecție și s-a prăbușit în gol.

— Mădălin... Ceilalți doi complici au fost prinși ?

— Nu... Semnalmentele lor au fost înaintate poliției de cei prezenți. Din ce-am aflat de la vânzătoarele din acest magazin gașca din care face..., din care făcea parte Ionel Buzatu operează aici de mai bine de un an. Toate intervențiile făcute la poliție au fost zadarnice. Mai mult, o colegă a lor, care a încercat să avertizeze o cumpărătoare căreia i se fura din geantă, a fost bătută și tăiată pe față de unul din membrii acestei găști.

— Care este starea de spirit a celor prezenți?...

— Monica... Lumea a fost șocată de moartea băiatului, dar în același timp nu au fost puțini cei care au lăudat atât curajul doamnei Alexandra

Avram, cât și intervenția promptă a celor doi bodyguarzi. Atât deocamdată de aici, legătura în studio.

— Mulțumesc, Mădălin... Doamnelor și domnilor, vom reveni pe larg în principala noastră emisiune informativă. O zi bună.

33.

Primul-ministru asistase, exasperat şi neputincios, aproape două ore la disputa, transformată rapid în ceartă, purtată între doi membri ai cabinetului său, fiecare lider important a două dintre cele cinci partide care formau coaliţia aflată la putere. Aflase o mulţime de lucruri, care mai de care mai jenante şi mai personale despre cei doi ca şi despre alţi importanţi oameni politici ai momentului şi partea cea mai gravă era că la sfârşitul confruntării cei doi aşteptau din partea sa o rezolvare a conflictului. Ştia că, ieşiţi din biroul său, cei doi miniştri şi implicit partidele lor îşi vor continua meciul la televiziune, în presă şi în Parlament, dar — ca întotdeauna — refuză să se implice în dispută.

În mai puţin de o oră urma să înceapă negocierile cu reprezentanţii Băncii Mondiale, aşa că — în căutarea liniştii — se aşeză din nou în faţa computerului unde-l aştepta un joc de şah, jucat mereu cu negrele. Deviza sa secretă, aplicată în toţi cei cincizeci de ani de existenţă era „lasă-i pe ceilalţi să mute primii". Telefonul negru din dreapta biroului hârâi de două ori, Preşedintele dorea să-i vorbească .

— Bună ziua... Ce faceţi ?

— Bună ziua, domnule Preşedinte... Mă pregătesc pentru o întâlnire cu cei de la bancă.

— Da... A apărut o problemă... Daţi-mi voie să vă citesc... „Tradiţia sângeroasă a confruntărilor interetnice din Balcani pare a nu avea sfârşit. Timp de zece ani, Europa a asistat îngrozită la războiul civil din fosta Iugoslavie, război în care s-au confruntat trei religii şi şase naţiuni şi în care fantomele naţionalismului absurd şi ale epurărilor etnice au reapărut din cenuşa nazismului şi a comunismului condamnând la moarte zeci de mii de oameni. În spaţiul balcanic, pacificat cu greu, macedonenii se confruntă şi acum cu albanezii, sârbii şi croaţii nu s-au împăcat unii cu alţii, iar minoritatea turcă din Bulgaria este în continuare oprimată. Dar focarul războaielor etnice pare să se fii mutat mai la nord. România, o ţară cu puternice tradiţii xenofobe şi antisemite, în care persecutarea minorităţilor naţionale este un bun comun, se confruntă în aceste săptămâni cu spectrul unui război civil. Persecuţiile la care este supusă minoritatea maghiară din

România sunt arhicunoscute. Minoritatea evreiască, după ce înainte de război își găsise aici un cămin, a fost decimată de regimul fascist al lui Antonescu și apoi a fost forțată să emigreze de regimul comunist al lui Ceaușescu. Și minoritatea germană și-a părăsit casele și pământurile din România refugiindu-se în alte țări mai tolerante. Acum, se pare că a venit rândul minorității rromilor. Marginalizată și obligată să trăiască la limita sărăciei extreme, minoritatea rromilor din România numără între șapte sute de mii și două milioane de membri. De frica persecuțiilor, mulți dintre rromi refuză să-și declare naționalitatea la recensăminte. Așa cum declara domnul Andrei Gabriel Iliescu, vicepreședinte al Fundației Române pentru Drepturile Omului: «Dacă ești minoritar, în România ești un om lipsit de orice șanse și de orice viitor. Nu există om politic minoritar, cu excepția celor din partidul minorității maghiare, nu există ministru minoritar și nici parlamentar ales care să fie minoritar.» În urmă cu două zile, într-un magazin din centrul orașului București un copil de 14 ani, Ionel Buzatu, minoritar din etnia rromilor a fost atacat cu brutalitate de doi polițiști și a fost omorât în fața privirilor aprobatoare ale celor din magazin. Ionel Buzatu era al patrulea copil dintr-o familie de opt care locuiește într-una din mahalalele insalubre ale Capitalei României. Nu mergea la școală fiindcă părinții săi erau prea săraci să-l întrețină. În general muncea la negru, legislația din România nepedepsind acest tip de exploatare a copiilor, a persoanelor cu handicap sau a emigranților. Autoritățile de la București au încercat să acrediteze ideea că micuțul Ionel Buzatu era hoț de buzunare, dar tatăl familiei Buzatu, Vasile, în vârstă de 55 de ani spune că fiul lui nu a furat niciodată nimic. Acest caz nu este însă unicul. De mai bine de cinci luni, în București, sunt executați cetățeni din etnia rromilor de către un așa zis criminal în serie poreclit Spada. Surse din interiorul Poliției și mai mulți militanți pentru drepturile omului confrimă ipoteza că în spatele celor unsprezece crime de până acum sunt forțele de ordine care susțin acest tip de detașament al morții care lichidează persoane indezirabile regimului de la București."

— Da... Ce este materialul acesta? Mi se pare copilăresc și foarte ușor de demontat.

— Autorul său se numește Jean-Cristophe Boullier și este reprezentatul France Presse la București... Iar acest material circulă acum prin lume. Toată lumea află deci că eu și dumneavoastră am fost deranjați de Nelu zis Muscă și de Fane Boarfă care erau indezirabili datorită puternicelor lor activități obștești și am dat ordin unui detașament al morții să-i lichideze. Pe Muscă, pe Boarfă, pe Bulgaru și pe Sile Măcelaru...

Şi pe Claxon... Era să uit de militantul Claxon, pe care germanii ni l-au trimis înapoi pachet acum cinci ani. Acolo era criminal, aici e militant. Trebuie să recunosc că atunci când m-am hotărât să fac politică şi apoi când am candidat la preşedinţie nu m-am gândit niciodată că voi fi deranjat de Muscă şi de Boarfă. Şi nici că aşa ceva este posibil. Eu l-am convocat pe ambasadorul francez să-i cer explicaţii. Vă rog să vă implicaţi şi dumneavoastră...

— Cum... Ştiţi că eu nu sunt foarte priceput în acest tip de probleme.

— Sunteţi şeful guvernului României, guvern care a fost explicit acuzat de agenţia France Presse că plăteşte un detaşament al morţii cu care îşi execută cetăţenii. Vă rog să convocaţi o şedinţă extraordinară de guvern, eu voi convoca CSAT-ul şi trebuie să reacţionăm. Trebuie organizate conferinţe de presă, agenţia trebuie să ne asigure reparaţii, dacă nu, o dăm în judecată... Trebuie luat legătura cu ambasadorii statelor europene, trebuie luat legătura cu miniştrii de externe... Mai sunt şi alte lucruri pe care o să le vorbesc cu Şelaru... Vreau să ştiu care este propunerea dumneavoastră în legătură cu Iliescu. În mod normal procuratura ar trebui să se autosesizeze... Partidele trebuie să riposteze... Trebuie să fim uniţi. Nu se poate să fim puşi în aceeaşi oală cu Iugoslavia. Nu se poate să se vorbească despre iminenţă de război civil. Vă daţi seama ce efect are un asemenea material asupra credibilităţii noastre externe. Asupra investiţiilor străine...

— Nu mai mare decât legislaţia şi decât corupţia... Dar ar putea să aibă efect. Oricum, oamenii de afaceri serioşi nu se hotărăsc să investească într-o ţară în funcţie de reportajele din ziare. Folosesc alţi indicatori.

— Domnule prim-ministru, aş vrea să discutăm mâine dimineaţă, în jur de zece, măsurile care se impun. Între timp şi eu şi dumneavoastră vom avea toate elementele cazului.

— E bine... La zece voi fi la dumneavoastră. Trimiteţi-mi şi mie materialul.

— Cred că-l aveţi în raportul de la SIE.

— Da... Se poate, n-am apucat să-l deschid.

— O zi bună... Şi succes la întâlnirea cu Banca Mondială. La revedere.

Primul ministru deschise plicul primit dimineaţa de la SIE şi găsi în el materialul cu pricina. Îi ceru secretarei să-i aducă o cană mare de ceai de fructe şi apoi îl chemă pe ministrul de externe.

34.

Contrar aşteptărilor, Radu Rădulescu nu răspunse acuzaţiilor aduse de ministrul de interne, în conferinţa de presă a partidului, ci alese tribuna Parlamentului pentru o declaraţie politică.

— Doamnelor şi domnilor senatori. În urmă cu câteva zile, într-o emisiune televizată, domnul ministru de interne m-a acuzat pe mine şi pe un deputat reprezentant al unei minorităţi naţionale că, citez, „alimentăm cu bună ştiinţă starea de nervozitate dintre români şi rromi pentru a declanşa un conflict interetnic care să discrediteze actuala guvernare". Înainte de a intra în fondul problemei vreau să felicit actuala putere că încă nu a plasat pe asasinul numit Spada în rândurile partidului pe care îl conduc. Aceasta ar fi fost cea mai simplă dovadă care ar fi dus direct la afirmaţiile domnului ministru de interne. S-ar mai putea face şi alte calambururi în legătură cu acest subiect, dar situaţia este mult prea gravă pentru jocuri. Cred că sunteţi la curent cu analiza pe care agenţia France Presse o face situaţiei minorităţilor din România. Este cel mai grav lucru publicat despre ţara noastră de mulţi ani. Inexactităţile şi tonul rău-voitor ale materialului nu pot scuza eşecul actualei guvernări şi în această problemă. Pe lângă lipsurile materiale de tot felul, pe lângă nenumăratele acte de corupţie care au compromis atât procesul de privatizare, cât şi investiţiile străine în România, pe lângă ruina sistemului de sănătate şi eşecul reformei în învăţământ, asistăm acum la escaladarea tensiunilor interetnice şi la prăbuşirea imaginii internaţionale a ţării noastre. Acestea sunt date reale... Nu sunt păreri politice, nu este campanie electorală. Cel mai simplu ar fi să-i cerem domnului ministru de interne dovezile legate de afirmaţiile sale. Nu o facem fiindcă nu are de unde să le producă. Ministerul pe care domnia sa îl conduce nu şi-a făcut treaba. Nu l-a prins pe acel asasin, fapt care a dus la o oarecare tensiune între unii reprezentanţi ai minorităţii rromilor şi majoritate. Încercând să ascundă această realitate simplă, domnul ministru de interne încearcă să găsească un vinovat. Şi care vinovat este mai la îndemână ca liderul opoziţiei? Dacă acesta se află şi pe primul loc în sondaje este cu atât mai bine. Aşa cum spuneam, nu-i cerem domnului ministru de interne nimic. În schimb solicităm pri-

mului-ministru şi Preşedintelui ţării demiterea acestuia din funcţie. Nu fiindcă a făcut afirmaţii pe care nu le poate demonstra, ci pentru că nu este capabil să-şi rezolve problemele la minister. Sperăm ca de această dată să primeze atât în ochii Preşedintelui cât şi ai primului-ministru, să primeze deci interesul naţional faţă de cel de partid. Ştim că este greu să renunţi la un om care te-a sprijint în campania electorală, dar dacă este incompetent pentru funcţia în care a fost pus acest pas trebuie făcut. Sunt convins că Preşedintele va găsi un post de ambasador pentru protejatul său, post din care acesta să poată face mai puţin rău acestei ţări. Vă mulţumesc.

35.

Președintele coborî în sufrageria din reședința sa oficială îmbrăcat lejer, în trening și refăcut după un scurt somn de amiază. Reușise chiar să-și admire câteva minute colecția de timbre, să mai pună lupa deasupra seriei austriece de la începutul secolului sau asupra unei foarte vechi și valoroase piese venețiene. În sufragerie îl așteptau mult mai puțin bine dispuși directorul SRI, Sandu Stoicescu, directorul SIE, Călin Șelaru și consilierul pe probleme de imagine, Nicușor Marinescu. Puțin mai târziu, exact când începuseră discuțiile serioase își făcu apariția și consilierul prezidențial pentru securitate națională.

— Tocmai spuneam că am obținut de la Președintele Franței schimbarea corespondentului France Presse la București... Însă premierul, ca de obicei, m-a lăsat baltă. Și-a convocat ministrul de externe, i-a expus problema și gata... Ministrul de externe și-a convocat secretarii de stat le-a expus problema și a terminat și el. Iar unul dintre secretarii de stat a sunat la Cotroceni și i-a spus lui Nicușor Marinescu că ei au ajuns la concluzia că este o problemă de imagine a României și trebuie să se ocupe de ea consilierul de imagine al Președintelui. Iar acesta, normal, mi-a dat mie sarcina și, raportez, am executat-o exemplar... Ultima parte e o răutate, dar întotdeauna în situații de criză suntem singuri, iar diplomația și aparatul externelor sunt mereu fără replică. Nici până în ziua de astăzi nu a luat nimeni legătura, în mod organizat, cu ambasadele de la București. Iar explicația... Simplu. Urmează summitul OSCE de la București. Toți au probleme cu organizarea. Și parcă văd că n-o să meargă instalația de sonorizare sau o să cadă curentul sau SPP-ul o să blocheze accesul în sală al vreunui important demnitar pe care nu l-au recunoscut.

— Bănuiesc că sunteți la curent cu declarația lui Rădulescu din Senat... intră brusc în subiect consilierul pentru securitate națională. Am întârziat cu demiterea ministrului de interne și acum trebuie să o facem la cererea lui Rădulescu.

— Atunci nu o mai facem..., răspunse relaxat Sandu Stoicescu. Dar e hotărât... Am și vorbit cu Nemeș. Și-a ales și secretarii de stat.

— Nu-i nicio problemă. Aşteaptă până la noi ordine. Iar secretarii de stat au visat şi ei frumos o noapte.

— Pe de altă parte, interveni Călin Şelaru, dacă nu-l demitem, Rădulescu o să-i ceară dovezile... Şi iar va fi un punct prost pentru noi.

— Doar dacă nu cumva, ministrul de interne are dovezi, interveni din nou calm Stoicescu. L-aţi întrebat dacă are dovezi ?

— Ne jucăm cu vorbele... Trebuia demis de mult. Şi s-ar fi rezolvat o groază de probleme. Acum dăm puncte adversarilor noştri de pomană. Ne batem singuri.

Consilierul pentru securitate naţională se aşează nervos pe un fotoliu aflat în cel mai îndepărtat colţ al încăperi.

— Dumneavoastră credeţi că are dovezi că Rădulescu şi Nenişor Vasile au instigat la război interetnic ?

— Domnule Preşedinte... Sunt convins că are acele dovezi... Dar, dacă nu vă supăraţi, aş vrea să discut acest aspect doar cu dumneavoastră. Sper ca prietenii noştri aici de faţă să nu se supere...

— Când doriţi să discutaţi cu mine?

— Chiar acum dacă se poate... Nu durează mai mult de zece minute.

Sandu Stoicescu se ridică din fotoliu, luă de pe măsuţa de lângă el un plic gros şi se îndreptă spre bucătăria vilei. Preşedintele îl urmă după ce zâmbi puţin stânjenit celorlalţi trei oaspeţi.

— Zău, Sandule... De ce a fost nevoie să faci asta?

— Domnule Preşedinte... Fiindcă m-am săturat de curvăsărie. De-asta... Şi consilierul dumneavoastră şi Şelaru nu visează decât demiterea ministrului de interne ca să-şi facă apoi de cap cu poliţia de frontieră şi cu băieţii de la doi şi un sfert. Ministrul de interne v-a fost loial. Şi-a făcut treaba cinstit şi n-a picat la pace cu ei. Înţeleg că pe ei nu-i puteţi schimba, dar nici nu se poate să-i penalizăm pe cei care-şi văd de treabă.

— Ei, lasă... Că şi ministrul de interne are bubele lui...

— Sper să nu-mi spuneţi povestea cu Spada... Ce bube are? Că n-a răspuns la cererile consilierului dumneavoastră?

— Şi asta e o bubă...

— Chiar dacă erau ilegale?

— Auzi, Sandule... Nu-mi face mie morală de doi lei. Nu eşti la putere de ieri ca să nu ştii cum se joacă. Sunt cereri la care trebuie răspuns. Fiindcă altfel nu merge sistemul. Fiindcă altfel nu suntem la putere. Dar mă rog... Te ascult...

— Ministrul de interne are dovezile, fiindcă i le-am dat eu. Vă rog...

Directorul SRI scoase din plicul gros un material prins cu o agrafă mare verde şi-l dădu Preşedintelui. Acesta se uită câteva secunde pe el, dădu pagina apoi se întoarse la începutul lui şi-l citi cu atenţie.

— Bun... Bun material... Ce facem cu el?

— Mă gândeam să facem un joc complet. Îl atingem şi pe Cornel, îl calmăm şi pe Rădulescu...

— Nu-l putem face public, nu?

— Numai dacă e cazul... Dar asta cam înseamnă demisia mea...

— Da... Şi de ce i l-ai dat ministrului de interne?

— Nu i l-am dat. L-am informat... Dar dacă e cazul, i-l dau.

— E imposibil... În acel moment tu vei avea o mare problemă... Nu neapărat demisia, dar oricum scandalul va fi uriaş.

— Îmi asum scandalul... Eu singur. De altfel, la momentul în care ministrul de interne a aflat de acest material nici dumneavoastră nu ştiaţi de el.

— Da, da, da... Şi cu cei de alături ce facem? Nu le spunem...

— Numai o parte... Şi cred că singurul care ar trebui să ştie deocamdată este Nicuşor Marinescu. Oricum el se va duce la Cornel cu vestea.

— Bine... Vezi cum o joci că m-am săturat de certurile între consilieri. Sandule... În seara asta chiar n-aş vrea încă o ceartă. Fă tot ce poţi şi evit-o.

Reintrară în sufragerie unde îi găsiră doar pe Călin Selaru şi pe Nicuşor Marinescu. Consilierul pentru probleme de securitate ieşise să ia puţin aer.

— Bun... Conform materialelor pe care mi le-a arătat domnul Stoicescu avem o pârghie pe Cornel Ardeleanu. Care ne-a trădat...

— Scuze, domnule Preşedinte... Aţi văzut materialul de astăzi din ziarul lui Cornel?

— Care?

— Ăla cu iminenţa unui conflict între români şi ţigani. Este un studiu amplu semnat de mai mulţi sociologi care explică pe larg că nehotărârea guvernului, nerezolvarea problemei ţigăneşti, tendinţa generală de persecutare a minorităţilor existentă în societatea românească şi tot aşa vor conduce la confruntări între români şi unguri.

— Unguri?

— Scuze... Ţigani. Şi este publicat şi o parte dintr-un sondaj, restul probabil că va apărea mâine sau poimâine, din care rezultă că peste 70% dintre cetăţeni consideră actuala putere vinovată de izbucnirea unui conflict interetnic.

— Da... Deci prietenul nostru Cornel munceşte să-şi merite banii.

— Acum, domnule Președinte... Țiganii nu sunt chiar cititori de carte. Nu cred că materialul în speță îi va mobiliza.

— Nu ei sunt miza... Și nici conflictul. Străinătatea e miza... France Presse spune că sunt discriminări, ziarul lui Cornel Ardeleanu scrie că izbucnește conflictul interetnic. Avem crimele, avem accidentul ăla nefericit cu copilul mort. Ajunge... Eticheta se pune și nu o mai dezlipim zece ani. Doamne, ticăloși sunt...

— La război ca la război... Înțeleg că-i putem lovi.

— Da... Important este ce-i cerem lui Cornel... Fiindcă nu-i suficient să se oprească. Trebuie să-i și lovească pe Rădulescu și pe Nenișor...

— Domnule Președinte, am avea ceva...

Călin Șelaru se așează mai bine în fotoliu ca să crească un pic intensitatea dramatică a momentului.

— Am găsit-o pe mama lui Rădulescu...

— Adică...

— Pe mama lui reală... Nu cea care l-a crescut. Mama lui reală...

— Și?

— E țigancă... De vreo cinci ani nu mai umblă cu șatra că e prea bătrână... Dar a umblat cu șatra... Și acum trăiește într-o mizerie cumplită pe undeva pe lângă Turnu Măgurele. Am toată documentarea...

— Și ne băgăm în așa ceva? Ne luăm și de familie? Nu-i cam mult?

— Dumneavoastră decideți... Dar tipul ăsta de dezvăluire ar explica multor români prietenia lui Rădulescu cu Nenișor Vasile, sprijinul pe care-l dă țiganilor. Nu-i cel mai frumos lucru din lume, dar măcar să obținem și noi un profit din povestea asta cu Spada.

Președintele își zări consilierul pe probleme de securitate plimbându-se prin curte. Aprobă planul și îi lăsă pe Stoicescu, Selaru și Nicușor Marinescu să hotărască cum vor acționa, își trase un pulover peste bluza de trening și ieși afară să-și calmeze colaboratorul.

36.

Gândac fusese bătăușul cartierului. Îl știau de frică pe zece străzi în jurul casei lui. Încă de la opt-nouă ani era cu un cap peste ceilalți copii din mahala, avea pumnul greu și o sete permanentă de bătaie. Îi plăcea să bată, îi plăcea să dea cu pumnul și cu picioarele, îi plăcea să vadă fețele zdrobite, sângele țâșnind din gură și din nas și mai ales îi plăcea groaza pe care o citea pe fețele lor. Chiar dacă era mic în vârstă, era lăsat în ale lui, fiindcă nu era bine să fie supărat.

Un șmecher cu vreo zece ani mai mare ca el, Pirtea, l-a luat de vreo două ori la trei păzește, și cu Pirtea nu se putea pune că era mare cât un munte și știa bine și cu cuțitul. Așa că l-a lăsat dar într-o seară l-a prins pe Pirtea venind beat acasă. Beat-beat. A luat lanțul de la un stâlp care împrejmuia spațiul verde în fața blocului și l-a bătut cu el până Pirtea a leșinat. L-au dus cu Salvarea, dar n-au putut să-i salveze un ochi. Oricum nici Pirtea, nici altcineva n-a știut că a fost el și, deși și-ar fi dorit, nu s-a lăudat niciodată cu isprava lui.

I s-a spus Gândac fiindcă avea mereu la el o cutie de chibrituri în care avea un gândac mare de canal, din cei negri, cu antene lungi și cu carapacea de pe spate chitinoasă și cu irizații albăstrui. În timp ce vorbea cu cei din jur se juca cu gândacul în cauză, îl lăsa să se plimbe pe mână, se uita atent la el cum suia repede pe degete, cum se rotea pe căușul pamei sau pe încheietura mâinii. Apoi, brusc, dacă vreunul de față îl enerva storcea gândacul în pumn și se ștergea de hainele sau de fața celui din față, victima deja aleasă. Apoi începea bătaia...

Problema a fost că de pe la treișpe ani n-a mai crescut deloc. Rând pe rând toți șmecherii din cartier au trecut pe lângă el, doar el a rămas mic, îndesat și negru ca un gândac. Nici cu mintea nu s-a dus prea sus, a terminat școala generală greu, iar la liceu a stat vreo două clase făcute în mulți ani. A rămas la fel de violent și-i plăcea la fel de mult să rupă oamenii în bătaie, dar de la un timp o cam lua pe coajă fie de la niște zdrahoni cât casa, fie de la unii chiar mai tineri decât el care știau arte marțiale sau alte șmecherii ale tranziției. La închisoare stătuse doar vreun an pentru o prostie și acum se aciuase pe lângă o gașcă tare... Nu făcea mare lucru,

dar era atât de descreierat că şeful îl plăcea şi îl mai trimitea să mai sperie pe câte unii neascultători.

De la un moment dat a vrut să nu i se mai spună Gândac, dar aşa îl ştia toată lumea şi la prima vedere asta era impresia pe care o lăsa.

Acum umbla cu pasul rar şi cu mâinile în buzunare prin cartier. N-avea nicio treabă, dar se ducea aşa, de control, la cârciuma şefului să vadă dacă-i dă ceva de făcut. Şi, dacă nu-i dădea nimic de făcut, măcar bea o tărie cu băieţii sau dădea o bilă. La un moment dat avu impresia că se ţine cineva după el. Trase cu ochiul în spate... Nimeni. Se întoarse la un moment dat brusc. Nu... Probabil se înşelase. Dar apoi iar avu senzaţia stranie că cineva se ţine după. Dar cine să se ţină după el... ? Chiar dacă n-avea minte multă ştia foarte clar că nu era un tip important, aşa că cine să-şi piardă vremea cu el? Traversă pe la trecerea de pietoni şi chiar la capătul ei simţi că-i îngheaţă răsuflarea. Un tip înalt, într-un parpalac gri-deschis, cu faţa jumătate acoperită de fular care ţinea ceva sub parpalac. Spada...

Lungi pasul gândindu-se dacă să o ia la fugă. Era ţigan, avea cazier... Numai bun. Pe stradă era plin de lume, încă era lumină, chiar dacă seara cobora repede ca la sfârşitul lui noiembrie. Intră pe străduţa de la localul şefului aproape fugind. În spate parcă nu mai era individul, dar putea să apară de oriunde.

Deschise uşa localului, trecu de o ospătăriţă acră care nu-i răspundea niciodată la salut fiindcă fusese vreo lună amanta şefului şi intră val-vârtej în birou. Începu să le povestească băieţilor că fusese urmărit de Spada, omorâtorul de ţigani, şi că era probabil undeva în urma lui. După câteva secunde de stupoare şi de neîncredere, era totuşi vorba de o poveste spusă de Gândac, vreo şapte ţigani ieşiră în fugă pe stradă ţinându-se după Gândac. Pe stradă nu era nimeni...

Fugiră până la intersecţie, peste drum nu era, nici înspre farmacie, dar la un moment dat Gândac li-l arătă dispărând după blocurile de patru etaje din spatele lor. Îl ajunseră din urmă şi se năpustiră asupra lui. Din două lovituri fu jos şi ţiganii începură să-l calce în picioare, să-l lovească în coaste şi în burtă.

Şeful ajunse la timp să-i împiedice să scoată cuţitele şi să-şi termine treaba. Îl puse pe unul dintre oamenii lui să desfacă parpalacul deja plin de sânge. Găsi un tub de proiecte, îndoit de lovituri. Se uită mai de aproape la cel întins pe jos şi-şi dădu seama că-l cunoaşte. Era un student ameţit care mai cumpăra de la el iarbă. Probabil că şi acum era un pic dus. Oricum de respirat, respira...

Le spuse oamenilor lui să o șteargă de acolo sperând că nu-i văzuse nimeni. Și, chiar dacă-i văzuse cineva, cine era să-și pună pielea în saramură pentru un student toxicoman.

37.

Biroul lui Cornel Ardeleanu era mic și înghesuit, cu tot soiul de prostii înșirate pe pereți, iar pe masa de lucru în locul unui calculator trona o mașină de scris veche de când lumea. Cornel nu-și scria editorialele decât la mașină și în principiu nu voia să aibă de a face cu calculatoare sau cu orice alte cuceriri ale tehnicii. Începuse meseria de jurnalist scriind pe o mașină de tip Remington pe care o avea un prieten de la un bunic al său care o adusese din Austria. Fusese adaptată pentru diacriticile românești și funcționa de mai bine de jumătate de secol.

Pe așa ceva își începuse meseria: în toată epoca lui Ceaușescu scrisese la mașină, nu avea de gând să se schimbe acum. Mașina de scris la care lucra în prezent o primise cadou de la câțiva prieteni în noaptea de anul nou din 1978. O declarase la miliție, cum cereau regulile pe atunci și o purtase după el prin toată lumea. După al doilea divorț fusese, exceptând niște haine și niște cărți, singurul lucru cu care plecase din căminul conjugal.

Nicușor Marinescu ascultă cuminte, cam pentru a patra oară în viața lui, povestea mașinii de scris a lui Cornel Ardeleanu. Ceaiul pe care i-l adusese secretara lui Cornel era ca întotdeauna cumplit de amar și pliculețul de zahăr lipsea întotdeauna, așa că renunță să mai încerce să-l bea și-l puse pe măsuța din fața sa și aceea plină de dosare, hârtii, plicuri cu poze. Într-o vizită anterioară, când Cornel trebuia să scrie ceva urgent, de plictiseală, Nicușor Marinescu luase de pe masă un plic de poze. Cornel, care era adâncit în scris, se trezise brusc și începu să țipe la el să nu deschidă plicul. Ce era înăuntru... Nimic. Poze dintr-o excursie, dar fiind lucruri personale nimeni nu trebuia să la vadă.

Și acum exista un plic cu poze chiar în fața lui Nicușor Marinescu, dar nici măcar nu se uită la el. Oricum avea destule subiecte neplăcute de discutat.

— Și zi, moșu'... S-a supărat Președintele, nu?

Cornel Ardeleanu era amuzat și vag satisfăcut.

— Da... S-a supărat...

— Vezi, moşu'... Asta e frumuseţea meseriei astea... Faci ce vrei. Ce dacă e Preşedinte... A fost ales de juma' de ţară. I-am tras-o fiindcă eu am crezut că a greşit. Şi nimeni n-are ce să-mi facă. Fiindcă eu nu vreau nimic. Am tot ce-mi trebuie. Acum câteva săptămâni a venit Radu Rădulescu la mine... Stătea pe scaunul ăla... A tăcut el, am tăcut eu, a spus o banalitate, am spus şi eu una... Şi la un moment dat, ştii ce-mi zice? Am înţeles de ce eşti aşa de tare, Cornele... Fiindcă tu nu vrei nimic de la nimeni. Dacă ţi se pune ţie, ataci, dacă ţi se pune ţie, nu ataci. Nimeni nu te poate convinge. Asta mi-a plăcut la Rădulescu. A înţeles. Până la capăt nu-i atât de prost cum am crezut...

Şi brusc Cornel Ardeleanu tăcu cu privirea pierdută în gol. După ce mai bine de un minut de linişte începu din nou.

— Tu de ce-ai venit? Vrei ceva...

— Nu neapărat, Cornel...

— Hai, mă... Te-a trimis Preşedintele să-mi faci morală... Putea să mă sune el. Aşa cum o făcea când nu era Preşedinte. Vezi... Puterea strică... Când avea nevoie suna... Acum îşi trimite... consilierii.

— Zi slugile, Cornel... Că nu mă deranjează. Slugile, aşa cum ai scris în editorial. Eu sunt sluga unui om în care cred şi la care ţin. Tu sluga cui eşti, Cornel...?

— Moşu.. Nu mă lua pe mine...

— Cornel... Ştim că ai luat bani din partea lui Radu Rădulescu pentru campania împotriva Preşedintelui.

Cornel Ardeleanu se îndreptă din poziţia lejeră în care stătuse...

— Nu numai că ştim, dar avem şi dovezi.

Nicuşor Marinescu luă unul dintre cele două dosare învelite în coperţi verzi cu care venise şi-l întinse lui Cornel, care după ce-şi aruncă privirea peste prima foaie a materialului, se înroşi şi ţipă la oaspetele său.

— M-aţi pus sub urmărire, mă nenorociţilor... Îmi ascultaţi mie telefoanele... Vă calc în picioare. Vă pun toată presă în cap... Şi acum veniţi să mă ameninţaţi cu asta? Ieşi afară de aici...

— Înainte de a ieşi afară te sfătuiesc să te uiţi mai atent. Nu tu eşti sub urmărire... Celălalt e... Fiindcă băiatul care te-a plătit e traficant de arme şi există aprobarea Parchetului pentru supravegherea activităţii lui prin toate mijloacele informative. Deci... Tu n-ai decât să ne calci în picioare, dar noi am procedat conform legii. Tu în schimb ai luat şpagă. Şi aproape că nu mă interesează dacă este sau nu ilegal. Mă interesează că patronii tăi germani vor afla că sluga lor din România primeşte bani de la un traficant de arme ca să-l atace pe Preşedintele în exerciţiu. Ce zici? Pentru

cine sună mai rău? Şi mai e ceva... Preşedintele nu-şi poate pierde decât mandatul, pe care, fie vorba între noi, e aproape sigur că l-a şi pierdut. Tu însă îţi pierzi numele, slujba, poziţia socială. Altfel zis, ai strâns suficientă şpagă ca să ieşi la pensie la 44 de ani. Să plec sau putem continua discuţia?

Corel Ardeleanu mormăi ceva şi se aşează din nou comod în scaun.

— Ai aici încă un dosar în care se găsesc date interesante despre Rădulescu. Mai precis despre familia lui. Am fi foarte fericiţi dacă ar apărea un articol şi, de ce nu, o serie de articole pe acest subiect. Evident că trebuie însoţite de unul dintre unanim apreciatele tale editoriale. OK? Şi, ca să vezi că nu suntem atât de răi la suflet, trimite mâine pe cineva la AVAS să semneze un contract de publicitate. Trece tu suma, dar vezi să nu exagerezi. Oricum îl faci pe firma ta şi tu hotărăşti ce sumă le dai nemţilor. Şi, moşu'... N-o lua personal. Noi toţi te iubim.

38.

Iarna, parcul Cotrocenilor era dezolant și trist. Privit de pe geamul biroului de lucru al Președintelui tot peisajul, copaci dezgoliți, frunze moarte, noroi și mâzgă, părea bacovian. Din când în când o cioară rătăcită croncănea din vârful unui copac sporind veselia momentului.

Președintele se întorsese obosit și răcit cobză de la parada militară prilejuită de ziua națională. Depusese coroane de flori pe monumentul eroului necunoscut unde era un curent cumplit și, pentru a evita comparațiile cu predecesorul său, stătuse în ploaia mocăncască fără căciulă în cap. În tot timpul paradei strănutase și, deși cei de la protocol îi dăduseră discret niște ceai fierbinte și aspirine, răceala pusese total stăpânire pe el. Înghiți încă un pumn de hapuri, mai bău o gură de ceai și își sună șeful de cabinet să-i invite în birou pe cei doi oaspeți care-l așteptau deja de vreo douăzeci și cinci de minute. Aceștia, directorul general și directorul general adjunct al unui important institut de sondarea opiniei publice din București, intrară grăbiți în cabinet și după ce schimbară câteva amabilități îi prezentară Președintelui rezultatele studiului pentru care se aflau acolo.

— Deci Rădulescu are deja zece procente avans...! Și partidul lui vreo douăsprezece... Stăm rău... Foarte rău.

— Partea cea mai proastă, domnule Președinte, este că tendințele sunt negative. Dacă în imaginea dumneavoastră nu intervine o schimbare calitativă, o schimbare decisivă, Rădulescu va câștiga în continuare puncte, iar dumneavoastră veți pierde...

— Ce schimbare de imagine? Nu vedeți... Iarna asta se anunță a fi cea mai grea din ultimii douăzeci de ani. Banca Mondială probabil nu ne va acorda o nouă tranșă de împrumut. Nu trece zi de la Dumnezeu să n-am un sindicat în grevă... Și pe deasupra mai am și nebunia asta cu țiganii.

— Legat de cazul Spada, vreau să vă spun că la întrebări deschise, nu există niciun fel de interes pentru poveste. Doar vreo 8% dintre cei intervievați au declarat că-i interesează subiectul. Agenda publică este alta... Șomaj, boală, prețuri, corupție, inflație, indecizia guvernamentală... Cam asta e ordinea. Spada nu-i o problemă.

— Pentru mine însă este... O problemă mare. Le-aţi pus întrebarea despre relaţiile cu minoritatea rromilor...?

— Da... Peste 65% dintre români au o părere proastă şi foarte proastă despre această minoritate şi peste 85% dintre ei ar dori să nu locuiască în cartiere în care se află rromi. Există însă, şi asta mi s-a părut periculos, un procent de 18-20% dintre români care consideră că singura soluţie în cazul rromilor este cea violentă.

— Şi Rădulescu de ce creşte?

— Nu are un vot pozitiv, domnule Preşedinte. El creşte fiindcă dumneavoastră scădeţi. Nu fiindcă întreprinde ceva anume sau fiindcă îi convinge pe oameni. Pur şi simplu voturile care pleacă de la dumneavoastră se duc spre el.

— Credeţi că dacă s-ar afla că este ţigan acest lucru ar conta?

— Cine este ţigan?

— Rădulescu... Dacă s-ar afla că Rădulescu este ţigan ar conta?

— Dar este ţigan...?

— Da. Am înţeles că a pus Corel Ardeleanu mâna pe nişte materiale despre familia lui Rădulescu, materiale din care rezultă că este ţigan-ţigan.

— Nu-mi dau seama... În anumite medii s-ar putea să conteze. Dar nu decisiv. Fiind vorba totuşi de funcţia prezidenţială s-ar putea ca o asemenea dezvăluire să-l afecteze. Nu ştiu, dar pot verifica...

— Aşteptaţi să apară materialul şi apoi eventual mai efectuaţi un sondaj.

— Cu sondajul acesta... Ce facem?

— Ar fi bine să apară un sondaj... Dar trebuie să modificăm câte ceva... Nu-mi dau seama cum trebuie prezentată povestea cu Spada. Poate să apară că populaţia nu este de acord cu politizarea cazului.

— Cum să apară asta?

— O întrebare... Sunteţi de acord cu poziţia lui Rădulescu care politizează cazul...?

— Domnule Preşedinte. Această întrebare nu a fost pusă... Şi nici nu este profesional să fie pusă aşa.

— Dar cum?

— Putem întreba populaţia cine consideră ei că este vinovat pentru nerezolvarea cazului?

— Cum adică cine? Ministerul de interne, deci Preşedintele. Când eşti la putere, eşti vinovat pentru tot... Nici nu are sens să puneţi întrebarea. Fiindcă problema mea nu este cazul, este politizarea cazului... Înţelegeţi? Cazul Spada are două feţe... Un ucigaş în serie omoară ţigani

cu cazier. Asta este prima faţetă a cazului şi o va rezolva poliţia când o va rezolva. În America a durat şi ani de zile să prindă criminali seriali. A doua faţetă este cea gravă... Anume că Rădulescu, sprijinit de Nenişor Vasile, vrea să transforme un caz banal poliţienesc într-o afacere etnică prin care să-mi afecteze mie credibilitatea externă şi să mă destabilizeze în interior. Ori eu asta vreau să contracarez. Aşa cum aţi spus şi dumneavoastră, nu există tensiune etnică internă...

— Noi nu am spus asta... Am spus că publicul nu consideră subiectul Spada un subiect important... Nu se regăseşte în agendă. Dar cazul este foarte cunoscut, iar animozităţile dintre români şi rromi sunt prezente. V-am dat nişte procente. 20% dintre români sunt adepţii unor măsuri violente împotriva rromilor... Ceea ce înseamnă că agreează metodele asasinului. Şi că, la un moment dat, un procent dintre aceşti 20% poate acţiona în spiritul asasinului.

— Concluzia asta nu trebuie să apară nicăieri... Vedeţi că şi presa internaţională a început să comenteze pe marginea acestui caz... Evident preluând fără discernământ ce scriu minunaţii noştri jurnalişti. De multe ori mă întreb ce ar fi dacă pur şi simplu i-aş lăsa să facă ce vor. Dacă aş lăsa ţara asta pe mâna lor... A lui Rădulescu, a lui Nenişor Vasile, a lui Cârstea, Ardeleanu sau Marius Ionescu... Îi vreţi...? Luaţi-i ! Să vă conducă ei...

Telefonul sună, dar Preşedintele nu răspunse. După câteva secunde, şeful său de cabinet intră în birou şi-l informă că e un mesaj important pe care ar fi bine să-l asculte. Pe terenul din spatele gării din Constanţa fusese găsit cu gâtul tăiat un individ care după toate aparenţele e un proxenet destul de cunoscut, pe numele său Aurel Coajă. Ministrul de Interne ordonase razii atât pe căile rutiere cât şi în trenuri, fiindcă asasinul, dacă este Spada, trebuia să se întoarcă acasă în Bucureşti. De asemenea, se efectuau controale la toate hotelurile de pe litoral. După toate aparenţele, metoda de ucidere este similară cu cea din cazurile anterioare.

Preşedintele îşi informă oaspeţii despre noua crimă şi după câteva amabilităţi le sugeră că întâlnirea se terminase. Îşi chemă apoi şeful de cabinet căruia îi ceru să-l convoace pe Nicuşor Marinescu.

— E mai greu... Azi e zi liberă...

— Şi ce dacă? Eu sunt la birou. Poate să vină şi el. Trimiteţi o maşină să-l ia de acasă...

— Domnule Preşedinte... În zilele libere, Nicuşor o ia cu băutul de dimineaţă. Acum e complet topit. Nici n-am reuşi să-l sculăm din somn.

Președintele tăcu cu privirea pierdută undeva pe lângă șeful său de cabinet. Îi ceru acestuia să-i dea sondajul de opinie unuia dintre consilieri care să-l perie și apoi să-l răspândească prin ziare.

— Să-l scadă pe Rădulescu și să-mi adauge mie. Rădulescu să aibă maximum 2% în fața mea... Să nu apară nimic pe tema Spadei. Iar la întrebarea referitoare la încredere, în care rezultă că majoritatea consideră că direcția în care merge România este greșită, modifică. Să fie un 45% că direcția este bună, vreo 35% că direcția este greșită, iar restul să nu știe. Și mâine când vine Nicușor la serviciu spune-i să se gândească la un discurs major. Ceva despre starea națiunii. Fiindcă trebuie să le dau ăstora peste nas. Am nevoie de ceva memorabil.

39.

Căpitanul Mihăiță Andronescu își desfășurase cele trei plutoane de jandarmi de mai bine de două ore. Fuseseră mobilizați dis-de-dimineață din cauza unei știri apărute într-un ziar local în care se spunea că poliția din Constanța a arestat un suspect în cazul Spada, suspect implicat în asasinarea lui Aurel Coajă. Își plasase băieții în fața și în lateralul secției de poliție cu pricina și acum urmărea cum se adunau grupuri-grupuri de țigani, deocamdată calmi. Erau deja peste două sute, răspândiți prin piațeta din fața secției și pe străduțele înconjurătoare. Se apropiase să stea de vorbă cu câțiva, dar țiganii plecau de fiecare dată și apoi iar se întorceau.

Își informă superiorii prin stație și atrase atenția asupra stării ciudate de acalmie care domnea în zonă. Țiganii așteptau ceva și păreau a fi organizați. Intră în secție să bea o cafea și să se încălzească un pic. Nu era foarte frig afară, dar bătea vântul dinspre mare și era multă umezeală. Îl întrebă pe șeful secției de ce nu încerca să comunice cu cei din față și acesta îi răspunse că aștepta un mesaj de la prefect. După încă jumătate de oră mesajul veni și șeful secției însoțit de alți doi ofițeri și de vreo zece jandarmi porniră înspre grupul deja compact de țigani. Căpitanul Andronescu nu-i însoți...

Brusc, dinspre grupul de polițiști plecați să negocieze, începură să se audă strigăte însoțite instantaneu de huiduieli ale țiganilor. Andronescu dădu un ordin scurt și primul rând de jandarmi se repezi spre grămada formată în jurul polițiștilor și începu să lovească cu bastoanele și cu scuturile. Reușiră să-i despresureze pe polițiști și, când țiganii încercară să înconjoare din flancuri dispozitivul de jandarmi, Andronescu porni cu cel de-al doilea rând.

Bătaia era generală, dar jandarmii, majoritatea cu instrucția bine pusă la punct, se retraseră în ordine în jurul secției cu toți polițiștii recuperați și cu vreo zece țigani mai violenți luați pe sus. Andronescu ceruse deja întăriri, iar din secția de poliție ieșiră bărbați înarmați cu pistoale-mitralieră. Comandantul avea fața spartă de o lovitură de box și mai erau trei polițiști răniți ușor. Cei zece țigani fuseseră băgați în subsolul secției unde începuse bătaia.

Cei de afară după primul şoc al intervenţiei jandarmilor se năpustiră din nou asupra secţiei. Jandarmii îi respinseră, cu scuturile şi cu bastoanele, dar la al doilea asalt folosiră grenadele fumigene uşoare. Comandantul secţiei îi ceru lui Andronescu să pornească cu primul şir de jandarmi peste ţiganii năuciţi de gaze, dar Andronescu îi solicită să aştepte până veneau întăririle. Nu ştia câţi erau dincolo de piaţetă...

Vântul risipi fumul şi ţiganii, legaţi la gură cu batiste şi fulare, atacară din nou. Unii din faţă şi alţii din flanc. Cei din faţă fură uşor respinşi, dar flancul aproape cedă. Din nou fură folosite gazele lacrimogene care-i îndepărtă pe manifestanţi. Andronescu schimbă prima linie din flancul drept cu cei mai puţin loviţi din flancul stâng unde atacul era mai puţin probabil datorită clădirilor din jurul secţiei. Avea răniţi, în ochii câtorva dintre oamenii lui citea frica şi întăririle nu mai veneau. Solicită dreptul de a utiliza arme de foc, dar nu primi aprobarea. Întăririle erau pe drum, să mai reziste.

Ţiganii aruncau de departe cu bucăţi de pietre şi cu sticle goale, iar jandarmii după ce se fereau de proiectile răspundeau cu grenade fumigene. Vântul nu mai bătea cu aceeaşi intensitate şi gazul lacrimogen plutea în piaţetă. La un moment dat veni o avalanşă de pietre şi de sticle şi ţiganii porniră din nou chiuind şi înjurând. Pe două dintre străduţele laterale care intrau în piaţetă din drumul principal apărură venind în pas alergător jandarmi. Mulţi...

Andronescu îşi scoase masca şi răcni cât putu de tare dând ordinul de atac. Ţiganii erau prinşi între cele două grupuri de jandarmi. Cu ochii roşii din cauza gazelor şi surprinşi de atacul din spate, manifestanţii se rupseră şi începură să fugă care încotro urmăriţi de militarii tot mai numeroşi care intrau în piaţetă prin toate străduţele. Îşi făcură apariţia şi câteva transportoare uşoare. Andronescu păstră pe loc doar un singur şir de jandarmi.

Din partea stângă, de unde nu atacaseră niciodată, sosi o nouă canonadă de pietre şi de sticle. Două dintre ele erau pline cu benzină, după metoda Molotov. Una se lovi de un pom şi luă foc, în timp ce a doua izbi în plin un jandarm ale cărui haine se aprinseră imediat. Se aruncă pe jos urlând şi încercând să-şi scoată mantaua de pe el. Andronescu îi auzi urletele, îşi dezbrăcă mantaua şi se aruncă peste jandarm încercând să stingă focul care îi cuprinsese şi părul. Alţi doi jandarmi fugiră în secţie şi veniră cu un stingător care nu mergea şi cu o găleată plină de nisip.

Urletele tânărului încetară brusc. Focul fusese stins, dar pulsul nu se mai simţea. Medicii de la ambulanţă care sosiră aproape imediat confirmară decesul jandarmului.

În piaţetă situaţia era complet sub controlul forţelor de ordine. Mulţi ţigani fuseseră arestaţi, iar cei care scăpaseră erau urmăriţi pe străzile înconjurătoare.

40.

— Bună seara, doamnelor și domnilor, întrerupem programul nostru obișnuit pentru o ediție specială a știrilor prezentată de Irina Lascăr.

— Bună seara. Așa cum am prezentat în reportajele speciale transmise în cursul acestei zile, la Constanța a avut loc o violentă confruntare între forțele de ordine și mai multe sute de rromi. În urma ciocnirilor și a luptelor de stradă un jandarm și-a pierdut viața și alte câteva zeci de persoane au fost rănite. Intrăm în legătură cu reporterul nostru special Dan Dumitrescu aflat acum la fața locului. Bună seara, Dan...

— Bună seara, Irina. Bună seara, doamnelor și domnilor. În acest loc, în urmă cu aproximativ șase ore s-a consumat unul dintre cele mai violente momente ale epocii post-revoluționare. Aproximativ treisute cincizeci de rromi s-au confruntat cu mai multe companii de jandarmi. Motivul..., știrea apărută într-un cotidian local din Constanța conform căreia în arestul acestei secții de poliție s-ar afla asasinul cunoscut sub numele de Spada, asasin bănuit că l-ar fi ucis acum două zile pe Aurel Coajă, un binecunoscut membru al lumii interlorpe din Dobrogea. Mai multe clanuri de rromi au venit în fața secției de poliție ca să-și facă singuri dreptate. În secția cu pricina nu se afla însă nimeni. De fapt, se aflau polițiști, funcționari civili și câteva persoane reținute pentru diverse infracțiuni, dar nu asasinul cunoscut sub numele de Spada. După o scurtă perioadă de tatonare, șeful secției de poliție comisarul-șef Petre Dascălu însoțit de câțiva polițiști și jandarmi a încercat să explice liderilor rromilor adunați în fața secției că nu este nimeni interesant pentru ei în interior și că știrea din ziar a fost falsă. Mai mult, pentru a dezamorsa situația, Petre Dascălu a invitat câțiva reprezentanți ai rromilor să-l însoțească în secție, ca să vadă că Spada nu este acolo. În acel moment, rromii au încercat să-l ia ostatic pe ofițer. Jandarmii au intervenit în forță și de aici a început confruntarea care s-a terminat tragic cu moartea tânărului Horia Sârbu, de numai douăzeci de ani. Acesta a ars de viu, fiind lovit de un cocktail Molotov aruncat de unul dintre manifestanți. Eforturile disperate ale colegilor săi de a-l salva au rămas fără rezultat. În acest moment sunt arestați peste o sută de rromi care sunt anchetați în vederea identificării

autorului crimei. În același timp, peste treizeci de jandarmi și aproximativ șaptezeci de rromi sunt răniți și sunt supuși tratamentelor medicale. Conform informațiilor pe care le avem în prezent niciunul dintre răniți nu se află în stare critică. Irina?

— Mulțumesc, Dan... Pentru a afla mai multe despre acest tragic incident am invitat în studio pe ministrul de interne. Bună seara.

— Bună seara.

— Care este situația acum?

— Acum situația se află sub control. Așa cum a arătat și reporterul dumneavoastră, sunt peste o sută de persoane anchetate și într-un interval foarte scurt vom afla toate detaliile legate atât de organizarea atacului cât și numele celui care a aruncat sticla incendiară care l-a ucis pe jandarmul Horia Sârbu. În același timp, și vreau eu să anunț acest lucru ca să evit alte intervenții, am cerut anchetarea jurnalistului care a publicat acea știre falsă care a generat întreaga poveste.

— Îl considerați vinovat pe acel jurnalist?

— Doamnă Lascăr... Era elementar să-și verifice informația. Au fost reținuți într-adevăr șase suspecți în cazul asasinării lui Aurel Coajă. Niciunul nu era la acea secție de poliție și după cercetarea fiecăruia au fost toți eliberați. Nu poate fi vorba nici de lipsa de transparență a poliției, nici de dreptul la liberă informare. În acea secție nu era niciun suspect. Știrea a fost fundamental falsă. Mai mult decât atât, în seara de dinaintea tragediei, biroul de presă al prefecturii a dat un comunicat în care preciza că niciunul dintre cei reținuți în cazul asasinării lui Aurel Coajă nu a fost arestat. De data aceasta poliția s-a mișcat repede, a făcut anchetele rapid tocmai pentru a evita tensiuni. Singurul factor care a generat confruntarea a fost știrea din ziar. Și vreau să aflăm dacă a fost incompetență sau rea-voință. Fiindcă a murit un om de douăzeci de ani din cauza acelei știri tâmpite.

— Credeți că acest incident va determina o escaladare a unui conflict interetnic?

— Întrebarea aceasta ar trebui să i-o puneți deputatului Nenișor Vasile care de luni de zile instigă minoritatea rromilor împotriva majorității. Acum are ce-a căutat. Are vărsare de sânge. Are un jandarm ars de viu. Vreau să vă spun că înaintea acestei emisiuni, consilierul meu m-a sfătuit să fiu calm și să nu spun ceea ce tocmai am zis. Dar consilierul meu nu l-a văzut pe Horia Sârbu. Eu l-am văzut... Și nu mai sunt calm. Fiindcă, pentru a nu știu câta oară în țara asta, plătesc cei nevinovați. Vinovat sunt eu și poliția fiindcă nu l-am prins pe asasinul ăsta blestemat, dar mai vinovați sunt politicienii care vor să adune puncte prin stimularea

unor conflicte interetnice. Iar de murit, moare jandarmul de douăzeci de ani, Horia Sârbu. Nici Nenișor Vasile, nici Radu Rădulescu, nici eu și nici jurnalistul care a publicat știrea nu pățim nimic.

— Sunteți deosebit de afectat, domnule ministru...

— Da... E drept... Am transmis și familiei, dar vreau să anunț public că Horia Sârbu a fost promovat sublocotenent post-mortem și, de asemenea, că familia va primi din partea Ministerului de Interne o pensie.

— Ce va urma?

— Stimată doamnă... Dacă nu mi-aș fi pus în cap să-l prind pe asasinul ăla, mi-aș fi dat demisia în direct la dumnaevoastră după ce am spus ce-am avut de spus. Vreau să-l prind și după aia demisionez...

— De ce ? E cam neobișnuit...

— Poate... Dar cred că trebuie să existe pe lângă multele aspecte ale vieții noastre politice și un pic de onoare.

— Da... Am înțeles. Vă mulțumesc, domnule ministru. Vom reveni pe larg asupra gravului incident de la Constanța în principala noastră emisiune informativă.

Ministrul schimbă câteva politeți cu Irina Lascăr care-l felicită pentru prestație, după care ieși din studio însoțit de aghiotant, puse mâna pe telefonul mobil și-și sună consilierul:

— E...? Cum am ieșit? Ți-am zis că tonul ăsta o să prindă. Bine... Ne vedem la birou în jumătate de oră. Salut!

41.

Dan Dumitrescu se trezi mahmur după beţia cruntă pe care o trăsese cu nişte amici din Constanţa. Aproape nu mai ţinea minte ce făcuse, unde fuseseră şi cum ajunsese înapoi în camera de hotel. Ce ştia sigur era că trebuia să ajungă în satul Movileni, pe undeva pe lângă Buzău, pentru a transmite un reportaj de la înmormântarea nefericitului jandarm care arsese de viu cu două zile înainte. Avusese inspiraţia să-şi trimită cameramanul înainte la faţa locului cu maşina postului de televiziune, el urmând să ajungă acolo cu o maşină închiriată. Era reporter special de aproape 11 ani, fusese martor la toate conflictele majore din lume şi la toate nenorocirile care se petrecuseră în timpul tranziţiei româneşti. Fusese pe toate fronturile din Yugoslavia, în Transnistria, în Cecenia, în Golf, în Kurdistan, în Angola, în Albania, în Somalia, în Algeria şi în Teritoriile Palestiniene. Văzuse atâta moarte şi atâta mizerie, cât să-i ajungă pentru mai multe vieţi, dar nu se imagina făcând altceva.

Pe drumul spre înmormântare avu o pană de cauciuc, apoi constată că maşina, deşi închiriată, nu are roată de rezervă aşa că trebui să facă autostopul cu roata spartă în braţe până la prima vulcanizare şi înapoi, dar noroc că vremea era frumoasă, îngheţată şi însorită, drumurile erau uscate şi circulaţia suficient de intensă să găsească repede un binevoitor care să-l ia la bord.

Vorbise de vreo două ori la telefon cu operatorul care-l tot suna disperat că nu prea ştia ce să facă singur, dar de la un moment dat se hotărâse să nu-i mai răspundă. Puştiul în cauză era de numai vreo şase luni în televiziune şi aceasta era prima lui ieşire importantă aşa că era îngrozitor de panicat şi de insistent.

Ajunse în sat pe la trei după-amiaza... Aflase de la operator că cimitirul era în partea cealaltă a satului şi că locuinţa părinţilor defunctului jandarm era pe strada principală tot în capătul dinspre cimitir al satului. Satul era liniştit, pe străzi nu era aproape nimeni, văzu doi copii ţinându-se de mână traversând în fugă şoseaua şi un căţel mic şi alb fugind după ei. Casele erau curate şi aproape toate aveau maşini în curte. Majoritatea erau Dacii, dar oricum... Era probabil un sat de oameni mai înstăriţi, fie

crescători de animale, fie cultivatori de legume. Trecu de curba periculoasă anunțată insistent de semnele de circulație, lăsă în spate și un iaz suficient de mare pe marginea căruia erau vreo trei pescari și după ce depășii un camion parcat aproape în mijlocul drumului, ajunse în dreptul cârciumii locale, al alimentarei cu geamurile murdare protejate de zăbrele și al școlii generale.

Din acel unghi văzu prima dată focurile. Din dreapta șoselei se ridicau trâmbe groase de fum și se zăreau printre copacii de pe margine și limbi de foc. Își coborî geamul și auzi țipete și vociferări. Făcu din nou la dreapta, urmărind sensul drumului, și văzu cordoanele de jandarmi care se străduiau să țină lumea la distanță. Încercă să treacă, dar doi polițiști îi blocară drumul. Le arătă legitimația de presă și vru să negocieze cu ei, dar oamenii nu erau de înțeles. Își parcă mașina pe marginea drumului și când să treacă pe jos de cordon fu din nou blocat. Ce se întâmplase?

Prăpăd mare... Familia jandarmului ucis se răfuia acum cu cele câteva familii de țigani din sat. Le dăduseră foc la case și acum umblau după ei să-i omoare. Jandarmii așezați pe mai multe rânduri țineau câteva sute de săteni departe de locul incidentului. De fapt, precauția era vag inutilă, fiindcă sătenii nu prea aveau de gând să se apropie mai mult. Stăteau liniștiți și priveau peste capetele jandarmilor. Câțiva copii se urcaseră în copacii de pe marginea drumului sau pe acoperișurile caselor sau șurilor.

Dan Dumitrescu îl identifică pe șeful de dispozitiv, îi arătă legitimația și trecu mai departe. Află cu această ocazie că erau cel puțin doi morți... Ofițerul nu-i văzuse cameramanul.

Casele care ardeau nu erau pe drumul principal, ci undeva la marginea satului lângă câmp. Când vru să intre pe ulița dinspre case dădu peste alt cordon de jandarmi, dar aici legitimația de presă îl scuti de alte probleme. Mirosea a ars și dinspre casele în flăcări se auzeau țipete. Văzu mai multe țigănci care stăteau jos și țipau sau vociferau. Două dintre ele aveau sânge pe față, iar una era pansată la mână de un medic militar. În dreptul casei care ardea, mai mulți țigani ajutați de jandarmi încercau să stingă focul. Pompierii care trebuiau să ajungă din Buzău întârziau, așa că deocamdată se lucra cu găleți de apă sau nisip. În dreptul celei de-a treia case în flăcări, își văzu și cameramanul, care filma un țigan bătrân care-i povestea unui ofițer de jandarmi cum intraseră peste ei în casă, cum îi loviseră băiatul cu rângile și cum îi puseseră foc la casă. Puștiul era murdar de funingine din cap până-n picioare și avea o vânătaie urâtă la frunte.

Un cameraman de la alt post de televiziune se alesese și cu aparatura făcută țăndări. Rudele jandarmului mort erau supărate nu numai pe țigani

ci și pe jurnaliști. În partea satului în care se aflau ei, ardeau patru case, mai fusese incendiată una trei uliţe mai spre cimitir și după toate informaţiile pe care le strânsese operatorul erau șase morţi. Unul înjunghiat în cârciumă, trei sau patru omorâţi în bătaie și unul sau doi arși în case.

Jandarmul mort la Constanţa avea cinci fraţi mai mari ca el, el era mezinul familiei, care lucrau toţi fie la Buzău, fie la Brăila, fie chiar la Bucureşti. Fraţii veniseră la înmormântare cu tovarăși de la locurile de muncă, făcuseră recunoașterea cu o seară înainte și azi începuseră măcelul.

Norocul fusese că prefectul trimisese o companie de jandarmi, fiindcă se zvonise că era posibil să asiste la înmormântare vreo oficialitate din guvern sau de la preşedinţie. Între timp veniseră în sat și alte unităţi și despărţiseră taberele. Fuseseră arestaţi câţiva dintre agresori, iar ceilalţi erau adunaţi sub pază în casa părinţilor jandarmului mort.

Dan Dumitrescu se apropie de gardul celei de-a patra case. În faţa ei, pe jos, era un căţel omorât cu lovituri de rangă probabil. Avea capul spart și murise cu ochii deschiși. De vreo două ori jandarmii care încercau să stingă focul călcaseră pe el. Se uită câteva clipe la animalul plin de sânge, murdar de cenușă și de noroi, apoi își luă microfonul și începu să-și facă meseria.

42.

Președintele intră în salonul de primire din Palatul Cotroceni însoțit de consilierul pentru probleme de securitate națională. Ambasadorul Germaniei îl aștepta în picioare. Venise singur, nu exista nici translator, dar ambasadorul se născuse și studiase în România, astfel încât nu existau probleme de comunicare.

Președintele începu prin a mulțumi ambasadorului pentru generoasa donație pe care acesta o făcuse în atât în nume personal, cât și în numele mai multor diplomați germani acreditați la București mai multor familii din Ardeal afectate de inundațiile din toamnă. Asemenea gesturi demonstrează că Europa, în general, și Germania în special se află alături de România în momentele grele.

Ambasadorul mulțumi la rândul său pentru sprijinul acordat de președinție în rezolvarea statutului delicat al sediului ambasadei Germaniei din București ca și pentru terenul acordat de municipalitatea București în vederea construirii noului sediu.

După acest interludiu, Președintele se interesă de programul cancelarului Germaniei care urma să sosească în București cu ocazia Adunării Generale a OSCE.

— Domnule Președinte... Acesta este de fapt scopul vizitei mele. Am fost informat în această dimineață că această vizită nu mai are loc. În locul domniei sale, va sosi la București adjunctul ministrului de externe.

— Vizita Cancelarului era hotărâtă de mai multă vreme... Am vorbit cu domnia sa la telefon acum mai puțin de o lună și mi-a confirmat-o. Știți foarte exact care erau subiectele care trebuiau abordate.

— Aveți dreptate, dar evoluțiile recente au condus la ideea că această vizită ar fi bine să fie reprogramată. Oricum nu era vorba de o vizită de stat, ci de o participare la Adunarea Generală a OSCE.

— Mi-e teamă, domnule ambasador, că trebuie să fiți mai specific. Care sunt evoluțiile la care vă referiți. Internaționale, în relațiile bilaterale?

— Nu, domnule Președinte. Opinia publică din Germania și evident și conducerea politică a țării au asistat cu îngrijorare la deteriorarea climatului de siguranță din țara dumneavoastră. Explozia interetnică

petrecută acum două zile lângă Buzău este privită cu foarte mare îngrijorare în Germania. Există credința fermă că România, guvernul și președinția acestei țări, vor găsi cele mai bune și eficiente măsuri pentru a preîntâmpina escaladarea acestui conflict. Balcanii și Europa nu își pot permite încă un conflict interetnic.

— Domnule ambasador... O să trec peste limbajul diplomatic și o să vă povestesc realitatea altfel decât o percepeți dumneavoastră. Problema majoră a României este că de la Revoluție încoace este ținută în periferia Europei. Întâi acest lucru a fost făcut fiindcă la putere au venit tot comuniștii. Acesta a fost motivul indicat de diversele cancelarii europene. Au fost acuzate derapaje de la democrație, călcarea drepturilor omului, călcarea libertății de expresie, corupția aparatului de stat. Prin alegeri democratice, acele forțe politice incriminate de Europa au fost înlocuite de noi. Pe noi, Europa ne dorea... Numeroasele contacte avute înainte de alegeri ne-au dat garanții că în cazul unei victorii vom avea parte de sprijinul politic și economic necesar depășirii tranziției. Am spus asta oamenilor și oamenii ne-au crezut și ne-au votat. După vot însă, au reapărut criteriile... Altele. Nu mai putea fi vorba de derapaje antidemocratice, nu mai putea fi vorba de călcarea libertății de expresie... Și au apărut criteriile economice. Am făcut reforma economică pierzând încet-încet aproape tot sprijinul popular pe care l-am avut la începutul mandatului. Starea de sărăcie în care se află o bună parte din populație este aproape de limita imposibilului. Am strâns din dinți și am mers mai departe. Și acum... Acum apare conflictul interetnic. Iertați-mă, domnule ambasador, dar de ce ne trimiteți rromii pachet acasă ori de câte ori îi prindeți prin Germania? Și dacă la dumneavoastră acasă anumiți rromi provoacă insecuritate socială, nu credeți că același lucru îl provoacă și în România? Dacă dumneavoastră, trimițându-i aici faceți un act de curățenie socială, aici de ce devine brusc un act de agresiune etnică? În acel sat a avut loc o răfuială între câteva familii de rromi și o familie de români căreia i-a fost omorât un membru de niște rromi. Au fost victime... Cei vinovați sunt arestați și vor fi judecați. Instituțiile statului și-au făcut datoria. Iar conflictul din satul în cauză a fost unul social. Nu etnic.

— Domnule Președinte... Vă sunt recunoscător pentru franchețe, dar în contextul european și chiar mondial, asemenea izbucniri creează îngrijorări extrem de justificate din perspectiva evenimentelor recente.

— Nu ne mai țineți la coadă. Investiți în România și asemenea evenimente vor dispărea. Continuați cu politica actuală de tergiversare și de amânare a unor decizii clare și aceste evenimente se vor amplifica

odată cu amplificarea sărăciei și a curentelor antieuropene. Când am fost ales atitudinea pro Uniunea Europeană era de aproape 90%. Cea mai mare din întreaga Europă de Est. Acum a ajuns la maximum 55-60%. Ar trebui să vă întrebați de ce. Acum însă, vă rog să-i transmiteți acest mesaj cancelarului Germaniei. Rugați-o să vină la București așa cum am convenit. Fiindcă, în alt moment, va fi deja inutil să mai vină.

— Doriți să-i transmit aceste cuvinte?

— I le voi spune și eu personal la telefon... România nu a greșit cu nimic. Ori felul în care este pusă problema creează impresia falsă că România sau guvernul ei sunt vinovați de ceva. Și eu nu cred că este corect. În România situația este sub control.

43.

Sala mare a Teatrului Național era înțesată de lume venită din toate colțurile țării. De altfel, existau patruzeci de plăcuțe cu numele județelor răspândite prin sală. În timp ce invitații luau loc pe scaune, de jur împrejurul lor tineri îmbrăcați în negru purtând drapelul național și drapelul alb-negru al Uniunii Naționale se încolonau pentru începutul Conferinței Naționale a partidului. Difuzoarele bubuiau sub acordurile cântecului „Noi suntem români". Scena, împodobită în alb și negru, avea pe fundal vulturul cu săbii în ghiare, simbolul Uniunii Naționale.

În aplauzele celor prezenți intrară pe scenă vicepreședinții partidului care se așezară în dreptul prezidiului, în picioare, așteptându-l pe Theodor Varlaam, președintele Uniunii Naționale care își făcu apariția triumfală, încadrat de opt tineri solizi îmbrăcați, evident în negru, chiar din spatele sălii. Trecu printre invitații care-l ovaționau în picioare și se duse direct la tribună de unde solicită celor prezenți să se ridice — erau oricum toți în picioare — pentru intonarea imnului național. După încheierea acestuia, un preot binecuvântă pe cei aflați de față și rosti „Tatăl nostru". O dată cu rostirea „aminului" final, publicul se așeză, iar Theodor Varlaam își începu discursul.

— Bine ați venit la Conferința Națională a celui mai important partid din România, Uniunea Națională.

Sala începu să aplaude, vicepreședinții se ridicară de la locurile lor și aplaudară și ei, iar Theodor Varlaam continuă:

— E important nu numai fiindcă are cei mai mulți membri... E important nu numai fiindcă are cele mai puternice filiale. E important nu numai fiindcă are cele mai bune rezultate în sondajele reale, nu cele măsluite de actuala putere. Uniunea Națională este cel mai important partid, fiindcă este singurul partid cu adevărat românesc. E singurul partid care nu se milogește nici Occidentului, nici Orientului și pentru care nu există decât un singur Dumnezeu: poporul român. La fiecare alegeri din trecut am fost furați de cei fără de neam și fără de Dumnezeu a căror singură grijă este să-și mulțumească stăpânii de aiurea. Dar anul viitor va fi anul nostru. Românii din toată țara nu mai pot suporta umilința

de a fi străini la ei acasă. „De la Nistru pân' la Tisa/Tot românul plânsu-mi-s-a/Că nu mai poate răzbate/ De-atâta străinătate". Dar celor ce se plâng, eu le spun: Nu vă plângeți! Adunați-vă furia și sub steagul Uniunii Naționale aruncați-i de la putere pe vânzători! Alungați-i din țară pe toți cei care ne-au făcut neamul de ocară! Unde ne ducem în țara asta, dăm de străini și de slugile lor. Nu mai mâncăm pâine românească, mâncăm pâine turcească și grâul nostru putrezește pe câmpuri. Nu mai mâncăm pui românești, mâncăm pui ungurești și găinile noastre mor de foame în combinate închise sau condamnate la închidere.

Acum zece ani exportam utilaje în toată lumea și acum străinii ne dau ordin să ne închidem fabricile și să ne lăsăm oamenii șomeri sau să-i trimitem să muncească sclavi la ei în țară.

România a rezistat de-a lungul veacurilor și lui Atilla, hunul și lui Arpad, ungurul și tătarilor din Buceag și armatelor lui Mahomed al II-lea, cuceritorului Constantinopolului și polonezilor lui Sobietzki, salvatorul Vienei, și al creștinătății și nemților lui Mackensen, spărgătorul de fronturi și rușilor lui Stalin pe care i-am scos din țară în 1958, dar acum, dacă nu suntem uniți, România este pe cale de dispariție. Agricultura care ne-a ținut atâta amar de secole până am ajuns grânarul Europei e falimentară. Țăranul român cumpără pâine de la oraș și aia e turcească. Ce n-a reușit Baiazid la Rovine sau Sinan la Călugăreni au reușit conducătorii de acum ai României. Industria care ne făcea să fim independenți a fost vândută pe prețuri de nimic și a fost transformată cu bună știință într-un morman de fiare vechi. Cultura românească, aceea care i-a dat lumii pe Brâncuși, Enescu, Blaga și Rădulescu-Motru, pe D.D. Roșca și pe Eliade, pe Tristan Tzara și pe părintele tuturor, Mihai Eminescu, este sufocată de filme de duzină venite din America, de subcultura orientului și de anticultura țigănească.

Tinerii români pleacă oriunde văd cu ochii să muncească pe nimic afară, să lupte în armate străine și să moară sub alte steaguri. Tinerele din România alungate de disperare și mizerie fac trotuarul prin Fanar, prin Cipru și prin mahalalele Atenei. Basarabia am uitat-o în mâinile rușilor, Bucovina lui Ștefan și a lui Eminescu am uitat-o în mâinile ucrainienilor, Cadrilaterul pentru care s-a murit în bătălia de la Turtucaia este la bulgari, iar Transilvania se duce încet-încet, cu complicitatea actualei puteri spre Ungaria.

În cancelariile Occidentului se construiesc scenarii oculte pentru ruperea României și nimeni nu va veni să ne apere. Singura noastră șansă este din nou, ca în întreaga noastră istorie, lancea lui Horia. Este credința

în măreţia acestei naţii care secole de-a rândul a reuşit să stea dreaptă în faţă năvălirilor. Nimeni nu ne-a învăţat să ne apărăm de trădătorii dinăuntru. În timp ce noi stăm pavăză la hotare, şobolanii îşi fac jocurile otrăvite. Dar Uniunea Naţională i-a demascat. Le-a arătat adevărata faţă şi acum nimeni nu-i mai crede. Revoluţia românească se apropie.

În Dealul Cotrocenilor, unde se ascunde Preşedintele trădător înconjurat de mercenari şi de liote de agenţi străini, bate ceasul al doisprezecelea. Sfârşitul e aproape... Şi soarele vestitor al noii lumi va începe să se arate şi pentru minerul alungat de la locul de muncă şi obligat să cerşească pentru o bucată de pâine şi pentru agricultorul căruia nimeni nu-i oferă sprijin şi pentru ofiţerul umilit şi dat afară din armată la cererea unei puteri străine şi pentru preotul creştin-ortodox care nu mai are loc la el în ţară de provocatori neo-protestanţi şi pentru pensionarul care după patruzeci de ani de muncă vede că nu-i ajunge banul nici pentru ziua de mâine. Ani de-a rândul am crezut că doar cuvintele sunt suficiente. Că suntem prinşi doar într-o luptă politică între partide responsabile, între români patrioţi care toţi vor binele acestei ţări. M-am înşelat...

De aceea cuvintele nu mai sunt de ajuns. Trebuie acţiune. Trebuie să facem dreptate cu furia lui Iancu şi cu hotărârea lui Tepeş. Ce se va întâmpla cu criminalii care au omorât un soldat român la Constanţa... Nimic. Probabil că sunt deja liberi. Fiindcă sunt ţigani şi sunt protejaţi de Europa care vrea să facă din România un cămin ţigănesc aşa cum pe vremuri au vrut să facă din Moldova un cămin evreiesc. În timpul lui Antonescu, dacă cineva se atingea de un soldat român era spânzurat pe loc. Acum, pe mormântul lui Horia Sârbu, ars de viu la datorie, tot soiul de politicieni înpiedicaţi şi de intelectuali poponari şi vânduţi vorbesc despre drepturile omului. Dar drepturile noastre cine le apără? Femeile noastre violate de ţigani de cine sunt apărate? Copiii noştri bătuţi la ieşirea din şcoli de cine sunt apăraţi? Bunicii şi părinţii noştri cărora li se fură avutul de-o viaţă de cine sunt apăraţi? De nimeni... Fiindcă statul român îi apără pe ţigani, pe turci, pe arabi, pe unguri şi pe oricine nu-i român. Trebuie să trecem la acţiune. Trebuie să depăşim lupta politică şi să trecem la luptă deschisă.

De aceea, cer ca Horia Sârbu, jandarmul ucis mişeleşte la Constanţa să fie erou al poporului român, iar pe cel denumit Spada îl proclam membru de onoare al partidului Uniunea Naţională. Şi aş vrea să văd ce tribunal îl va judeca pe acest patriot şi ce judecător va avea curajul să-l

condamne pe cel ce face dreptate în locul tribunalelor corupte și al poliției cumpărate de mafioți. Spada a avut curaj... Eu vă spun că asta e calea să curățăm România!

44.

— Bună seara, oameni buni, şi bine aţi venit la o nouă emisiune. De mai bine de şase luni, un criminal în serie, denumit Spada, a comis cel puţin unsprezece asasinate ale căror victime sunt rromi. Ultima din această serie a fost Aurel Coajă, un binecunoscut lider al lumii interlope din Constanţa. După comiterea acestei crime, poliţia a organizat mai multe razii în urma cărora a reţinut şase suspecţi. După mai multe ore de anchete toţi au fost eliberaţi, alibiurile fiecăruia dintre ei fiind solide.

Într-un cotidian din Constanţa a fost publicată ştirea că la o secţie de poliţie din oraş ar fi reţinut criminalul cunoscut sub numele Spada. Câteva sute de rromi domici să-l răzbune pe Aurel Coajă au atacat secţia de poliţie apărată de jandarmi. În urma confruntării, jandarmul Horia Sârbu a fost ars de viu, fiind nimerit de un cocktail Molotov aruncat de rromi. La înmormântarea lui Horia Sârbu, în satul Movila lângă Buzău, fraţii acestuia ajutaţi de câteva zeci de alte persoane au incendiat casele unor familii de rromi, omorând opt dintre aceştia. Câteva zeci de persoane au fost rănite...

Astăzi, peste 150 de intelectuali şi de celebrităţi din etnia rromilor au dat publicităţii o scrisoare deschisă în care îşi exprimă compasiunea faţă de soarta lui Horia Sârbu, dar cer intervenţia decisă a statului pentru oprirea agresiunilor împotriva unor rromi nevinovaţi. Tot astăzi, la o întrunire politică a Uniunii Naţionale, Theodor Varlaam, preşedintele acestui partid l-a făcut membru de onoare al partidului său pe criminalul cunoscut sub numele de Spada şi a cerut şi altor români să urmeze exemplul acestuia considerând că vremea vorbelor a trecut şi că este nevoie de asemenea acţiuni pentru a curăţa România.

Doamnelor şi domnilor, acestea sunt premisele de la care începem emisiunea de astăzi. Invitaţi de marcă în studio. Binecunoscuţii ziarişti şi analişti politici Ion Cârstea şi Marius Ionescu, domnul Damian Tătărăscu — istoric şi domnul Ionuţ Avram — sociolog, care a realizat şi dat publicităţii de curând un sondaj de opinie despre modul în care românii percep cazul Spada. Bună seara, domnilor... După toate aparenţele ne

aflăm în fața unor momente foarte grave. Care credeți că este soluția și ce credeți că va urma? Domnule Ionescu...

— Bună seara, domnule Preda... În afară de lista neagră făcută de dumneavoastră cred că trebuie să adaugăm la ea și demagogia de cea mai joasă speță a ministrului de interne care a apărut pe un post de televiziune și a instigat practic lumea la violențe...

— Nu știu la ce vă referiți...

— Imediat după nenorocirea de la Constanța, dom' ministru a apărut la un post de televiziune și l-a indicat pe Nenișor Vasile ca fiind principalul vinovat de cele întâmplate la Constanța. Nenișor Vasile este reprezentantul rromilor în Parlament... Prin felul în care a fost pusă problema, s-a translatat vina de pe câțiva demenți care au atacat secția de poliție pe o întreagă etnie. Astfel încât, dacă nu se iau repede măsuri, ce s-a întâmplat la Movila nu este decât un palid început...

— Ce părere aveți, în acest context, de declarațiile lui Theodor Varlaam?

— Domnule Preda... Despre Varlaam, peste 85% — și o să mă corecteze domnul Avram, dacă greșesc — deci peste 85% din români cred că este dus cu pluta. Eu mă număr printre ei. Eu am citit tot discursul, tot patinajul verbal al lui Varlaam. Între Atilla și Mackensen, Eminescu și pâinea făcută de turci, apar zorii unei noi orânduiri în care Dumnezeu va fi Varlaam și acest criminal nefericit un soi de Arhanghel Mihail care omoară balaurul a cărui singură caracteristică este etnia.

— Domnule Ionescu..., interveni Ionuț Avram. Din nefericire vă pot spune că prestațiile lui Varlaam conving un număr tot mai mare de români.

— Sunt de acord... Dar nu el este problema. Problema este disoluția completă a autorității statului. Un stat puternic ar avea un Varlaam mic. Un stat slab ca al nostru are un Varlaam mare. Sau în creștere.

— Nu trebuie să judecăm așa simplu...

Ion Cârstea se așeză mai bine în scaun și se îndreptă spre Marius Ionescu.

— Varlaam nu este nebun... Este un om rece, calculat, care speculează nișele de pe piață. El spune ce vor să audă niște oameni cu care nu vorbește nimeni. Să știi că există o adevărată artă să aduni în jurul tău și apoi să-i determini pe marginali să voteze. El asta face... Ură rasială, legende ale strămoșilor, realități cotidiene dure, mituri creștine... Le amestecă și scoate un produs unic pe piață care are audiență fiindcă toate celelalte produse sunt asemănătoare și nu au dat rezultate. În fond... Iată cazul Spada.

Toate partidele îl condamnă pe asasin. Nici nu ar avea soluții, fiindcă Uniunea Europeană e cu ochii încoace. Reuniunea OSCE este săptămâna viitoare la București. El n-are emoții. Îl face membru de onoare. Și brusc devine vizibil și mai ales devine plăcut pentru cei care acceptă ce face Spada. Și sunt destui care cred că asasinul în cauză procedează corect.

Moderatorul voi să intervină, dar istoricul Damian Tătărăscu i-o luă înainte:

— Dieu le veut! Dumnezeu vrea aceasta... Acesta a fost strigătul cu care preoții și predicatorii au ridicat oamenii pentru prima cruciadă în 1096. Dar o dată cu această ridicare, până să ajungă cruciații să se lupte cu păgânii la Ierusalim, au început să omoare evrei pe la ei pe acasă. Fiindcă, nu-i așa, Dumnezeu voia asta. Trăim aceleași momente. Deja predicatorii timpurilor moderne ne anunță că Dumnezeu sau poporul, și într-o democrație e cam același lucru, vor moartea țiganilor. Care sunt princina tuturor relelor. Dar noi ar trebui, oamenii cu scaun la cap, oamenii care văd limpede, noi ar trebui să avem curajul să ne ridicăm în fața propriului nostru popor și să spunem: Nu este adevărat... Dumnezeu nu vrea asta. De zeci de ani asistăm la demonizarea țiganilor. Zi de zi... Picătură cu picătură. Ei sunt răul cel mare. Ei fură, ei nu muncesc, ei ne strică imaginea, ei ne violează femeile, ei ne omoară copiii... Și nu e nimic nou. Tot Evul Mediu european a fost marcat de demonizarea evreilor, a musulmanilor, a liber-cugetătorilor, a catharilor, a bogumililor. Întâi aveau păcate teologice. Erau poporul deicid. Îl omorâseră pe Cristos, Fiul Omului. Apoi păcatele au devenit lumești. Dădeau bani cu cămătă. Erau prea bogați... Apoi au fost din nou teologice... Pângăreau crucea și ostia sfântă. Apoi iar lumești. Otrăveau fântânile. Medicii lor aveau o normă lunară de ucis creștini. Săvârșeau omoruri rituale. Până când toate aceste nebunii au devenit valori curente. Și din 1933 am avut parte de legi rasiale și apoi de holocaust. Nu suntem originali, domnilor... Dar suntem înscriși pe un drum foarte periculos, fiindcă nu ne jucăm doar cu vorbe... Asta știm să o facem bine. Ne jucăm cu două popoare dintre care unul este chiar al nostru. Nu domnul Varlaam este acum problema... Problema acum este ca nu cumva scânteia care s-a aprins la Constanța și imediat apoi la Movila să se extindă repede. Fiindcă focul odată aprins nu-l mai stinge nimeni. Așa cum cei din Evul Mediu au fost învățați să urască evreii, noi am crescut cu convingerea că țiganii sunt sinonimul răului.

— Domnule profesor... Mă scuzați că vă întrerup. Sunt anunțat din regie că-l avem în telefon pe domnul Theodor Varlaam. Bună seara...

— Bună seara, domnule Preda. Nu pot spune același lucru oaspeților dumneavoastră fiindcă nu obișnuiesc să salut trădătorii de neam și țară. Sincer, domnule Preda... Vă credeam om serios. Păi cu de-alte ăștia vrei dumneata să discuți despre problemele acestei țări. Cu cine... Cu Savonarola cu bască, cu stârpitura de Cârstea, cu un poponar care-și zice istoric și cu un ovrei care ne minte de zece ani cu sondaje făcute pe colțul mesei. Vorbiți cât mai puteți... Fiindcă judecata poporului nu iartă și noi nu uităm. Azi sunteți aici ca niște belferi, mâine când Uniunea Națională va lua puterea o să fiți unde vă e locul.

— Domnule Preda... Dacă ne-ați invitat aici că să ne insulte Varlaam, eu plec...

— Domnule Ionescu, nu e vina mea...

— Da, pleacă, domnule... Du-te și lasă-ne... De ăștia ca tine au otrăvit mințile oamenilor din țara asta...

— Domnule Varlaam... Nu nu știu dacă e obligatoriu să vă explic acest detaliu, dar nu sunt homosexual. Nu că ar fi vreo rușine. Nu sunt... Vreau însă să vă spun că atitudinea dumneavoastră legată de problema țigănească este ucigătoare. Nu vreau să vă fac lecții de patriotism. E cam târziu... Dar v-ați gândit vreodată cum ar arăta această țară în care vreo cincizeci de mii, nu mai mult, cincizeci de mii de țigani ar începe să riposteze diverselor atacuri? Nu știu dacă ați auzit de gherilele sud americane. Și cele urbane și cele din munți. Unele dintre ele erau formate din diverse minorități — în special indieni — care se considerau oprimate de majoritate. Știți cam ce producție de cadavre a generat mișcarea zapatistă din sudul Mexicului? V-ați gândit cum ar arăta o Românie care numai câteva luni ar avea parte de tipul acesta de conflict? Nu între un asasin cu o sabie în mână și un țigan care nu știe că va fi lichidat. Ci între câteva mii sau zeci de mii de țigani și majoritate. E... Vreau să vă spun că dumneavoastră cu bună știință sau din cea mai pură demagogie acolo îndreptați lucrurile...

— Vreau să atrag atenția asupra instigărilor făcute de așa-zisul istoric... Câte cărți ai publicat domnule ca să te chemi istoric? Eu am studiat istoria... Istorici au fost Iorga și Xenopol și Pârvan... Istoricii au fost patrioți, nu niște golani care ascultă porunca străinătății și luptă împotriva poporului care i-a crescut. Ții partea țiganilor... Atunci ar trebui să ai destinul lor. Fiindcă oricât vă faceți că nu vedeți suntem în mijlocul unei conspirații internaționale al cărei scop este transformarea României într-un cămin țigănesc și anihilarea populației majoritare prin programe

de înfometare şi de emigrare puse la punct şi aplicate de actualul regim. Şi vreau să vă mai anunţ că Uniunea Naţională...

— Domnule Varlaam, vă mulţumesc, spuse moderatorul şi brusc vocea Preşedintelui Uniunii Naţionale dispăru. Domnilor să revenim la subiect... Domnule Ionescu...

— Ce vreţi să spun, domnule Preda... Sunt obosit, am venit de la ziar, unde am muncit toată ziua şi, sincer, ultimul lucru pe care mi-l doream era un dialog, dialog e mult spus, era un monolog cu animalul ăsta de peşteră. Ăsta e în Parlamentul României pe banii mei, domnule Preda. Sunt împietrit de uimire... Şi n-ai ce să-i faci fiindcă justiţia îl apără, imunitatea îl apără şi poporul, sau cel puţin o parte din el, îl votează... Nu ştiu... Ce vreţi să vă spun, sau, după ce am auzit ce-am auzit, mai are rost să vă spun ceva?

— Domnule Cârstea...

— Eu nu aş dramatiza aşa tare ca Marius Ionescu... El e mai radical, mai aspru...

— Savonarola cu bască, după cum, plastic, s-a exprimat Varlaam. Eu sunt Savonarola cu bască...

— Acum, de ce să nu recunoaştem... Ai aşa un aer de Savonarola... Mereu încruntat, neras, inchizitorial... Dar, subiectul nu este acesta. Subiectul este incapacitatea puterii de a rezolva acest conflict şi orice alt tip de conflict care se iveşte...

— Trebuie să recunosc, interveni din nou Marius Ionescu cu aceeaşi mină obosită, că intervenţia lui Varlaam mă face să mă întreb dacă noi nu greşim atacând într-una guvernul... Fiindcă, saltimbancul ăsta creşte în sondaje şi fiindcă noi demonstrăm zi de zi greşelile guvernului. Marea ironie ar fi ca în locul actualului Preşedinte să ajungă la Cotroceni, Varlaam. În fond, actuala putere este formată din oameni corupţi, incompetenţi, proşti sau ticăloşi, balcanici în cele mai negre sensuri, dar cu zece clase peste Varlaam.

— Domnule Ionuţ Avram, aţi realizat un sondaj de opinie din care o parte a fost dată publicităţii... Care este percepţia populaţiei asupra cazului Spada?

— Sondajul a fost realizat, după cum am precizat în repetate rânduri, înainte de evenimentele de la Constanţa şi din satul Movila. De aceea, datele din sondaj sunt total nerelevante, fiindcă impactul celor două nefericite evenimente asupra opiniei publice este foarte important.

— Totuşi, nu se puteau modifica decisiv toate datele...

— Mă tem că se puteau modifica. Povestea soldatului ars a fost prezentată pe larg pe toate posturile de televiziune. O țară întreagă i-a văzut mama plângând, logodnica leșinată de durere... Un post de televiziune adept al realismului cu orice preț a prezentat pentru câteva secunde o imagine cu mâna arsă a soldatului. Imediat după aceasta, de asemenea pe toate posturile de televiziune, s-au văzut confruntările din satul Movila. Din nou violențe, din nou oameni uciși. Tot un post de televiziune a prezentat strigătul de ură al unuia dintre frații defunctului jandarm: Beliți-i pe țigani! Toate aceste evenimente nu pot scăpa opiniei publice. Gândiți-vă la impactul scrisorii celor o sută cinci zeci de personalități de etnie rromă. Sunt pe acea listă oameni cu un real statut de vedetă în România. Actori, fotbaliști, cântăreți în mare vogă... Ca să nu mai vorbim de scriitori, avocați, profesori universitari... Dacă în urmă cu două săptămâni scandalul Spada nu era una dintre temele agendei populației, acum s-ar putea să devină.

— Discursul xenofob al lui Theodor Varlaam credeți că ar putea influența opinia publică?

— Fără doar și poate... Gândiți-vă că, în acest moment, partidul lui Theodor Varlaam are 11-12 procente. Acești oameni sunt de acord în principiu cu ideile lui Varlaam. Vom vedea, în viitorul apropiat, dacă va urca sau nu în sondaje...

— Îl avem în telefon pe domnul Nicușor Marinescu, consilierul Președintelui României. Bună seara, domnule consilier...

— Bună seara, domnule Preda. Bună seara și invitaților dumneavoastră...

— Care este opinia președinției în legătură cu toată această înșiruire de evenimente?

— Opinia Președintelui a fost făcută publică în această dimineață printr-un comunicat de presă. În legătură cu poziția exprimată de domnul Theodor Varlaam, procuratura s-a autosesizat vis-a vis de mesajele xenofobe și de instigările la violență împotriva unei minorități naționale... Eu aș vrea să vă propun însă o altă temă de meditație... Mai ales pornind de la constatarea că în studio se află trei jurnaliști de marcă. Care considerați că este vina ziaristului de la Constanța, autorul știrii false care a stat la baza tuturor evenimentelor tragice din ultimele zile? Și, dacă are vreo vină, cum credeți că ar trebui el sancționat? Vă mulțumesc...

— Domnu' consilier... Stați așa, nu închideți...Deci, iar de vină este presa? Asta e întrebarea...?

— Da, domnule Preda... Întrebarea este dacă dumneavoastră și invitații dumneavoastră considerați că acel jurnalist de la Constanța, nu întreaga presă, dacă acel jurnalist are sau nu vreo vină în aceste evenimente...

— Vreau să înțeleg... Aceasta este poziția președinției?

— Nu este poziția nimănui... Este întrebarea mea. Despre poziția președinției v-am vorbit acum câteva minute...

— Deci, tot ce rezultă din acest haos, cu grave urmări, cu morți și răniți este că vina aparține presei?

— Domnule Preda... O să încerc să fac lucrurile mai simple...

— Așa... Explicați-mi mai simplu fiindcă nu mă duce capul...

— Cum doriți. Din punctul dumneavoastră de vedere, dacă acel jurnalist nu scria nimic în ziua în cauză, era plecat la munte, la băi cu bunica lui și nu scria nimic despre Spada... Dacă nu scria nimic, credeți că mai avea loc vreunul din evenimentele tragice la care făceați referire?

— Dar dacă dumneavoastră îl prindeați pe asasinul acela la timp, se mai întâmpla vreunul din evenimente?

— Domnule Preda... Indiferent de părerea pe care o aveți dumneavoastră despre atribuțiunile unui consilier prezidențial, să știți că prinderea asasinilor nu intră în fișa postului... Nu asta fac la serviciu.

— Dar ce faceți?

— Sigur nu prind asasini... Despre celelate activități ale mele putem discuta. Uneori poate ar fi bine să vă întrebați și dumneavoastră ce faceți la serviciu...

— Mă voi întreba, domnule consilier... Dar vreau să nu uitați că dumneavoastră stați la serviciu pe banii mei în timp ce eu stau la serviciu pe banii unui patron. Da...? Așa că la întrebarea ce faceți la serviciu dumneavoastră ar trebui să-mi răspundeți precis, în timp ce eu mă mai gândesc dacă vă răspund ce fac la serviciu. Fiindcă am această obligație doar față de patronul meu, care hotărăște dacă eu merit sau nu banii pe care el mi-i dă. Și asta se cheamă capitalism.

— Cu riscul de a vă enerva, vreau să vă spun că este o singură meserie — nu vreau să o numesc, dar e veche decând lumea — în care raporturile arată așa cum le descrieți dumneavoastră. Prestatorul prestează și în funcție de gradul de satisfacție al clientului acesta dă banii. Dar, mă rog, domnule Preda, fiecare cu meseria lui. Vă doresc o seară plină de satisfacții profesionale.

Marius Ionescu îi făcu plictisit un semn cu mâna moderatorului...

— Domnule Preda... Țara arde și diverși inconștienți ne dau telefoane ca să ne insulte. Eu sunt Savonarola cu bască, dumneavoastră cocotă, domnul Cârstea stârpitură și așa mai departe... Ca și cum noi am fi problema acestei țări. Vreți să scăpați de noi? E atât de simplu, nu umblăm cu bodyguarzi pe stradă, nu avem arme la noi, nu avem mașini cu geamuri blindate. E ușor să scapi de un jurnalist... Vedeți dumneavoastră... Varlaam e scelerat, dar domnul consilier e mai fin. E șmecher... A luat problema incompetenței unui guvern întreg, a palmat-o discret și ne-a pus nouă în poală tema cu jurnalistul. Ca la leapșa. Gata își zice acum Cotroceniul, nu mai e la noi. E la ăia... Da, domnule consilier... Jurnalistul de la Constanța a greșit. Și eu nu mă opresc aici. Eu știu că sunt jurnaliști corupți, jurnaliști care pun botul la câteva sute de dolari, dar și mahări de presă care iau șpagă de zeci de mii de dolari. Eu știu că în meseria asta este mai multă mizerie decât vă puteți dumneavoastră imagina. Știu ce înțelegeri odioase există între putere și anumiți jurnaliști. Știu că există și jurnaliști mafioți... Dar de zece ori dacă ar fi mai răi decât sunt, jurnaliștii nu ar ajunge nici la glezna răutății clasei politice. Domnilor, nu jurnaliștii — oricum ar fi ei — sunt problema acestei țări. Rezolvați celelalte probleme și veți avea jurnaliștii pe care-i meritați. Vreți să-l pedepsiți pe jurnalistul din Constanța? OK... Dar unde sunt generalii demiși pentru incompetență, unde sunt miniștrii demiși pentru incompetență, unde sunt deputații și senatorii cărora partidele le-au retras sprijinul politic pentru incompetență? Dumneavoastră vreți să începeți cu presa? Și după aia... Îl închideți, ce să-l închideți... Îl împușcați ca în China pe stadion pe jurnalistul din Constanța... S-a rezolvat cazul Spada? Ați făcut un pas mai în față în anchetă?

— Domnule Ionescu... Vă întrerup. Avem un telefon surprinzător... La celălalt capăt al firului este doamna Sârbu, mama jandarmului mort în misiune la Constanța... Sărut mâna, doamnă...

— Bună seara...

— De unde sunați?

— De la nora mea din Buzău... Că stau la ea. Domnu' Preda... Acum zece zile aveam șase băieți. Acum unul e mort și cinci sunt la poliție și am auzit că o să ia 20 de ani... Am crescut șase băieți singură cu un salariu de învățătoare, fiindcă bărbatul mi-a murit acum 15 ani... Și am ajuns la bătrânețe și nu mai am niciun sprijin. Spuneți-mi ce să fac ... Cu ce-am greșit? Din șase nu mai am niciunul...

45.

Era sâmbătă după-amiază şi supermarketul era plin de lume venită la cumpărături. Începuse deja sezonul cadourilor... Maricel Loviţă îşi făcea rondul de prânz, îi verifica pe băieţii puşi în dispozitiv la diversele intrări, trecea apoi pe la camera cu monitoare şi apoi pe la parcarea din spatele magazinului.

Era de trei ani şeful securităţii la supermarket şi se simţea foarte bine în pielea lui. Până să ajungă aici, fusese antrenor de arte marţiale pe la diverse cluburi care însă, rând pe rând, au dat faliment, mai făcuse pe garda de corp la un şmecher care acum era în puşcărie pentru contrabandă, stătuse vreo trei ani şi prin poliţie, dar slujba de aici îi venea ca o mânuşă. În trei ani rezolvase o bună parte din problemele magazinului, se înţelesese cu majoritatea clanurilor ţigăneşti să nu-i mai calce şi, cu excepţia găştii lui Titi Genocid, avea pace cu toată lumea. S-ar fi înţeles şi cu Titi, dar ăsta nu-l ierta că nu-i rezolvase nişte şmenuri de mult, când lucra în poliţie şi de-atunci îi purta sâmbetele. Îi tot trimitea ba hoţi de buzunare, ba şmenari cu valută, ba roiuri de cerşetori...

Situaţia devenise fără ieşire de când cu moartea copilului ăla de 14 ani care era un soi de nepot de departe al lui Titi. După moartea copilului se întâlnise de două ori cu Titi, se întâlnise şi cu şefii clanurilor, le explicase cum arătase toată povestea, că fusese un accident şi că oamenii lui nu-i făcuseră nimic copilului care se împiedicase şi căzuse peste balustradă. Mai mult, Titi încălcase înţelegerea şi-i trimisese hoţi în magazin, deşi el, Maricel îl convinsese pe patronul magazinului să plătească tot ce-avea de plătit. Lumea îi dăduse dreptate, dar Titi era complet sonat. Trecu de raionul rotund de CD-uri şi casete, unde vindea Alina, prietena lui secretă, îi zâmbi peste umărul unui client şi plecă spre parcare. După ce îşi termină rondul intră în birou unde îl aşteptau a doua cafea, cea de prânz, şi ziarele sportive...

Trebuia să se vadă şi cu patronul magazinului ca să-l convingă să dea o primă celor şase băieţi special antrenaţi pe care-i avea în subordine, băieţi care trezeau respectul oricărei structuri de bodyguarzi şi care erau unul dintre motivele pentru care toate lumea făcuse pace cu ei. Fu anunţat

prin stație că sunt probleme la una din intrările principale. Coborî în fugă și-și văzu trei oameni față în față cu vreo unsprezece malaci, înarmați cu tot arsenalul de arme albe posibil. În stânga, dinspre raionul foto se mai apropiau vreo trei, iar în dreapta chiar lângă raionul rotund de CD-uri, mai erau patru. Îi chemase prin stație pe cei șase băieți pricepuți, doi erau deja acolo și dăduse adunarea și celorlalți mocofani cu bulane și în uniformă, pe care însă nu se putea baza, fiindcă erau folosiți mai mult de decor. Se așeză în fața celor trei oameni ai lui neluîndu-și ochii de la gașca din față. Erau câțiva de-ai lui Titi, dar pe mulți nu-i știa. Văzu însă că avea de-a face cu oameni antrenați, calmi și foarte decișii.

Clienții din magazin nu realizaseră exact ce se întâmpla, dar ocoleau pentru mai multă siguranță aria în care cele două grupuri stăteau față în față.

Fără vreun avertisment și fără nicio pregătire verbală cei unsprezece se năpustiră peste Maricel și-ai lui. Pe monstrul din față, un soi de șef al găștii, Maricel îl lovi scurt în gât cu pumnul și apoi cu capul în bărbie și-l aruncă cu roțile în sus. Imediat din dreapta un al doilea băiat zdravăn încercă să-l taie cu cuțitul la nivelul burții. Maricel îi prinse mâna și i-o răsuci cu intenția de a i-o rupe, dar primi în cap o lovitură de lanț, din partea stângă, lovitură care-l năuci. Nu-i dădu drumul mâinii cuțitarului, dar îl răsuci cu totul ca să-l folosească drept paravan. Chiar în spatele lui unul dintre bodyguarzi căzu lovit de o rangă peste gură, iar un țigan mare cât o ușă care-l lovise cu lanțul prima dată dădu din nou, însă lovitura îl nimeri în plin pe cel cu cuțitul și-l umplu de sânge. Maricel îl lăsă să cadă și se năpusti peste cel cu lanțul căruia îi aplică aceeași lovitură în gât și apoi același cap în gură.

Îi sosiseră și cei patru băieți chemați în ajutor, unul dintre ei deja terminase un individ lat care lovea foarte bine cu o rangă scurtă de metal și acum se ocupa de un cuțitar îmbrăcat în trening verde. Maricel se trezi față în față cu doi care încercară simultan să-l împungă cu cu cuțitele. Unuia îi pără lovitura, dar celălalt reuși să-l taie în dreptul cotului. Îi prinse mâna, i-o răsuci scurt și încercă să i-o rupă, dar individul era foarte solid și scăpă. Încercă aceeași manevră și cu cel de-al doilea, îi prinse mâna în care se afla cuțitul, i-o răsuci la spate și aproape i-o rupse când primul atacă din nou. Maricel îl văzu și-l întoarse pe cel cu mâna prinsă la spate spre agresor care-și tăie colegul adânc pe burtă. Acesta țipă tare și se prăbuși cu mâinile pline de sânge.

Erau la pământ șase din gașca lui Titi și trei bodyguarzi, lumea plecase în fugă din aria bătăliei care durase mai puțin de cinci minute, iar

vânzătoarele din raioanele învecinate confruntării se ascunseseră sub tejghele.

Maricel îl lovi violent, din spate cu genunchiul în rinichi pe unul dintre adversari, în timp ce unul dintre băieții lui îl culcă pe un alt cuțitar. Ceilalți agresori rămași în picioare o rupseră la fugă, la fel și cei din dreptul raionului foto care stătuseră tot timpul în expectativă... Ceilalți care așteptaseră lângă raionul de CD-uri dispăruseră mai de mult.

Poliția ajunse la câteva minute după fuga oamenilor lui Titi Genocid. Nu erau morți, dar trei dintre agresori și un bodyguard erau zdravăn răniți. Pe Maricel îl durea îngrozitor capul, acolo unde fusese lovit de lanț și era slăbit... Se așeză pe jos, apoi se întinse pe spate timp în care un medic de la ambulanță începu să-l panseze. Oricum nu avea să scape de câteva zile de spital... Alina, fata de la raionul de CD-uri, îl ținu de mână cât medicul de la ambulanță se ocupă de el. Era drăguță, dar oricum el era deja prea bătrân pentru faze din astea.

46.

În urmă cu zece zile, la Constanța s-au bătut câteva sute de țigani cu câteva sute de jandarmi. În miezul zilei, în mijlocul orașului și în văzul lumii. După vreo trei zile, la Movila, un sat din județul Buzău s-au bătut câteva zeci de români cu câteva zeci de țigani. În miezul zilei, în mijlocul satului și în văzul lumii. Ieri, la București, într-un supermarket s-au bătut vreo douăzeci de țigani cu vreo zece români. În miezul zilei, în mijlocul Capitalei și în văzul lumii. Bilanțul acestor ciocniri: șapte morți, peste o sută de răniți, pagube materiale importante.

Peste patru zile începe la București reuniunea OSCE, găzduită de România care este, după cum spun conducătorii ei, un pilier de stabilitate regională. În rest, puterea de la București nu spune nimic. Toate aceste scene de western par a nu se întâmpla în România, ci undeva pe CNN, în altă lume, în alt timp, sub o cu totul altă guvernare. Singura referire pornită de la nivelul puterii este o autosesizare din oficiu a procuraturii în legătură cu un discurs fulminant al lui Theodor Varlaam în care acesta acuza existența unui conflict între români și țigani. Autosesizarea în speță ne spune nouă că acest conflict nu există. Că Varlaam fabulează sau că Varlaam instigă...

Și atunci cele zece zile de foc scurse acum, în mijlocul lumii cadourilor ce sunt? Cei șapte morți de unde vin? Când scriu acest editorial îmi vine în minte telefonul cumplit de trist dat de mama soldatului mort la Constanța într-un talk-show făcut de Sergiu Preda... Bătrâna întreba: Am avut șase băieți. Acum unul e mort și cinci sunt la închisoare din cauza evenimentelor de la Movila. Care este vina mea? Poate acest mesaj, care nu vine nici de la NATO, nici de la UE, nici de la vreun șef de stat important, nici de la vreo comisie a nu știu cărui organism, acest mesaj care vine în limba română de undeva din colbul și mizeria acestei țări va primi un răspuns din partea conducerii României.

Care este vina noastră? Exceptând-o pe aceea că v-am votat și v-am dat puterea. Dar nu credeți că totuși ne pedepsiți prea aspru?

— Acesta a fost editorialul de azi al lui Adrian Maier... De fapt toată presa de astăzi dedică spații largi incidentelor de ieri din centrul Capitalei. Ca să mai dau numai câteva titluri: *Sânge și violență în București; România*

în război civil — ţiganii atacă un supermarket din centrul Capitalei; Poliţia a ajuns ca de obicei să numere cadavrele; Ca în Evul Mediu, angajaţii unui supermarket se apără cu arma în mână de bande de atacatori; Explozie de violenţă în centrul Bucureştiului; Axa violenţei Constanţa-Movila- Bucureşti; Marice! Loviţă apără supermarketul de ţigani. Pe noi cine ne apără?. Subiecte arzătoare sunt în presa de astăzi, subiecte arzătoare la emisiunea din această seară. Invitatul emisiunii „În direct cu Horia Ivan" este celebrul jurnalist Cornel Ardeleanu al cărui ziar a dat astăzi o superlovitură de presă publicând în premieră în România aspecte complet necunoscute din biografia lui Radu Rădulescu, şeful celui mai important partid de opoziţie şi după unele sondaje de opinie chiar viitorul Preşedinte al României. Domnule Ardeleanu, se poate spune că prin acest material aţi făcut servicii actualei puteri. Dacă totuşi va pierde alegerile nu vă temeţi că actuala opoziţie s-ar putea răzbuna?

— Bună seara, dumneavoastră şi telespectatorilor dumneavoastră... Domnule Ivan am aproape douăzeci şi cinci de ani de presă în spate. De mult nu îmi mai este frică. În fond, nu am publicat altceva decât adevărul. Indiferent de cât este de dureros sau de incomod. Aceasta este meseria de jurnalist... Aceasta este frumuseţea acestei meserii.

— În cotidianul dumneavoastră de astăzi a apărut deci un material amplu despre adevărata mamă a domnului Radu Rădulescu care este din etnia rromilor. Cum aţi găsit-o? Cum aţi aflat aceste date spectaculoase?

— Este vorba de o investigaţie foarte amplă condusă de unul dintre cei mai buni jurnalişti ai mei, Dănuţ Badiu... Aş vreau să fiu bine înţeles. Materialul este spectaculos doar din perspectiva faptului că domnul Radu Rădulescu, fost Preşedinte al României şi, eventual, viitor Preşedinte, a ascuns acest detaliu biografic. În fond, nu este nicio ruşine să fii ţigan. Domnul Rădulescu a ales să ascundă acest fapt şi eu cred că opinia publică trebuie să afle orice detaliu despre oamenii politici aflaţi la conducere.

— Domnule Ardeleanu, nu credeţi că acest material publicat acum, în mijlocul acestui scandal legat de conflictele cu ţiganii, ar putea afecta decisiv imaginea lui Radu Rădulescu?

— Dacă domnul Rădulescu ar fi spus în urmă cu ani de zile, când a devenit Preşedinte al României, adevărul, acum acest detaliu nu ar mai fi contat... Domnia sa a preferat să ascundă adevărul...

— În materialul respectiv apare că mama lui Radu Rădulescu trăieşte într-o mizerie de nedescris şi că nici nu ştie foarte exact ce destin politic a avut fiul ei ...

— Da... Femeia în cauză trăieşte într-o casă fără curent electric, fără telefon, fără apă curentă... Dănuţ Badiu a vorbit cu ea şi după toate aparenţele fiul ei nu a mai văzut-o de aproape douăzeci şi cinci de ani. Nici vecinii ei nu ştiau până acum cine este fiul ei. Ce vreau să spun este că important în această dezvăluire nu este neapărat originea etnică a lui Radu Rădulescu, ci felul în care acesta s-a purtat şi se poartă cu mama lui. Şi, dacă cu fiinţa care i-a dat viaţă se poartă în halul acesta, este de văzut dacă omul Radu Rădulescu, nu politicianul, omul, mai are căderea să fie Preşedintele a douăzeci şi trei de milioane de români. Eu vin dintr-o familie modestă. În copilărie am păscut caprele şi oile, iar ai mei săracii nu mi-au oferit o copilărie de vis. Aşa erau timpurile, dar pentru mine, şi cred că pentru majoritatea românilor, părinţii şi, mai cu seamă, mama este cel mai de preţ lucru în viaţă. Să-ţi laşi părinţii într-o sărăcie lucie, când tu eşti la un moment dat Preşedinte de ţară, mi se pare extrem de grav. Mama domnului Rădulescu putea fi şi austriacă şi patagoneză, că nu conta. Contează că Radu Rădulescu nu a ştiut să aibă grijă de ea.

— Circulă deja zvonuri pe piaţă că aţi primit acest material de la actuala putere... Şi că vi s-a oferit şi o recompensă majoră pentru publicarea sa...

— Nu are nimeni bani să-l cumpere pe Cornel Ardeleanu... Cred că toţi anii care au trecut au demonstrat din plin acest fapt. Singurul lucru care mă interesează este să fiu jurnalist, care după mine este cea mai frumoasă meserie din lume. Atât... Cine vrea să dea şpagă să nu mă caute fiindcă uşa este închisă.

— Domnule Ardeleanu, îl avem la telefon pe domnul chestor Movilă, şeful poliţiei Capitalei... Bună seara, domnule chestor... Ce părere aveţi de dezvăluirea din ziarul domnului Ardeleanu?

— Bună seara, domnule Ivan, bună seara, domnule Ardeleanu... Prin natura funcţiei mele evit să mă pronunţ asupra oricăror detalii politice care apar în viaţa de zi cu zi... Motivul telefonului meu este altul.

— Spuneţi, domnule chestor...

— Cred că presa a exagerat prezentarea confruntării de ieri şi vreau să fac nişte precizări pentru a calma spiritele. Oricum Ministerul de Interne a dat un comunicat, care însă o să apară de-abia mâine... Ce s-a întâmplat la supermarketul respectiv nu a fost o confruntare între români şi romi, ci o reglare de conturi între o bandă şi echipa de pază de la respectivul supermarket. Astăzi l-am reţinut pe Constantin Teiuş, poreclit Titi Genocid şi din primele date pe care le avem acesta a vrut să se răzbune pentru moartea tânărului, copilului de fapt, Ionel Buzatu, moarte provocată

accidental de doi oameni de pază ai magazinului care l-au surprins pe copil în flagrant. Mai este un detaliu important... Constantin Teiuș nu este rrom... Dintre cei douăzeci de atacatori majoritatea sunt români și cel mai grav rănit bodyguard este țigan. S-a creat o situație foarte periculoasă, de aceea trebuie să nu escaladăm tensiunea existentă. La Constanța a fost ce-a fost, la fel și la Movila... Sperăm să nu se mai repete, dar ieri la București a fost o reglare. Atât... Toți cei vinovați vor plăti și de îndată ce vom avea date suplimentare vă vom ține la curent ca să informați la rândul dumneavoastră opinia publică. Vă mulțumesc...

— Domnule chestor de poliție?

— Da, domnule Ardeleanu...

— Totuși spuneți-mi... Dumneavoastră — din datele pe care le aveți — credeți că există vreun pericol de izbucniri, de conflicte interetnice la scară extinsă în România?

— Nu... Nu există acest pericol. Atât la Constanța cât și la Movila ciocnirile au plecat de la niște puncte precise, nu de la neînțelegeri între români și rromi. Dar orice escaladare a tensiunii inerente care apare după asemenea evenimente nu poate face decât rău. Foarte mult rău...

— Și dacă, Doamne ferește, mai apare ceva sunteți pregătiți să-i faceți față ...

— Nu mai apare, domnule Ardeleanu. Nu mai apare nimic.

— Vă mulțumesc, domnule chestor, vă mai aștept în emisiunea mea, poate chiar ca invitat principal dacă vă faceți timp.

— Mulțumesc, domnule Ivan... Noapte bună.

— Vedeți, domnule Ivan... De asta mi-a fost mereu frică. De câteva luni de zile atât domnul Rădulescu cât și domnul Nenișor Vasile duc un soi de politică pe care eu n-o înțeleg și n-o pot considera decât inconștientă. E clar că actuala putere este plină de împiedicați, de oameni care n-au nicio legătură cu postul în care se află, dar jocul cu probleme interetnice mi se pare foarte grav. Atât Radu Rădulescu și Nenișor Vasile, cât și Theodor Varlaam ne împing spre o prăpastie din care s-ar putea să nu ieșim niciodată.

— Îl avem în telefon pe domnul Radu Rădulescu... Bună seara... Cum comentați materialul apărut în cotidianul domnului Ardeleanu?

— În aproape șaizeci și cinci de ani de viață am crezut că am întâlnit și am văzut tot ce se poate vedea și tot ce se poate întâlni. Dar, domule Ardeleanu, ești cea mai mare jigodie pe care am văzut-o... Ce spuneai? Că nu știi ce este aia șpagă? Nu ți-e rușine să minți în halul ăsta? Domnule Ardeleanu, spune-mi dumneata mie că nu știi ce este șpaga... Că ușa ta

e închisă. Cum îndrăznești să-mi cotrobăi prin viață? Cum îndrăznești să te legi de familie, de părinți. Până și mafioții cei mai abjecți, ucigașii plătiți știu că de familii nu se ia nimeni. Și mai ai și tupeul să-mi faci morală...

— Domnule Rădulescu, tonul acesta nu vă ajută deloc și nici nu mă speriați cu înjurăturile...

— Domnule Ardeleanu... Știți ce știu... Știți, de asemenea, că acum nu am ce să spun, dar de asemenea știți că în țara asta nimic nu rămâne secret.

— Tocmai am dovedit-o, domnule Rădulescu... Și continui să caut și alte secrete care nu trebuie să fie secrete. Dar nu mi-ați spus... E vreo minciună în ce am afirmat eu? Doamna aceea nu este mama dumneavoastră naturală pe care n-ați mai vizitat-o de douăzeci și cinci de ani?

— Domnule Ardeleanu... Trebuie să fie foarte trist acolo în lumea dumneavoastră. Eu am o singură mamă care m-a crescut când tata era în închisoare și care a murit acum cinci ani. Pe acea mamă am iubit-o și am respectat-o și i-am oferit tot ce era moral, legal și normal să-i ofer. Restul sunt probleme atât de intime, de dureroase și de personale încât nu-mi dau seama ce caracter trebuie să aibă cei care se folosesc de acestea. Acum nu mă adresez dumitale, domnule Ardeleanu, ci telespectatorilor care probabil că nu înțeleg nimic. Viața nu este nici frumoasă și nici dreaptă... Când aveam doi ani, tatăl meu și cu mine am fost părăsiți de cea care mă născuse. La scurt timp după aceea tata a fost închis și pe mine m-a crescut o femeie care-l iubea pe tata și care este mama mea. Care a muncit din greu să-mi asigure o copilărie decentă. N-ai aflat nimic special, domnule Ardeleanu. Eu mi-am iubit mama, mi-am iubit tatăl și am avut grijă de ei. Restul face parte din mizeriile vieții pe care dumneata și cei care te-au pus le-ați scos la iveală. Oricum este murdar ce ai făcut. Iar dumneata ești un om de nimic.

47.

De la microfonul plasat în colţul sălii de primire, şeful de cabinet anunţă cu o voce atent studiată :

— Doamnelor şi domnilor, Preşedintele României.

Preşedintele intră în sală prin uşa flancată de doi tineri în uniforme albastre şi se îndreptă cu paşi măsuraţi spre pupitru. Îşi aşează hârtiile, îşi schimbă ochelarii de distanţă cu cei de citit şi apoi privi asistenţa cu un surâs larg, dar totuşi prezidenţial. Camerele tuturor televizunilor importante filmau conferinţa de presă, iar televiziunile o transmiteau în direct. Comentatorii televiziunilor dădeau ultimele informaţii telespectatorilor, de undeva din spatele sălii în care Preşedintele îşi va rosti alocuţiunea.

— Stimaţi compatrioţi, distinşi oaspeţi, mai sunt puţine zile până când întreaga lume creştină vă sărbători, ca în fiecare an, naşterea lui Iisus Cristos şi, de asemenea, mai sunt câteva zile până când noi românii vom comemora victimele revoluţiei din decembrie, cea care ne-a dat voie, după ani de întuneric să luăm lumină de la candela creştinătăţii şi să ne bucurăm în libertate de bunele şi de relele acestei lumi. Cei care au ieşit în stradă în decembrie şi cei care au murit acolo, peste o mie cincisute de oameni, în majoritatea lor tineri, au cerut plecarea tiranului şi acesta a plecat, au cerut căderea comunismului, şi acesta a căzut, au cerut libertate şi, orice s-ar putea spune despre România, dar nimeni nu îndrăzneşte să afirme că nu este o ţară liberă cu oameni liberi. Au cerut mâncare şi galantarele magazinelor sunt pline. Au vrut democraţie şi o dată la patru ani alegerile libere consfinţesc alternanţa la guvernare.

Ce n-au ştiut ei şi ce n-am ştiut nici noi atunci, este că toate aceste binefaceri vin însoţite de realităţi dure şi generează consecinţe incalculabile. Este adevărat, galantarele sunt pline de mâncare, dar pentru destui români lipsesc banii ca s-o cumpere. Avem economie de piaţă sau oricum ne îndreptăm spre ea, dar economia de piaţă înseamnă şomaj, înseamnă inflaţie, înseamnă concurenţă. Este adevărat, suntem liberi să spunem ce vrem, suntem liberi să ne întrunim şi să apărăm drepturile, suntem liberi să călătorim, chiar să părăsim pentru totdeauna această

țară, dar libertatea ne-a adus și criminalitate și corupție și calomnie prin presă și organizații de tip mafiot. O libertate prea mare ucide libertatea spunea Balzac. Dar noi nu avem nici căi și nici dorința de a îngrădi în vreun fel liberatea. Singurii care pot face asta sunteți dumneavoastră. Prin autocontrol și prin atitudine civică. Niciun guvern al României de acum înainte nu ar trebui să se apropie de libertățile atât de greu obținute și atât de scump plătite, dar cetățenii României pot ei înșiși opri excesele. Noi vom aplica legea în spiritul ei și în limitele ei.

Dar dumneavoastră trebuie să fiți cei care vedeți adevărul chiar și acolo unde statul este poate prea lent sau prea slab sau prea nepriceput și după acel adevăr trebuie să vă ghidați. Una din marile calități ale poporului român este bunul simț, este capacitatea de a vedea ridicolul și de a nu se lăsa antrenat în el. Iar altă mare calitate este toleranța. Călcat prea des în istorie de diverși invadatori, poporul român a învățat ce important este să trăiești și să-i lași și pe alții să trăiască. Și bazat pe această filozofie simplă și eficientă a rezistat aici în calea tuturor ca un adevărat miracol.

De mai multe luni cineva a scos sabia pentru a face ceea ce poate el crede că este dreptate, justiție. Pentru a îndrepta ceea ce poate el crede că este injust. Acum câteva zile altcineva a îndemnat tot poporul să scoată sabia, uitând vorba celui pe care îl vom sărbători peste câteva zile. „Cine ridică sabia, de sabie va pieri." Nu sunt naiv... Știu de ce vă îndeamnă acel lider politic să ridicați sabia, dar vă întreb: În nenorocirea care va urma va sta el în primul rând lângă voi, va plăti el prețul pe care-l vom plăti noi toți ? Nicidecum... Se va ascunde în spatele gărzilor de corp și vă va lăsa pradă celei mai mari greșeli pe care românii ar putea-o face. Aceea de a se prezenta lumii altfel de cum sunt. Nu suntem asasini... Nu suntem o națiie intolerantă care extermină alte națiii aflate prin preajmă, chiar dacă reprezentanți ai acelor națiii ne-au supărat sau ne-au făcut rău.

În România nu au fost conflicte interetnice deși ani de zile au fost oameni și instituții care s-au străduit să acrediteze aceasta. Știu că nu suntem exacți ca nemții, nu suntem nici genii bancare ca elvețienii și nici determinați ca japonezii... Poate în decursul anilor vom reuși să atingem performanțele acestor națiii... Până atunci însă trebuie să rămânem toleranți ca românii. Acesta va fi marele nostru act de patriotism. Vă mulțumesc...

Președintele își schimbă din nou ochelarii și apoi bău un pahar de apă. Între timp șeful de cabinet anunță prin microfonul din colțul sălii că Președintele va răspunde timp de cincisprezece minute la întrebări.

— Domnule Preşedinte... Există de mai multe vreme un conflict între dumneavoastră şi directorul ziarului pe care-l reprezint, domnul Marius Ionescu. Acesta este motivul pentru care acesta nu a fost invitat la conferinţa de presă ?

— Întâi să vă răspund la întrebare... Nu există niciun conflict între mine şi niciun jurnalist din această ţară sau această lume. Sunt jurnalişti care, cred eu, nu-şi fac onest meseria, nu faţă de mine, ci faţă de ţară, dar aceasta este doar o părere personală. Oricum nu eu am făcut lista de invitaţii şi sincer regret absenţa domnului Ionescu, care, indiferent de opiniile sale care poate nu concordă cu ale mele este un important lider de opinie din România. În altă ordine de idei, dacă domnia sa ar fi fost aici sigur nu ar fi pus această întrebare care vă descalifică pe dumneavoastră ca jurnalist. Cinci televiziuni filmează acest moment, ora este — după cum sigur ştiţi — de maximă audienţă, iar singurul lucru pe care vrea ziarul dumneavoastră să-l afle este de ce nu este directorul său aici. Chiar... De ce nu este?

— Domnule Preşedinte... Aţi făcut referire clară la Theodor Varlaam şi la declaraţiile sale incendiare. Exceptând acest îndemn pe care l-aţi transmis, veţi întreprinde şi alte acţiuni împotriva liderului Uniunii Naţionale ?

— Separarea puterilor în stat mă împiedica să întreprind acţiuni. În cadrul CSAT am cerut reprezentanţilor Parchetului să-mi prezinte concluziile anchetei lor... Ştiţi că parchetul s-a autosesizat. De asemenea, voi fi informat de evoluţia tuturor demersurilor legale în acest caz. Însă toate acestea vor fi inutile, dacă vreunul din îndemnurile persoanei pe care aţi menţionat-o vor fi puse în aplicare. Acesta a fost sensul intervenţiei mele.

— Dar nu există riscul ca legea să se mişte prea încet în acest caz?

— Legea se mişcă întotdeauna încet în democraţie. Iar statele tinere, cu instituţii încă fragile, sunt întotdeauna expuse antidemocraţiei. De aceea, am încercat să vorbesc direct cu cetăţenii înainte ca legea să se pronunţe. De aceea, nu am incriminat pe nimeni. Fiindcă eu sunt obligat, indiferent de ce simt sau cred, să respect legea.

— Domnule Preşedinte... Relaţiile internaţionale ale României sunt afectate de aceste incidente? Există zvonul că, la reuniunea OSCE care va începe poimâine, cancelarul Germaniei şi-a anulat prezenţa tocmai din acest motiv...

— Acum două ore am vorbit la telefon cu cancelarul german care mi-a confirmat prezenţa — e drept foarte scurtă — la Bucureşti. Domnia sa a fost obligată de factori obiectivi să-şi scurteze şederea în România. Pe

de altă parte este absolut evident faptul că foarte multă lume se uită cu maximă atenție la situația din România. După excesele naționaliste din jurul nostru, după crizele de proporții din Balcani o explozie de acest tip în România, țară care nu a făcut niciodată probleme, ar genera o situație aproape complet scăpată de sub control. În același timp însă, am constatat cu bucurie solidaritatea de care are parte puterea de la București. Am vorbit personal la telefon cu mai mulți președinți sau prim-miniștri din țările UE care m-au asigurat toți de sprijinul și de încrederea de care se bucură România. Orice exces însă pe noi ne va costa...

Șeful de cabinet al Președintelui anunță că urmează ultima întrebare:

— Domnule Președinte... A apărut de curând într-un cotidian de mare tiraj un material care dezvăluia faptul că mama domnului Radu Rădulescu, principalul dumneavoastră contracandidat, este țigancă... Cum comentați această informație?

— În niciun fel... Domnul Radu Rădulescu este cetățean român. A fost Președintele acestei țări și, deși nu am fost de foarte multe ori de acord cu el, consider că nu a acționat niciodată într-un spirit nepatriotic. Nu știu dacă acel material este real și nu mă interesează. Cred că publicarea acelui material este o imixtiune nepermisă în viața personală a unui om politic și sunt alături de domnul Rădulescu în această situație desigur neplăcută...

— Într-o emisiune televizată domnul Rădulescu a acreditat ideea că actuala putere a furnizat acel material...

— Nu l-am furnizat noi... Pe de altă parte îi înțeleg furia domnului Rădulescu și i-o respect, dar niciodată eu nu voi tolera ca în disputele politice să fie atrase familiile sau viețile personale ale candidaților. Sper ca această judecată să-mi fie aplicată și mie. Vă mulțumesc.

48.

— Așa cum probabil știți, în urmă cu o oră Președintele României a susținut la Palatul Cotroceni o scurtă conferință de presă dedicată exclusiv tensiunii interetnice acumulate în ultimele zile în România. Pentru a comenta acest important moment politic am invitat în studioul patru al televizunii naționale câțiva dintre cei mai cunoscuți analiști politici și jurnaliști ai momentului. Vom încerca să intrăm în contact telefonic și cu șefi de partide și cu reprezentanți ai executivului. Pentru început, să-i prezint pe cei aflați în studio. Lângă mine se află domnul Cornel Ardeleanu, lângă domnia sa, domnul Mircea Antonescu iar în partea cealaltă a mesei, domnii Marius Ionescu și Sergiu Enescu. Bună seara, domnilor, și mulțumesc pentru promptitudinea cu care ați răspuns invitației televiziunii naționale. Cum ați apreciat declarația Președintelui?

— Înainte de a intra propriu-zis în discuție îmi permiteți să fac o precizare foarte necesară?

— Da, domnule Ionescu... Vă rog...

— În această seară un jurnalist al ziarului pe care-l conduc a făcut o greșeală profesională gravă pe care domnul Președinte a sesizat-o imediat. Sunt convins că problemele de acum ale României nu au nicio legătură cu prezența sau absența mea de la o conferință de presă. Îmi cer scuze pe această cale atât Președintelui cât și cititorilor ziarului nostru. Aceasta a fost paranteza...

— Acum... Dacă tot ați început poate continuați tot dumneavoastră...

— Prefer să vorbesc mai târziu.

— Domnule Mircea Antonescu?

— Da... Așa cum voi remarca în editorialul pe care-l voi scrie pentru ziarul de mâine, Președintele a făcut un gest necesar. Și la timp... Declarațiile violente ale lui Theodor Varlaam și instigările sale la ură de rasă necesitau un răspuns din partea instituțiilor statului, mai ales în contextul apropiatului summit OSCE de la București. Am apreciat concizia declarației Președintelui și precizia acesteia și am convingerea că și telespectatorii au simțit același lucru. Extremismul, violența nu pot aduce

nimic bun. Fiindcă așa cum atât de plastic a spus Președintele: Cine ridică sabia, de sabie va muri...

— Iisus a spus asta... interveni încet Marius Ionescu

— Poftim ...?

— Am spus că Iisus a făcut această afirmație... Sau, mă rog, așa se presupune. Președintele doar a citat afirmația lui Iisus.

— Da... Asta am spus și eu. Că Președintele a sintetizat foarte bine pericolul la care ne expunem ca națiune dacă dăm curs instigărilor la violență și la ură rasială. Și, pornind de aici, cred că trebuie să existe și un anumit tip de responsabilitate a noastră, a gazetarilor, fiindcă toate aceste instigări pleacă prin presă și au efecte pe care nu le putem bănui...

— Domnule Sergiu Enescu...?

— Așa... Președintele a marcat un punct important astăzi. Discursul a fost bun, scurt și a spus ce trebuia să spună... Așa. Fără a intra în polemică cu Varlaam care atâta așteaptă. În acest moment, viața politică din România este împărțită în două. Pe de-o parte este Varlaam, singur. Și pe cealaltă parte sunt celelalte forțe politice proeuropene și care nu tolerează extremismul. Discursul Președintelui din această seară l-a izolat complet pe Varlaam... Așa. Probabil că acesta este al doilea punct important. În această problemă nimeni responsabil nu poate fi împotriva Președintelui. Fiindcă, dacă în această problemă ești împotriva Președintelui, ești, de fapt, alături de Varlaam. Eu îndrăznesc să afirm că, din acest moment, realegerea Președintelui în funcția supremă depinde de felul în care va reuși să traverseze această criză. Fiindcă dacă o va traversa bine, așa, toate eșecurile economice ale guvernării vor fi uitate. Acesta este marele test al mandatului său prezidențial. Nu vreau să panichez pe nimeni, dar România este foarte aproape de o criză gravă... Aceasta a început fiindcă acel ucigaș nu a fost prins, dar și fiindcă mai mulți oameni politici s-au jucat cu focul. S-a intensificat din cauza mediei și acum este gata să explodeze din cauza lui Varlaam. Cred însă că ne aflăm pe drumul cel bun și cred că Președintele va ști să facă în așa fel încât să stingă această criză. Iar discursul din această seară îmi dă speranțe serioase în această direcție.

— Vă întrerup o secundă, domnule Enescu...

— Nu-i nimic... Am terminat.

— La telefon se află președintele principalului partid de opoziție, Radu Rădulescu.

Bună seara... Cum apreciați declarația Președintelui?

— Bună seara... Vreau să remarc cu satisfacție poziția corectă a actualului Președinte față de scandalosul material publicat de domnul Cornel Ardeleanu și mă bucur să aud că în spatele acestei josnicii nu a fost un demnitar de primă mărime din România. Îi mulțumesc Președintelui pentru atitudinea sa și vreau să-i garantez că, din punctul meu de vedere, fair-play-ul va fi total. Revenind la tema discursului din această seară și partidul pe care-l conduc a dat publicității un comunicat prin care a condamnat în termeni foarte aspri apelul la violență și ură rasială făcut de Theodor Varlaam. Respingem cu hotărâre orice formă de xenofobie și orice instigare la confruntări între cetățenii români. Nu se poate să nu remarcăm însă că la această situație s-a ajuns și din cauza indeciziei actualei puteri, din cauza sărăciei extreme care există în România și din cauza nerezolvării rapide a cazului Spada. În repetate rânduri am atras atenția asupra potențialului de risc pe care nerezolvarea acelui caz îl reprezintă. Acum însă vreau să asigur toți cetățenii României că suntem alături de toate forțele politice responsabile din această țară pentru a nu permite excesele de niciun fel și nici escaladările de violență.

— Vă mulțumesc, domnule Rădulescu... Bună seara. Domnule Ardeleanu... Materialul dumneavoastră iar a stârnit comentarii...

— Este normal... Orice material serios de presă mulțumește pe unii, deranjează pe alții. De aici pornește frumusețea acestei meserii. Președintele a confirmat în această seară independența ziarului nostru și faptul că investigația respectivă a fost doar o muncă jurnalistică...

— Totuși Președintele a condamnat articolul...

— Deci, cum vă spuneam, articolul nu a fost comandat de actuala putere. Vorbind despre discursul de la Cotroceni eu nu sunt așa de entuziast ca antevorbitorii mei. Eu, trebuie să recunosc, nu l-am crezut pe Președinte. Eu, așa cum sunt, mai încăpățânat, mai de la țară îi spun acum: Domnule Președinte, nu m-ați convins până la capăt. E corect tot ce a zis... Pericolul pe care Varlaam îl reprezintă este uriaș, dar nu știu, parcă pe nea Văsălie din vârful muntelui acest discurs nu l-a făcut să înțeleagă pericolul. E bine că Președintele a vorbit, în sfârșit, despre problemele care ne dor și nu a bătut iar câmpii cu NATO și UE, dar parcă nu mai este la fel de convingător ca acum trei ani.

— Dar ce voiai să-ți spună? interveni Mircea Antonescu... Adică a spus tot ce trebuia. Și fraza aceea extrem de bună cu sabia: cine ridică sabia, de sabie va muri și referirea la Iisus și la Crăciun. Foarte bun... Și chiar am remarcat că a folosit cuvinte simple, pe înțelesul tuturor...

— Nu ştiu... Pe mine nu m-a convins... Nu m-a convins până la capăt... Parcă n-a avut suflu... Nu ştiu.

— Domnule Ionescu... Ne spuneţi şi punctul dumneavoastră de vedere?

— Ce să vă spun... În această seară eu am simţit, după foarte multă vreme, că România are un Preşedinte şi că eu ca cetăţean al României am un Preşedinte. Reţineţi că eu sunt jurnalistul care l-a atacat pe actualul Preşedinte constant de aproape trei ani. De fiecare dată, cred eu, l-am atacat cu argumente. De aceea o să încerc acum, când îl laud, să o fac cu argumente. In primul rând, e foarte bine că a apărut cu această declaraţie.

— Exact... spuse Mircea Antonescu. Asta o să scriu şi eu mâine în editorial.

— Mircea... Te rog ... Sunt foarte obosit, am stat toată ziua la ziar şi nu pot să-mi adun foarte bine gândurile... În al doilea rând, Preşedintele a definit foarte exact cine este duşmanul. Care în acest moment nu este un om, sau un partid sau un criminal. Este intoleranţa latentă... Domnilor... Vă propun să nu ne amăgim. Nişte români au făcut în urmă cu vreo juma' de secol isprăvile de la Dorohoi, Iaşi sau de prin Transnistria. Nişte români au produs Canalul şi Fenomenul Piteşti. Nişte români au tras în decembrie 1989. Minerii au fost şi sunt încă români...Nu suntem intoleranţi ca alte popoare, dar avem şi noi germenii intoleranţei. Ai violenţei... Uitaţi-vă la galeriile de fotbal. Ascultaţi-le scandările... Or, în acest moment, nemulţumirile economice, nemulţumirile sociale îşi pot găsi o refulare cumplită. Ţiganii... De aceea cred că mesajul Preşedintelui a fost corect. În al treilea rând, şi cu asta închei, cred că trebuie găsită cât mai rapid o soluţie pentru ipochimene ca Varlaam... Nu putem să ne ascundem în spatele ideilor democraţiei şi ale libertăţii de expresie. Există legi şi există instituţii ale statului care însă nu se mişcă în cazul lui Varlaam. Fie de frică, fie fiindcă sunt corupte. Vreau să pun o singură întrebare: dacă afirmaţiile respective erau făcute de un cetăţean obişnuit, de un jurnalist ca mine sau de un politician minor, care ar fi fost reacţia instituţiilor statului? Probabil că eram deja după gratii... La Varlaam trebuie să apară şeful statului pe postul naţional de televiziune şi nici atunci instituţiile nu se clintesc.

— Vreau să mai adaug ceva...

— Vă rog, domnule Enescu...

— Tolerarea acţiunilor lui Varlaam va conduce la creşterea popularităţii sale şi la dezvoltarea bazei sale electorale... Aşa... Oamenii vor vedea în el un opozant redutabil al puterii... Şi, dacă nu sunt luate măsuri

punitive, dacă el va scăpa nepedepsit, oamenii vor crede că el are și dreptate. Ceea ce se poate dovedi foarte periculos.

— Îl avem în telefon pe domnul deputat Nenișor Vasile, reprezentantul în Parlament al minorității rromilor. Bună seara...

— Bună seara...

— Cum vi s-a părut discursul Președintelui din această seară?

— Consider că Președintele a spus ceea ce trebuia să spună... Fiindcă este adevărat că lucrul cel mai rău care ni se poate întâmpla și nouă țiganilor și românilor este un conflict. Noi n-avem nimic de împărțit. Săracii sunt la fel de săraci și români și țigani iar bogații sunt la fel de bogați. Fie că sunt români, fie că sunt țigani. În România problema e sărăcia. E de ajuns... Nu ne mai trebuie încă o problemă.

— Domnule Vasile...

— Da, domnule Antonescu... Spuneți.

— Totuși, acum câteva luni de zile nu vorbeați dumneavoastră despre un conflict între români și țigani? Nu credeți că aveți și dumneavoastră o parte de vină în această problemă?

— Domnu' Antonescu... Asta e păcatul nației ăsteia, fie de români, fie de țigani. Vorbim prea mult... În fond și dumneavoastră acum vreo trei ani il lăudați pe Radu Rădulescu când era Președinte și-l înjurați pe actualul Președinte când era în opoziție. Acum că s-au schimbat ei v-ați schimbat și dumneavoastră... Asta e! Cine stă să le țină minte pe toate... Oi fi spus, la nervi, o dată vreo prostie. Dar niciodată n-am vrut sau n-am căutat să provoc cu intenție un conflict între majoritate și minoritate. Spunea bine domnul Ionescu... Românii nu sunt așa de toleranți cum ne place să credem. Eu mă consider și român și țigan, după cum am avut un părinte țigan și unul român. Dar credeți-mă că am simțit pe pielea mea ce înseamnă toleranța românilor. Și tata a fost celebru și mie îmi merge bine... Nu vreau eu să răscolesc nimic acum, dar ați fost vreodată în satele țigănești? Sau în ghetourile țigănești de la marginea orașelor? Nu cred că există în Europa sărăcie mai mare și disperare mai mare. Spuneți că țiganii sunt murdari... Învățați-i să se spele. Spuneți că sunt analfabeți... Trimiteți-i la școală. E mai ușor să dai totul pe țigan. Dar vă întreb ceva... Dacă mâine am dispărea toți... Toți țiganii din țara asta, credeți că v-ar merge mai bine? Când am văzut lista aceea a celor 150 de intelectuali țigani aproape am plâns... Nici nu mi-a venit să cred că sunt atâtea celebrități țigani. Oricum, ca să răspund la întrebarea acestei emisiuni, mesajul Președintelui a fost creștinesc și corect și deștept și sper ca toți cetățenii din această țară, români, țigani sau ce-or mai fi să-l asculte. Și, apropo,

domnule Ardeleanu, vreau să vă spun că ne-ați făcut un mare cadou cu articolul ăla... România a avut patru președinți până acum... Vă dați seama că un sfert din președinții acestei țări sunt țigani? Ar trebui să vă spună și acest detaliu ceva.

— Mie îmi spune destule... Prietenului dumneavoastră Rădulescu se pare că nu-i spune ce trebuie...

— Nu, domnule Ardeleanu... Pe el altceva l-a deranjat. Și știți foarte bine la ce mă refer. Nu vreau să-i spun la păcatul ăsta pe nume fiindcă sunt și doamne la televizor, dar îl găsiți în biblie la porunca a șaptea.

— Care-i porunca a șaptea? întrebă Horia Antonescu

— Să nu preacurvești, îi răspunse sec Marius Ionescu. Și îmi cer scuze de la persoanele pe care le-am oripilat cu această frază.

49.

— Bună seara, oameni buni... În această seară, acum trei ore, la Palatul Cotroceni, Preşedintele a rostit un discurs despre criza existentă între minoritatea rromilor şi majoritatea românească. Deşi numele său nu a fost pomenit niciodată, o bună parte a discursului i-a fost dedicat preşedintelui Uniunii Naţionale, domnul Theodor Varlaam. Pentru corecta informare a cetăţenilor şi pentru a respecta dreptul la opinie, în seara aceasta se află lângă mine chiar domnul Varlaam. Bună seara... Aţi ajuns subiectul central al unui discurs prezidenţial...

— Bună seara, domnule Preda. Vă felicit pentru curajul de care aţi dat dovadă chemându-mă aici. În urmă cu două ore la televiziunea naţională a fost un talk-show în care invitaţii au vorbit aproape numai despre mine. Am dat telefon pentru a-mi spune părerea şi nu mi s-a permis accesul pe post. M-am dus cu maşina la poarta televiziunii şi un body-guard jenat mi-a spus „dom' Varlaam nu pot să vă las înăuntru. Aştia înnebunesc numai când aud de dumneavoastră. E ordin clar să fie interzis accesul lui Varlaam." Un senator român cu o operă ca a mea, şef de partid, om de cultură, nu are voie să se apropie de gardul televiziunii române, fiindcă o gaşcă de profitori a fost paraşutată în clădire şi de atunci taie şi spânzură. Dacă eram din partidul minorităţii maghiare mă aştepta preşedintele televiziunii române la poartă. Îmi spunea şi chokolom şi apoi subtitra. Pe mine, român în România, mă alungă cu câinii. Dar asta e... Fiindcă există oameni curajoşi ca dumneavoastră nu o să moară nici libertatea şi nici România n-o să moară. Bălcescu spunea că nu se poate naşte nimic în lume fără sacrificii şi fără dureri. Ori noi acum asistăm la naşterea noii Românii, domnule Preda.

— Vă întrebasem despre discursul prezidenţial...

— Da... Trebuie să recunosc că Preşedintele ăsta al nostru are şi el momentele lui bune. În seara asta n-a fost rău... Textul nu-i al lui, asta vede oricine. Eu sunt singurul om politic din România care-şi scrie singur discursurile. I l-a scris tipul ăla mărunţel cu care v-aţi încontrat dumneavoastră acum o săptămână... Ovreiaşul ăla mic... Cum îi zice?

— Nicuşor Marinescu?

— Exact... El îi scrie textele şi i le corectează nevastă-sa. Că Preşedintele săracu' e inginer. Nu ştie nici limba română, nici istoria naţională. Eu am vorbit cu el faţă-n faţă... De-abia scapără două propoziţii într-o oră. El e o marionetă perfectă. Şi a Apusului şi a camarilei din jurul Palatului. Însă in seara asta a dat bine. Şi-a învăţat bine lecţia şi a spus-o convingător. Mai mult decât atât pot spune că a avut în general dreptate. Dar săracu' dom' Preşedinte nu ştie un lucru... N-a mai ieşit din palat de trei ani de frică să nu-l omoare românii furioşi, să nu arunce în el cu roşii şi cu ouă vechi... El nu ştie că lumea nu mai poate. Lenin spunea „când cei de sus nu mai pot şi cei de jos nu mai vor, e semn că se coace o revoluţie". Cei de sus n-au putut decât să fure şi să închine ţara asta veneticilor, iar cei de jos nu mai suportă. Eu merg prin ţară, domnule Preda, vorbesc cu oamenii, îi ascult... Am găsit bătrâni care nu au mâncat o bucată de carne de un an. În Valea Jiului... Jalea Viului. Nu există un loc ca ăsta în toată lumea. Atâta sărăcie, atâta tristeţe, atâţi oameni fără viitor care au de crescut copii fără viitor. Şi astea nu sunt poveşti. Mie mi-au trimis Parchetul pe cap fiindcă am avut curajul să afirm aceste lucruri, dar poporului ce-o să-i facă. O să-l împuşte... Nici Ceauşescu n-a avut curajul ăsta şi Ceauşescu era un om puternic, nu o marionetă. Credeţi că o să-l urmeze armata pe amărâtul ăla de la Cotroceni sau pe ministru' ăla împiedicat de la apărare? Pe mine pot să mă facă să tac. În fond sunt doar un om, dar în curând va vorbi naţiunea, domnule Preda. Dom' Preşedinte... Treziţi-vă! Nu Theodor Varlaam este problema dumneavoastră... Problema dumneavoastră este această ţară adusă în pragul ruinii şi a sinuciderii naţionale. Dacă aveţi o doză de patriotism, demisionaţi, lăsaţi să fie alegeri şi, aşa cum arată sondajele adevărate, nu alea pe care le scrieţi pe colţul mesei, va câştiga Uniunea Naţională şi va reda ţării ăsteia demnitatea. Nu vă temeţi ... Demisia dumneavoastră vă dovedi că sunteţi un bun român şi Uniunea Naţională nu va face niciodată rău unui bun român. Aţi dovedit că sunteţi incompetent... Nu faceţi greşeala să deveniţi şi trădător...

— Domnule Varlaam... În urmă cu câteva zile aţi afirmat că îl primiţi ca membru de onoare în partidul dumneavoastră pe asasinul cunoscut cu numele de Spada... Indiferent de convingerile dumneavostră, cu care pot sau nu să fiu de acord, nu e totuşi un gest riscant?

— Domnule Preda... Politica adevărată se face riscând. Nu era mai simplu pentru mine să fiu un politician de doi lei, să merg la Parlament, după aia la bere cu băieţii, prin străinătate şi apoi la alegeri să mă aleg fiindcă aşa e jocul. Eu ştiu ce risc, eu ştiu pe cine am împotrivă, eu ştiu cine

mă vânează pe mine... Fiindcă știu exact cine sunt dușmanii țării ăsteia. Omul acela cu spada lui este un criminal... Și probabil că trebuie condamnat, dar nu se poate să vedem numai crimele lui și nu motivul care le generează. Toți cei pe care el i-a ucis erau la rândul lor criminali. Lăsați în pace de o justiție coruptă. În fond, Vlad Tepeș... Și el e criminal. Și Marele Mihai când și-a ars datornicii. Tot criminal... UE ar trebui să ne ceară să dărâmăm și statuile lui Mihai Viteazul fiindcă este un prost exemplu de returnare a datoriilor. Antonescu la Odessa... Criminal, probabil. Că așa cere UE... Probabil că și Avram Iancu a fost criminal că a omorât unguri... Sau Horea... Președintele ne-a spus în această seară fraza din Grădina Ghetsimani: Cine ridică sabia, de sabie va pieri. Eu îi răspund cu o frază tot din Biblie: Doamne, cât vrei să mai îndure poporul tău? Indiferent de ce spune lumea despre mine, domnule Preda, eu sunt patriot... Tot ceea ce fac și tot ceea ce spun de aici pornește și din acest motiv nu accept să fiu judecat decât tot de patrioți. E simplu să stai pe tușă, să nu-ți pese de țara asta, de poporul ăsta și să dai note, să faci comentarii savante. Probabil că zmeii ăștia de la putere s-au și dus cu jalba în băț la stăpânii lor de-afară să-l pârască pe Varlaam. Varlaam l-a făcut membru de onoare în partidul său pe un asasin în serie... Dacă ar fi citit statul Uniunii Naționale ar fi aflat că acest lucru este imposibil. Numai congresul partidului poate hotărî membrii de onoare... Eu, fiind un om de cultură, un scriitor, folosesc și în discursurile mele politice metafora, parabola, hiperbola.

— Credeți că există riscul unei confruntări între români și rromi?

— Vedeți-vă, domnule Preda, de treabă... Astea sunt gogoși ca să ne pună călușul. Mâine-poimâine decretează stare de asediu, interzic publicațiile independente și posturile independente de televiziune și încep arestările. Asta e scenariu și e clar ca lumina zilei! Dar eu vin și le zic... Măi copii... Stați la locul vostru, mai jucați-vă de-a puterea vreo zece luni cât mai e până la alegeri, dar nu umblați cu lucruri grele că nu știți. Vine Varlaam la putere împreună cu Uniunea Națională și o să vedeți voi ce înseamnă politică făcută de oameni adevărați! Ce conflict? Cu ungurii există riscuri, fiindcă au în spate Ungaria și un lobby foarte performant... Și fiindcă au și conștiința apartenenței lor istorice. Eu sunt sociolog, nu mă joc cu de-astea. Dar țiganii? Țiganii nu există ca nație... Țiganii cuminți, care-și văd de treabă și nu fac mizerii, sunt practic români. Că vezi și printre parlamentari, printre miniștri... Îi vezi așa mai bruneței. Românii, românii adevărați nu sunt bruneți la piele. Sunt albi la piele. Dacă vedeți vreun român de ăsta verde, cu buze vinete și cu ten închis ăla

ori este țigan ori a avut părinți țigani. Dar nu contează dacă e cuminte. În schimb ăia care au umplut Europa de purici și păduchi spunând că sunt din România, ăia care jefuiesc bătrânele în troleibuze... Eu am văzut, domnule, un caz care mi-a rupt sufletul. Într-o stație de troleibuz, în Drumul Taberei era o bătrânică de vreo șaptezeci de ani, vai de mama ei... Curățel îmbrăcată, dar sărăcăcios, hainele tocite, roase de vechi ce erau... Plângea, plângea în hohote. Fusese să-și ia pensia și luase și ajutorul de pe urma morții lui bărbat-su. Și îi fuseseră furați toți bănuții în troleibuz. Erau și vreo doi martori care-i spunea polițistului că hoții erau țigani și că operau frecvent pe linia respectivă și că sigur și șoferul și ceilalți de la RATB trebuie să știe cine erau. Și în timp ce amărâta asta plângea în hohote, polițistul șmecher îi cerea descrierea infractorilor. Bătrâna a încercat să-i spună că nu i-a văzut și ăsta a luat-o tare... Că-l face să-și piardă timpul, că n-o să stea toată ziua după ea și dacă vrea să-și vadă banii înapoi să-i dea toate informațiile. M-am dus peste el... Când m-a văzut polițistul m-a luat cu să trăiți și cu eu v-am votat... I-am dat eu bătrânicii niște bani și am intrat în poliție, dar câte cazuri din acestea se petrec... De asta nu trebuie să ne mirăm că lumea îl admiră pe Spada. Dar până la conflict interetnic mai e... Eu am învățat un lucru de mic. Țiganul e laș. Nu atacă decât victime mai slabe decât el. Nu se va întâmpla nimic. Dar Spada n-ar fi apărut dacă statul și-ar fi făcut datoria, dacă polițiștii ar lupta pentru cetățeni, dacă judecătorii ar împărți dreptatea. Poporul român e îndurător. În toată istoria lui s-a răsculat doar de câteva ori, dar atunci când a făcut-o a fost vai și amar. Acesta este un adevăr care nu trebuie uitat...

50.

Președintele era cumplit de obosit. Stătea întins pe o canapea și din când în când ronțăia un biscuit de cacao. În cabinet mai erau directorul SRI, Sandu Stoicescu și consilierul pentru probleme de securitate națională.

— S-a dus totul dracului... Tot efortul pe care l-am făcut cu ieșirea asta a fost distrus de emisiunea lui Varlaam. Eu am vorbit 25 de minute, el a avut o emisiune de două ore... Nu înțeleg... Ce joc face Preda? Ce joc face șeful lui, Bogdan Vasilescu? Și de ce nu putem niciodată să-i contracarăm? Ce Dumnezeu... Avem puterea de trei ani și tot ăștia fac ce vor și când vor. Când o să învățăm să le facem față? După ce pierdem alegerile? Ați vorbit cu Vasilescu?

— Da..., răspunse consilierul pe probleme de securitate națională. Mi-a garantat sprijinul său necondiționat pentru dumneavoastră... Vă rugase însă să-l ajutați cu povestea aia cu fabrica de azotați .

— I-am dat tot ce mi-a cerut... A vrut licențe în nu știu câte județe, i-am dat. A vrut să-i pun pe nu știu cine ambasador, l-am pus. A vrut să vină în delegațiile mele, unde l-am prezentat ca pe cel mai important om de afaceri român, s-a rezolvat. Mi-a cerut să blochez livrările de petrol la un concurent al lui, și știi exact la cine mă refer, s-au blocat. A vrut să fie parte la privatizarea industriei de ciment, a fost. Și în schimb el mi-l dă pe Varlaam la concurență cu mine. L-ați sunat în seara asta?

— Da... Nu era în țară și mi-a zis că nu știe nimic. Că o să verifice când se întoarce în țară .

— Aiurea... Ce să verifice. Răul s-a produs... I-am zis să renunțe la emisiunea cu Preda și să-l pună în loc pe Mircică... Și mi-a răspuns că Preda este perfect controlabil și că nu intră nimic fără aprobarea lui. Acum trebuie să vedem când a mințit...

— Domnule Președinte...

Sandu Stoicescu plecă de lângă geamul întredeschis unde își fumase țigara, fiindcă în cabinet nu era tolerat mirosul de tutun.

— Vasilescu e o jigodie cu bani. N-are cum să fie de partea dumneavoastră. A fost prieten cu Rădulescu, l-a sprijinit și zvonurile spun că va avea un loc pe listă la anul. Să nu ne mai ascundem după degete. Noi

suntem în scădere și Rădulescu e în creștere. Vom avea surprize din astea tot mai des. Țineți minte că înainte de a câștiga alegerile eram numai câțiva. După victorie ne-am înmulțit... Acum lucrurile încep să revină la normal. Problema nu este Vasilescu... Problema este Varlaam. Am date certe că începe să crească simțitor în sondaje. Pleacă voturi și de la noi și, mai nou, pleacă și de la Rădulescu. Am vorbit astăzi cu mai mulți băieți de la procuratură... Putem începe un demers. Putem să-l legăm. Vasilescu este o jigodie oportunistă. Varlaam e un pericol național.

— Ai sondaje noi...?

— Am date... Varlaam crește. Pe nebunia asta cu țiganii, dar și pe criza economică, pe șomaj, pe prețul facturilor de întreținere. Plus că spre deosebire de restul partidelor ăsta chiar e organizat informativ. Are celule în fiecare județ... Are penetrate toate instituțiile statului. Numai la mine am găsit până acum vreo zece oameni care lucrează pentru Varlaam. Și oricum nu-i poți vedea pe toți. Până acum vreo opt luni primea o bună parte din sintezele pe care le primeam și eu... Asta v-am spus-o la momentul respectiv. Eu vă sugerez să porniți o acțiune în forță împotriva lui.

— Nu-l facem erou?

— Domnule Președinte... Nu mă interesează dacă-l fac erou. Mă interesează dacă la anul, băiatul ăsta nu mai candidează. Dacă șase luni de zile nu aude nimeni de el, e terminat. Varlaam e periculos dacă vorbește. Și în situația asta s-a ajuns. Toată lumea politică este de acord cu dumneavoastră în problema Spada și în problema interetnică. El are altă părere, deci este interesant. Plus că, dacă-l oprim, vom avea o bună receptare externă. Pe băiatul ăsta nu-l iubește nimeni...

— Da... Exceptând vreo 15% dintre români. Da... Probabil că este singurul lucru de făcut. Ce se mai aude cu Spada?

— Am înțeles că cei de la criminalistică au niște fire, dar nimic spectaculos, răspunse repede consilierul pe probleme de securitate. Relația cu Vasilescu era în parohia lui și orice îndepărtare de acest subiect nu putea fi decât benefică. M-a sunat și ministrul de justiție care mi-a sugerat să mutăm procesul familiei soldatului ucis... Să-l mutăm de la Buzău în altă parte, fiindcă s-ar putea să avem parte de alte violențe. Satul în cauză este foarte aproape de Buzău...

— Da... Ne gândim... Eu tot nu înțeleg. De ce să joace unul ca Vasilescu pe mâna lui Varlaam? Ce-i poate oferi ăla? Vasilescu, cât o fi el de jigodie, are nevoie de o țară liniștită, de o țară cu legături europene...

În fond, e om de afaceri. Crede că dacă vine Varlaam la putere și începe să facă toate nebuniile pe care le promite, lui îi va fi bine ?

— Marea problemă este că nimeni din clasa politică nu-l ia în serios pe Varlaam. Nimeni nu crede că acest individ poate să fie mai mult decât pare a fi. Dar Varlaam și ai lui chiar sunt pregătiți să ia puterea. Vreau să vă mai atrag atenția asupra unui aspect...

— Totul fusese perfect...

Președintele să ridică de pe canapea. Rămăsese fără biscuiți și fără ceai. Îl sună pe șeful de cabinet, îi ceru ce avea de cerut și se întinse la loc.

— Totul fusese perfect, discursul scurt, bun și percutant. Atitudinea jurnaliștilor bună. L-ați văzut pe Marius Ionescu cerându-și scuze...? Comentariile favorabile și de la jurnaliști și de la politicieni. M-a sunat ministrul de externe să-mi spună că mai mulți ambasadori s-au exprimat favorabil. Și acum toată această construcție este ruinată de emisiunea lui Preda. Da... Mai era ceva. Ar trebui să-l trimitem pe Nicușor Marinescu undeva...

— Unde?

— Undeva... Ori la CNA, ori într-o ambasadă, ori în altă parte... Nu trebuie să mai fie aici.

— Dar nu vă scrie el discursurile?

— El doar le redactează... Eu îi dau ideile, dar nu e bine. A spus Varlaam că discursul nu este al meu și nu trebuie să apară această idee. Că nu eu îmi fac discursurile.

— Domnule Președinte... Niciun Președinte din această lume nu-și face singur discursurile.

— Da... Așa este, dar e mai bine să-i găsim un loc bun. O ambasadă liniștită și când avem nevoie... Sau un post bine plătit la o companie în România. Găsiți ceva și după Anul Nou să facem mutarea.

Consilierul pe probleme de securitate notă în carnețel ce avea de rezolvat și se ridică pregătit de plecare. Era două noaptea și peste numai șase ore avea convocați o grămadă de generali la el în birou. După ce consilierul ieși din încăpere, directorul SRI își trase un fotoliu lângă canapeaua Președintelui și-și aprinse o țigară, lux netolerat nimănui altcuiva.

— Domnule Președinte... Mi-e foarte teamă să nu înceapă o nebunie pe care n-o s-o putem controla.

— Adică?

— O să primiți mâine, de fapt azi pe la prânz, o sinteză. Lucrează ai mei la ea de câteva zile. Situația este foarte tensionată și dacă se mai

întâmplă ceva în toată povestea asta cu ţiganii riscăm să izbucnească ceva major. Am primit rapoarte, v-am trimis şi dumneavoastră câteva. Sunt foarte multe ciocniri mărunte. Fără victime, nimic grav... Între români şi ţigani. Este o stare generală de nervi. Am vorbit şi cu vreo doi sociologi care mi-au mai explicat. Ţiganii n-au fost niciodată iubiţi, dar n-au constituit — în general — o problemă pentru români. Excesele erau punctuale şi foarte izolate. Ei bine, din cauza escaladării acesteia violente şi din cauza politizării întregii probleme, ţiganii au devenit o problemă. Ştiţi foarte bine că în urmă cu nişte ani când Rădulescu şi ai lui vehiculau prostiile alea cu pierderea Transilvaniei, la un moment dat, a început să apară prin sondaje că o parte a populaţiei este îngrijorată de ipoteza unui conflict interetnic şi unii erau chiar îngrijoraţi de ipoteza pierderii Transilvaniei. Când mesajele s-au calmat, s-a calmat şi opinia publică. Ne aflăm din nou într-un punct similar. Discursul din seara aceasta a obţinut unanimitatea clasei politice şi a mediei. Dar mi-e teamă că orice picătură, o crimă a individului ăla, ceva, poate răsturna întreaga situaţie.

Preşedintele se ridicase de pe canapea şi se plimba prin încăpere. Îl deranja fumul de la ţigara directorului SRI, dar nu vroia să-i spună să o stingă.

— Ce propui?

— Cred că trebuie să luaţi în consideraţie un gest politic major... Ceva care să acopere orice escaladare a violenţei, dacă va avea loc, sau să o prevină... Ceea ce ar fi ideal.

— Păi am lansat ideea aceasta de reconciliere în seara asta ...

— Cred că trebuie să aveţi în calcul ideea unui guvern de uniune naţională în care să intre toţi, mai puţin Varlaam. Şi acest guvern trebuie să decidă o acţiune în forţă împotriva lui Varlaam.

— Da... Mă gândisem şi eu la aşa ceva. Dar nu-mi dau seama dacă nu ne grăbim.

— Domnule Preşedinte... Nu sunt un om sperios, dar nu ştiu dacă nu e prea târziu.

51.

Mașinile intrară cu farurile stinse pe o străduță paralelă cu cea pe care se afla casa lui Sandu Dăbuleanu. Căpitanul Dulgheru verifică prin stație dacă echipa cealaltă se afla amplasată în spatele casei cu pricina și făcu apoi semn oamenilor săi să coboare din mașini și să pornească.

Primiseră informații că Sandu Dăbuleanu, cunoscut sub numele de Valiză, se întorsese acasă. Era căutat de mai bine de cinci ani pentru trafic de droguri și pentru participarea la trei omoruri. Un câine din curtea din stânga casei lui Dăbuleanu începu să latre isteric și după el se luară și celelalte potăi din cartier. În mai puțin de treizeci de secunde era o hărmălaie generală, iar într-o casă de peste drum se aprinsese și o lumină.

Căpitanul Dulgheru dădu ordinul de atac prin stație. Cei doi din față dărâmară poarta și intrară în curte. Se aprinse lumina și în casa Dăbulenilor și o femeie bătrână ieși pe prispă pe jumătate goală și începu să urle la mascați. Un militar o îndepărtă ușor și intră în prima cameră. A doua echipă intrase deja în camerele din spatele curților de unde erau scoși cu mâinile deasupra capului trei tineri îmbrăcați în izmene, care vociferau. Unul încercă să treacă de polițiști și primi un pat de armă în față care-l aruncă pe jos. Din camerele din față mai ieșiră încă două femei însoțite de un copil mic care strigau cât le ținea gura, drăcuiau și-i blestemau ba în română, ba în țigănește pe polițiști.

Subofițerul Niculescu îi raportase prin stație căpitanului Dulgheru că terminaseră căutarea și că nu-l găsiseră pe Valiză. Dulgheru le dădu ordin să caute încă o dată și se îndreptă spre cele două femei mai tinere. Le întrebă de Valiză, dar acestea continuau să urle și să blesteme. Le amenință că le ia copiii și-i duce la orfelinat, dar femeile nu erau de înțeles.

Deja cartierul era tot în picioare, curioșii erau adunați la porți și câteva zeci de persoane stăteau în expectativă la cinsprezece-douăzeci de metri de casa Dăbulenilor ținute la respect de cordonul de jandarmi. Cele două echipe continuau să răscolească atât camerele din față cât și casa din spatele curții.

Dulgheru intră și el în camerele din față și începu să privească cu atenție pereții și podeaua. În ultima cameră echipa sa golea meticulos

dulapurile. Căpitanul le ordonă să dea un dulap deoparte, apoi pe al doilea, apoi pe al treilea, în spatele căruia pitit într-o nișă din zid stătea Valiză. Pe Dulgheru îl pufni râsul...

Valiză măsura peste doi metri și avea vreo o sută cincizeci de kilograme și înghesuit în colțișorul respectiv era aproape comic. Îi dădu ordin să iasă de acolo, când fu anunțat prin stație că echipa din camerele din spate este atacată de mai multe persoane înarmate.

De afară se auziră două rafale de pușcă-mitralieră și țipetele femeilor. Apoi iar niște focuri de armă. Dulgheru îl apucă pe Valiză de guler și îl aruncă pe jos, îi puse cătușele și dădu ordin oamenilor de lângă el să meargă în sprijinul colegilor de afară. Se aplecă să-l ridice pe Valiză, care tot încerca să-i spună că-i dă bani dacă-l face scăpat și auzi podeaua scârțâind în spate.

Se întoarse brusc și trase un foc acolo unde ar fi trebuit să fie genunchiul potențialului agresor. Îl auzi pe Dăbuleanu strigând și unul din oamenii săi intră în fugă pe ușă.

Pe jos, cu stomacul găurit, era un copil de vreo nouă ani.

52.

Sala de conferinţe de presă a Inspectoratului General al Poliţiei era plină de jurnalişti, de fotoreporteri şi de cameramani. Chestorul Movilă, şeful poliţiei Capitalei, convocase presa după incidentele apărute la arestarea lui Sandu Dăbuleanu şi după ancheta extrem de rapidă efectuată de angajaţii Ministerului de Interne asupra derulării evenimentelor. Chestorul Movilă intră însoţit de doi adjuncţi şi de şeful biroului de presă, subcomisarul Fabian Vintilă.

— Doamnelor şi domnilor, vă mulţumesc pentru prezenţa dumneavoastră în număr atât de mare la această conferinţă de presă. Vă voi prezenta punctul de vedere al Inspectoratului de Poliţie al Capitalei cu privire la evenimentele de acum două zile. Întârzierea exprimării unui punct de vedere a fost generată de dorinţa conducerii Ministerului de Interne de a se face o anchetă care să determine tot şirul evenimentelor şi toate responsabilităţile care decurg din acestea. Aşa cum ştiţi deja, acum două zile, în cursul dimineţii, mai multe echipaje de poliţie însoţite de unităţi de jandarmi au descins la locuinţa lui Dăbuleanu Sandu, cunoscut şi sub numele de Valiză. Dăbuleanu Sandu se afla dat în urmărire generală de mai bine de cinci ani pentru infracţiuni diverse legate de traficarea şi comercializarea de droguri, precum şi pentru implicarea sa în trei cazuri de omor. Ca urmare a unei informaţii primite de unul dintre ofiţerii noştri conform căreia numitul Dăbuleanu Sandu se afla la domiciliul mamei sale, am decis descinderea pentru arestarea persoanei. Menţionez că în urmă cu şapte ani când a fost operată o altă arestare a numitului Dăbuleanu Sandu acesta a rănit grav un subofiţer al Ministerului de Interne. În timpul intervenţiei de acum două zile, unităţile noastre au fost atacate cu arme de foc şi cu arme albe de un grup de opt persoane din garda lui Dăbuleanu Sandu. În timpul schimbului de focuri dintre aceste persoane şi forţele de ordine s-au înregistrat mai multe victime. Doi morţi şi şase răniţi. Unul dintre morţi a fost identificat ca fiind Turculeţ Ion cunoscut şi sub porecla de Oli, iar celălalt a fost identificat ca fiind Dăbuleanu Marin, fiul lui Dăbuleanu Sandu. Dintre cei şase răniţi doi sunt poliţişti şi patru sunt agresori. Au fost arestate cu acea ocazie

douăsprezece persoane care sunt anchetate în prezent, printre ele aflându-se și Dăbuleanu Sandu. Exprimându-și regretul pentru moartea lui Dăbuleanu Marin, Ministerul de Interne precizează că acesta a fost lovit de un glonț în timpul unui schimb de focuri dintre unități de poliție care-și făceau datoria și un grup de agresori care se opuneau aplicării legii. Ministerul de Interne a constatat că ofițerii și subofițerii implicați în acest caz au respectat toate prevederile legii și au acționat în conformitate cu ordinele primite și cu misiunea care le-a fost repartizată. Ministerul de Interne respinge toate acuzațiile formulate în mass-media conform cărora unitățile sale au acționat cu brutalitate sau cu încălcarea legilor statului român. Trebuie să fie foarte clar că primii au deschis focul cei din echipa de pază a lui Dăbuleanu Sandu și, că în urma schimbului de focuri, au existat cele două victime. Vă mulțumesc.

Chestorul Movilă își lăsă pe masă foile de hârtie, își scoase ochelarii și se rezemă de spătarul fotoliului. Șeful biroului de presă, subcomisarul Vintilă, anunță în sală că se pot pune întrebări.

— Domnule chestor, de unde ați avut informația legată de Sandu Dăbuleanu?

— Informația a fost primită pe linie informativă de una dintre structurile noastre specializate, a fost verificată și apoi s-a ordonat intervenția. După cum constatați s-a dovedit exactă.

— Cine a fost ofițerul care a coordonat operațiunea?

— A fost unul dintre oamenii noștri cu mare experiență... Numele său nu poate fi făcut public din cauza implicațiilor speciale pe care le are cazul. Oricum, așa cum am precizat și în comunicat, toți reprezentanții Ministerului de Interne implicați în această operațiune au acționat conform legii și cu respectarea tuturor procedurilor.

— Domnule chestor, există informații conform cărora grupuri mafiote din jurul clanului Dăbuleanu pregătesc o amplă acțiune de răzbunare... Credeți că în situația tensionată din prezent există riscuri pentru escaladarea unui conflict interetnic?

— Vreau să atrag atenția că nu există nicio componentă interetnică în acest caz. Dăbuleanu Sandu a fost arestat pentru infracțiuni deosebit de grave, droguri, omoruri, răpiri de persoane... În timpul operațiunilor de arestare elemente înarmate au deschis focul asupra reprezentanților Ministerului de Interne care au ripostat cu foc conform prevederilor legale... În urma acestor schimburi de focuri și-au pierdut viața două persoane. Nu există nimic mai mult decât această realitate. Nu am nicio informație despre răzbunări, dar acesta este unul din motivele pentru

care nu am indicat numele celor care au participat la misiune. Vreau să fac însă un apel la întreaga mass-media să nu înteţească acest subiect. Există o stare de tensiune în România, dar acest eveniment nu are nicio componentă etnică.

— Domnule chestor, de ce nu aţi precizat în comunicat că mortul, Dăbuleanu Marin, are, avea de fapt, doar nouă ani? Şi, de asemenea, din ce ştiţi dumneavoastră, cel care l-a împuşcat se afla într-un schimb de focuri? Şi ar mai fi de ştiut dacă înainte de a-l împuşca pe acest copil de nouă ani a tras un foc de avertizare şi l-a somat aşa cum prevede legea?

— Nu înţeleg ce vreţi să insinuaţi... Copilul în cauză ca şi cealaltă victimă, Turculeţ Ion, au fost loviţi în timpul unui schimb de focuri declanşat ca urmare a atacului gărzilor lui Dăbuleanu Sandu asupra forţelor de ordine. Avem poliţişti răniţi... Ce voiaţi să facă? În timp ce opt indivizi trăgeau în ei poliţiştii trebuiau să aştepte cuminţi să fie omorâţi?! Nimeni nu a intenţionat să existe victime... Dar răspunderea este exclusiv de partea celor care au pornit acest atac asupra poliţiei. Iar modul dumneavoastră de a pune problema este incorect. Nimeni nu a împuşcat un copil. Acesta a fost lovit în decursul schimbului de focuri. Nu avea ce somaţie să existe fiindcă erau opt agresori care trăgeau în poliţişti care la rândul lor au răspuns cu foc. Poliţiştii erau în misiune. Nu uitaţi acest detaliu... Şi nu vă mai grăbiţi să ţineţi neapărat partea infractorilor... În fond, nimic din toate acestea nu se întâmplau dacă Dăbuleanu Sandu nu făcea trafic de droguri şi nu omora trei persoane. Nimic nu se întâmpla de asemenea, dacă Dăbuleanu se preda sau dacă nu fugea de lege cinci ani de zile. Nimic nu se întâmpla dacă acum două zile membri ai clanului Dăbuleanu nu deschideau focul asupra poliştilor. Este ciudat că în toată această poveste cei vinovaţi sunt poliţiştii. Nu traficanţii de droguri, nu ucigaşii de meserie, nu gărzile de corp care folosesc ilegal armele. Poliţiştii sunt vinovaţi. Este păcat că a murit un copil de nouă ani... Dar cel care trebuia să-l protejeze este tatăl lui. Or tocmai tatăl lui l-a adus în prima linie.

— Sandu Dăbuleanu susţine că un ofiţer l-a împuşcat pe copilul său fără a se afla sub foc. Susţine că fiul său nu a fost lovit de un glonţ rătăcit, ci a fost împuşcat cu intenţie.

— Scuzaţi-mă, domnule jurnalist... Dar vă auziţi ce spuneţi? Un ofiţer de poliţie execută cu sânge rece un copil de nouă ani. Iar această afirmaţie o face un individ care vinde droguri copiilor de nouă ani. Şi dumneavoastră nu credeţi o conducere întreagă a Ministerului de Interne care vă spune cum s-au întâmplat lucrurile. Îl credeţi pe traficantul de droguri care caută evident un colţ de care să se agaţe ca să-şi uşureze pedeapsa. Caută

un mobil care să influenţeze opinia publică şi din infractor să devină victimă a terorii poliţiştilor. Pe Dăbuleanu eu pot să-l înţeleg... Nu vă înţeleg însă pe dumneavoastră. Vreau să vă spun că fac această meserie de peste treizeci de ani. N-am auzit niciodată ca un ofiţer de poliţie să împuşte cu sânge rece un copil. Ar însemna că acel ofiţer este complet nebun. Alte întrebări?

— Domnule chestor, credeţi că actualul incident va avea ecou internaţional în condiţiile în care tot mai multe instituţii de media de peste hotare vorbesc despre conflictul etnic dintre români şi romi?

— Vreau să repet ceea ce am afirmat până în prezent... Acţiunea nu a avut nicio conotaţie etnică. Dăbuleanu este un infractor. L-am arestat aşa cum arestăm orice infractor indiferent de ce etnie este el...

— Îmi pare rău că vă întrerup, domnule chestor, dar pe Spada nu l-aţi arestat... Şi ştiţi că toate aceste probleme de acolo pornesc.

53.

Consilierul ministrului de interne intră în cafeneaua plină de fum de pe geamurile căreia se vedea tot bulevardul. Persoana cu care urma să se întâlnească, Doru Lucan, stătea la o măsuţă mică înconjurat de patru inşi îmbrăcaţi în haine negre de piele şi se întreţinea cu o blondă voioasă, incredibil de descoperită pentru frigul de afară.

Peste drum de cafenea, într-un scuar, staţiona o Dacie de filaj la vederea căreia consilierul ministrului de interne avu tentaţia să se retragă. Dar îşi dădu seama că fusese deja văzut intrând şi nimeni nu se va gândi că era acolo pentru a mânca un fursec cu stafide şi cremă de cacao.

Se apropie de masa cu pricina şi unul dintre băieţii în negru îi făcu loc să se aşeze pe un scaun urmând să aştepte ca persoana să-şi termine dialogul desigur important cu blonda decoltată. Cei patru în negru perorau pe marginea diverselor conflicte din fotbalul românesc, în timp ce blonda încerca să-şi convingă interlocutorul de sinceritatea sentimentelor ei.

Chelneriţa brunetă şi posacă apăru cu ceaiurile de plante şi cu două farfurii cu pişcoturi, băieţii în negru au trecut spre zona fierbinte a relaţiilor amoroase, unul dintre ei chiar avusese de a face cu chelneriţa aducătoare de ceaiuri şi acum împărtăşea celorlalţi detalii despre cum şi ce face fata în momentele ei cele mai aprinse, iar blonda neînţeleasă şi mai ales necrezută plângea discret. La un moment dat, blonda plecă vag intempestiv de la masă şi Doru Lucan îi făcu semn mai mult din privire consilierului ministrului de interne să se aşeze pe locul lăsat liber de jună.

— Sunt Vlad Sterescu, spuse consilierul ministrului de interne şi-i întinse mâna.

— Doru Lucan, sosi răspunsul rostit extrem de încet, aproape în şoaptă. Bei ceva?

— Am primit un ceai... Mulţumesc.

Doru Lucan răspunse la unul dintre telefoanele aflate pe măsuţa din cafenea. Şi la telefon vorbea la fel de încet, aproape neinteligibil. După ce-şi încheie convorbirea telefonică îşi aprinse un trabuc subţire şi se lăsă pe spatele scaunului cu privirea pierdută pe geam. După mai bine de trei

minute de tăcere se apropie de Vlad Sterescu și-i spuse cu aceeași voce stinsă:

— Spune-i șefului tău că în câteva zile, două-trei, o să fie mare agitație în față la guvern...

— Agitație?

— Da...

— O să vină câteva mii de țigani pe povestea cu copilul ăla omorât... În același timp l-au făcut unii pe Varlaam să iasă și el cu niște băieți tot atunci... Și să-i aducă tot în față la guvern, fiindcă se aude că Președintele vrea să-l determine pe șeful tău să-l pedepsească pe căpitanul ăla care-a tras. Pe Dulgheru...

Vlad Sterescu avu primul impuls să-l întrebe de unde știa numele căpitanului, dar se abținu.

— Președintele este presat de ăștia cu drepturile omului și de ambasadorii UE... Mă rog... Vrea ca Dulgheru să fie judecat. Și Varlaam își scoate oamenii în stradă ca să protesteze. De mâine ziarul lui Cornel Ardeleanu va porni o campanie pentru anchetarea lui Dulgheru. O să-i dea și poza pe copertă. Iar materialul o să-l scrie Dănuț Badiu... Ăla cu mama lui Rădulescu. Dacă alea două grupuri se întâlnesc la guvern în față, iese cu sânge. Și de aici are de profitat doar Rădulescu, fiindcă nu e implicat.

— De ce se bagă Cornel Ardeleanu în toată povestea asta?

— Îl ține Președintele cu niște înregistrări pe-o parte și Rădulescu cu niște bani pe altă parte. Oricum negociază și cu unu' și cu celălalt și joacă undeva la mijloc. Să-i spui șefului tău că sunt discuții pentru o remaniere mare și că este unul dintre primii pe listă... Și că vor să-l pună pe Constantinescu în locul lui sau, dacă nu, pe Nemeș.

Vlad Sterescu își notă pe un carnețel cele mai importante date aflate și vru să știe dacă interlocutorul său are vreo idee despre cum poate fi contracarată manifestația din fața guvernului.

— Evident... Pune-l pe șeful tău să iasă pe postul național de televiziune și să anunțe toată povestea. Și să anunțe în avans că interzice orice manifestație ...

— Nu poate să interzică el...

— Să se descurce. Să facă în așa fel încât să-i dea în gât înainte, ca să nu mai poată mișca. Și, în principiu, să nu-l apere foarte tare pe Dulgheru.

— Asta nu cred că este posibil... Îl știți pe dom' ministru cum e când e vorba de angajații lui.

— Să nu-l apere că nu știe ce apără. Dulgheru l-a împușcat pe copilul ălla fără să fie sub foc. S-a speriat de un zgomot și l-a omorât. Toate rapoartele prezentate de poliție sunt false și se va afla.

— Adică?

— Adică Dulgheru a tras în copilul ăla fără ca nimeni să tragă în el... Era în cameră cu ta'su, cu Valiză... Care a stat ascuns într-o nișă din perete. Când l-a văzut pe ta'su că se ascunde după dulap, copilul s-a ascuns și el. O fi zis că-i joacă. Și a ieșit din ascunzătoare după ce l-au scos pe Valiză după dulap. Și când a ieșit, Dulgheru s-a speriat, că nu credea că mai e cineva în cameră și l-a împușcat. De tras se trăgea afară, nu în cameră unde erau Dulgheru și copilul. Ai înțeles? Și poliția, Movilă și toți ăia au făcut raportul că băiatul lui Valiză a murit în timpul schimbului de focuri. Și nu e așa... Așa că spune-i șefului tău să-și țină gura și să nu apere pe nimeni. Să spună doar că va cerceta. Oricum Dulgheru nu mai scapă... Să nu se bage.

54.

Reuniunea OSCE de la București a trecut. Au fost președinți, prim-miniștrii și miniștri dintr-o sumedenie de țări importante, s-au discutat lucruri desigur importante și s-au luat decizii importante.

Nu a fost niciun incident. Bineînțeles, când a luat cuvântul secretarul de stat american nu a mers sonorizarea, un administrator de la una din vilele de protocol n-a lasat-o să intre în vila ce îi fusese repartizată pe soția ministrului de externe ceh, mâncarea a avut într-o zi un gust cel puțin ciudat, iar două mașini ale diverselor servicii care patrulau prin jurul Palatului Parlamentului s-au ciocnit chiar în fața intrării de protocol.

Dar până la urmă totul s-a terminat cu bine. Pozele finale au fost toate numai zâmbet, declarațiile oficiale pozitive din punctul de vedere al României și, ce este cel mai important, nu a existat nicio referire la mica noastră problemă interetnică. E drept că nici asasinul denumit Spada nu a mai produs în ultima perioadă, nici rromii nu au manifestat în fața Parlamentului așa cum amenințau, nici Varlaam nu a făcut niciun fel de declarație sforăitoare.

Mai sunt câteva zile și vine 21 decembrie, dar a trecut atât de mult de atunci că aproape nici nu ne mai aducem aminte ce s-a întâmplat, și apoi vine Crăciunul, vine Anul Nou, vin sfinții Ștefan, Vasile și Ion, adică va cam fi onomastica unei jumătăți din populația României. Și în timp ce noi îi vom sărbători pe toți Fane, Sile și Nelu pe care-i știm, guvernul va trebui să rezolve cumva situația.

Fiindcă, dacă până acum lucrurile erau relativ echilibrate, deja echilibrul s-a stricat. Afacerea Dăbuleanu este una din petele grave de pe obrazul puterii. Dăbuleanu este un infractor... Trebuia prins și bine că a fost prins. Dar copilul lui Dăbuleanu nu are nicio vină că taică-su este criminal. Ori poliția l-a ucis pe băiatul lui Dăbuleanu. Primele reacții de după intervenție au prezentat moartea băiatului ca pe o accidentală nefericire. Într-un schimb de focuri, un glonț rătăcit l-a ucis pe băiat. Dar deja alte surse vorbesc de o cu totul altă poveste, poveste care-l incriminează pe un ofițer de poliție care, în cel mai bun caz, a ucis din neglijență.

Un important cotidian a publicat ieri un material incendiar despre realitatea din spatele afacerii Dăbuleanu, material care-l acuză pe căpitanul Dulgheru de crimă cu sânge rece și pe chestorul Movilă de inducerea în eroare a opiniei publice.

S-ar putea spune: e simplu! Îl penalizăm pe Dulgheru! Dar nu-i atât de simplu. Un sondaj de opinie făcut între cetățenii capitalei indică faptul că peste 70% sunt de partea lui Dulgheru și consideră că acesta și-a făcut datoria.

Și redacția ziarului nostru și alte redacții sunt bombardate zilnic cu sute și sute de scrisori de la cetățeni care-i iau apărarea căpitanului Dulgheru.

Din surse apropiate Palatului Cotroceni am aflat că Președintele este presat din exterior să rezolve cazul Dulgheru prin pedepsirea polițistului. Mai multe organizații de protejare a drepturilor omului sunt la București și presa internațională a prezentat destul de intens acest caz.

Dilema momentului este clară: imaginea internă sau imaginea externă? Actuala putere a mizat mereu pe imaginea externă. Dar la mai puțin de zece luni din acest moment vor fi alegeri. Un pas greșit acum ar putea fi irecuperabil. Și ar mai fi un aspect. O eventuală pedepsire a ofițerului ar duce la totala ruptură dintre Președinte și aparatul Ministerului de Interne, aparat care în bună măsură îi este apropiat politic lui Theodor Varlaam. Oricât pare de ciudat tot jocul este acum în mâna Președintelui care sigur nu va avea un Crăciun foarte liniștit la Cotroceni. Mai ales că s-ar putea să fie ultimul.

Președintele își plimbă privirea acuzatoare de la consilierul pe probleme de securitate la Nicușor Marinescu și înapoi.

— Mă atacă și Adrian Maier... Ăsta ce mai vrea? Mi-ați spus să scap de purtătorul de cuvânt că are relații proaste cu media. L-am dat afară... Mi-ați zis să scap de consilierul pentru probleme de comunicare și, deși mi-am pus-o pe maică-sa în cap, l-am dat și pe ăla afară. Oricum era un bou, dar, mă rog... Ce să mai fac ca să vă faceți treaba?

— Domnule Președinte, îndrăzni Nicușor Marinescu... Nimeni nu poate ține în frâu presa. Și mai ales nimeni nu poate ține în frâu presa în al patrulea an de mandat și cu zece procente în urma contracandidatului. Dacă vă face să vă simțiți bine eu pot pleca acum de aici... Și n-am nevoie nici de post la CNA, nici de sinecură prin vreo ambasadă. Dar oricine vă spune că presa poate fi controlată vă minte.

— Chiar dumneavoastră mi-ați spus la angajare că puteți ține în mână presa...

— Da... Dacă am materiale de tipul celor pe care i le-am arătat lui Cornel Ardeleanu. Dacă am suficiente contracte pe care să le dau la ziare. Așa cum faceți cu Mircică Antonescu și cu televiziunea lui Rusu. Lui Maier nu i-am dat niciodată nimic și nici nu știu dacă avem cu ce să-l agățăm. Trei. Articolul nu este ofensator. Este periculos din perspectiva

lucrurilor pe care le știm noi. Dar nu este ofensator. Să zicem că aș avea vreun ascendent asupra lui Maier... Ce aș putea să-i reproșez?

— Cum... Dar spune că e ultimul meu an aici.

— Domnule Președinte... Cu riscul de a vă strica seara, vreau să vă anunț că majoritatea membrilor echipei dumneavoastră crede același lucru.

— Și dumneavoastră?

— Da... Și eu mă gândesc că ne va fi foarte greu să câștigăm alegerile anul viitor. Dar poate sunt eu foarte pesimist.

— Și de ce nu plecați atunci?

— Fiindcă pesimismul e una și loialitatea este cu totul altceva...

Președintele tăcu încurcat și apoi îi zâmbi scurt lui Nicușor Marinescu. Oricum decizia îndepărtării lui fusese deja luată și acum poate fi și motivată în ochii colaboratorilor.

— Ce se întâmplă la interne?

Consilierul pe probleme de securitate își desfăcu carnețelul și începu să vorbească lent și tărăgănat, fără niciun fel de intonație:

— Structurile abilitate din minister au început procedurile de anchetare a lui Dulgheru și îl vor găsi vinovat. Apoi va trece prin fața tribunalului intern și apoi va fi deferit justiției. Imediat ce se va dovedi că Movilă a dezinformat va fi trecut în rezervă și alături de el alți opt ofițeri care au participat la elaborarea raportului. Nu știm încă ce se întâmplă cu ministrul de interne. Ca niciodată n-a intervenit, la orice întrebare a răspuns evaziv. Știm că a avut două întâlniri cu căpitanul Dulgheru în afara ministerului.

— Da... Care vor fi consecințele condamnării lui Dulgheru?

— Proaste pe toată linia...

— Ce ciudățenie... Dulgheru l-a omorât pe copilul ăla din neglijență și doar fiindcă e copil de țigan nimănui nu-i pasă. Până la capăt s-ar putea ca Maier ăsta al vostru să aibă dreptate. Dacă-l condam pe Dulgheru probabil că pot să-mi văd de treabă la toamnă. Dar dacă nu-l condamn mi se închid în nas toate ușile din Europa.

Președintele se ridică vrând să dea de înțeles că întâlnirea se terminase, dar consilierul pe probleme de securitate mai avea ceva de spus:

— Îmi pare rău că vă mai dau o veste neplăcută...

— Da... Nu-ți face probleme... M-am obișnuit. Cred că asta e soarta noastră. Înfrângerea în alegeri o să mi se pară o veste minunată.

— Am primit ieri un raport comandat de o organizaţie nonguvernamentală din Viena care a ajuns la Bruxelles. Un raport despre problema rromilor din România...

— Nefavorabil înţeleg ...

— Foarte, dar nu asta e problema. Problema este că autorul materialului este Nicoleta Apetrei...

— Cum adică...? Dar Nicoleta este omul nostru. Eu am recomandat-o peste tot...

— Da, ştiu... Raportul vorbeşte despre statul poliţienesc din România, despre călcarea flagrantă a drepturilor minorităţilor şi despre discriminarea pe care actuala putere o face împotriva rromilor. Este citată lipsa de acţiune a statului în cazul Spada şi tolerarea acţiunilor extremiste ale lui Varlaam...

— Am prins mesajul... Prindeţi-mi-o pe doamna Apetrei la telefon.

— Este aproape douăsprezece noaptea...

— Nicio problemă... Veştile proaste merg perfect la ora asta.

55.

Îmbrăcată într-un trening albastru, Nicoleta Apetrei stătea comod întinsă pe canapeaua din sufragerie cu un pahar de vin roşu franţuzesc la îndemână şi derula partea neinteresantă de la o casetă germană soft-porno.

Esenţial la aceste filme era subiectul deosebit de simplu şi rapiditatea extremă cu care personajele treceau la fapte. O tânără blondă tocmai îşi vizita o prietenă, blondă şi ea, care făcea baie într-o cadă semirotundă plină cu spumă. La uşă sună instalatorul care este înalt, brunet şi muşchiulos. Instalatorul avea treabă exact acolo unde sunt instalaţiile într-o casă, adică în baie. Blonda vizitatoare în baie, blonda gazdă tot în baie. Căldura excesivă îl determină pe săracul instalator să renunţe rapid la majoritatea hainelor, în timp ce fetele în cada semiovală se bucurau liniştit de feluritele utilizări ale duşului şi ale altor ustensile.

Telefonul sună tocmai când instalatorul sesiză activitatea care avea loc în cadă. Nicoleta Apetrei dădu sonorul mai încet şi răspunse oarecum enervată apelului din miez de noapte:

— Da... Bună seara, domnuli Preşedinti. Şi sî fac... Lucram la o carti... Făşeam corectura finalî. Da... Va fi gata în vrio lunî di acum înainti. Dumneavoastrî? A ieşit foarti bini întâlniria OSŞE. Foarti bini... Am vorbit cu mai multî lumi şî toţi au fost impresionaţi. Dar şi s-a-ntâmplat? Da... Şi raport? Nu ţîn minti... Îi posibil sî nu fi fost scris de mini... Şi di şineva din structura mea... Cî rapoartili minori nu li mai lucrez ieu. Dispri şi iera vorba? Dispri rromi? Da... Parcî ştiu şeva. Dar nu iera un raport important... Domnuli preşedinti... În jeneral şei cari dau asemeniea comenzi nu aşteaptî neapărat adivărul. Îşi vor confirmati propriili păreri. Ei pentru asta plătesc. Ca sî obţîn o altî comandî trebuie sî li spun şi doresc sî audî. Ori, în aşest moment, în lumea organizaţiilor nonguvernamentali din ocşident şî în speşial în spaţiul anglo-saxon ideia că în România sunt persecutaţi rromii ieste un bun comun. Ie foarti grieu să introduşi nuanţi la aşiastî idei. În fond în raportul aşela nu sî spunia şini ştii şi. Acum sî fim sinşeri. Şeva persecuţii existî. Discriminări existî... Cazul Spada nu-i rezolvat. A apărut şî povestia asta cu Dulgheru. Cum puteam sî trimit

eu, sau şineva di la mini din structurî un matierial prin care spuniam că totul ie bini şî frumos? Când nu ie. Nişi nu mă credea nimeni şî pierdeam şî banii. Nu domnuli preşedinti. N-am înflorit nimic. Ştiţi bini cî aşeste materiali di fapt nu contiazî. A ajuns la Uniunea Ieuropianî? Mă mir... Oricum... Pisti o lunî am di făcut un nou raport şî voi preşiza în iel că preşedinţia şi guvernul sî implicî activ în rezolvarea problemilor rromilor şî cî sunt semni di îmbunătăţîri a situaţiei. În fond, o datî şe v-am criticat sunt şel mai credibil om cari sî vă laude. Da... Îmi pari rău că v-am necăjît, dar lucrurili nu stau aşa cum vă spun consilierii dumneavoastrî. Da... Ie coriect. Mănâncî şî iei o pâini. Bună siara...

Nicoleta Apetrei închise telefonul, dar din păcate în baia cu pricina, toate activităţile interesante încetaseră de câteva minute bune. Trebuia să deruleze caseta de la capăt, dar deja era prea nervoasă şi cheful oricum îi trecuse.

56.

Sandu Stoicescu, directorul SRI, își începu ziua de sâmbătă, ca de obicei, citind rapoartele de sinteză și pregătindu-și programul pentru săptămâna care urma. Întotdeauna fusese un om ordonat și niciodată nu avusese probleme cu programul sau cu timpul dintr-o zi. De când se afla în fruntea serviciului de informații nu-i ajungeau zilele. Iar în ultimele câteva luni nu-i mai ajungeau nici nopțile.

De pe geamul mereu deschis, indiferent dacă era vară sau iarnă, se auzeau lopețile soldaților care dădeau zăpada din curtea rotundă din fața clădirii principale . Colonelul Marcel Turcu intră după o bătaie sfioasă la ușă.

— Să trăiți... spuse el încet, știut fiind faptul că directorului SRI nu-i plăceau tonurile înalte.

— Bună dimineața... Aveți materialul?

— Da...

— Vă ascult... Între timp, cât dumneavoastră citiți, mă mai uit și pe alte hârtii. Aveți și o sinteză?

— Da... Ar fi interesant să vă prezint câteva cazuri din ultimele zile.

— Cazuri noi?

— S-ar putea ca pe unele dintre ele să le știți. Sinteza este pe ultima lună, dar avem un capitol pe ultimele zece zile. De la discursurile lui Varlaam și apoi după ieșirea domnului Președinte.

— Da. Ascult...

— Deci... La Târgu Mureș. O căruță condusă de o țigancă în care se afla un copil de 14 ani bloca drumul european spre Cluj, circulația făcându-se într-un singur sens din cauza construcției drumului pe celălalt sens. Operațiunile de reconstrucție au demarat în urmă cu nouă luni din ordinul primarului orașului Târgu Mureș care a angajat după o licitație frauduloasă o firmă de construcții care a subînchiriat lucrarea unei alte firme la care este acționar nepotul primarului și un coleg de partid al acestuia. Suma care...

— Domnule colonel... Încercați să-mi prezentați exclusiv problema legată de povestea interetnică. De restul are cine să se ocupe sau, dacă

simțiți nevoia, puteți să-mi faceți un raport separat legat de activitățile primarului din Târgu Mureș despre care știu că este în același partid cu mine și cu Președintele. Oricum, domnule colonel, știți că aproape toți primarii din țara asta fac tipul acesta de licitații și dacă ne vom apuca să-i anchetăm pe toți rămânem fără administrație publică locală.

— Domnule director, eu nu am vrut să fac niciun fel de apropiere...

— Știu... Continuați vă rog...

— Deci... Căruța respectivă bloca drumul european... Țiganca a refuzat să-și mute căruța ca să permită traficul și doi șoferi au luat-o la bătaie. Au intervenit niște țigani care erau într-o cârciumă peste drum, dar a apărut la timp o unitate de poliție și toată afacerea s-a stins. Țiganca a fost internată la spital cu leziuni ușoare. N-a fost reținut nimeni. În satul Drănești din județul Olt, la căminul cultural din sat unde funcționează o discotecă, au apărut patru țigani dintr-un sat învecinat. Au stat liniștiți cam toată seara și au băut vin. Nu s-au legat de nimeni. La un moment dat, patronul localului Neagu Popel a scos un steag al partidului Uniunea Națională și a început să scandeze niște lozinci pro-Varlaam și anti-țigănești. În acest context mai mulți tineri din sat s-au legat de cei patru țigani care au părăsit localul fără foarte multe probleme. Câțiva tineri i-au urmărit afară, s-au schimbat niște pumni, dar lucrurile s-au liniștit. La Timișoara, lângă Pădurea Verde, o șatră a fost atacată de șase bărbați care fac parte din firma de bodyguarzi „Pantera Neagră". Au fost bătuți destul de rău doi țigani și au fost distruse trei căruțe. Nimeni nu a depus plângere penală. La un concert în Iași membrii formației Holocaust din București s-au luat la bătaie în culise cu doi interpreți de manele, țigani. Ca urmare a acestui conflict unul dintre cântăreți a ajuns la spital cu nasul spart, iar formația Holocaust a cântat pe scenă un catren dedicat criminalului Spada ceva de tipul „Spada este treaba/ care face treaba/ să meargă treaba" și „Când țiganul e obraznic/ Dai cu pumnul, dai cu spada/ Și atunci e gata treaba". Sala a receptat foarte pozitiv aceste versuri. Oricum, mi s-a explicat că acest concert a fost prost organizat fiindcă au încercat să apropie două genuri muzicale care nu au nimic comun și publicul era în majoritate venit pentru cei de la Holocaust. În București, pe Prelungirea Ferentari a avut loc un scandal în blocul 121 scara B, când locatarii au vrut să evacueze două familii de țigani care nu-și plăteau întreținerea și care creșteau porci în balcon. Mai mulți locatari au spart ușile celor două case și i-au scos în stradă pe țigani. Aceștia și-au chemat ajutoare care au încercat să forțeze reintrarea celor două familii în apartamente. A intervenit poliția și situația este relativ controlată. Am aflat că în acel bloc

locuieşte Ion Cârciumaru care este consilier la sectorul 5 din partea Uniunii Naţionale şi că, practic, el a fost sufletul acestei operaţiuni. În comuna Stâlpeni din judeţul Galaţi o echipă de la Electrica venită să decupleze nişte rău platnici a fost atacată de mai mulţi ţigani şi unul dintre lucrători a fost rănit. Echipa s-a întors însoţită de poliţie şi decuplarea s-a realizat. În acelaşi timp, trei dintre agresori au fost aşteptaţi când au plecat din comuna lor şi au fost bătuţi de vreo zece bătăuşi din Galaţi plătiţi de familia şi de prietenii celui de la Electrica. Se pare că şi şeful Electrica din judeţul Galaţi, Simionescu Virgil, a dat bani pentru asta. În judeţul Mehedinţi, în perimetrul comunei Brazda subofiţerul de poliţie Nedelcu Ion l-a bătut cu bulanul şi cu pumnii pe minorul Danciu Nicuşor, ţigan, în prezenţa mai multor săteni. Minorul fusese acuzat că o pipăise cu o zi înainte pe fata lui Saizac Dumitru, viceprimar în sat. Părinţii minorului au depus plângere şi au declarat că fata şi cu băiatul se vedeau de mai bine de şase luni. Ca să-i determine să-şi retragă plângerea mai mulţi săteni s-au dus peste familia Danciu, s-au dat nişte pumni şi a fost dărâmată o parte din gardul familiei Danciu. La intervenţia primarului şi a preotului din sat conflictul a fost aplanat.

— Ce dimensiune are raportul dumneavoastră...?

— Până acum am parcurs cam o zecime...

— Şi toate sunt la fel?

— Da...

— Uniunea Naţională apare des?

— Des... Ori ca referire, ori este citat Varlaam, ori se face trimitere la bunul exemplu pe care acest partid îl dă...

— Există vreo formă de organizare a rromilor?

— Nu... Mă rog, în oraşe sunt bande organizate, dar foarte rar sunt formate numai din ţigani. Iar partidul ăla al lor e vai de mama lui... Se ceartă între ei atât de tare că n-au timp de altceva.

— Da... Lăsaţi-mi raportul şi un exemplar trimiteţi-l la Palat pentru Preşedinte.

57.

Marius Ionescu trecu de ghereta în care se afla un subofiţer şi intră în vila prezidenţială condus de aghiotantul preşedintelui. Acesta îi luă haina şi şapca şi-l invită în camera de lucru a şefului statului. Preşedintele îl aştepta în picioare, îi prezentă în câteva cuvinte o mică parte din colecţia sa de cărţi vechi, în principal moştenită de la un bunic care participase activ la unirea României cu Basarabia în 1918, îi vorbi şi despre colecţia de timbre realizată de tatăl său şi după ce sosiră ceaiurile şi câteva farfurioare cu biscuiţi trecu direct la subiect:

— Domnule Ionescu... Sunteţi cel mai tenace şi aprig contestatar al meu. În cei trei ani de mandat, în proporţie de peste 90% articolele dumneavoastră dedicate mie au fost negative. Nu v-am rugat să mă vizitaţi acasă pentru a vă cere socoteală... Indiferent de cât de paranoic mă consideră lumea nu sunt, în niciun caz, atât de nebun. V-am rugat să-mi faceţi o vizită fiindcă, pur şi simplu, vreau să înţeleg ce am greşit faţă de dumneavoastră... Înainte de a-mi răspunde vreau să vă asigur că această convorbire este strict privată şi că nimic din ce îmi veţi spune nu va depăşi acest cadru...

— Domnule Preşedinte... Nu am nimic cu dumneavoastră. În principiu, nu am nimic cu nimeni dintre cei pe care îi atac. Spun în principiu, fiindcă în politica românească sunt şi ipochimene care-mi provoacă reacţii organice. Care mă scot pur şi simplu din obiectivitatea pe care încerc să o păstrez. Dar dumneavoastră nu faceţi parte dintre aceste persoane.

— Şi atunci? Ţin minte, într-un articol dedicat unei vizite pe care am făcut-o într-o şcoală dintr-un sat din sudul Moldovei, vizită în care am oferit un calculator acelei şcoli. Calculatorul era luat din banii mei... În acel articol m-aţi acuzat de „narcisism de sorginte komsomolistă"... Spuneaţi că în România este nevoie de zeci de mii de calculatoare, nu de operaţiuni de imagine.

— Trebuie să recunosc că îmi ştiţi articolele mai bine decât le ştiu eu...

— Trebuie să recunosc, domnule Ionescu, şi spun asta cu foarte multă sinceritate, că am pierdut multe nopţi din cauza articolelor dumnea-

voastră. Fiindcă mi s-au părut nedrepte... Știți cam câte ore muncesc pe zi?

— Domnule Președinte... Dumneavoastră ați dorit această funcție. Știați exact ce urma. Sunt sigur că sunteți un om responsabil și conștient, nu un aventurier politic. Nu vă așteptați să vă mulțumească cineva pentru orele dumneavoastră de muncă. Fiindcă singura mulțumire sinceră pe care o veți primi este realegerea dumneavoastră. Atât...

— Când scrieți acele articole nu vă temeți că greșiți?

— Nu...

— De ce? Credeți că sunteți infailibil...

— Nu, domnule Președinte. Așa cum dumneavoastră nu sunteți paranoic, nici eu nu sunt megaloman. Nu... Nu mă tem fiindcă, de fapt, nu contează dacă eu greșesc. Cine sunt eu? Un om cu păreri... Unele corecte, altele greșite. Și, dacă greșesc, ce se întâmplă? Nimic. După cum nimic nu se întâmplă nici dacă am dreptate. Dacă greșiți dumneavoastră e grav, fiindcă o dată cu dumneavoastră greșim toți. E posibil să fiu nedrept în anumite aprecieri. E posibil să nu judec corect. E posibil chiar să nu înțeleg. Un singur lucru vă garantez... Sunt onest în tot ceea ce scriu. Spuneți-mi, domnule Președinte... Chiar mă bucur că vă pot întreba? De ce v-ați dorit această funcție?

— Sincer?

— Sper că puteți fi sincer cu cel mai tenace contestatar al dumneavoastră...

— Am fost tot timpul oripilat de excesul de protocol și de fițe și de paradă și de importanță pe care l-au afișat Radu Rădulescu și ai lui. Mi s-a părut tot timpul ca un soi de sfidare față de noi, oamenii obișnuiți. Girofarurile, motocicliștii care opreau circulația, mașinile scumpe și suficiența cu care apăreau la televizor și ne mințeau în față. Averile uriașe pe care le-au adunat furând fără niciun fel de jenă. Și mai era ceva. Am urât senzația de veșnicie pe care o emanau. Credeau că nimeni nu-i poate opri. Că nimeni nu-i poate da jos. Cred că ziua mea cea mare, ziua pe care o să mi-o amintesc în ultima clipă, este cea în care le-am văzut fețele de învinși. Panica din priviri... Nesiguranța... Toată obrăznicia, toată aroganța dispăruseră. Erau brusc neajutorați, într-o lume ostilă. Știți că eu nu folosesc girofarul și nici protocoalele, cât despre avere aproape că nici nu mă preocupă.

— Dar îi preocupă pe cei din jurul dumneavoastră...

— Adică?

— Haideți, domnule Președinte... De la consilierul dumneavoastră pe probleme de securitate, până la consilierul economic, la directorul SIE, la oricare dintre miniștri. Toți sunt exact cum mi i-ați descris dumneavoastră pe ceilalți. N-oți folosi dumneavoastră girofarul... Dar ei îl folosesc și se îmbogățesc și devin nesimțiți și aroganți și acri și sclifosiți ca o regină virgină în fața pretendenților. Poate cu dumneavoastră sunt încă umili că așa stă bine oricărui marțafoi, dar cu restul lumii se poartă ca niște stăpâni de moșii. Și numai acum trei ani erau vai de mama lor. Dacă te uitai spre ei la vreo recepție îți zâmbeau instantaneu cu gura plină de mezeluri... N-ați schimbat nimic... Din contră... Ați deschis poarta pentru eșalonul doi de hămesiți. Care sunt mai răi ca ăia dinainte...

— Vă dați seama că nu pot fi de acord cu dumneavoastră...

— Nu vă spuneam eu...? Domnule Președinte... Nu contează ce scriu eu. Hămesiții au ajuns în acele funcții indiferent de ce scriu eu. Au furat cât au putut, și-au pus nepoții, frații și cumnații în toate funcțiile posibile indiferent de ce am scris eu. Știți câți miniștri au căzut în România din cauza presei? Nu-i numărați... Niciunul... Dacă scriu rău de cineva, acela se supără, încearcă să vadă dacă mă poate avea la mână cu ceva, îmi trimite câte un mesager care mă ia pe departe cu amenințări sau cu propuneri, apoi încearcă să mă cumpere cu publicitate sau cu altceva și până la capăt mă lasă în voia Domnului.

— Domnule Ionescu, să nu-mi spuneți acum că toți jurnaliștii sunt curați ca lacrimile...

— N-am spus asta... Știm amândoi cât sunt de corupți... În fond, numai acum o lună dumneavoastră l-ați uns pe prietenul Ardeleanu să publice jegul ăla despre mama lui Radu Rădulescu. Eu nu spun că jurnaliștii sunt curați... Eu spun că între corupția politicienilor și corupția presei, prima care trebuie eradicată este corupția politicienilor fiindcă este mult mai nocivă. Și apoi, într-o lume cu politicieni corupți la un nivel acceptabil după criteriile europene, cine să mai corupă media? Sau de ce...?

— Sunteți, până la urmă, un idealist la fel ca mine. Nu înțeleg de ce m-ați atacat toți anii aceștia.

— Fiindcă un jurnalist idealist este un factor pozitiv. Un Președinte idealist este o catastrofă. Domnule Președinte, nu v-am cunoscut nici performanțele profesionale, fiindcă ați activat, înainte de a fi Președinte, într-un câmp profesional pe care nu-l înțeleg. Nu v-am cunoscut valoarea umană, fiindcă după cum știți este prima noastră discuție între patru ochi. În schimb, ca jurnalist, dar și ca umil cetățean v-am văzut în fotoliul

prezidențial. Și dacă v-am atacat am făcut-o fiindcă nu cred că sunteți potrivit pentru această funcție.

— Credeți că Rădulescu sau Varlaam sunt mai buni?

— N-am spus asta... Dar ei nu sunt președinți. Când Rădulescu era Președinte l-am atacat și pe el. Acum însă dumneavoastră sunteți...

— Încă un an, domnule Ionescu și după aia ați scăpat de mine...

— Un an, cinci ani. Nu se știe. Totul se joacă în zilele acestea...

— Da... Ce mă sfătuiți în cazul Dulgheru?

— Cred că este corect ce vreți să faceți. Dulgheru trebuie pedepsit. Și dacă o s-o faceți vă voi susține, dar de asemenea sunt convins că veți avea foarte mari probleme. Și ca imagine internă, dar mai ales veți avea mari probleme cu aparatul Ministerului de Interne și e posibil și cu cel al Ministerului Apărării. Dar, într-adevăr, pentru România pe termen lung este nevoie ca acel om să fie pedepsit pentru ce a făcut. În fond a omorât din neglijență un copil de nouă ani.

— Dați-mi voie să vă pun o întrebare personală... Sunt doar curios... M-ați votat acum trei ani?

— Da...

— De ce?

— Fiindcă o clipă am crezut că-i veți putea zgâlțâi pe toți îmburgheziții din politică. Apoi, la foarte scurt timp, mi-am dat seama că și eu și dumneavoastră am fost niște naivi...

58.

Primăria agăţase ghirlandele luminoase de stâlpii de pe Magheru şi de pe Calea Victoriei. Tot centrul era inundat de o lumină portocalie. Deşi ningea, trotuarele erau pline de oameni ieşiţi la cumpărături. Se apropia Crăciunul...

Asta se putea deduce şi după cohortele de copii mai mult sau mai puţin jegoşi care încercau să smulgă de la trecători un bănuţ intonând în variante care mai de care mai originale colindele clasice.

Melania Dulgheru îşi cam terminase cumpărăturile. Sacoşele grele îi îndoiseră mâinile, noroc cu cei doi subofiţeri care aveau grijă de ea. De când apăruse numele soţului ei în ziarul lui Cornel Ardeleanu, şeful ei îi dădu doi subofiţeri care să o însoţească până acasă. Acum întinsese şi ea coarda şi îi luă pe cei doi tineri la cumpărături. În fond, venea Crăciunul. Lucra în Ministerul de Interne de aproape cincisprezece ani, dar niciodată nu simţise că era în vreun fel protejată. După ce a început campania în presă împotriva soţului ei, primise tot felul de semne de simpatie şi de sprijin de la cei mai neaşteptaţi colegi. Într-o zi fusese chemată chiar de ministru care o asigură că este de partea soţului ei, dar că se fac presiuni politice mari ca el să fie pedepsit. Tocmai fiindcă soţul ei era atât de chinuit în ultima vreme, se decisese să-i nişte cadouri frumoase, să-i cumpere ceva bun de mâncare şi cum copiii erau deja duşi de acasă la bunici la Sibiu, cine ştie, să se simtă şi ei bine.

Unul dintre cei doi subofiţeri o ajută să intre în maşină şi apoi porniră spre casă. Le cumpărase şi lor câte o sticlă de vin drept mulţumire. Când le dădu sacoşele întâi o refuzară, dar la insistenţele ei acceptară. Atmosfera se înveselise. La coborârea din maşină stabiliră ora la care urma să vină să o ia de acasă a doua zi şi îi spuseră că sigur se va rezolva. În fond, căpitanul Dulgheru nu făcuse decât să respecte nişte ordine. În scară era întuneric...

Regretă pentru câteva secunde că nu-l lăsase pe unul dintre băieţi să o ducă până la lift, dar imediat îi trecu frica fiindcă apăru vecinul de la parter cu găleata de gunoi şi îi aprinse lumina. Îşi sprijini sacoşele de uşă şi bătu încet de trei ori, aşa cum făcea de ani de zile bărbată'su când venea

acasă. Nu suna niciodată... Bătea uşor în uşă într-un ritm anume aşa încât întotdeauna ştia că e el. În fond, chiar dacă o să-l dea afară din poliţie e prostia lor. Deja avea oferte de la nişte agenţii de body-guarzi. Acum scandalul în ziare este mare şi le face mult rău, dar după un timp totul se va stinge. Mai bătu o dată, dar nu auzi nicio mişcare în casă. Se uită pe vizor şi nu văzu lumină. Probabil că s-a culcat la prânz...

Dintotdeauna bărbat-su şi-a dorit să doarmă la prânz, dar n-a apucat niciodată. Deschise uşa încet şi intră direct în bucătarie unde se apucă să aranjeze sacoşele. Puse vinul la rece, mâncarea în frigider şi ascunse cadourile în cămară în spatele butoiului cu varză. Intră în sufragerie fără să aprindă lumina şi apoi în dormitor. Soţul ei era întins pe pat, cu faţa în sus, iar pe pernă, în drepta lui, era o pată mare. În mână îi văzu revolverul şi pe capul patului o bucată de hârtie albă.

59.

E foarte greu să scrii despre moartea violentă a unui om. În ultima vreme suntem confruntați, din nefericire, tot mai des cu așa ceva. Fie că sunt victimele cu gâtul tăiat ale unui ucigaș în serie, fie că sunt soldați în termen arși de vii de intoleranța rasială, fie că sunt locuitori ai unui sat omorâți în bătaie de aceeași intoleranță, fie că sunt copii care nimeresc în bătaia pușcii sau polițiști care se sinucid fiindcă nu suportă presiunea socială, putem vorbi, acum în pragul marii sărbători de Crăciun, de un moment tragic prin care trece societatea noastră.

Desigur, România a văzut multe. A văzut numai în anii din urmă rebeliunea legionarilor cu cortegiul său de fărădelegi, a văzut bombardamentele americane, bombardamentele germane și apoi sălbăticia invaziei rusești, a văzut Canalul și lagărele din Bărăgan și programele de reeducare, a văzut morții revoluției uciși încă nu se știe exact de cine și apoi a văzut minerii distrugând Capitala și suporterii diverselor organizații politice încăierându-se pe stradă, a văzut cumplita ciocnire româno-maghiară de la Târgu Mureș de pe urma căreia Occidentul la care cu toții aspirăm ne-a pus eticheta de extremiști doar fiindcă Manuilă Cofariu, cel aproape omorât în bătaie, deși român a fost prezentat de toată media democratică de dincolo ca fiind ungur, a văzut incendiile de la Hădăreni și de la Bolintin și a mai văzut răgetele de ură ale galeriilor de fotbal și instigările imunde și aproape obscene ale lui Varlaam...

Așa cum spuneam, România a văzut multe. Dar cred că actuala situație care are subtilitatea unei butelii de gaz plasate în mijlocul unui incendiu poate duce la o explozie pe care nici măcar nu putem să ne-o imaginăm. De aceea trebuie să încercăm să rămânem lucizi și să-i ajutăm și pe cei din jurul nostru să-și păstreze luciditatea.

Din aceste motive, cerându-mi scuze de la familia căpitanului Dulgheru, trebuie să spun că, în cazul copilului ucis, căpitanul Dulgheru a greșit. Și că în mod normal trebuia să suporte consecințele. El a ales cea mai grea pedeapsă. S-a sinucis pentru a nu fi dezonorat... Cel puțin acestea sunt ultimele sale cuvinte scrise pe o bucată de hârtie găsită la capul patului. Moartea tragică a acestui om al legii poate determina atitudini extreme. Deja, corbii din partidul lui Varlaam s-au grăbit să-l facă membru post mortem pe defunctul căpitan și să anunțe un miting de comemorare mâine, 21 decembrie. Știrile pe care le avem din interiorul

Ministerului de Interne indică o stare de maximă încordare și o reacție negativă a aparatului ofițeresc în fața puterii politice, vinovată în ochii lor de moartea lui Gheorghe Dulgheru.

Or cu riscul de a supăra pe toată lumea vreau să afirm că puterea politică de la București a procedat corect cerând anchetarea amănunțită și clară a acelei ucideri a copilului unui infractor. Mai mult decât atât, adevărații vinovați ai acestei drame sunt șefii din Poliție, în frunte cu chestorul Movilă, care au mistificat adevărul și care au permis acumularea de tensiune în jurul cazului, tensiune care a dus la sinuciderea căpitanului Dulgheru. Indiferent de simpatiile politice pe care le avem și mai ales indiferent de resentimentele sau de propria noastră intoleranță gândiți-vă că toată această nebunie a început din cauza greșelii căpitanului Dulgheru care a împușcat mortal un copil de nouă ani.

Tuturor celor care cred că puterea de la București a greșit solicitând anchetarea amănunțită a cazului le propun un test foarte simplu. Imaginați-vă că acel copil, desigur nevinovat, era copilul dumneavoastră. Ce ați fi dorit să facă statul? Să mușamalizeze cazul acoperind greșeala unui om al legii sau ați fi dorit ca instituțiile statului să funcționeze și să vi se facă dreptate? Uitați etnia copilului sau ticăloșia părinților săi. Rețineți doar că în România acestui sfârșit de mileniu nu trebuie să se poată ca un copil să fie ucis, chiar și din greșeală și nimeni să nu plătească pentru aceasta. Dacă înțelegem corect această idee, putem apoi să deplângem și drama căpitanului Gheorghe Dulgheru și a familiei acestuia."

— Am trăit să o văd și pe-asta... Marius Ionescu nu mă înjură... Președintele aproape radia de fericire. A fost suficient să stau puțin de vorbă cu el și fiara s-a îmblânzit. Toți vor un singur lucru. Să fie puțin băgați în seamă... Să fie un pic căutați în coarne. Să le știi două-trei editoriale... Să le arăți că-ți pasă de ei. În fond, ce visează toți. Exact această poziție. România este o țară cu douăzeci și trei de milioane de potențiali președinți, dar cu un singur loc... Care mai durează și patru ani. Îți dai seama câte frustrări se acumulează.

Directorul Serviciului Român de Informații, Sandu Stoicescu, clătină neîncrezător din cap. Nu avea niciun rost să-l contrazică pe Președinte, dar era absolut sigur că Marius Ionescu scrisese textul în cauză fiindcă asta credea și că la prima eroare a Președintelui îl va ataca din nou.

— Ce face ministrul de interne? întrebă Președintele cu ochii pe editorialul lui Marius Ionescu.

— Am înțeles că demisionează... Și asta nu-i bine...

— Lasă-l să se ducă. Noroc cu scandalul ăsta că am scăpat de generalii ăia pe care altfel nu-i puteam clinti. Scăpăm și de ministru, îl punem pe Constantinescu și am rezolvat-o acolo.

— Domnule Președinte... Nu-i bine. Constantinescu are nevoie de minimum șase luni să se lămurească. E un moment foarte prost să-l lăsăm pe ministru să plece. Totuși are autoritate asupra oamenilor, controlează ministerul ăla care este în criză...

— N-are, dom'ne, nicio autoritate. Nu-l ascultă nimeni. Și, în fond, ce să-i fac. Își dă demisia. Nu-l dă nimeni afară. Oricum, vorbiți și la Primăria Capitalei și la Guvern, sunați-l pe primul-ministru, să interzică mitingul celor de la Uniunea Națională. Cu toate că ar cam trebui să-i lăsăm să-l facă... Fiindcă, dacă face Varlaam o singură greșeală îl terminăm și pe el.

— Eu cred că e mai bine să interzicem mitingul. Mi-e foarte teamă de reacția celor din Interne și nu uitați mâine avem și mitingurile revoluționarilor. Dacă se întâlnesc ies scântei.

— Uite totuși... Are talent băiatul ăsta. E bun... Nu-i nici lingău ca Horică, nici șulfă ca Ardeleanu. Slavă Domnului că nu mă mai înjură. Nu știi cât de ușurat mă simt. Fiindcă efectiv, dimineața deschideam ziarul cu frică.

60.

Lui Aurel Negoiță toți prietenii și colegii de servici îi spuneau Struțul, fiindcă era înalt și avea capul mic pe care trona un nas mare ca un cioc de pasăre. Era taximetrist de douăzeci și cinci de ani. Știa Bucureștiul ca în palmă și spre deosebire de mulți alții se pricepea și la mecanică. Imediat după revoluție încercase să meargă pe cont propriu, dar după un an jumătate de bine n-a mai funcționat și aproape a ajuns în pană de bani. S-a angajat la patron care i-a dat și o mașină bună și acum mai face un ciubuc după orele de program când le repară vecinilor de bloc Daciile.

În douăzeci și cinci de ani de meserie văzuse toate nebuniile din lume, dusese cu taxiul politicieni celebri, artiști, fotbaliști, scriitori, femei frumoase...

Un cuplu i s-a certat atât de tare în taxi încât a decis acolo să divorțeze, iar altă dată, într-o iarnă din timpul lui Ceaușescu, o nefericită i-a născut în mașină.

Dar cea mai tare scenă o trăise în această seară... I se suiseră în mașină în centru, lângă Piața Romană. El, vreo șaizeci de ani, bine îmbrăcat și foarte bine parfumat și ea, vreo douăzeci și cinci de ani, tot bine îmbrăcată. Erau amândoi roșii în obraji, probabil din cauza frigului și după primele treizeci de secunde au dovedit că erau și foarte încinși. Imediat după ce au dat comanda au început să se sărute, să se mângâie, să-și desfacă hainele unul altuia. A încercat să fie discret și să nu privească în oglindă, dar intensitatea faptelor de pe bancheta din spate i-a atras inevitabil privirea. La un moment dat a surprins în oglindă privirea ei, când bărbatul avea treabă un pic mai jos. Avea o privire îngrozitor de tristă. Nu jenată, nu supărată, nu indiferentă. Tristă... I-a lăsat în fața unei vile în Băneasa... Când au coborât din mașină ea gângurea foarte fericită, el i-a dat un bacșiș proporțional cu spectacolul oferit și gata.

Privirea aceea, însă, îi rămăsese în minte. Afară începuse să plouă, apoi să ningă și prin perdeaua de zăpadă văzu că cineva îi face semn. Opri și trei tineri se urcară în mașină zgribuliți. Voiau să meargă în Giulești. Când se sui pe Podul Grant, unul dintre puști îi spuse că mai bină îi duce

în Militari, la Armata Poporului. Îi auzi șușotind între ei și i se păru ceva suspect. Își deschise discret stația ca să poată fi auzit de dispecerat.

Ajunse la Armata Poporului, dar și acolo tinerii îi spuseră că trebuie să intre pe niște străduțe laterale. Când le ceru numele străzii se bâlbâiră. Undeva la stânga, a doua sau treia la stânga, nu știau nici ei exact, fiindcă mergeau într-o vizită. Nu se opriră nici acolo...

Realiză că era ceva necurat și apăsă butonul de alarmă. Din acel moment era monitorizat de dispecerat și într-un interval scurt urma să apară în jurul lui alți taximetriști și chiar și o mașină de intervenție. Patronul angajase o firmă de pază cu trei mașini de intervenție exact pentru situații din aceastea. Mergea în continuare pe străduțele desfundate și întunecoase trăgând cu ochiul la cei din spate. Aceștia îi tot dădeau indicații anapoda. Zări în oglindă un taximetru și apoi încă unul. Era în siguranță...

Îi întrebă pe cei de pe bancheta din spate unde vor să meargă și dacă au bani să plătească. Unul dintre ei îi răspunse obraznic. Struțul opri mașina și încercă să coboare. Atunci cel din mijloc îi puse un cuțit la gât și-i spuse să stea pe loc și să scoată toți banii. Struțul încercă să-i calmeze și începu să se scotocească prin buzunare, să caute prin torpedou...

Ușile mașinii se deschiseră brusc și puștii de pe margine fură smulși afară din mașină. Struțul profită de neatenția celui din mijloc și îi prinse mâna cu cuțitul până când taximetriștii îl scoaseră și pe acesta din mașină. Sosiseră cel puțin zece taximetre, o mașină de poliție și mașina de intervenție. În total vreo 15 persoane care îi băteau cu pumnii, cu bulanele și cu picioarele pe cei trei. Struțul îl ridică pe cel cu cuțitul și îl lovi până îi dădu sângele pe nas și pe gură. Apoi îl lăsă să cadă pe jos. Polițiștii erau cei mai turbați. Îi loveau cu bulanele peste ficat, rinichi și stomac ca să nu lase urme și-i înjurau.

Struțul își aminti de povestea cu Dulgheru și atunci realiză că cel puțin doi dintre puști erau țigani. La un moment dat unul dintre polițiști le spuse că au sosit două echipe de televiziune. Îi ridicară pe cei trei, le puseră cătușele, îi înghesuiră în mașini și plecară cu ei la secție. În mai puțin de trei minute dispărură și toate taximetrele. Reporterii obținură niște informații de la cei câțiva curioși care ieșiseră din case la acea oră târzie și în mijlocul nimicului.

61.

În Piața Universității, circulația era din nou oprită. Pe locul în care în 1989 fusese înălțată baricada era întins un banner alb și dincolo de el polițiștii deviau mașinile către strada Batiștei. Dimineața era deosebit de frumoasă și de caldă, surprinzător după ninsoarea puternică din timpul nopții. Soarele strălucea deasupra Intercontinentalului și cerul era perfect albastru.

În jurul troiței ridicate în memoria victimelor din 1989 se aflau oficialitățile momentului, câteva sute de militari, cam tot atâți revoluționari, jurnaliști și cameramani și niște reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la București. De jur împrejurul pieții asistau la ceremonii mai multe sute de bucureșteni pe care vremea furmoasă îi scosese din case.

Primul-ministru își aștepta rândul la depunerea de coroane de flori cu gândul la echipa de la Banca Mondială care-l aștepta să se întoarcă și să reînceapă negocierile. Nu ar fi venit la ceremonie, dar Președintele insistase.

La doi kilometri mai sus de locul în care se află, Palatul Victoria era înconjurat de cordoane de jandarmi care așteptau să apară manifestanții lui Varlaam. Deși atât Primăria Capitalei cât și Ministerul de Interne interziseseră desfășurarea mitingului, după toate informațiile Varlaam nu renunțase. În urmă cu cinci minute un aghiotant îl anunțase că în fața clădirii guvernului se strânseseră cam o mie, o mie cincisute de oameni veniți mai ales din județele limitrofe Bucureștiului, dar Varlaam nu apăruse încă. Un preot rosti o slujbă scurtă care-l luă pe nepregătite pe primul-ministru. Ministrul apărării îi făcu semn din ochi că are pălăria pe cap. Și-o scoase repede și-și făcu cruce o dată cu ceilalți membri ai cabinetului prezenți în Piață. Demisia ministrului de interne îl deranja foarte tare... Persoana pe care Președintele vroia să o desemneze pe acel post i se părea total lipsită de orice pregătire în domeniu și, după informațiile pe care le primise din SRI, avea și ceva pete. Președintele tocmai își depusese coroana de flori, urmau diversele asociații ale revoluționarilor și apoi era rândul său.

Telefonul mobil îi zbârnâi în buzunar. Îl scoase discret şi încercă să recunoască numărul, dar fără ochelarii de citit nu vedea nici titlurile de pe coperta ziarelor. I se păru nepotrivit să vorbească în acel moment aşa că puse telefonul la loc. Revoluţionarii depuneau unul după altul coroanele de flori, îngenuncheau în faţa troiţei şi apoi se îndepărtau în linişte. Aghiotantul îi făcu semn că era rândul lui. Ajunse în faţa monumentului, atinse cocarda de pe coroană, îşi făcu cruce şi apoi se aşeză în rândul oficialilor.

Imediat ce ajunse lângă Preşedinte, acesta îi şopti că par a fi probleme la Palatul Victoria. Apoi imediat, aghiotantul său îl informă că manifestanţii au rupt lanţul de jandarmi şi că au intrat în sediul guvernului.

62.

— Doamnelor și domnilor, transmitem în direct de la Palatul Victoria... Trimisul nostru special, Dan Dumitrescu este la fața locului. Ce se întâmplă acolo Dan?

— Bună ziua, Irina... Bună ziua, tuturor. După cum vedeți toată piața este acoperită de gaze lacrimogene. Aproape nu reușesc să respir... În urmă cu patruzeci de minute manifestanții Uniunii Naționale aflați aici pentru a protesta împotriva deciziei guvernului de a-l ancheta pe căpitanul Dulgheru, decizie care a condus după cum știți la sinuciderea ofițerului, deci manifestanții reprezentând Uniunea Națională au rupt barajul format de jandarmi și au intrat în sediul guvernului. Martorii oculari spun că toată confruntarea a durat mai puțin de cinci minute și după aceea jandarmii au fost pur și simplu retrași din fața clădirii guvernului lăsând sediul Executivului absolut neapărat. Din câte am aflat manifestanții au intrat în clădire, au distrus mai multe încăperi, au fost sparte geamuri și în câteva camere s-a dat și foc. Acum cincisprezece minute au apărut unități de jandarmi însoțite de unități speciale ale Ministerului de Interne și ale Ministerului Apărării Naționale care au trecut la alungarea agresorilor. Numărul manifestanților din piață a crescut de la o mie, o mie cincisute în primele ore ale dimineții la mai bine de zece mii în acest moment. Militarii au folosit gaze lacrimogene pentru îndepărtarea agresorilor care acum s-au masat înspre pasaj. Un alt moment grav a fost ciocnirea dintre reprezentanți ai Uniunii Naționale cu cei ai revoluționarilor veniți din Piața Universității pentru a apăra clădirea guvernului. Irina?

— Dane, există victime?

— Până în acest moment am văzut numai răniți... Unii destul de grav. Nu am nicio informație despre pierderi de vieți omenești.

— În acest moment ce se întâmplă la guvern?

— Clădirea guvernului este sub controlul forțelor de ordine și unități de pompieri încearcă să stingă incendiile din interior. Întreaga piață este practic controlată de poliție, dar manifestanții nu au părăsit zona. Stau

masaţi lângă pasajul Titulescu şi în spatele muzeului Antipa. De asemenea au fost evacuaţi din piaţă şi revoluţionarii veniţi în sprijinul guvernului.

— Spune-mi, Dan... Senatorul Theodor Varlaam este cu oamenii lui?

— Da. Acesta a încercat, fără succes se pare, să împiedice intrarea oamenilor în sediul guvernului şi acum mai multe minute a negociat cu şeful de dispozitiv, colonelul Guţu, încetarea confruntărilor.

— Mulţumesc, Dan... Vom reveni în Piaţa Victoriei. Avem acum legătura cu Palatul Cotroceni de unde ne transmite Raluca Nistor. Raluca...

— Bună ziua, Irina... La Palatul Cotroceni are loc în acest moment o reuniune a cabinetului. Este prezent Preşedintele României, este prezent primul-ministru, sunt de asemenea de faţă liderii principalelor partide parlamentare. Acum câteva minute a sosit şi domnul Radu Rădulescu, preşedintele principalului partid de opoziţie. Este de asemenea prezent şi ministrul de interne care şi-a prezentat ieri demisia.

— Care este scopul acestei întâlniri?

— După toate aparenţele în această dimineaţă forţele de ordine din faţa Palatului Victoria au avut o atitudine cel puţin ciudată. Surse din interiorul Palatului Cotroceni vorbesc despre părăsirea nejustificată a perimetrului şi favorizarea atacului. Pe de altă parte, ofiţerii din Ministerul de Interne spun că atacul celor din Uniunea Naţională a fost extrem de puternic şi neaşteptat. Oricum, unul dintre ofiţerii cu care am avut ocazia să vorbesc azi dimineaţă şi care a dorit să-şi păstreze anonimatul a spus că sinuciderea căpitanului Dulgheru, demisia ministrului de interne şi anchetarea chestorului Movilă şi a altor opt ofiţeri superiori a indus un sentiment de neîncredere în interiorul aparatului Ministerului de Interne. Revenind la întrunirea de la Cotroceni este de aşteptat ca la finalul ei să fie adoptat un document semnat de toate partidele parlamentare care să condamne atacul asupra sediului guvernului. Există posibilitatea demarării unei proceduri de ridicare a imunităţii parlamentare a lui Theodor Varlaam şi altor parlamentari ai Uniunii Naţionale. Irina...

— Mulţumesc, Raluca. Acum, în pragul sărbătorilor de iarnă, România este din nou zguduită de conflicte sociale. Escaladarea tensiunilor interetnice, nerezolvarea cazului Spada şi declaraţiile ultranaţionaliste ale lui Theodor Varlaam au dus la o explozie de violenţă cu urmări extrem de greu de cuantificat. Pentru a vedea cum va influenţa acest moment evoluţia ulterioară a României, l-am invitat în studioul nostru pe cunoscutul analist politic Sergiu Enescu. Bună ziua... Ce urmări credeţi că va avea acest moment?

— Bună ziua... Înainte de a intra în emisie am vorbit cu un cunoscut de-al meu, jurnalist francez acreditat la Bruxelles. L-am întrebat cum se vede de la ei această nouă problemă românească. Așa... Trebuie să recunosc că răspunsul lui m-a liniștit. Mi-a zis... Așa. Oriunde în lume au loc explozii de violență. Oriunde în lume sunt grupări care atacă ordinea statului de drept. Dacă statul le face față respectând principiile democratice, atunci nu este nicio problemă. Niște manifestanți au atacat sediul guvernului, au pus foc și au spart geamurile... Așa... Poliția a intervenit și i-a gonit. Nimic mai mult... Oamenii politici din Occident așa o să vadă aceste evenimente.

— Credeți că este posibil ca jandarmii care trebuiau să apere guvernul să se fi retras tocmai pentru a permite oamenilor lui Varlaam să...

— Doamnă Irina Lefter... Guvernul României a făcut unul dintre cele mai bune lucruri din istoria sa când a decis anchetarea și apoi sancționarea celor vinovați de moartea copilului acela. Restul nu mai contează. E posibil ca militarii să fi fost timorați de fermitatea guvernului... Așa. Ce trebuie făcut acum nu este încă o sancțiune la Interne că rămânem fără poliție. Trebuie terminat Varlaam. Implicarea sa este cea care trebuie sancționată nu șovăiala unor jandarmi de optșpe ani.

— Totuși... Reporterul nostru spune că Theodor Varlaam a încercat să-i oprească pe manifestanți să intre în Palat.

— Trebuia să nu-i aducă acolo... Mitingul era ilegal și el a persistat în ilegalitate. Așa... Trebuie pedepsit. Și el și partidul lui.

— Dar nu există riscul ca Varlaam să devină prea popular?

— Toată clasa politică trebuie să se unească și să ne scape de acest pericol. Așa... Acum este momentul. Orice ezitare în acest moment este de neiertat. Varlaam trebuie să dispară din viața noastră politică.

63.

— Bună seara, oameni buni... Ediţia specială din această seară este dedicată ultimelor evenimente care au zguduit România. Ieri, pe 21 decembrie, în timp ce în Piaţa Universităţii, Preşedintele României, primul-ministru şi mai mulţi membri ai cabinetului depuneau coroane de flori în memoria victimelor revoluţiei, peste cinci mii de manifestanţi au atacat şi ocupat pentru aproximativ treizeci de minute Palatul Victoria, sediul guvernului. Ulterior forţele de ordine au eliberat palatul. Au fost operate mai multe arestări. Un comunicat dat publicităţii de toate partidele politice parlamentare, mai puţin Uniunea Naţională, condamnă această acţiune, deplânge violenţa şi cere luarea tuturor măsurilor pentru pedepsirea celor vinovaţi. Un alt comunicat redactat de Preşedinţia României cere tuturor partidelor parlamentare şi forţelor politice responsabile să se unească împotriva pericolului reprezentat de extremism şi de intoleranţă. Parchetul a demarat ancheta privind ocuparea Palatului de către manifestanţi. Conform tuturor datelor pe care le avem aceştia erau în majoritate membri sau simpatizanţi ai partidului Uniunea Naţională, partid condus de Theodor Varlaam.

Acesta, deşi prezent în piaţă, a încercat fără succes să-i oprească pe manifestanţi să intre în sediul guvernului şi tot el a negociat încetarea ostilităţilor şi eliberarea pieţei. O comisie parlamentară va verifica implicarea lui Theodor Varlaam şi a altor parlamentari ai Uniunii Naţionale în incidentele din 21 decembrie. Azi dimineaţă un grup de cincisprezece generali în rezervă au dat publicităţii un comunicat în care acuză în termeni foarte duri citez „batjocura la care este supusă sistematic uniforma militară". Aceşti ofiţeri consideră de netolerat modul în care oameni în uniformă, care-şi fac datoria şi care respectă ordinele primite sunt, citez „călcaţi în picioare fie din cine ştie ce motivaţii politicianiste, fie ca urmare a unor ordine externe." „Armata, se mai spune în continuarea comunicatului, este cea care a făurit de fapt România modernă, iar oamenii în uniformă sunt cei care au păstrat acestei ţări şi graniţele şi demnitatea. Este ruşinos modul în care actuala putere încearcă să obţină graţiile unui occident nepăsător sacrificându-şi ofiţerii„. Aşa

cum spuneam, acest comunicat este semnat de cincisprezece generali în rezervă. Pentru a discuta această problemă i-am invitat în studio pe domnul general în rezervă Emanoil Dumbravă, fost şef al Statului Major General, pe domnul Titus Romoşan, secretar de stat în Ministerul Apărării Naţionale şi pe binecunoscutul jurnalist Marius Ionescu. Bună seara domnilor... Domnule general Dumbravă... De ce aţi dat acest comunicat?

— Bună seara, domnilor... Bună seara domnule Preda. Vreau să vă spun că deşi nu sunt un mare admirator al emisiunilor dumneavoastră, întotdeauna v-am admirat curajul. Şi un militar de carieră ştie exact cât de mult valorează curajul pentru un bărbat. Comunicatul este produsul unui timp îndelungat de meditaţie la marile probleme ale societăţii româneşti. Vreau să vă spun că pe lângă cei cincisprezece semnatari mai sunt alte câteva sute de ofiţeri, în marea lor majoritate activi, cu care am stat de vorbă în ultima perioadă şi acest act repezintă, într-un fel rezultatul acestor convorbiri. Armata este, după cum bine ştiţi, cea mai apreciată instituţie a statului român. Se află aproape la paritate cu biserica. Dacă ne uităm la istoria noastră, vom vedea că doar aceste instituţii au fost mereu un sprijin real al poporului. Aceste instituţii au asigurat supravieţuirea noastră ca naţie şi ca ţară. Ori, constatăm, în ultima vreme o continuă degradare a condiţiilor militarilor, dar mai rău o degradare a modului în care clasa politică se raportează la militarii de carieră. Reţineţi că nu vorbim doar de armată... Vorbim de ofiţeri şi de uniformă. Recentul caz Dulgheru este, din punctul nostru de vedere, picătura care a umplut paharul. Iar răbufnirea populară de ieri este o dovadă a ataşamentului populaţiei faţă de valorile reale ale românismului. Oamenii nu au ieşit în stradă nici pentru salarii, nici pentru pensii mai mari, nici pentru mâncare. Au ieşit în stradă fiindcă drama căpitanului Dulgheru i-a afectat. Ce nu se înţelege în toată această dezbatere contemporană de sorginte occidentală este că principiul de bază al funcţionării unei structuri militare este respectarea ordinului. Iar ofiţerul, soldatul, omul în uniformă trebuie să respecte ordinul. Dacă acest principiu nu funcţionează, nu mai există armată. Ori Dulgheru nu a făcut decât să respecte ordinele primite.

— Domnule general... Nimeni nu i-a dat ordin să omoare un copil...

— Domnule Ionescu. V-am citit editorialul de ieri parcă... Este corect... Judecând din punctul de vedere al unui civil...

— Sunt doar un civil amărât, ce să fac...

— Dulgheru nu era civil, aşa încât ar fi trebuit să judecaţi din punctul de vedere al unui om care toată viaţa lui a ascultat ordine. Lui Dulgheru i s-a dat ordin să-l prindă pe acel ţigan.

— Hai să-i spunem infractor...

— De ce? Doar e țigan... Doar fiindcă e țigan se face și atâta zarvă. Fiindcă dacă victima era copil de român nimeni nu se agita. Uniunea Europeană apără minoritățile din România. De majoritate nu-i pasă. Deci... Lui Dulgheru i s-a dat ordin să-l prindă pe acel țigan care vindea droguri și care avea la activ mai multe crime. L-a găsit ascuns într-o nișă în zid. S-a aplecat să-i pună cătușele și atunci de afară s-au auzit rafale de arme și Dulgheru a fost anunțat în cască de unul dintre subalterni că sunt atacați de mai mulți oameni înarmați. I-a trimis afară pe cei doi subofițeri care mai erau cu el și a crezut că a rămas singur în încăpere cu infractorul respectiv. În acele secunde a auzit pași în spate, nu dinspre ușă, de unde ar fi putu veni chiar și colegii lui, ci dinspre nișa de unde-l scosese pe infractor. S-a întors și a tras, reținеți, la genunchi... N-avea de unde să știe că în spatele său era un copil și că ce este genunchi pentru un om normal este abdomen pentru un copil. Acesta este cazul Dulgheru. Clar și simplu...

— Dacă era așa de simplu, de ce opt ofițeri superiori din Ministerul de Interne în frunte cu chestorul Movilă au mistificat raportul?

— Fiindcă știau ce va urma. Și au încercat să-și salveze colegul. Așa cum ar face orice ofițer. Știți de ce... Fiindcă ofițerii sunt animați de un concept din ce în ce mai străin în societatea românească: onoare.

— Domnule general, oi fi eu un civil neonorabil, dar vreau să vă spun că, deși îmi pare rău de familia căpitanului Dulgheru, nu cred că România trebuie să devină o țară în care un om fie el și onorabil să poată omorî pe cine vrea și apoi să se ascundă în spatele ideii de ordin sau a ideii de uniformă. Nu suntem în război, nu este stare de necesitate și nu cred că uniforma trebuie să fie ceva superior hainei mele de civil. Știți de ce? Fiindcă eu hrănesc această uniformă. Și pe cea cu multe stele mari ca a dumneavoastră și pe aia de soldat prost. Eu plătesc taxele, și impozitele, și dările pentru dumneavoastră. Eu am un buget mai mic la sănătate ca să aveți dumneavoastră un buget mai solid la apărare și tot eu stau pe margine și mă uit ca prostul cum oamenii în uniformă calcă legea, își construiesc vile amețitoare și îmi sfidează mie sărăcia și îmi sfidează mie buna-credință. Domnule general... România este un stat civil. În care civilul umil și mic și neimportant trebuie să fie păzit de armată, de poliție, de jandarmi, de pompieri. Nu să fie condus de aceștia.

— Domnule Ionescu, nu știu dacă sunteți naiv sau doar priceput în a răsuci cuvintele. Din toată expunerea dumneavoastră vreau să vă contrazic doar într-un punct. Ați spus că România nu este în război. Vă înșelați... România este în război. Mai mult... În 1989 România a pierdut

un război. Am ieşit noi în stradă şi am cântat diverse catrene, dar în 1989 blocul militar din care făcea parte România a fost învins. Iar învingătorii, cei spre care ne îndreptăm noi astăzi, ne tratează în continuare ca pe o naţiune învinsă. Eu nu spun că Ceauşescu a fost bun sau rău... Eu spun că în 1989 România a pierdut un război. Iar acum, în această pace aparentă, noi încercăm să ne repoziţionăm. Să ne ocupăm un loc pe care înainte de 1989 l-am avut. De asemenea, nu spun că acel loc era bun sau rău. În fiecare zi, în România se produc diverse acte, ale diverselor forţe interesate care subminează interesele naţionale ale acestei ţări. Şi singurii care stau în faţa acestor acte sunt oamenii în uniformă...

— Domnule Preda... Daţi-mi vă rog voie să intervin şi eu.

— Vă rog, domnule secretar de stat...

— Domnule general... Ştiu cine sunteţi, ştiu ce studii aveţi şi ştiu ce ar trebui să ştiţi. De aceea sincer vă spun, nu înţeleg ce urmăriţi. În contextul în care avem ciocniri între forţele de ordine şi manifestanţi, în care este ocupat prin forţă sediul guvernului, în care sunt raportate mai multe incidente în ţară, este absolut o inconştienţă să vorbiţi despre un război pe care cine ştie ce puteri oculte îl poartă împotriva României. Domnule general, România nu este în război cu nimeni. Poate am putea vorbi, dacă nu ar fi prea exagerat, de un război cu sărăcia, cu înapoierea economică... Poate, dar alt război nu există...

— Domnule secretar de stat... Nu ştiu câtă istorie ştiţi dumneavoastră. Parcă sunteţi jurist de meserie, ar trebui să ştiţi ceva istorie... Dar ţineţi minte care a fost prima măsură luată de ruşi în 1945, după ce şi-au impus guvernul comunist. Distrugerea armatei... Închiderea şi executarea generalilor şi apoi şi a altor ofiţeri superiori. Uciderea lui Angelescu, Korne, Macici, a fraţilor Pălăngianu... Păstrând proporţiile, ce face NATO acum? Ne impune reducerea forţelor militare, ne impune închiderea industriei de armament, ne impune alte metode de antrenament... Câţi ofiţeri şi subofiţeri aţi dat afară anul acesta? Pe motiv de restructurare... Suntem doar o ţară învinsă domnule secretar de stat... Şi probabil că nici nu avem suficiente opţiuni, dar cred că staţi prea în genunchi în faţa celor de afară.

— Domnule general... NATO este singura noastră şansă de securitate. Iar Europa este familia noastră. Noi ar fi trebuit să fim aici de acum 55 de ani, dar accidentul istoric de care aţi pomenit ne-a deturnat. Cum puteţi compara apartenenţa noastră la NATO cu ocupaţia sovietică?

— Domnule general... Înțeleg că acest comunicat anunță și înființarea unei structuri pe care dumneavoastră o numiți Asociația Sfântu' Gheorghe... Care este scopul acestei asociații?

— Domnule Preda... Sfântu' Gheorghe a fost și este sfântul ce patronează armata română. Biblic vorbind, el este cel care a ucis balaurul, ori rolul oricărei armate este să ucidă balaurul care îi amenință patria și poporul. Scopul nostru este acela de a face politică în locul armatei care nu are voie să facă politică și e bine că nu are voie. Suntem generali în retragere, dar avem alături de noi și sociologi, politologi, juriști. Această organizație va monitoriza modul în care politicul se interferează cu destinele armatei și ale oamenilor în uniformă.

— Și după ce moniorizați ce faceți?

— Nimic, domnule Ionescu... Nimic spectaculos. Aducem la cunoștința opiniei publice și provocăm dezbateri ...

— Doar atât, domnule general? Nu știu de ce, dar auzindu-vă simt așa discret pe șira spinării niște fiori reci care-mi sună a istoria recentă din America de Sud... Sau din Turcia, unde la trei ani o dată armata mai dă o lovitură de stat, mai împușcă niște nemernici de jurnaliști care nu-și văd de treabă și apoi se retrage...

— Și rău le-o fi turcilor... Din cea mai amărâtă țară europeană au ajuns să fie lider regional în Balcani și să aibă una din primele cinci armate ale lumii.

— Domnule general... Românii nu sunt turci. De fapt, dacă e să ne amintim de istoria la care faceți referire au cam luptat cu turcii vreo cinci secole...

— Domnule Ionescu... Nu vă jucați cu vorbele. Sunteți un om onest, dar uneori nu vedeți adevărul în ansamblu... Această putere face cu armata ce a făcut și cu istoria noastră prin manualele alternative în care copiii noștri află că Ștefan era mai mult amant decât domnitor, că Vlad Țepeș a fost un soi de descreierat și că Mihai Viteazu' a fost un aventurier de doi bani. Știu... Poate adevărul e pe la mijloc, dar nu se poate să-i iei unei națiuni tot. Îi iei independența economică, îi iei independența politică, îi iei posibilitatea de a se apăra... Lasă-i măcar legendele... Armata României este doar o legendă acum... Este acea poveste despre vremuri eroice în care și noi contam și în care ne hotăram singuri destinul prin forța brațelor și prin curajul celor din linia întâi.

— Domnule general... Sunteți sigur că românii asta vor? Eu unul mă îndoiesc.

— Știți câți români ar dori un guvern militar?

— Sincer nu...

— Ia spuneți-i, domnule secretar de stat... Hai, domnule secretar de stat, că știți exact la ce mă refer.

— La ce se referă, domnule Romoșanu?

— Domnule Preda, este vorba de un studiu foarte amplu făcut de Ministerul Apărării Naționale, dar care este de uz intern.

— Domnule secretar de stat, dacă nu-l puteți spune, eu pot... Am chiar aici datele... la întrebarea dacă ați dori un guvern militar au răspuns nu 38%, 22% nu au răspuns sau nu știu, iar 40% au răspuns da. Din cei 40% care au răspuns da la întrebarea de ce doriți un guvern militar 80% au răspuns pentru a face ordine în țară. Și sondajul a fost realizat înainte de aceste tulburări... Vedeți, domnule Ionescu... S-ar putea să nu știți exact ce vor românii.

— Domnule general... Ca să înțeleg până la capăt... Și dacă voința populară este asta, dacă poporul asta cere, dumneavoastră și organizația dumneavoastră sunteți pregătiți de o lovitură militară de stat?

— Domnule Ionescu, noi suntem pregătiți ca la un moment dat să ajutăm puterea, oricare ar fi ea, să înțeleagă care este exact rostul armatei în societatea românească.

64.

— Bună seara la o nouă ediție a emisiunii „În direct cu Horia Ivan". În seara aceasta o ediție extraordinară dedicată evenimentelor din fața Palatului Victoria... Îl am alături de mine pe protagonistul acelui moment, Președintele Uniunii Naționale, domnul Theodor Varlaam. Bună seara, domnule Varlaam... De ce n-ați rămas în Palatul Victoria pe care l-au cucerit oamenii dumneavoastră?

— Bună seara, domnule Ivan... Vreau să se înțeleagă foarte bine că eu sunt un democrat convins și că vreau să iau puterea pentru binele acestei țări și pentru binele acestui popor necăjit, dar numai prin vot. Eu nu dau lovituri de stat și nu asmut români împotriva românilor... Ce s-a întâmplat în piață a fost o provocare de ultimă speță făcută de actuala putere pentru a scăpa de un adversar politic incomod. Nu oamenii mei au intrat în sediul guvernului și după cum știți eu m-am opus intrării în palat. Eu doar am făcut o manifestație în memoria căpitanului Dulgheru asasinat mișelește de actuala putere, am avut-o alături de mine pe doamna Melania Dulgheru și doar am vrut să atragem atenția guvernului că nu așa trebuie să te comporți cu un erou, cu un om care-și riscă viața pentru ca străzile noastre să fie mai curate și mai sigure. Ar trebui să vă întrebați de ce jandarmii au părăsit așa repede locul din fața guvernului și de ce nimeni nu a intervenit când elemente turbulente infiltrate între manifestanții onești ai Uniunii Naționale au atacat sediul guvernului României. Domnule Horia Ivan, eu sunt un om de cultură, un om pașnic... Eu nu pot tolera devastările, și incendiile, și distrugerile... Eu nu pot tolera confruntările fratricide. Nu eu trebuie să dau răspunsuri... Poate ar trebui să ne explice domnul Președinte ce căuta consilierul său pe probleme de securitate într-un restaurant acum cinci zile cu unul dintre cei care au intrat primii în sediul guvernului. Eu am surse sigure, eu nu mă joc...

— Domnule președinte... Totuși astăzi mai mulți șefi de filiale ai partidului dumneavoastră v-au condamnat într-un comunicat de presă și au considerat că prezența dumneavoastră în Piața Victoriei dăunează imaginii partidului...

— Cine m-a contestat...? Niște nimeni, niște guguștiuci analfabeți care până acum două zile mi-au mâncat din palmă... Dacă-i întrebi cum îi cheamă nu știu să-și termine numele și încurcă ideea de prenume cu aia de pronume. Dar eu vă spun... Aici este o lucrătură murdară a puterii. Puterea a organizat toată povestea din piață, ea și-a retras jandarmii, golanii care au intrat în sediu erau conduși de oamenii consilierului de securitate al Președintelui și tot ea a scris și comunicatul... De unde știu? Băieții ăia care-l semnează, când își luau banii de la partid puneau un x că nu știau cu scrisul... Cum să scrie ăia comunicate de o pagină? Le-ar lua o viață. Ar munci trei generații ca familiile acelea de artizani chinezi care sculptează bobul de orez.

— Domnule Președinte, dar totuși dumneavoastră i-ați pus pe liste pe acești oameni...

— Și vedeți cum se poartă cu mine? Eu i-am făcut oameni, eu le-am arătat încrederea mea și acum mă înjunghie pe la spate... Dar mie mi se aplică perfect vorba lui Kogălniceanu de la moartea lui Cuza „Nu greșelile l-au răsturnat, ci faptele lui cele mari." Dar nu vă lăsați înșelați... Uniunea Națională nu stă în câțiva profitori care au primit arginții trădării... Tot noi vom birui și atunci vom vedea cine pe cine judecă...

— Domnule Președinte... Afirmați că oameni din anturajul Președintelui au organizat atacul asupra Guvernului? Aveți dovezi care să susțină aceste afirmații?

— Cum, domnule Ivan, dar cuvântul unui senator al României nu ajunge? Credeți că eu vorbesc așa ca în piață ca unii dintre colegii dumneavoastră de breaslă care-și imaginează că numai scriind câteva vorbe pe hârtie sunt brusc jurnaliști. Eu sunt jurnalist adevărat, domnule Ivan. Am făcut presă grea în timpul lui Ceaușescu... Presă de investigații. Evident că am dovezi. V-am zis... Unul dintre cei care au atacat clădirea guvernului a luat masa cu câteva zile înainte cu consilierul pe probleme de securitate al Președintelui într-un restaurant de lux. Și acolo au făcut planul acțiunii... Cum vă explicați că nu era niciun ministru în guvern? Simplu... Fiindcă știau că va fi atacată clădirea. Și mai ales de ce-au plecat jandarmii? Mie mi-au povestit oamenii mei... Dintr-o dată jandarmii s-au întors cu spatele și au plecat. Și n-a mai apărut nimeni decât după ce au pornit incendiile în guvern.

— De ce n-ați intrat după oameni să-i scoateți din clădire?

— Ei... Asta mai trebuia... Să vină să mă aresteze în clădirea guvernului. Să mă facă incendiator șef... Este o piesă celebră a lui Max Frisch... Biedermian și incendiatorii. Asta mai trebuia. Să mă scoată cu cătușe la

mână. Probabil că Preşedintele a vrut să-şi facă un cadou de Crăciun, dar nu i-a ieşit. Domnule Ivan... Lupta politică din România a depăşit orice limită... Băieţii ăştia care sunt la putere ar face orice să nu plece de acolo. Război civil, genocid, orice ar face...

— Avem un telefon interesant... Este consilierul pe probleme de securitate al Preşedintelui... Bună seara... Domnul Preşedinte Theodor Varlaam tocmai a afirmat că dumneavoastră aţi coordonat atacul asupra clădirii guvernului...

— Domnule Ivan... Nu prea am chef de dialog, nici cu dumneavoastră, nici cu domnul Varlaam. Dacă nu ar fi situaţia aceasta în ţară nu v-aş fi dat telefon, dar e mai bine s-o reglăm de acum...

— Auzi, măi puştiule... Vezi cum vorbeşti că nu suntem de acelaşi calibru... Mai citeşte o carte, mai scrie şi tu două rânduri şi după aia vino cu tipul ăsta de atitudine...

— Domnule Ivan... Varlaam a afimat că acum cinci zile eram într-un restaurant de lux din Bucureşti şi pregăteam nu ştiu ce atac cu nu ştiu ce individ...

— Da... Este exact şi vroiam să vă întreb...

— Eu sunt plecat în Statele Unite de 11 zile şi mă aflu şi în prezent tot acolo. Dovadă este paşaportul meu de serviciu şi dovadă sunt întâlnirile pe care le-am avut cu diverse personalităţi din Washington şi New York. Orice jurnalist poate lua legătura cu ambasada României din SUA şi poate afla date despre programul meu. De altfel, exact acum cinci zile am ţinut o conferinţă la Universitatea Columbia. Când mă întorc în ţară vă voi aduce programul manifestării şi consideraţiile apărute într-un buletin al conferinţei după discursul meu. Deci... Nu am fost în ţară, nu m-am întâlnit cu nimeni şi nu am pregătit nimic. Ce a afirmat Varlaam este o minciună cu care vrea să-şi acopere actul absolut incalificabil de a ataca o instituţie a statului de drept. Atât... Bună seara.

— Ce tupeu are băieţelul ăsta... Crede că nu ştiu cine e el. A fost turnătorul facultăţii de mecanică din Braşov, apoi după revoluţie l-a infiltrat SRI-ul pe lângă Preşedinte. Ăsta ca fraierul l-a trimis în America la studii. Acolo s-a înhăitat cu tot soiul de golani şi a ţinut-o numai în orgii de l-a părăsit nevasta acasă. Şi acum e plecat acolo să dea raportul despre cum o să scape el de Varlaam. Nu scapi aşa uşor de mine. Sunt o nucă prea tare pentru tine...

— Domnule Varlaam... Afirmaţiile consilierului de securitate contrazic scenariul dumneavoastră...

— Ce contrazic? N-or fi fost cinci or fi fost cinsprezece zile... Ce contează? Contează că el a organizat totul şi acum actuala putere vrea să mă scoată pe mine vinovat. Că actuala putere îşi determină ofiţerii să se sinucidă, că actuala putere vinde ţara pe doi bani, că actuala putere face numai ce-i dictează străinii, că românii au ajuns să nu mai aibă loc la ei în ţară... Asta e, sunt lucrurile care contează, nu câte zile sunt de nu ştiu când. Eu sunt scriitor, nu sunt un om exact. Nu mă ocup cu cifre. Eu am spus adevărul... Şi de asta sunt hăituit, de asta îmi înscenează tot soiul de mizerii.

— Domnule preşedinte Varlaam, mai avem un telefon... Bună seara...

— Bună seara.

— Cu cine avem onoarea...

— Domnule Ivan, nu vă pot da numele. O să înţelegeţi imediat de ce... Însă vreau să clarific un aspect. Domnul Varlaam, pe care eu personal îl stimez şi despre care am crezut şi poate mai cred că este singura şansă pentru România, greşeşte în cazul atacului asupra guvernului. Poate este dezinformat... Nu ştiu... Dar ce vreau să spun este că după cazul Dulgheru niciun ofiţer de poliţie sau de jandarmi nu va mai autoriza folosirea forţei. Fiindcă le este frică... Ce s-a întâmplat la Palatul Victoria? Primele trei sau patru rânduri de manifestanţi erau înarmate cu bâte şi cu răngi. La un moment dat s-au năpustit asupra jandarmilor care i-au respins cu scuturile. A fost al doilea asalt şi apoi al treilea al manifestanţilor. Atacurile au fost foarte dure şi s-au purtat la intervale foarte scurte de timp. La un moment dat dispozitivul jandarmilor a cedat în trei locuri, câţiva jandarmi au fost chiar serios răniţi... Ofiţerul care comanda dispozitivul avea două variante. Să ordone folosirea gazelor lacrimogene şi a altor tipuri de armament aflat în dotare sau să-şi retragă trupa. Folosirea gazelor lacrimogene a mai generat o problemă în urmă cu ani la una dintre mineriade. Doar cu scuturile şi bastoanele, jandarmii nu mai puteau face faţă. De aceea au fost retraşi... După intrarea în palat, utilizarea gazelor şi chiar scoaterea unor trupe cu armament superior a devenit justificată. Domnule Ivan, domnule Varlaam... Nimeni nu este dispus să-şi rişte pielea ca să apere o putere care apoi nu-i apără. În fond, ce-i pasă jandarmului că intră manifestanţii în guvern? El mănâncă aceeaşi ciorbă proastă la prânz, doarme la fel de în frig şi după ce-şi termină armata Dumnezeu cu mila... Nu-i pasă... Şi dacă nu-i pasă de ce să-şi pună pielea în saramură ?

65.

Ioana Vodă era ceea ce se putea numi o femeie frumoasă şi deşteaptă. Aflase că este frumoasă la optsprezece ani când, decisă să plece de acasă din oraşul transilvănean unde nu părea să aibă niciun viitor, convinsese un inginer de succes cu destui bani şi cu destulă influenţă să-şi părăsească nevasta şi cei doi copii şi să vină cu ea la Bucureşti.

Aflase că este şi deşteaptă după ce termină în fruntea listei a două facultăţi complet diferite, informatică şi drept, după ce-şi luase masteratul în ştiinţe politice şi se înscrisese la un doctorat în comunicare. Combinarea celor două date genetice a adus-o la doisprezece ani după venirea în Bucureşti în poziţia de consilieră şi amantă a primului-ministru.

Trecuse ceva timp de când se angajase ca operator de computer la un cotidian central. Se încurcase cu redactorul şef adjunct de acolo, apoi cu patronul ziarului, cu secretarul general adjunct al unui partid care se pregătea să ajungă la guvernare, cu un secretar de stat din cadrul aparatului prinului-ministru, cu un mare mogul al presei româneşti, cu ministrul justiţiei şi, în final, cu actualul premier. Traseul fusese parcurs cu o discreţie maximă, fără niciun fel de expunere inutilă astfel încât, indiferent de notorietatea partenerilor ei, nimic nu apăruse în presă. Evident exista un partener oficial, un băieţel drăguţ şi naiv, cu solide studii academice pe care-l campase într-o funcţie onorifică şi bine plătită dintr-o bancă privată. Relaţia cu premierul începuse greu din cauza nevestei îngrozitor de suspicioase, dar şi din cauza rapidităţii cu care premierul era obişnuit să tranşeze problemele cu colaboratoarele sale. Ioana Vodă nu dorea să fie amantă, dorea să fie consilier... Şi nu dorea să rămână consilier, ci dorea o reală ascensiune în administraţie, eventual în diplomaţie.

Provenită dintr-o familei modestă, cu părinţi ajunşi intelectuali pe puncte şi jenaţi în actualul context social de această realitate, Ioana Vodă învăţase că se poate baza doar pe ea şi că nu există limite în atingerea scopurilor propuse. Cu atât mai mare a fost disperarea ei când a aflat că primul-ministru urma să fie demis de Preşedinte. Sursa era absolut sigură, un prieten bun din SPP, iar orele şefului ei erau numărate. Încercase să-l

sune, dar șefa de cabinet cu care se avea, cum se putea altfel decât bine, îi spusese că premierul era în continuare în negocieri cu cei de la Bancă. Încercase să afle cine urma să fie noul prim-ministru, dar amicul din SPP nu avea încă toate datele. Poate totuși va putea să-și conserve poziția... răspunse la telefon sperând să fie premierul. Era cel din SPP care-i dădu numele noului șef al Executivului. Închise telefonul gândindu-se că e nedrept ce i se întâmplă.

Era, evident, cea mai proastă variantă posibilă.

66.

Primul-ministru ajunse la întâlnirea cu Președintele cu o întârziere de mai bine de jumătate de oră. Aflase de la Ioana Vodă ce i se pregătea și avusese nevoie de timp să se calmeze. Era în funcție de aproape un an, dar încă nu se obișnuise cu politica și nici cu criteriile și valorile acesteia. Președintele nu păru deloc afectat de întârziere, îl pofti să ia loc în fotoliu și se așeză pe un taburet fără spătar în fața lui.

— Domnule prim-ministru, trebuie să recunosc că mă aflu în cel mai greu moment al carierei mele de politician. Nu am ce să vă reproșez, ați fost fără doar și poate cel mai bun premier pe care l-a avut România... Rațiuni de stat pe care vi le voi explica mă determină să provoc căderea guvernului pe care-l conduceți. Ce se întâmplă... În ultimele zece zile mișcările lui Varlaam au început să capete o susținere tot mai pronunțată în interiorul armatei. Sinuciderea lui Dulgheru a mărit tensiunea, iar senzația de nesupunere a structurilor militare a crescut după incidentul de la Palatul Victoria. Practic acolo am avut un non-combat generat de fracturile în lanțul de comandă din Ministerul de Interne, demisia ministrului, suspendarea a opt generali și chestori, anchetarea chestorului de poliție Movilă. Am primit rapoarte care confirmă legăturile dintre anumiți șefi ai organizațiilor lui Varlaam, cu ofițeri activi de informații și cu ofițeri superiori din anumite garnizoane militare. În mai multe județe, s-au constituit niște celule de criză ale acestora la umbra Asociației Sfântu Gheorghe... Știți despre ce este vorba?

— Sincer, nu...

— Structura aceea de informații făcută de generalul Dumbravă care visează o Românie după model turcesc cu armata factor regulator al societății și cu el în fruntea armatei. Un nebun inofensiv, până la urmă, dar care vorbește bine și care poate face foarte mult rău. La toate acestea se adaugă diverse mesaje primite din Franța, Germania, Statele Unite care ne solicită moderație și mai mult decât orice stabilitate. Or singura soluție pentru acest factor este un guvern de uniune națională. Ca acest guvern să fie ce trebuie, prezența lui Radu Rădulescu și a partidului său este imperativ necesară. Iar el nu acceptă să intre în acest guvern decât

dacă este el prim-ministru. Oricum, în faţa acestei evoluţii neprevăzute, eu am două propuneri pentru dumneavoastră. Puteţi fi viceprim-ministru al guvernului, coordonatorul întregului program economic, sau puteţi fi consilierul meu, consilier prezidenţial pe probleme de economie... Pentru a nu se crea impresia că dumneavoastră aţi fost pedepsit... Am vorbit şi cu Rădulescu să vă mulţumească pentru efort şi să laude prestaţia dumneavoastră în funcţie... De asemenea...

— Domnule Preşedinte... Când aţi decis înlocuirea mea?

— Imediat după atacul lui Varlaam...

— Acum două zile... Iertaţi-mă, dar cred că mi-aţi comunicat decizia dumneavoastră cam târziu ca să mai existe ipoteza unei colaborări între noi.

— Domnule prim-ministru...

— Domnule Preşedinte, ştiam de decizia dumneavoastră. Am aflat-o şi sincer nu mi-a venit să cred. Nu că-l numiţi pe Rădulescu... Mi-e egal. Nu mi-a venit să cred că nu m-aţi chemat la discuţii înainte de a vorbi cu Rădulescu. Că nu mi-aţi cerut acceptul pentru această mişcare. Poate sunt eu mai tăcut şi mai puţin ofensiv, dar nu sunt o vază, domnule Preşedinte, să mă puteţi muta după cum vreţi. Nu sunt un pion pe tabla dumneavoastră de şah. Ştiţi foarte bine ce poziţie aveam când m-aţi solicitat să preiau Executivul. Ştiţi câţi bani câştigam şi ce viitor aveam în structura respectivă. Mi-aţi spus atunci că singurul argument pe care mi-l puteţi aduce ca să accept această funcţie este de natură morală. Că trebuie să vă sprijin în salvarea României. Morala trebuia să vă oblige să-mi cereţi aprobarea să faceţi acest joc cu mine. Nu legea, nu relaţiile interumane, nu ideea că am fost cel mai bun prim-ministru. Morala vă obliga... Domnule Preşedinte... Nu vă voi face greutăţi, n-o să mă baricadez în interiorul Palatului Victoria şi n-o să fac nicio declaraţie publică. Dar nici n-o să mai colaborez vreodată cu dumneavoastră.

— Vă înţeleg supărarea...

— Nu e supărare. E tristeţe... Fiindcă încă o dată mi se confirmă că nu e de ajuns să fii bine pregătit, bine intenţionat şi să munceşti performant ca să fii respectat.

— Încă o dată, vă înţeleg supărarea, dar acelaşi patriotism care v-a determinat să acceptaţi postul trebuie să vă călăuzească şi acum. Eu poate am greşit, ca om sau ca prieten, dar ca Preşedinte al României am procedat corect. Rădulescu a început să distrugă partidul lui Varlaam. El şi oamenii lui au provocat acea rebeliune a şase şefi de filiale. De asemenea, relaţiile mai bune ale lui Rădulescu cu elementele naţionalist-conservatoare din

armată au condus și vor conduce la o calmare a spiritelor și acolo. Pentru mine s-ar putea să fie rău... Fiindcă Rădulescu ar putea câștiga puncte importante pentru alegerile din toamnă, dar de această dată riscul era prea mare și eu am jucat ca un om de stat responsabil. Îmi pare rău că-mi refuzați cele două propuneri... Erau făcute cu toată sinceritatea și nu voiam să vă alin orgoliul rănit. Chiar credeam în utilitatea dumneavoastră acolo. Oricum... Vă mulțumesc pentru faptul că tratați lucrurile bărbățește și că nu intenționați să faceți declarații publice împotriva acestei decizii. Și ce să vă spun... Crăciun fericit! Apropo... Spuneați că ați aflat această informație de ceva timp. Din curiozitate, de unde?

— De la unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai dumneavoastră, răspunse premierul satisfăcut că-l va face pe Președinte să se gândească iar, la cine-l trădează.

67.

Prima şedinţă a noului cabinet durase mai puţin de două ore. Radu Rădulescu se afla acum în faţa jurnaliştilor în sala conferinţelor de presă însoţit de noul purtător de cuvânt al guvernului. Acesta rosti câteva fraze protocolare şi îi dădu cuvântul noului prim-ministru.

— Vă mulţumesc pentru prezenţa dumneavoastră numeroasă, ţinând seama că este 31 decembrie. Dar presa adevărată nu doarme niciodată. Vreau în primul rând să constat cu satisfacţie maturitatea de care a dat dovadă clasa politică din România în aceste momente dificile. Constituirea acestui guvern de uniune naţională în fruntea căruia a fost acceptat liderul unui partid de opoziţie demonstrează că am depăşit acele momente în care ura şi intoleranţa marcau traiectoria politică a partidelor. E bine că în sfârşit s-a înţeles că nu disputele noastre, nu acele permanente replici ascuţite pe care le schimbam unii cu alţii rezolvă nevoile cetăţenilor acestei ţări. Mai mult decât atât, vreau să subliniez că actualul consens politic indică fără echivoc decizia partidelor responsabile din România de a se opune extremismului, xenofobiei şi violenţei politice. Vreau să mulţumesc fostului prim-ministru care a dat dovadă de bărbăţie şi de înţelepciune şi care a condus corect destinele României, vreau să mulţumesc membrilor fostului cabinet pentru atitudinea lor şi membrilor acestui nou guvern, primul de uniune naţională din istoria postrevoluţionară a României, pentru curajul lor. Principala sarcină pe care acest cabinet şi-a asumat-o a fost aceea de a reprima cu hotărâre orice tentativă de destabilizare a ţării şi orice tentativă de extremism şi de intoleranţă etnică sau de altă natură. Înainte de a răspunde întrebărilor dumneavoastră daţi-mi voie să urez prin intermediul dumneavoastră, tuturor cetăţenilor României un an nou fericit, liniştit şi cât mai multe bucurii. De asemenea, vreau să vă urez şi dumneavoastră, jurnaliştilor, un sincer la mulţi ani. Întrebările acum... Dar poate nu stăm prea mult, fiindcă e totuşi Anul Nou.

— Domnule prim-ministru... Din perspectiva alegerilor din toamna viitoare, cum vedeţi colaborarea cu Preşedintele ţinând seama că veţi candida unul împotriva celuilalt?

— Şi domnul Preşedinte, şi eu am înţeles exact riscurile electorale ale fiecăruia dintre noi din perspectiva alegerilor viitoare. Dar înainte de a ne gândi la alegeri şi la succesul unuia sau al celuilalt a trebuit să acţionăm ca nişte oameni politici responsabili şi să găsim o soluţie viabilă pentru criza în care se află România. Cine ştie, poate după alegerile viitoare eu voi fi Preşedinte şi actualul Preşedinte ar putea deveni premier.

— Cum veţi acţiona în cazul lui Theodor Varlaam?

— Discuţia aici trebuie purtată cu multă grijă... Fiindcă din dorinţa noastră de a face bine trebuie să nu lăsăm loc liber ilegalităţilor. Fiindcă nu poţi corecta o ilegalitate comiţând o altă ilegalitate. Dincolo de speculaţiile apărute în ziare, trebuie să vedem realitatea. Sunt anchete în derulare atât la nivelul structurilor abilitate ale guvernului cât şi la nivelul Parlamentului. În momentul în care vom avea certitudini, vom acţiona.

— Există zvonul că îl veţi numi pe domnul chestor Movilă consilierul dumneavoastră pentru probleme de interne, de poliţie?

— Da... Domnul chestor este un om capabil. Nu m-am decis încă asupra acestei numiri, dar este posibil să fie aşa.

— Domnul Movilă este implicat totuşi în acel raport care acoperea vinovăţia lui Dulgheru...

— Cred că nu este bine să dăm sentinţe până nu cunoaştem întregul adevăr... De aceea eu vă propun să amânăm această discuţie până la momentul în care şi eu şi dumneavoastră vom fi lămuriţi.

— În urmă cu mai multe luni, într-o conferinţă de presă aţi acuzat actuala putere de ineficienţă în cazul Spada. Mai mult, unul dintre colaboratorii dumneavoastră apropiaţi, deputatul Nenişor Vasile, vorbea de o conspiraţie a fostului ministru de interne în acest caz. Care este abordarea dumneavoastră actuală din perspectiva funcţiei pe care o aveţi...?

— Am discutat chiar aseară cu noul ministru de interne. E un personaj foarte capabil, un om în care am o mare încredere... Domnia sa mi-a garantat că într-un interval scurt de timp voi avea un raport clar asupra acestui caz şi de asemenea mi-a promis că va face tot ce este necesar pentru ca această afacere să se încheie. Avem nevoie de stabilitate şi de linişte.

— Ca prim-ministru veţi întreprinde anchete asupra modului în care a funcţionat executivul în ultimii trei ani, cât aţi fost dumneavoastră în opoziţie, ţinând seama că în tot acest răstimp aţi acuzat fostul Executiv şi fosta majoritate parlamentară de grave ilegalităţi?

— Principala mea sarcină, ca prim-ministru, este buna funcţionare a Executivului. De asemenea, sunt preocupat de problemele globale ale României şi în mod esenţial de stabilitate şi de combaterea fenomenelor extremiste. Evident că, dacă voi constata că în mandatele trecute s-au comis ilegalităţi voi lua toate măsurile care se impun.

— Domnule prim-ministru... Cum vă împăcaţi cu Preşedintele?

— În ce sens?

— Aţi fost inamici politici atâta vreme... V-aţi atacat în permanenţă... Cum colaboraţi, cum vă împăcaţi unul cu celălalt?

— Ca doi oameni politici maturi care ştiu că singurul motiv pentru care se află în funcţie este asigurarea binelui colectiv. Nu pot să vă spun că am devenit brusc prieten cu domnul Preşedinte. Dar vă pot spune că în urma discuţiilor avute în ultimele zile am descoperit şi unul şi altul, că lucrurile care ne apropie sunt mult mai importante decât cele care ne despart.

— Şi atunci cum veţi lupta unul împotriva celuilalt peste zece luni?

— Ca nişte gentlemani... Vă mulţumesc, încă o dată, la mulţi ani şi să ne vedem sănătoşi pe 3 ianuarie.

68.

În Palatul Cotroceni, deşi era ultima zi a anului, agitaţia era maximă. Preşedintele trebuia să înregistreze mesajul către naţiune şi niciuna dintre cele trei variante propuse de diverşii săi consilieri nu-i plăcea. Nu-i plăcea nimic, de fapt. Nu-i plăcea coabitarea cu Radu Rădulescu, nu-i plăceau reproşurile mai mult sau mai puţin directe pe care le primea de la diverşii săi colaboratori politici îndepărtaţi acum din posturi din cauza algoritmului impus de guvernul de uniune naţională şi nu-i plăcea că fusese adus în această situaţie.

Echipa de filmare aştepta cuminte în cabinet, decorul fusese realizat, steagurile României şi Uniunii Europene în dreapta şi un brad mare, dar auster împodobit în stânga biroului, dar Preşedintele era în camerele din spate şi modifica texte.

La un moment dat, Nicuşor Marinescu ieşi din respectivele camere jumătate nervos, jumătate amuzat cu mai multe pagini în mână, din care trebuia să obţină în cel mai scurt timp varianta finală de discurs. Preşedintele rămăsese împreună cu consilierul său pe probleme de securitate.

— Nu i-aţi spus lui Nicuşor?

— Nu... Nu încă... Dar cred că o să accepte. Argentina este o ambasadă bună, el vorbeşte bine spaniolă, o să-i placă... O să-i spun după Anul Nou.

— Şi dacă refuză?

— Nu văd de ce să refuze... Doar nu l-am trimis în Africa. Mai am rezervă şi Australia, dar cred că n-o să refuze Argentina.

— Eu ştiu că-şi dorea să ajungă în State...

— Ei, acum... Nu-l pot face ambasador acolo...

— Nu ambasador... Consul... Oricum plănuisem să deschidem mai multe consulate. Consul în State cred că ar fi cea mai bună soluţie.

— Da... Deocamdată încercăm Argentina. Dacă refuză, mai vedem. Aţi auzit de numirea chestorului Movilă pe lângă Rădulescu...? Asta e prima sfidare către dumneavoastră. Noi ne pregătim să-l sancţionăm şi el şi-l face consilier.

— Dragul meu... De acum înainte, timp de zece luni numai din astea o să auzim. Doar nu-ţi imaginezi că Rădulescu a devenit altcineva. Este exact persoana pe care o ştim amândoi. Nu ne iubeşte şi nu-l iubim. O să facă porcării, o să facem şi noi...

— Domnule Preşedinte, bănuiesc că v-au spus destui... Cred că nu aţi procedat corect...

Preşedintele îşi lăsă ceaşca de ceai pe măsuţă, se ridică din fotoliu şi ieşi înspre bucătărie. Un aghiotant apăru imediat întrebându-l de ce are nevoie. Nu avea nevoie de nimic, dar pur şi simplu nu avea chef să vorbească. Nu avea chef nici de mesajul de Anul Nou, nu avea chef de politică şi nici de explicaţii. Ceru ceva de mâncare şi un pahar de suc de piersici şi reveni în cabinet. Consilierul pe probleme de securitate îşi continuă ideea exact de unde o lăsase.

— Ameninţarea lui Varlaam nu era atât de mare şi nici pericolul din armată nu este reprezentativ. Generalul Dumbravă nu are susţinători decât punctual şi nici nu este în stare să se organizeze. Nu era nevoie de acest guvern de uniune naţională.

— Dragul meu... Era nevoie. Mai multă decât îţi imaginezi. Şi mai este un om care-ţi poate confirma câtă nevoie era. Anume Sandu Stoicescu... Ştii de ce era nevoie? Nu din cauza lui Varlaam, nici din cauza lui Dumbravă, nici din cauză străinătăţii care nu mi-a cerut nimic. Din simplul motiv că după Anul Nou, imediat cum se deschidea sesiunea parlamentară, Rădulescu ar fi introdus o moţiune de cenzură în legătură cu problema minorităţilor în România. Şi să-ţi spun un secret. Moţiunea trecea... Fiindcă atât ungurii, cât şi alţi băieţi din coaliţia noastră bătuseră palma cu Rădulescu. Nu mă întreba de unde ştiu, fiindcă ţi-e clar de unde ştiu. Înţelegi? Atacul asupra guvernului a venit la fix... Parcă l-am fi pus noi cu mâna. Dar noi doi ştim că nu suntem în stare de aşa ceva. Şi atunci m-am dus la Rădulescu cu mesajul „patria în pericol"... Şi el ştia că Varlaam nu înseamnă nimic şi că atacul ăla e doar o consecinţă nefericită după sinuciderea lui Dulgheru. Dar în faţa opiniei publice cum pica un refuz al lui Rădulescu la chemarea Preşedintelui de a lupta uniţi împotriva extremismului? Rău... Iar în exterior şi mai rău. Dragul meu, eram între două rele. Să-mi pice guvernul fiindcă nu poate ţine în mână situaţia minorităţilor din România sau să arăt că nu sunt un om bântuit de obsesii politicianiste, că mă gândesc la binele naţional, la consens şi că cedez o parte din putere către cel mai dur adversar al meu numai pentru a obţine stabilitate naţională. Crede-mă... Mă trec fiori numai când mă gândesc la întâlnirile săptămânale sau chiar mai dese pe care le voi avea cu Rădulescu,

dar nu am avut de ales. Aliații noștri ne trădaseră... Într-o lună ne frângeam gâtul... Așa... Dacă e vreo problemă cu Spada... E treaba lui Rădulescu... Zice Varlaam ceva... Treaba lui Rădulescu... Occidentul constată nu știu ce... Treaba lui Rădulescu.

— Dar și dacă le rezolvă...

— Asta e. Nu le poți avea pe toate.

— Bun... Și în condițiile astea ce facem cu Varlaam?

— Noi? Nimic...

— Nu-l legăm?

— În niciun caz... Dacă Varlaam e decapitat, partidul lui dispare și toate voturile se duc direct spre Rădulescu. Dacă Rădulescu îl leagă pe Varlaam, voturile nu mai merg toate spre el. Varlaam nu contează... Acum e atât de speriat că-l legăm, încât ar bea brudenschaft cu ungurii dacă i-am cere-o... Mi-a trimis mesaje că vrea să-l primesc și Rădulescu mi-a spus că și pe el îl caută pe toate canalele. Lasă-l să fiarbă... El e important doar la toamnă, fiindcă va colecta niște voturi. Și voturile pe care el le ia nu sunt de la mine... Sunt de la Rădulescu. Așa că, pentru noi, cel mai util este ca Varlaam să trăiască. Dacă totuși moare, nu trebuie să fie mâna noastră.

Nicușor Marinescu intră cu varianta modificată a discursului... Președintele aruncă un ochi peste ea și deși nu-i plăcu nici de data această o acceptă. Discursul putea fi instalat pe prompter și se putea începe înregistrarea.

69.

— Bună seara oameni buni și la mulți ani. Fie ca anul acesta să fie mai bun și mai liniștit decât cel încheiat și să dea Domnul să răsară soarele și pe strada noastră. Ediția specială din această seară este dedicată schimbărilor neașteptate care au avut loc în ultimele zile ale anului care tocmai s-a încheiat. În presa care a apărut astăzi, după vacanța de Revelion, s-a dezbătut mult pe marginea evoluțiilor politice din România. Două editoriale mi-au atras atenția și voi cita fragmente din ele. În primul rând, Ion Cârstea scrie sub titlul *Greșeala lui Radu Rădulescu: De-abia instalat în funcția din Palatul Victoria, Radu Rădulescu se străduie să ne readucă aminte mandatul său prezidențial încheiat acum trei ani cu o înfrângere usturătoare. Ambițios și bine pregătit, Radu Rădulescu are un defect fundamental. Este influențabil. Cine intră ultimul la el are întotdeauna câștig de cauză. Astfel încât este mai important cine are nervii tari în anturajul său și poate face o lungă antecameră decât cine este priceput și are multă treabă de făcut. Probabil unul dintre sfătuitorii de taină ai lui Radu Rădulescu — purtătoarea de cuvânt, consilierul pe probleme de revoluționari, consilierul pe probleme de securitate — l-a convins pe proaspătul prim-ministru să-l angajeze la Palat pe Movilă. Pentru a ne reîmprospăta memoria, chestorul Movilă este fostul șef al Poliției Capitalei, care după ce a reușit să-l prindă în timp record pe criminalul poreclit Spada, a falsificat și documente în cazul Dulgheru. Anchetat de fostul Executiv este angajat de noul prim-ministru, Radu Rădulescu, în funcția de consilier pentru probleme de interne. Gestul în sine este o sfidare împotriva Președintelui și a conceptului de coabitare pe care această coaliție împotriva naturii se bazează. Ca să fiu sincer, nu sunt foarte preocupat de sfidările pe care le înghite actualul Președinte, fiindcă le merită. Dar sunt îngrijorat de faptul că acești doi lideri politici, care într-un fel sau altul trebuie să scoată România din criza în care se află, nu au altceva mai bun de făcut decât să se sfideze reciproc. Din punctul meu de vedere șansa lui Radu Rădulescu este să fie altfel decât actualul Președinte. Să fie pragmatic, rece, cooperant și să-și îndeplinească mandatul. Dacă reia jocurile politicianiste atunci acceptarea funcției de prim-ministru a fost o eroare pentru el și o neșansă pentru noi ca țară.* Acesta a fost textul lui Ion Cârstea și acum voi cita un fragment din editorialul lui Adrian Maier intitulat *Mă tem de greci și când fac daruri: Eu unul nu cred*

în patriotismul politicianului român și în nicium caz nu cred în patriotismul actualului Președinte. Nu cred nici în atașamentul său față de binele general și nici în viziunea sa globalistă care depășește interesele de partid sau intreresele personale. Eu cred, că mișcarea politică de la finele lunii decembrie, de realizarea unui guvern de uniune națională fără Uniunea Națională, este rezultatul unor calcule foarte precise. Radu Rădulescu creștea în sondaje fără să facă nimic. Distanța dintre el și Președinte creștea zi de zi și nimic nu putea opri această creștere. În principiu, în opoziție este foarte greu să faci prostii. În acest moment însă, Radu Rădulescu nu mai este în opoziție... Radu Rădulescu este la putere, pus de un Președinte care în fața opiniei publice poate să joace rolul omului integru care a renunțat la orice partizanat pentru binele națiunii. Tot ce va merge rău în colaborarea dintre cei doi, va fi din cauza lui Rădulescu, care nu se ridică la înălțimea morală a Președintelui. Ce va merge bine va fi și datorită Președintelui. Și mai e ceva... Funcția de prim-ministru este în percepția generală o funcție inferioară celei de Președinte. Altfel zis, Radu Rădulescu s-a plasat singur pe o poziție de inferioritate față de actualul Președinte. Așa cum au afirmat în istoria lor zbuciumată strămoșii noștri latini, mă tem de adversarii care fac daruri. Acesta a fost textul lui Adrian Maier. Invitații mei din studio sunt chiar cei doi jurnaliști cărora le mulțumesc pentru prezență. Domnule Cârstea, editorialul lui Adrian Maier creionează ideea unei conspirații a Președintelui care ar putea conduce chiar la înfrângerea lui Radu Rădulescu în alegeri ...

— Bună seara și la mulți ani... Înainte de a trece direct la subiect vreau să-i spun mai tânărului meu coleg, că formula „Timeo Danaos et dona ferentes" nu a fost folosită de romani... Textul din care este extras acest citat celebru, a fost scris în latină, este Eneida lui Vergiliu, dar replica aparține unui troian, Laocoon, mare preot care s-a opus primirii calului făcut de Ulysse. Știți povestea cu șerpii uriași trimiși de zei care l-au omorât și pe el și pe cei doi fii ai săi...

— Da... Și eu ce am zis?

— Ați zis că strămoșii noștri romani au afirmat în istoria lor zbuciumată că se tem de grecii care fac daruri. Romanii nu aveau de ce să se teamă de greci, că-i cuceriseră pe la 146 înainte de Cristos... Troienii se temeau de greci chiar și când făceau daruri... Dar nu este important... Ipoteza lansată de Adrian Maier rezistă, și oarecum în acest sens am afirmat eu că Radu Rădulescu face erori. Fiindcă atunci când era în opoziție, singurele erori care contau erau cele ale Președintelui. Ce pierdea acesta se adăuga la Radu Rădulescu... Acum însă lumea e cu ochii pe Rădulescu. Ce nu cred eu, din toată ipoteza lansată de Adrian Maier, este

că Președintele a premeditat totul. Cred că îl bănuim de o prea mare capacitate de strateg... Pur și simplu când a văzut ce s-a întâmplat la Palatul Victoria, când a văzut că nu face față saltului lui Varlaam, a găsit o soluție salvatoare, care nu putea fi decât un guvern de uniune națională fără Uniunea Națională... Frumos spus... Mi-a plăcut fraza asta. Iar Rădulescu a prins momentul și s-a așezat în poziție de maximă vizibilitate, poziție din care poate tranșa lejer lupta pentru Cotroceni din toamna viitoare.

— Domnule Cârstea... Vreau să vă mulțumesc pentru scurta lecție de istorie, dar știți, eu scriu la un ziar cu un tiraj de aproape patru sute de mii de exemplare și nu am timp să fiu ancorat în istoria antică, prefer să o cunosc bine pe cea contemporană. Din această perspectivă, eu am informații clare că Președintele i-a propus din start funcția de prim-ministru lui Rădulescu, după cum eu am motive să cred că la Palatul Victoria nu a fost nimic întâmplător.

— Adică...

— Adică la Palatul Victoria s-a întâmplat ce trebuia să se întâmple. Jandarmii au plecat la timp, agresorii au intrat în Palat la timp, salvatorii au venit și ei la timp, dar după cum știți, cei doisprezece indivizi identificați de toată lumea ca fiind principalii instigatori nu au fost prinși nici până acum... Iar Theodor Varlaam a fost folosit ca paravanul perfect pentru această înscenare.

— Înscenare a cui, că nu reușesc să vă urmăresc...?

— Înscenare a Președintelui care avea nevoie de un scenariu să-l plaseze pe Rădulescu într-o funcție din care acesta să înceapă să piardă puncte.

— Domnule Maier, eu Marian Preda, realizator TV și gazda dumneavoastră la acest talk-show vă dau în scris că actualul Președinte nu este capabil de asemenea strategii. Sincer, cred că vă înșelați...

— Domnule Preda... Domnule Cârstea... Hai s-o luăm domol... Cum de-au plecat jandarmii ăia de acolo exact cât să intre manifestanții în Palatul Victoria și au apărut la loc ca să-i scoată, după ce au făcut un pic de foc? Ați văzut în cât timp au golit Piața Victoriei când s-au hotărât să intervină? În cinci minute... Nu mai erau nici manifestanți duri, nu mai era nimic. Apoi... Cum de i-a venit Președintelui ideea să-l invite pe Rădulescu la Cotroceni la acea reuniune? Imediat după reuniune i-a propus postul. Într-un moment de criză din acesta, nu te gândești să-l chemi lângă tine pe cel mai mare dușman al tău. Ai nevoie să evaluezi situația, ai nevoie să înțelegi consecințele interne și internaționale ale

afirmațiile dumneavoastră amenință nu procentele Președintelui, ci siguranța națională. De aceea vă sugerez ca pe viitor, chiar și mâine, dacă mai abordați acest subiect, să aveți probe. Altfel vom reacționa în condițiile prevăzute de lege. Vă mulțumesc...

— Domnule consilier... Domnule consilier...

— În cască mi se spune că a închis... Ce vroiați să spuneți domnule Cârstea?

— Nimic special... Vroiam doar să-l întreb dacă este adevărat că Nicușor Marinescu a fost îndepărtat de la Palat fiindcă a afirmat Varlaam că el îi scrie textele Președintelui.

70.

Proaspăt numitul ministru de interne, Ion Leşan, află de o nouă victimă a Spadei exact când se pregătea să intre în sala de protocol a ministerului unde urma să-şi serbeze ziua numelui alături de adjuncţii săi şi de alţi invitaţi. Din spatele uşii se auzeau acordurile tarafului de muzică populară care fiind informat că se apropie ministrul intona cu entuziasm „mulţi ani trăiască".

Ministrul Ion Leşan nu a mai intrat în sala plină de mâncare şi de băutură ci a plecat direct la sediul partidului unde se afla Radu Rădulescu. Pe drum a aflat câteva detalii... Victima era un recuperator din lumea interlopă, ieşit din închisoare ca urmare a amnistiei de la finele anului trecut. Fusese după toate probabilităţile lichidat în urmă cu două sau trei zile, dar nimeni nu-i intrase în casă până în dimineaţa de 7 ianuarie, de Sfântul Ion. Avea cazier bogat, era rrom şi metoda de operare era clar a asasinului denumit Spada. Nu existau dubii. Presa era pe fir şi posturile de radio deja transmiteau informaţia. Numele mortului era Ion Donici şi nu se ştie dacă avea vreo poreclă. Piste, ca de obicei, niciuna.

Radu Rădulescu îl primi pe ministrul de interne imediat ce acesta ajunse la sediu. În birou mai erau chestorul Movilă şi deputatul Nenişor Vasile. Ministrul Leşan recită repede tot ce ştia despre victimă, dar premierul Rădulescu părea a fi deja informat. Chestorul Movilă mai dădu şi el două informaţii, în principiu inutile, şi apoi în cabinet se instală liniştea. Ministrul se ascunsese în cel mai îndepărtat fotoliu din încăpere, Nenişor Vasile stătea în picioare şi se uita pe geam la ninsoarea slabă, spulberată de câte o pală de vânt şi Movilă fuma cu capul în jos, aşezat pe un scaun de lângă biroul lui Radu Rădulescu. După câteva secunde bune de tăcere, Radu Rădulescu luă scrumiera grea de sticlă de pe birou şi o proiectă cu furie în zid. Scrumiera se sparse în două şi din zid căzu o bucată mare de calcio vecchio care se răspândi pe covor.

— Păi bine, măi nenorociţilor, voi credeţi că eu am venit la putere să vă bateţi voi joc de mine? Credeţi că de asta v-am dat eu funcţii? Ca să-mi fie mie rău? Ca să pierd eu puncte? Ca să facă zarzavagiul ăla de la Cotroceni mişto de mine? Cum adică? Mie mi se întâmplă la fel? Vine

ăla și omoară pe cine vrea și nimeni nu-l oprește? Măi băieți... Dacă pic eu, picați și voi... Ce căutați aici? Ce cauți aici, dom' ministru? De ce nu ești în ședință operativă la minister să-l prinzi pe nenorocit? Doar nu crezi că o să te las ministru dacă nu-l prinzi? Te schimb și spăl cu tine pe jos în văzul lumii de n-o să mai apuci să ieși din casă de rușine. Tu crezi că e ca acum o lună? Dom' ministru... Te duci la televizor și-ți iei angajamentul că în zece zile îl prinzi pe Spada. Garantezi cu postul tău... Înainte de a pleca, du-te în secretariat și scrie-ți demisia. O datezi cu 17 ianuarie. Dacă până atunci nu e prins Spada, demisia este acceptată. Liber! Dom' general... Aceeași lecție, fără televiziune. Când te-am pus în funcție mi-ai spus că, dacă-ți salvez pielea, mă ajuți cu mai multe. E primul test... Termen 17 ianuarie... Nu e prins ăla, tu ești afară. Poți să nu-ți scrii demisia, fiindcă pe tine te demit eu. Și până pe 17 ianuarie fă-ți timp să-l pupi în cur pe dom' Cârstea să nu te mai înjure la el în ziar.

Cei doi ieșiră repede din birou... Unul dintre SPP-iștii care-l păzeau pe Radu Rădulescu intră în grabă, strânse resturile scrumierei și bucățile de tencuială și plecă fără nicio vorbă.

— Ce dracu facem? Credeam că s-a oprit...

— Nu știu... Crezi că ăștia sunt în stare să-l prindă așa repede numai fiindcă ai urlat la ei?

— Nu cred... Dar dacă nu-l prind i-am dat la câini... Ce bine mi-ar prinde să-l găsească... Fiindcă acum e momentul meu de cumpănă. Dacă eu rezolv problema pe care ăilalți n-au rezolvat-o, i-am terminat. Aici se judecă, la diferențe. Eu am putut unde ei n-au putut...

— Cine dracu e tipul ăsta? E bun... Dar cine dracu poate fi?

— Nimeni nu știe... Poate fi oricine.

Nenișor Vasile se așeză pe scaunul pe care stătuse generalul Movilă, chiar în fața lui Radu Rădulescu.

— Auzi, Radule... Păi dacă poate fi oricine... Nu prea contează pe cine prindem atâta vreme cât spunem că ăsta e omul.

— Adică?

— Adică poate fi oricine... Dar nu știu dacă avem oamenii pentru asta.

— Tu spui să găsim unul și să-l dăm că e Spada? Ăla n-o să se apere...? O să nege. Și ne facem de baftă.

— Dacă vorbește... Nu uita că vorbim de cel mai periculos criminal din România. Ăsta nu se predă fără luptă. Și într-o luptă se întâmplă multe.

— Tu spui să-l...? Da... Mai există încă o problemă. Lumea îl place pe Spada, fiindcă omoară infractori țigani. Dacă-l omor eu n-o să-mi pice

bine...Mă înfund pe partea asta. Mai ales după povestea lui Cornel Ardeleanu cu maică-mea.

Nenişor Vasile începu să râdă încet, privindu-l ţintă pe Radu Rădulescu. Găsise soluţia. Soluţia perfectă.

71.

— V-a fost dor de el? V-a fost dor de replicile lui acide? V-a fost dor de singurul om care face politicienii din România să tremure? Ei bine, s-a întors, şi în seara aceasta alături de noi este Alin Dobrescu cu o nouă întâmplare din România.

Aplauzele coborau furtunoase dinspre tribunele umplute cu figuranţi, orchestra interpreta o variantă stilizată, puternic stilizată a marşului triumfal din Aida şi Alin Dobrescu apăru în faţa publicului său. Nu era nici zâmbitor, nici bine dispus şi nu avea mina unui om care face o emisiune de divertisment la o săptămână şi un pic după Anul Nou.

— Bună seara şi bine v-am găsit... La mulţi ani şi pentru Anul Nou şi pentru toţi sfinţii din această perioadă. Dacă numărăm toţi sfinţii importanţi din 6 decembrie până în 7 ianuarie constatăm că juma' din Românie îşi serbează onomastica acum. Şi evident că acesta este motivul pentru care naţiunea începe să bea pe 6 decembrie şi se trezeşte din beţie înspre 10 ianuarie. Adică azi-mâine... De aceea, discuţia din această seară nu va fi veselă, va fi făcută la trezie, fiindcă tema este prea importantă să ne distrăm pe marginea ei. Tema este importantă pentru toată lumea, dar şi pentru mine. În urmă cu mai bine de o lună am organizat o emisiune dedicată unei operaţiuni ample a poliţiei de curăţare a străzilor de infractori. L-am avut invitat pe ministrul de interne de atunci. Emisiunea mi s-a părut bună, fiindcă fostul ministru a spus lucruri pe care în general demnitarii nu le spun. A doua zi am fost atacat într-un cotidian important... Nu... Nu huiduiţi! Fiindcă cel care m-a atacat este poate cel mai bun jurnalist al momentului. De aceea îi şi răspund acum. Sunt atacat zilnic, în tot soiul de fiţuici, de tot soiul de băieţi cu virgula uitată între subiect şi predicat cărora consider că nu este cazul să lă răspund în nicio formă şi în niciun fel. Marius Ionescu însă e altceva... E gazetar, e talentat şi, în general, opiniile lui concordă cu ale mele. După emisiunea în cauză, pe care Marius Ionescu a considerat-o blat, măsluită, m-a acuzat că aş fi tras foloase materiale de pe urma lăudării acelui ministru. Acum omul acela nu mai este ministru, fiindcă a demisionat... Nu mai am teoretic niciun motiv material să fiu amabil cu el. De aceea am ales acest

moment ca să răspund acelui atac. Marius... Eu sincer cred că fostul ministru de interne a fost cel mai bun demnitar pe care l-a avut această putere ameţită. Mi-a plăcut că s-a bătut pentru oamenii lui, mi-a plăcut că nu s-a îmburghezit, mi-a plăcut că nu şi-a luat angajamente în vânt şi mai ales mi-a plăcut că şi-a început mandatul în Cielo şi acum, dacă-l vezi pe stradă, e în acelaşi Cielo. De asemenea, mi-a plăcut fiindcă a mers pe ideea sporirii duritătii faţă de infractori. Sunt de acord că tu ai avut motivele tale, desigur oneste, să-l consideri un ministru prost. De ce nu-mi acorzi şi mie dreptul de a avea motivele mele oneste pentru care să-l consider un ministru bun? Şi mai ales, după atâţia ani de jurnalism, după atâtea emisiuni în care mi-am pus în cap toată clasa politică românească şi mai ales după atâtea beri băute împreună de ce nu-mi acorzi prezumţia de corectitudine? Atât...

Alin Dobrescu făcu o pauză în timpul căreia nici regizorul de platou, nici orchestra, nici publicul nu ştiură ce să facă. Aşa încât, unii aplaudară, toboşarul bătu în tobă, iar ceilalţi păstrară tăcerea.

— Invitatul emisiunii din această seară, în strânsă legătură cu micul meu monolog, este domnul Ion Leşean, noul ministru de interne confruntat deja cu o problemă majoră.

De această dată totul merse uns... Orchestra cânta, publicul aplauda şi ministrul intră cu aplomb în studio, îi strânse mâna moderatorului şi se aşeză pe fotoliu.

— Înţeleg că Spada va făcut un cadou chiar de ziua dumneavoastră de nume... Când să înghiţi şi dumneavoastră o sarma în cadru festiv a venit ăsta cu sabia lui şi v-a tăiat pofta. Dar n-aţi pierdut numai sarmale... Erau şi jumări, şi răcituri, şi nişte murături proaspete şi reci, şi fripturică de toate animalele şi vă pregătiseră băieţii de la popotă un tort cât toate zilele.

— Nu înţeleg...

— Dom' ministru... Eram invitat la cheful dumneavoastră... Acolo unde n-aţi mai ajuns, fiindcă tocmai l-au găsit pe recuperatorul acela cu gâtul luat. În acest context, deşi trebuie să recunosc că festinul acela m-a cam pus pe gânduri, e numai de două săptămâni în minister şi deja s-a instalat pe chiolhanuri, zău, lipseau numai guristele... Când am văzut că nici n-aţi venit acolo şi aţi trecut direct în şedinţă operativă cu generalii, am zis că poate mai aveţi o şansă... Ia ziceţi mai aveţi o şansă? Sunteţi fripturist sau sunteţi chiar un om destoinic?

— Sunt ardelean, domnule Dobrescu... Nu-mi plac fripturile, îmi place brânza...

— Adică sunteţi zgârie-brânză...?

— Da... Sunt foarte zgârcit. Şi în acest context vreau să vă anunţ eu, ca să nu aflaţi din altă parte, că acel contract de publicitate pe care emisiunea dumneavoastră îl avea cu Ministerul de Interne... L-am anulat.

— De ce?

— Fiindcă n-am bani şi fiindcă sunt zgârcit. Iar cu masa în cauză... La noi în Ardeal, de Sfântu' Ion gazda dă de mâncare... Mâncarea în cauză era adusă de mine. Dar mă bucur că v-aţi bucurat de ea, că eu n-am apucat.

— Bine... Mi-aţi luat contractul, dar mi-aţi dat de mâncare. Pentru un ardelean zgârcit cred că este chiar onest. Cum stăm cu Spada?

— Bănuiesc că sunteţi la curent cu declaraţia pe care am făcut-o la conferinţa de presă. Dacă până în 17 ianuarie nu e prins, eu îmi dau demisia.

— Cam repede... Adică s-ar putea ca totuşi contractul meu de publicitate să nu fie compromis. Fiindcă de prins nu-l prindeţi, şi urmaşul dumneavoastră poate nu este un ardelean zgârcit.

— Domnule Dobrescu... Dacă-mi permiteţi o sugestie, azi pariaţi pe poliţie. Fiindcă îl vom prinde.

— Aveţi date de sunteţi aşa sigur...

— Ei, acum... N-o să mă apuc să vă spun ce nu trebuie. Staţi până pe 17 ianuarie. Dacă nu-l prind, plec. Simplu.

— Vedeţi că despre ardeleni se spune că sunt înceţi, căpoşi, dar oameni de cuvânt.

— Nu ardelenii sunt paroliştі... Oamenii sunt paroliştі sau nu. Că avem şi printre ardeleni suficiente jigodii.

— Ce părere aveţi despre fostul ministru de interne? A fost bun, a fost rău...

— Domnule Dobrescu, v-am auzit monologul... Sunt multe de spus despre un om. Şi bune şi rele...

— Care-s relele?

— Hai să zicem că, din punctul meu de vedere, la fostul ministru relele sunt mai mici decât bunele şi cel mai bun lucru dintre bune a fost că s-a bătut pentru poliţist. Că a înţeles în ce situaţie proastă se află Poliţia şi că singurii care pot face ceva sunt politicienii şi parlamentarii.

— V-aţi fi dat demisia în locul lui?

— Eu îmi dau demisia în locul meu, dacă nu fac ce-mi propun...

— V-am auzit declaraţia de azi... Mi s-a părut cam patetică. Suna aşa, a jurământ la capul mortului. Iar mortul era un infractor, totuşi.

— Aici greşiţi. Mortul era o victimă. Şi fiecare victimă trebuie să ne preocupe. Iar Spada este doar un criminal. Care trebuie prins.

— Spuneţi-mi... În general mai marii Poliţiei sunt acuzaţi de afaceri dubioase. Dintr-o leafă ameţită îşi trag frate nişte viloaie şi nişte Merţane de înnebuneşti... Dumneavoastră ce planuri aveţi? Cum staţi cu banii?

— Ca orice ardelean zgârcit am bani. Suficienţi... Am şi vilă şi am şi un Merţan... Aşa am intrat în minister, aşa o să ies...

— De asta sunt aproape sigur, că oricât de şmecher aţi fi, în şapte zile cât mai aveţi de stat, nu aveţi cum strânge mare lucru.

crizei. În patruzeci de minute, Piața Victoriei era golită, incendiile din Palatul Victoria erau stinse și deja aveam un nou cabinet cu un prim-ministru care până mai ieri era șeful opoziției. Totul în numai o oră...

— Ca să înțeleg... Dumnevoastră afirmați că tot ce s-a întâmplat de la atacul asupra Palatului Victoria încoace este o înscenare a actualului Președinte, înscenare în cursa căreia a căzut Radu Rădulescu? Lămuriți-mă totuși... Pe Varlaam cine l-a adus în Piața Victoriei? Tot Președintele...?

— Domnule Cârstea... Eu nu pot susține aberații... Evident că Varlaam a venit singur acolo. Dar nimic nu spune că Președintele nu-și putea infiltra oameni în primele rânduri care să provoace scandalul respectiv și să incendieze Palatul Victoriei.

— Da... Domnule Maier... În anii mei mulți de experiență de jurnalist în această țară eu am învățat un lucru foarte folositor. În România o conspirație secretă este aflată în douăzeci și patru de ore. În România un plan făcut în trei oameni, secret și el, este public în douăsprezece ore. Și mai este încă ceva. În România nimeni nu-și riscă poziția, libertatea sau averea pentru o idee sau pentru o altă persoană. Acum, hai să o luăm metodic. Spuneți că Președintele a infiltrat oameni între manifestanții lui Varlaam. Câți câți? Să zicem douăzeci de oameni... Odată douăzeci de oameni știau o parte din scenariu. Apoi, s-a vorbit cu jandarmii care să nu lupte și să se retragă. Mai sunt și acolo câteva sute de jandarmi, plus un întreg lanț de comandă. E nevoie de niște băieți din servicii care să coordoneze informațiile și să obțină mereu informații noi vizând în mod special reacții ale celor implicați. E nevoie de telefoane în poliție, ca nu cumva să fie arestat din greșeală unul dintre conspiratorii din fața Palatului. Și mai presus de orice era nevoie de acceptul lui Rădulescu. Dacă după toată piesa asta de teatru, Rădulescu refuza colaborarea și cerea provocarea de alegeri anticipate?

— Îi strica imaginea... Nu participă la lupta împotriva extremismului...

— De acord...Dar toată strategia Președintelui se pierdea. Dar ca să revin, chiar credeți că mai bine de cinci sute de oameni din această țară știu în diverse stadii de un asemenea complot și nu este nimic public până acum?

— Cum să nu fie public... Varlaam a afirmat existența acestui complot imediat după atac...

— Domnule Maier, Varlaam a spus că a auzit de la cineva că într-o cârciumă din București s-au întâlnit consilierul Președintelui pe probleme de securitate și unul dintre cei care au coordonat atacul. Cine este acest

individ? Cum arată? Cum a fost recunoscut în avans și acum nu mai este găsit? Ca să nu mai vorbim despre faptul că respectivul consilier era în America la momentul descris de Varlaam... Varlaam nu este o sursă credibilă... La acest moment, Varlaam nu face decât să-și apere pielea, fiindcă, din punctul meu de vedere, mitingul a fost al lui Varlaam. Oamenii care au intrat în Palatul Victoria au fost ai lui Varlaam. Jandarmii nu au luptat în primă fază fiind retrași de un ofițer sau chiar de mai mulți care, în lumina crizei Dulgheru, n-au vrut să autorizeze pe răspunderea lor folosirea forței. După ce mulțimea a intrat în sediul guvernului, ordinul de utilizare a forței a venit de undeva de sus și lucrurile s-au rezolvat. Iar Președintele nu a făcut decât să caute ieșirea dintr-o situație dificilă și Radu Rădulescu a profitat de această criză tocmai pentru a-și crește notorietatea și procentul electoral. Și va obține acest efect dacă nu va face greșeli de tipul numirii unor persoane contestate ca Movilă în funcții publice.

— Îl avem la telefon pe consilierul pe probleme de securitate al Președintelui. Bună seara și la mulți ani...

— Bună seara... Domnule Preda, motivul telefonului meu este unul foarte prozaic. Vreau să-i conving pe telespectatorii dumneavoastră că, oricât ar părea de ciudat, la Cotroceni nu ne ocupăm cu comploturi. Știu că în filmele americane apar tot soiul de povești despre președinți și despre comploturi, dar aici la noi lucrurile sunt cu totul altfel. Pe domnul Maier știu că nu am cum să-l conving, atâta vreme cât el a ales să creadă varianta lui Varlaam care sfidează și evidențele și realitatea. Sper măcar să pot convinge telespectatorii că la Palatul Victoria am avut de a face cu un atac bine organizat al manifestanților lui Varlaam și că a existat un moment de ezitare din partea ofițerilor de jandarmi. De asemenea, trebuie să precizez că au mai existat și alte provocări în acele ore, în alte orașe din țară, provocări organizate tot de filiale ale Uniunii Naționale și că Președintele respectându-și mandatul și atribuțiile a trecut la formarea unui guvern de uniune națională fără Uniunea Națională, guvern care funcționează deja de mai multe zile. Fiindcă a fost vorba și de mine, vreau să afirm cu toată răspunderea că nu am avut niciun fel de întâlnire cu nimeni pentru a organiza mitingul în cauză și aș solicita oricui mai afirmă așa ceva probe certe care să autentifice respectivele afirmații. Mai am să vă zic un singur lucru... Domnule Maier, emisiunea din această seară a fost dintr-un capăt în altul ofensatoare la adresa actualului Președinte. Dar dacă afirmațiile domnului Cârstea nu pot fi combătute în termeni legali, domnia sa exercitându-și cum dorește dreptul la liberă opinie,

afirmațiile dumneavoastră amenință nu procentele Președintelui, ci siguranța națională. De aceea vă sugerez ca pe viitor, chiar și mâine, dacă mai abordați acest subiect, să aveți probe. Altfel vom reacționa în condițiile prevăzute de lege. Vă mulțumesc...

— Domnule consilier... Domnule consilier...

— În cască mi se spune că a închis... Ce vroiați să spuneți domnule Cârstea?

— Nimic special... Vroiam doar să-l întreb dacă este adevărat că Nicușor Marinescu a fost îndepărtat de la Palat fiindcă a afirmat Varlaam că el îi scrie textele Președintelui.

70.

Proaspăt numitul ministru de interne, Ion Leşan, află de o nouă victimă a Spadei exact când se pregătea să intre în sala de protocol a ministerului unde urma să-şi serbeze ziua numelui alături de adjuncţii săi şi de alţi invitaţi. Din spatele uşii se auzeau acordurile tarafului de muzică populară care fiind informat că se apropie ministrul intona cu entuziasm „mulţi ani trăiască".

Ministrul Ion Leşan nu a mai intrat în sala plină de mâncare şi de băutură ci a plecat direct la sediul partidului unde se afla Radu Rădulescu. Pe drum a aflat câteva detalii... Victima era un recuperator din lumea interlopă, ieşit din închisoare ca urmare a amnistiei de la finele anului trecut. Fusese după toate probabilităţile lichidat în urmă cu două sau trei zile, dar nimeni nu-i intrase în casă până în dimineaţa de 7 ianuarie, de Sfântul Ion. Avea cazier bogat, era rrom şi metoda de operare era clar a asasinului denumit Spada. Nu existau dubii. Presa era pe fir şi posturile de radio deja transmiteau informaţia. Numele mortului era Ion Donici şi nu se ştie dacă avea vreo poreclă. Piste, ca de obicei, niciuna.

Radu Rădulescu îl primi pe ministrul de interne imediat ce acesta ajunse la sediu. În birou mai erau chestorul Movilă şi deputatul Nenişor Vasile. Ministrul Leşan recită repede tot ce ştia despre victimă, dar premierul Rădulescu părea a fi deja informat. Chestorul Movilă mai dădu şi el două informaţii, în principiu inutile, şi apoi în cabinet se instală liniştea. Ministrul se ascunsese în cel mai îndepărtat fotoliu din încăpere, Nenişor Vasile stătea în picioare şi se uita pe geam la ninsoarea slabă, spulberată de câte o pală de vânt şi Movilă fuma cu capul în jos, aşezat pe un scaun de lângă biroul lui Radu Rădulescu. După câteva secunde bune de tăcere, Radu Rădulescu luă scrumiera grea de sticlă de pe birou şi o proiectă cu furie în zid. Scrumiera se sparse în două şi din zid căzu o bucată mare de calcio vecchio care se răspândi pe covor.

— Păi bine, măi nenorociţilor, voi credeţi că eu am venit la putere să vă bateţi voi joc de mine? Credeţi că de asta v-am dat eu funcţii? Ca să-mi fie mie rău? Ca să pierd eu puncte? Ca să facă zarzavagiul ăla de la Cotroceni mişto de mine? Cum adică? Mie mi se întâmplă la fel? Vine

ăla și omoară pe cine vrea și nimeni nu-l oprește? Măi băieți... Dacă pic eu, picați și voi... Ce căutați aici? Ce cauți aici, dom' ministru? De ce nu ești în ședință operativă la minister să-l prinzi pe nenorocit? Doar nu crezi că o să te las ministru dacă nu-l prinzi? Te schimb și spăl cu tine pe jos în văzul lumii de n-o să mai apuci să ieși din casă de rușine. Tu crezi că e ca acum o lună? Dom' ministru... Te duci la televizor și-ți iei angajamentul că în zece zile îl prinzi pe Spada. Garantezi cu postul tău... Înainte de a pleca, du-te în secretariat și scrie-ți demisia. O datezi cu 17 ianuarie. Dacă până atunci nu e prins Spada, demisia este acceptată. Liber! Dom' general... Aceeași lecție, fără televiziune. Când te-am pus în funcție mi-ai spus că, dacă-ți salvez pielea, mă ajuți cu mai multe. E primul test... Termen 17 ianuarie... Nu e prins ăla, tu ești afară. Poți să nu-ți scrii demisia, fiindcă pe tine te demit eu. Și până pe 17 ianuarie fă-ți timp să-l pupi în cur pe dom' Cârstea să nu te mai înjure la el în ziar.

Cei doi ieșiră repede din birou... Unul dintre SPP-iștii care-l păzeau pe Radu Rădulescu intră în grabă, strânse resturile scrumierei și bucățile de tencuială și plecă fără nicio vorbă.

— Ce dracu facem? Credeam că s-a oprit...

— Nu știu... Crezi că ăștia sunt în stare să-l prindă așa repede numai fiindcă ai urlat la ei?

— Nu cred... Dar dacă nu-l prind i-am dat la câini... Ce bine mi-ar prinde să-l găsească... Fiindcă acum e momentul meu de cumpănă. Dacă eu rezolv problema pe care ăilalți n-au rezolvat-o, i-am terminat. Aici se judecă, la diferențe. Eu am putut unde ei n-au putut...

— Cine dracu e tipul ăsta? E bun... Dar cine dracu poate fi?

— Nimeni nu știe... Poate fi oricine.

Nenișor Vasile se așeză pe scaunul pe care stătuse generalul Movilă, chiar în fața lui Radu Rădulescu.

— Auzi, Radule... Păi dacă poate fi oricine... Nu prea contează pe cine prindem atâta vreme cât spunem că ăsta e omul.

— Adică?

— Adică poate fi oricine... Dar nu știu dacă avem oamenii pentru asta.

— Tu spui să găsim unul și să-l dăm că e Spada? Ăla n-o să se apere...? O să nege. Și ne facem de baftă.

— Dacă vorbește... Nu uita că vorbim de cel mai periculos criminal din România. Ăsta nu se predă fără luptă. Și într-o luptă se întâmplă multe.

— Tu spui să-l...? Da... Mai există încă o problemă. Lumea îl place pe Spada, fiindcă omoară infractori țigani. Dacă-l omor eu n-o să-mi pice

bine...Mă înfund pe partea asta. Mai ales după povestea lui Cornel Ardeleanu cu maică-mea.

Nenișor Vasile începu să râdă încet, privindu-l țintă pe Radu Rădulescu. Găsise soluția. Soluția perfectă.

— Da... Sunt foarte zgârcit. Şi în acest context vreau să vă anunţ eu, ca să nu aflaţi din altă parte, că acel contract de publicitate pe care emisiunea dumneavoastră îl avea cu Ministerul de Interne... L-am anulat.

— De ce?

— Fiindcă n-am bani şi fiindcă sunt zgârcit. Iar cu masa în cauză... La noi în Ardeal, de Sfântu' Ion gazda dă de mâncare... Mâncarea în cauză era adusă de mine. Dar mă bucur că v-aţi bucurat de ea, că eu n-am apucat.

— Bine... Mi-aţi luat contractul, dar mi-aţi dat de mâncare. Pentru un ardelean zgârcit cred că este chiar onest. Cum stăm cu Spada?

— Bănuiesc că sunteţi la curent cu declaraţia pe care am făcut-o la conferinţa de presă. Dacă până în 17 ianuarie nu e prins, eu îmi dau demisia.

— Cam repede... Adică s-ar putea ca totuşi contractul meu de publicitate să nu fie compromis. Fiindcă de prins nu-l prindeţi, şi urmaşul dumneavoastră poate nu este un ardelean zgârcit.

— Domnule Dobrescu... Dacă-mi permiteţi o sugestie, azi pariaţi pe poliţie. Fiindcă îl vom prinde.

— Aveţi date de sunteţi aşa sigur...

— Ei, acum... N-o să mă apuc să vă spun ce nu trebuie. Staţi până pe 17 ianuarie. Dacă nu-l prind, plec. Simplu.

— Vedeţi că despre ardeleni se spune că sunt înceţi, căpoşi, dar oameni de cuvânt.

— Nu ardelenii sunt paroliştii... Oamenii sunt parolişti sau nu. Că avem şi printre ardeleni suficiente jigodii.

— Ce părere aveţi despre fostul ministru de interne? A fost bun, a fost rău...

— Domnule Dobrescu, v-am auzit monologul... Sunt multe de spus despre un om. Şi bune şi rele...

— Care-s relele?

— Hai să zicem că, din punctul meu de vedere, la fostul ministru relele sunt mai mici decât bunele şi cel mai bun lucru dintre bune a fost că s-a bătut pentru poliţist. Că a înţeles în ce situaţie proastă se află Poliţia şi că singurii care pot face ceva sunt politicienii şi parlamentarii.

— V-aţi fi dat demisia în locul lui?

— Eu îmi dau demisia în locul meu, dacă nu fac ce-mi propun...

— V-am auzit declaraţia de azi... Mi s-a părut cam patetică. Suna aşa, a jurământ la capul mortului. Iar mortul era un infractor, totuşi.

— Aici greşiţi. Mortul era o victimă. Şi fiecare victimă trebuie să ne preocupe. Iar Spada este doar un criminal. Care trebuie prins.

— Spuneţi-mi... În general mai marii Poliţiei sunt acuzaţi de afaceri dubioase. Dintr-o leafă ameţită îşi trag frate nişte viloaie şi nişte Merţane de înnebuneşti... Dumneavoastră ce planuri aveţi? Cum staţi cu banii?

— Ca orice ardelean zgârcit am bani. Suficienţi... Am şi vilă şi am şi un Merţan... Aşa am intrat în minister, aşa o să ies...

— De asta sunt aproape sigur, că oricât de şmecher aţi fi, în şapte zile cât mai aveţi de stat, nu aveţi cum strânge mare lucru.

71.

— V-a fost dor de el? V-a fost dor de replicile lui acide? V-a fost dor de singurul om care face politicienii din România să tremure? Ei bine, s-a întors, și în seara aceasta alături de noi este Alin Dobrescu cu o nouă întâmplare din România.

Aplauzele coborau furtunoase dinspre tribunele umplute cu figuranți, orchestra interpreta o variantă stilizată, puternic stilizată a marșului triumfal din Aida și Alin Dobrescu apăru în fața publicului său. Nu era nici zâmbitor, nici bine dispus și nu avea mina unui om care face o emisiune de divertisment la o săptămână și un pic după Anul Nou.

— Bună seara și bine v-am găsit... La mulți ani și pentru Anul Nou și pentru toți sfinții din această perioadă. Dacă numărăm toți sfinții importanți din 6 decembrie până în 7 ianuarie constatăm că juma' din Românie își serbează onomastica acum. Și evident că acesta este motivul pentru care națiunea începe să bea pe 6 decembrie și se trezește din beție înspre 10 ianuarie. Adică azi-mâine... De aceea, discuția din această seară nu va fi veselă, va fi făcută la trezie, fiindcă tema este prea importantă să ne distrăm pe marginea ei. Tema este importantă pentru toată lumea, dar și pentru mine. În urmă cu mai bine de o lună am organizat o emisiune dedicată unei operațiuni ample a poliției de curățare a străzilor de infractori. L-am avut invitat pe ministrul de interne de atunci. Emisiunea mi s-a părut bună, fiindcă fostul ministru a spus lucruri pe care în general demnitarii nu le spun. A doua zi am fost atacat într-un cotidian important... Nu... Nu huiduiți! Fiindcă cel care m-a atacat este poate cel mai bun jurnalist al momentului. De aceea îi și răspund acum. Sunt atacat zilnic, în tot soiul de fițuici, de tot soiul de băieți cu virgula uitată între subiect și predicat cărora consider că nu este cazul să lă răspund în nicio formă și în niciun fel. Marius Ionescu însă e altceva... E gazetar, e talentat și, în general, opiniile lui concordă cu ale mele. După emisiunea în cauză, pe care Marius Ionescu a considerat-o blat, măsluită, m-a acuzat că aș fi tras foloase materiale de pe urma lăudării acelui ministru. Acum omul acela nu mai este ministru, fiindcă a demisionat... Nu mai am teoretic niciun motiv material să fiu amabil cu el. De aceea am ales acest

moment ca să răspund acelui atac. Marius... Eu sincer cred că fostul ministru de interne a fost cel mai bun demnitar pe care l-a avut această putere ameţită. Mi-a plăcut că s-a bătut pentru oamenii lui, mi-a plăcut că nu s-a îmburghezit, mi-a plăcut că nu şi-a luat angajamente în vânt şi mai ales mi-a plăcut că şi-a început mandatul în Cielo şi acum, dacă-l vezi pe stradă, e în acelaşi Cielo. De asemenea, mi-a plăcut fiindcă a mers pe ideea sporirii duritătii faţă de infractori. Sunt de acord că tu ai avut motivele tale, desigur oneste, să-l consideri un ministru prost. De ce nu-mi acorzi şi mie dreptul de a avea motivele mele oneste pentru care să-l consider un ministru bun? Şi mai ales, după atâţia ani de jurnalism, după atâtea emisiuni în care mi-am pus în cap toată clasa politică românească şi mai ales după atâtea beri băute împreună de ce nu-mi acorzi prezumţia de corectitudine? Atât...

Alin Dobrescu făcu o pauză în timpul căreia nici regizorul de platou, nici orchestra, nici publicul nu ştiură ce să facă. Aşa încât, unii aplaudară, toboşarul bătu în tobă, iar ceilalţi păstrară tăcerea.

— Invitatul emisiunii din această seară, în strânsă legătură cu micul meu monolog, este domnul Ion Leşean, noul ministru de interne confruntat deja cu o problemă majoră.

De această dată totul merse uns... Orchestra cânta, publicul aplauda şi ministrul intră cu aplomb în studio, îi strânse mâna moderatorului şi se aşeză pe fotoliu.

— Înţeleg că Spada va făcut un cadou chiar de ziua dumneavoastră de nume... Când să înghiţi şi dumneavoastră o sarma în cadru festiv a venit ăsta cu sabia lui şi v-a tăiat pofta. Dar n-aţi pierdut numai sarmale... Erau şi jumări, şi răcituri, şi nişte murături proaspete şi reci, şi fripturică de toate animalele şi vă pregătiseră băieţii de la popotă un tort cât toate zilele.

— Nu înţeleg...

— Dom' ministru... Eram invitat la cheful dumneavoastră... Acolo unde n-aţi mai ajuns, fiindcă tocmai l-au găsit pe recuperatorul acela cu gâtul luat. În acest context, deşi trebuie să recunosc că festinul acela m-a cam pus pe gânduri, e numai de două săptămâni în minister şi deja s-a instalat pe chiolhanuri, zău, lipseau numai guristele... Când am văzut că nici n-aţi venit acolo şi aţi trecut direct în şedinţă operativă cu generalii, am zis că poate mai aveţi o şansă... Ia ziceţi mai aveţi o şansă? Sunteţi fripturist sau sunteţi chiar un om destoinic?

— Sunt ardelean, domnule Dobrescu... Nu-mi plac fripturile, îmi place brânza...

— Adică sunteţi zgârie-brânză...?

— Da... Sunt foarte zgârcit. Și în acest context vreau să vă anunț eu, ca să nu aflați din altă parte, că acel contract de publicitate pe care emisiunea dumneavoastră îl avea cu Ministerul de Interne... L-am anulat.

— De ce?

— Fiindcă n-am bani și fiindcă sunt zgârcit. Iar cu masa în cauză... La noi în Ardeal, de Sfântu' Ion gazda dă de mâncare... Mâncarea în cauză era adusă de mine. Dar mă bucur că v-ați bucurat de ea, că eu n-am apucat.

— Bine... Mi-ați luat contractul, dar mi-ați dat de mâncare. Pentru un ardelean zgârcit cred că este chiar onest. Cum stăm cu Spada?

— Bănuiesc că sunteți la curent cu declarația pe care am făcut-o la conferința de presă. Dacă până în 17 ianuarie nu e prins, eu îmi dau demisia.

— Cam repede... Adică s-ar putea ca totuși contractul meu de publicitate să nu fie compromis. Fiindcă de prins nu-l prindeți, și urmașul dumneavoastră poate nu este un ardelean zgârcit.

— Domnule Dobrescu... Dacă-mi permiteți o sugestie, azi pariați pe poliție. Fiindcă îl vom prinde.

— Aveți date de sunteți așa sigur...

— Ei, acum... N-o să mă apuc să vă spun ce nu trebuie. Stați până pe 17 ianuarie. Dacă nu-l prind, plec. Simplu.

— Vedeți că despre ardeleni se spune că sunt înceți, căpoși, dar oameni de cuvânt.

— Nu ardelenii sunt paroliști... Oamenii sunt paroliști sau nu. Că avem și printre ardeleni suficiente jigodii.

— Ce părere aveți despre fostul ministru de interne? A fost bun, a fost rău...

— Domnule Dobrescu, v-am auzit monologul... Sunt multe de spus despre un om. Și bune și rele...

— Care-s relele?

— Hai să zicem că, din punctul meu de vedere, la fostul ministru relele sunt mai mici decât bunele și cel mai bun lucru dintre bune a fost că s-a bătut pentru polițist. Că a înțeles în ce situație proastă se află Poliția și că singurii care pot face ceva sunt politicienii și parlamentarii.

— V-ați fi dat demisia în locul lui?

— Eu îmi dau demisia în locul meu, dacă nu fac ce-mi propun...

— V-am auzit declarația de azi... Mi s-a părut cam patetică. Suna așa, a jurământ la capul mortului. Iar mortul era un infractor, totuși.

72.

Aeronava prezidențială aterizase de câteva minute și Președintele își făcu apariția voios și un pic ciufulit. Întotdeauna dormea în avion și oricât s-ar fi pieptănat după aceea, părul tot răsculat rămânea. Își salută consilierii la scara avionului, schimbă două vorbe cu miniștrii care îl însoțiseră în călătorie și, intrat în salonul oficial, rosti o scurtă alocuțiune către jurnaliștii adunați. Le răspunse la întrebări, făcu o glumă de încheiere, dădu o declarație pentru postul național de televiziune și o alta pentru un cotidian și apoi se urcă împreună cu consilierul pentru securitate națională în mașină.

— Spune-mi, că nu te-am înțeles prea bine... Chiar l-au găsit pe Spada?

— Nimeni nu știe nimic sigur. Dar sursele noastre din Poliție, ce-a mai rămas din ele, spun că Rădulescu și Leșean au ras tot în numai 10 zile, mă rog sursele noastre spun că au un fir foarte solid. Oricum, Leșean a anunțat că-și dă demisia dacă nu-l prinde până pe 17 ianuarie... Azi e 12 ianuarie... Se pare că omul cheie acolo e Movilă, care ca răsplată pentru numire i-a dat lui Rădulescu cheia.

— Da... Movilă. Ar fi trebuit să-l terminăm mai repede...

— Eu v-am zis. Și pe Movilă și pe fostul ministru de interne. Leșean e bun. L-am văzut acum două zile la Alin Dobrescu. E țanțoș, e guraliv, e înfipt și e convingător. E bun. Și dacă-l prind pe Spada... S-a cam terminat.

— Sandu ce zice...

— Și el mi-a confirmat că este ceva în Poliție, dar nici el nu știe mare lucru. Aparatul nu l-a ascultat niciodată, iar de când cu povestea cu Rădulescu nu-l ascultă nici atât. Dar și sursele lui spun că ăștia au ceva.

— Care ar fi consecințele? Și ce trebuie să fac eu?

— În tot răul ăsta este un singur bine. Rădulescu încă are atârnată istoria cu maică'sa. Dacă-l prinde, și băiatul ăsta arată cum trebuie, și spune ce trebuie, opinia publică nu va fi foarte de partea lui Rădulescu.

— Dar nici eu nu pot să mă apuc să-l laud pe criminal.

— Nu... Dar dumneavoastră puteți să tăceți. Si așa, de la numirea lui Rădulescu, nu mai sunteți pe coperți. Nici cu rele, dar nici cu bune. Totul este numai despre Rădulescu.

— Ei lasă... Că de înjurat, mă înjură și prietenul tău Maier, și Cârstea, și Marius Ionescu am văzut că e pe cale să-și reia vechile obiceiuri. Oricum, dacă-l prinde pe Spada, Rădulescu a marcat un punct mare. Dovedește rapid că este eficient. Asta e. Așa cum ți-am spus de o sută de ori, pe noi o să ne omoare colaboratorii.

— Apropo... Nicușor Marinescu nu vrea în Argentina.

— De ce?

— Că e prea departe și am găsit o soluție pe care a acceptat-o în principiu, dar trebuie să mai rezolvați dumneavoastră niște detalii.

— Nu-mi spune că vrei să-i deschid un consulat în America.

— Nu... Trebuie să rechemați un ambasador, care stă oricum de destulă vreme acolo.

— Bine... Vedem. Oricum să fii pregătit. Dacă nu-l prind până pe 17 ianuarie, tot ce este presă prietenă să-i facă țăndări. Pe ministru, dar mai ales pe Rădulescu. Coperți, editoriale, știri la radio din oră în oră, reportaje la televiziune, scrisori de la cititori. Tot... Să se suie cu picioarele pe ei.

73.

— Irina Lascăr prezintă Ştirile serii!

— Bună seara, doamnelor şi domnilor şi bun găsit la ştiri. Căutarea celui mai vânat criminal din istoria recentă a României s-a încheiat. Aşa cum v-am anunţat pe parcursul mai multor ediţii speciale, în această dimineaţă, în jurul orelor 6.00, unităţi speciale ale Ministerului de Interne au luat cu asalt casa în care se ascundea criminalul cunoscut sub numele de Spada. După o confruntare scurtă cu forţele de ordine, realizând că nu are nicio scăpare, acesta s-a sinucis trăgându-şi un glonţ în cap. Operaţiunea Poliţiei s-a desfăşurat în cel mai mare secret şi nici după încheierea ei cu succes nu am obţinut suficiente date. Un comunicat de presă dat publicităţii de purtătorul de cuvânt al Ministerului de Interne precizează că niciun participant la acest asalt nu a fost rănit şi că identificarea lui Nicoară Ionel ca fiind asasinul poreclit Spada este indubitabilă. Conform datelor noastre, în casa lui Nicoară Ionel a fost găsită arma crimelor care acum se află în laboratoarele de criminalistică pentru cercetări. Conform datelor puse la dispoziţie de Ministerul de Interne, Nicoară Ionel s-a născut în 1966 şi a lucrat până în prezent la mai multe societăţi de salubritate. În prezent era şomer. A fost internat de trei ori în secţii de boli nervoase ale unor spitale din Bucureşti. Nu avea cazier. Nicoară Ionel era cetăţean român de naţionalitate rromă, nu era căsătorit şi locuia singur. Reporterul nostru Dan Dumitrescu se află acum la locuinţa lui Nicoară Ionel. Bună seara, Dan. Care este atmosfera în cartier? Ce părere au oamenii despre această evoluţie a cazului Spada?

— Bună seara, Irina, bună seara, doamnelor şi domnilor. Strada Zimbrului a fost întotdeauna o stradă liniştită şi fără probleme. Am vorbit cu un pensionar care locuieşte aici de mai bine de patruzeci de ani. În tot acest timp nu s-a întâmplat nimic special pe această stradă, exceptând cutremurul din 1977 când a căzut calcanul de la două case şi un incendiu în anul 1985. Azi dimineaţă însă, zgomotele armelor de foc şi ale trupelor de intervenţie i-au speriat pe locuitorii străzii. Conform martorilor oculari, în jurul orei şase dimineaţa, în faţa casei cu numărul 21, unde locuia Nicoară Ionel, au oprit mai multe maşini cu farurile stinse şi aproximativ

zece oameni în combinezoane negre şi cu cagule pe faţă au pătruns în casă. S-au auzit câteva zgomote de uşi sparte, de mobilă trântită, şi rafale de arme automate. După mai puţin de zece minute, o parte din maşini au plecat şi în locul lor au apărut jandarmi care au înconjurat perimetrul şi lucrători ai Ministerului de Interne. Nici în acest moment nu se poate intra în locuinţa lui Nicoară Ionel, casa fiind păzită de jandarmi, aşa cum se vede în spatele meu.

— Dane... Ce părere au oamenii despre vecinătatea lor cu un criminal atât de celebru şi de periculos?

— Irina, am constatat cu surprindere că unii dintre vecini nici măcar nu auziseră de Spada... Cei care cunoşteau cazul au fost foarte miraţi să afle că Nicoară Ionel este una şi aceeaşi persoană cu celebrul criminal. Cei mai mulţi mi-au zis că Nicoară Ionel era un om tăcut şi liniştit, nu stătea de vorbă cu nimeni, dar nici nu făcea scandal şi nici nu se purta necuviincios. Părea a fi un om foarte retras.

— Acum se mai întâmplă ceva acolo?

— Irina... Pe toată strada este linişte şi numai jandarmii postaţi în faţa intrării casei de la numărul 21 sunt un indiciu asupra celor întâmplate aici în urmă cu douăsprezece ore.

— Mulţumesc, Dan... Suntem acum în legătură telefonică cu ministrul de interne, domnul Ion Leşean. Bună seara şi felicitări...Aţi reuşit capturarea unuia dintre cei mai periculoşi criminali din istoria recentă a României.

— Vă mulţumesc. Meritul este însă al poliţiştilor români şi al lucrătorilor din Ministerul de Interne care au dat de capătul acestui caz.

— În urmă cu mai multe zile aţi afirmat că veţi demisiona dacă nu-l veţi prinde până pe 17 ianuarie pe criminal. Aveaţi deja vre-un indiciu?

— Nu... Dar am simţit că în acest caz este nevoie de o puternică implicare a tuturor factorilor responsabili, am simţit nevoia să spunem lumii că noi ne luăm în serios meseria şi că nu precupeţim nimic pentru siguranţa cetăţeanului. România este o ţară cu criminalitate mică în comparaţie cu alte ţări europene şi aşa trebuie să rămână şi aceasta este sarcina noastră, a celor de la Interne.

— Sunt informaţii despre acest caz care încă nu au fost date publicităţii?

— Din câte ştiu eu nu... Este posibil ca anumite detalii ale anchetei să fi fost omise din comunicatele Ministerului de Interne, dar cazul este transparent anchetat.

— A fost găsită arma crimei?

— Da. Arma crimei este în posesia noastră şi vă pot confirma că a fost identificată ca fiind arma folosită în toate cazurile cunoscute.

— Este reală informaţia că Spada, Nicoară Ionel, este rrom?

— Da... Nicoară Ionel este, a fost, de cetăţenie rrom.

— Vă mulţumesc domnule ministru şi încă o dată felicitări.

— Şi eu vă mulţumesc şi vreau să mulţumesc întregii prese române pentru sprijinul pe care l-a dat în soluţionarea acestui caz. Bună seara!

— Bună seara! Cazul Spada a intrat în atenţia opiniei publice din România în vara trecută când au început să fie descoperite cadavrele unor bărbaţi omorâţi în acelaşi mod. Ucigaşul le reteza gâtul cu o lovitură de armă albă. S-a constat că victimele mai aveau în comun două date: toate erau rromi şi toate aveau cazier. Dezbaterile pe marginea acestui caz s-au politizat repede, destule voci acuzând poliţia că se află în spatele asasinatelor. Finalul anului trecut a cunoscut o escaladare a tensiunilor interetnice şi mai mulţi oameni au căzut victimă intoleranţei şi urii de rasă. Pe lângă cele unsprezece crime cunoscute ale Spadei, alte şapte persoane şi-au pierdut viaţa în confruntări interetnice, alte zeci au fost rănite şi bunuri în valoare de miliarde de lei au fost distruse. Finalul acestui caz ne arată cât de fragilă este de fapt democraţia românească şi cât de uşor poate fi ea dezechilibrată. Pentru a discuta despre aspectele psihologice legate de acest de acest caz, dar şi despre reacţiile populare pe care le-am observat în aceste luni, l-am invitat la noi în studio pe domnul Laurenţiu Petre din cadrul Serviciului Român de Informaţii. Bună seara şi bine aţi revenit.

— Bună seara!

— În urmă cu şase luni, la prima dumneavoastră prezenţă la postul nostru de televiziune aţi lansat o ipoteză care atunci a stârnit reacţii foarte violente. Aţi spus atunci că asasinul poate fi rrom. Iată că după şase luni ipoteza dumneavoastră s-a adeverit. Pe ce v-aţi bazat când aţi lansat ipoteza respectivă?

— Pe experienţa atâtor criminali în serie pe care i-a cunoscut istoria recentă a omenirii. Vedeţi dumneavoastră, noi refuzăm în continuare să credem că nu suntem unici. Indiferent de experienţa noastră istorică, diferită desigur de a altor popoare, avem extrem de multe asemănări cu acestea. Şi în bune, dar şi în rele. Iar respingerea experienţei altora, doar plecând de la iluzia că noi, românii, suntem diferiţi, este foarte contra-productivă. Fiindcă, ori de câte ori ajungem la o răscruce, noi ne apucăm să reinventăm roata.

— Revenind la cazul Spada, profilul asasinului vi se pare coerent? Profilul psihologic... Un om liniştit, retras, fără probleme cu legea, fără trecut, care omoară unsprezece persoane în şase luni.

— De ce spuneţi fără trecut? În primul rând am aflat că Nicoară Ionel a fost de mai multe ori internat la secţii de boli nervoase. Dacă vom analiza fişa lui vom vedea probabil semne care să justifice această ieşire violentă.

— Vă întrerup zece secunde, pentru a vă informa pe dumneavoastră şi telespectatorii, că imediat după această discuţie vom avea un reportaj cu unul dintre medicii care l-au tratat pe Nicoară Ionel.

— În altă ordine de idei... Am înţeles că provine dintr-o familie destrămată, tatăl a fost condamnat de mai multe ori, deci iată un motiv de aversiune faţă de oamenii cu cazier. Cazuistica criminalilor în serie are nenumărate exemple de ucigaşi feroce cu o aparenţă absolut inocentă, de oameni cu o viaţă de familie exemplară, cu o viaţă socială exemplară. Cred că v-am mai pomenit de Ted Bundy care era membru într-o comisie a cartierului său pentru protejarea cetăţenilor împotriva infracţiunilor violente. El fiind cel mai productiv, şi aţi sesizat ghilimelele, ucigaş în serie cunoscut.

— Deci, din punctul dumneavoastră de vedere, din ceea ce ştiţi, Nicoară Ionel are portretul unui criminal în serie?

— Doamnă Lascăr, criminalul serial este de foarte multe ori un om aparent normal. Un vecin model şi un personaj cu care ai încredere să-ţi laşi copilul. Nicoară Ionel face parte din această categorie. De aceea a fost şi atât de greu de găsit, fiindcă persoanele violente, persoanele care provoacă mereu scandaluri la ele în comunitate, sunt atât în vizorul forţelor de ordine cât şi în cel al vecinilor, al cetăţenilor.

— Când aţi lansat ipoteza că Spada ar putea fi rrom aţi fost violent atacat ... De ce credeţi că s-a întâmplat acest lucru?

— E simplu. Noi avem pornirea de a politiza orice. De a vedea oriunde un complot, o maşinaţiune ocultă. Deputatul Nenişor Vasile, reprezentantul rromilor în Parlament, a crezut că face bine etniei sale dacă neagă o ipoteză ştiinţifică. Şi iată că s-a înşelat. Dar hai să vedem preţul plătit... Şi aici eu nu afirm că Nenişor Vasile este cel responsabil, dar escaladarea discuţiilor despre implicaţiile etnice ale acestui caz au dus la incidentele de la Constanţa, de la Movila, din faţa sediului Guvernului. Au dus la pierderi de vieţi omeneşti, la drame individuale care puteau fi evitate. Cred că principalul aspect care trebuie înţeles din acest caz este că în faţa noastră stau timpuri mai grele, nu mai uşoare, decât cele pe care le trăim. Evoluţia noastră spre democraţie atrage fenomene secundare imposibil de anticipat, fenomene infracţionale mult

mai vaste şi mai complicate decât acesta. Şi va trebui să le tratăm cu mult mai multă maturitate şi cu mult mai mult profesionalism. Oricum, bine că acest caz a fost rezolvat.

74.

Fusese o iarnă păcătoasă. În ianuarie ninsese aproape toată luna, spre final se încălzise puțin, chiar dăduse soarele și temperatura urcase peste 0 grade, și deodată, într-o noapte, venise din nou vijelia care durase mai bine de o săptămână. În anumite cartiere zăpada ajunsese la jumătea gardurilor și pe drumuri nu se mai putea merge de gheață și de zăpadă înghețată.

Brusc, a venit căldura. În câteva zile la prânz erau cincisprezece grade. După o săptămână deja începuseră pomii să înnugurească și pe la mijlocul lui februarie înfloriseră. Oamenii mergeau la serviciu în haină sau chiar în cămașă iar la începutul lui martie erau deja peste douăzeci de grade. Și, apoi, din nou, în două zile a venit iar gerul. Iar zăpadă, iar viscol, iar gheață. De-abia după începutul lui aprilie și-a mai revenit vremea.

Dar acum era frumos afară. Pământul încă era moale după ploaie, dar dăduse bine iarba și copacii se înverziseră. Aerul era curat și cerul albastru, încă nu era prea cald și dinspre pădure venea un miros plăcut de iarbă.

Plutonierul Liviu Stamatiu își făcea rondul împreună cu doi soldați. Vorbise cu ei tot drumul. Despre femei, mai ales că unul dintre ei, Pârjol, tocmai aflase de vreo trei zile că-l părăsise una cu care voia să se însoare și că se combinase cu văr'su. Și acum voia să plece acasă să îi bată pe amândoi, dar nu-i dădea nimeni permisie. Ce să-i spui? Pârjol ăsta avea nouăsprezece ani și fata aia fusese prima. Dragoste mare, își puseseră o sârmă de argint pe mână ca să aibă inel, își făcuseră jurăminte și planuri și acum era cu văr'su. Îi trimisese inelul în plic la unitate și-i scrisese că nu mai vrea să-l vadă. Și aia prostă... Putea să tacă din gură, să-și vadă de-ale ei, nu să-l stârnească pe ăsta. Era așa de fraier, și o luase așa de în serios, că se stricase și la burtă de nervi. Din zece în zece minute intra în pădure și apoi venea fugind după ei și iar o lua de la capăt, cum se duce el pe șest acasă, îi pândește, cum se duce la văr'su în garsonieră și intră peste ei și îi rupe în bătaie. Cum o să intre peste ei ? Simplu, are cheie, că și el cu fata în cauză tot acolo se duceau pentru una-alta. La văr'su în garsonieră.

Şi iar fuga în pădure că-l apuca burta. O să-i treacă. Şi burta, şi nebunia, numai să nu facă vreo prostie şi să fugă din unitate că ajunge la bulău sau mai rău, şi-şi nenoroceşte viaţa pentru o prostie.

Celălalt băiat, Stăncescu, era liniştit. Avea o singură bubă. Fotbalul... Numai de asta vorbea. Era oltean şi ţinea cu Craiova şi număra zilele până la meciuri. Dacă erau la televizor, bine, dacă nu, avea un radio micuţ cu cască şi asculta acolo. Ştia jucători, transferuri, scheme de joc, istoria clubului, echipa de aur, cum s-a ratat nu ştiu ce semifinală cu Benfica şi tot aşa.

Acum că Pârjol era în pădure, Stăncescu o luase cu meciul de mâine. Plutonierul Stamatiu îl lăsa să turuie şi din când în când îl enerva spunându-i că tot Rapiduleţul lui e mai echipă şi iar începea Stăncescu să-i dea date şi procente şi să-i spună ce-i cu Craiova şi ce echipă mare era.

— Unde dracu-i Pârjol? Şi ce mai scoate frate din el, că şi aşa e slab mort? Vezi ce-ţi fac nervii prosteşti? Ia du-te vezi ce-i cu el.

Dar nu era nevoie să se ducă după el, că Pârjol apăruse în marginea pădurii şi le făcea semn să vină. Plutonierul văzu că era încă descheiat la pantaloni. A înnebunit de tot... Ajunseră lângă soldat, care speriat şi alb la faţă, le arătă la câţiva metri în interiorul pădurii un cadavru cu gâtul tăiat.

75.

Închipuiți-vă că într-o dimineață, deschizând aparatul de radio, aflați că de țărmurile țării noastre se apropie Godzila. Sau că deasupra marilor orașe din România sunt nave de luptă extraterestre care încep exterminarea noastră ca specie. Sau că suntem amenințați de mutanți fioroși, de roiuri de albine ucigașe, de teroriști încărcați cu bombe, de maniaci care otrăvesc toate sursele de apă, de savanți nebuni care experimentează pe noi viruși infernali. Imaginați-vă, că în mijlocul Bucureștiului, izbucnește un vulcan care transformă totul în scrum, sau că Dobrogea este lovită de un tsunami, sau că suntem iar zguduiți de un cutremur de mare magnitudine, sau că Armata a 14-a vine spre București, sau că ninge mai devreme, sau că plouă ceva mai mult, sau că e secetă într-un an, sau că se scumpește petrolul pe terțe piețe, sau că se prăbușește moneda națională, sau că un ucigaș în serie omoară rromi cu cazier chiar și după ce noi am aflat la știri că ucigașul s-a sinucis. În fața tuturor acestor povești, unele desigur stupide, altele desigur reale, noi sutem nepregătiți. Suntem nepregătiți ca stat, suntem nepregătiți ca sistem, suntem nepregătiți ca nație și suntem nepregătiți ca indivizi.

Nu știu ce este mai important acum. Identitatea celui care a produs ultimul cadavru din pădure sau isteria care a cuprins întreaga clasă politică. De trei zile toată lumea se încaieră cu toată lumea, Președintele îl acuză pe primul-ministru, diverși apărători ai drepturilor omului îl acuză pe ministrul de interne, ministrul de interne acuză media, media acuză puterea, Varlaam redeșteptat din propria cenușă înjură în toate părțile, rromii sunt nemulțumiți, organizațiile altor minorități naționale sunt și ele nemulțumite, se scriu scrisori deschise, se cer anchete și demisii, se fac sondaje de opinie, se fac și desfac expertize, se lasă seara, și apoi întunericul, și apoi o dată cu prima geană a dimineții zgomotul și furia reizbucnesc în mijlocul unei populații uimite și nepăsătoare, atentă la detalii dar fără preocuparea întregului, îngrijorată de ziua de mâine, sătulă de ziua de ieri și obosită de ziua de azi.

Este mortul din pădure o victimă a Spadei? Poate da, poate nu. Au fost teroriști în decembrie, au venit minerii singuri spre București, unde s-au dus banii din băncile prăbușite...? Oriunde în lume, în lumea civilizată, un scandal ca acesta s-ar fi lăsat cu demisii și cu demiteri. Nu la noi. Azi este ce este, dar și mâine este o zi și apoi poimâine și evident că la noi nu va veni Godzila, și nu vor

ateriza nici extratereștrii agresivi, așa încât liniștea se va așterne peste noi, apoi nepăsarea, și în cele din urmă uitarea va șterge tot. Tot, mai puțin realitatea că de ani de zile ne naștem, învățăm, iubim, muncim, ne înmulțim, ne îmbogățim sau sărăcim, îmbătrânim și într-un final așteptat murim, în a noastră dulce și unică Republică Nepregătită România.

www.tritonic.ro

Librăria virtuală a Grupului Editorial Tritonic

Reduceri de minimum 20% la orice carte comandată

Pentru informații, vă rugăm să ne contactați la
tel/fax: 021/242.73.77 • 0728.877.440
sau la adresa de e-mail: editura@tritonic.ro.

CRIME SCENE PUBLISHING

imprint al grupurilor FLACĂRA și TRITONIC

www.crime-scene.ro

Str. Coacăzelor nr. 5, sector 2, cod 022651,
București, Căsuța poștală 3-12

crime scene 10

BOGDAN TEODORESCU

SPADA

„Amiază toridă de vară în piața Obor.

Un personaj din lumea interlopă este asasinat cu o lovitură de cuțit în gât. În zilele următoare - noi victime. Cei uciși aparțin unei comunități etnice.

Asasinul - necunoscut. Presa îl botează SPADA.

Politicienii se întrec în declarații fulminante, serviciile fac cercetări, UE este îngrijorată, mass-media face rating, România se află în pragul unei crize interetnice...

Un roman cu personaj colectiv - România și lumea ei de cuvinte reci și calde, bune și rele, frumoase și hâde...

Un roman talk-show!"

„Într-un ritm alert, captivant, folosind tăietura cinematografică de ultimă oră, romanul *SPADA* sparge suprafața poleită a lumii politice și gazetărești postdecembriste pentru a ne dezvălui adâncuri colcăind de interese precise, urmărite de inși fără scrupule, în care mulți cititori vor recunoaște personaje știute de la televizor. Prozatorul de talent care e Bogdan Teodorescu își folosește cu brio experiența de cunoscător al culiselor și luciditatea de analist pentru a ne oferi o necruțătoare radiografie a mecanismelor bătăliei pentru Putere în România de azi."

Ion Cristoiu

„Bogdan Teodorescu are cunoștințele unui analist politic pasionat de acest domeniu. El a cunoscut culisele politicii și ni le dezvăluie ca gazetar de investigație, dar și cu fantezia romancierului. Dacă partea nevăzută a realității românești arată așa cum o prezintă Bogdan Teodorescu în *SPADA*, atunci nu mai avem nici o șansă!"

Horia Gârbea

„Cine vrea să înțeleagă rapid de ce țara în care ne-am născut e în halul în care e, trebuie neapărat să citească *SPADA* lui Bogdan Teodorescu. Iar faptul că multe dintre personaje sunt recognoscibile cu ușurință face lectura să fie și mai captivantă."

George Arion

ISBN 978-973-733-324-7

Crimescene Publishing

FLACĂRA

TRITONIC